10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 35 lei
6 luni . . 20 „
3 luni . . 12 „

OPINIA

ZIAR POLITIC

ANUNCIURI
Un rând pag. I, 1 leu
„ „ „ II, 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

Administrația la Tipografia H. Goldner — Iași. — Telefon

Anul al XIV-lea. — No. 3314 Duminică 1 Aprilie

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Țara și Comerțul așteaptă îndreptare

Mari și numeroase sunt greșelile săvârșite de guvernul liberal, în împrejurul și din cauza războiului mondial, la care am participat.

Printre marile greșeli se găsește și aceea referitoare la suprimarea și distrugerea comerțului mare și mic din teritoriul rămas neocupat, țară, pe care țara o va plăti scump încă pe o bună bucată de timp după încheierea păcei chiar și a păcii generale.

Nu știm care i-au fost prevederile, nu știm care i-a fost mentalitatea atuncea când a decretat legea excepțională asupra prețurilor maximale, atuncea când a creat depozitele comunale de alimentare și a transformat ministerele în uzine de desfacerea mărfurilor rechiziționate de ori unde le a găsit, făcând din funcționari stabiliți și flotanți negustori cu scopul de a proteja anumite clase de favoriți dar cu fondul a ucide comerțul reducând la mizerie numeroase clase sociale numite clasa negustorească.

Combaterea speculațiunei și a exploatărei populațiunei de către negustori, a fost de câte un pretext rău ales, pentru că urcarea prețurilor la mărfuri s'au urmat cursul ei normal, în starea de lucruri anormală, dând cea mai categorică desmințire burlorilor de măsuri greșit concepute și mai greșit aplicate.

Urcarea prețurilor de mărfuri în starea anormală. Nici o lege nu poate face a ținui prețurile, în timp ce s'a suprimat producțiunea, s'a suspendat credit și circulațiune, sporind și mărind peste măsură cererea.

Dacă populațiunea Moldovei și în special a Iașului ar fi fost mărită, crescută, numai prin marele număr de funcționari aduși de Stat prin instituțiile lui, absolut necesare ființei Statului în starea în care ne aflam, dacă numărul consumatorilor au fost crescut colosal prin înghimdirea armatei în retragere, care această parte a țărei, era firesc ca prețul alimentelor să se urce la proporții uegândite. Dar dacă pe lângă această aglomerare justificată de împrejurări s'au mai adăugat zeci de mii de refugiați care nu știm în numele cărer interese superioare ale țărei au invadat Moldova cu exagerațele lor pretenții, cine îți poate ușor da seama de disproporția între ofertă și cerere și ca consecință de urcarea prețurilor la mărfuri.

Guvernul a vroit să forțeze legea firească a procesului economic dintre ofertă și cerere crezând prin și invitând negustori privilegiați, cu prețul a ne socoti și condamna o clasă socială, negustorii ca țărei ne asâdu-i nici măcar posibilitatea traiului.

Dacă guvernul ar fi în esuit prin a tot puternicia lui, aprovizionarea cu mărfuri, dacă ar fi creat magazine de depozite, adică, dacă ar fi luat locul engrosiștilor menținând pe detaliști, opera lui era de sigur operă de guvern al țărei purtând în nenorocire, grija tuturor claselor sociale, tuturor locuitorilor Moldovei, care prin norocul ei istoric și de astă dată a fost cuiul romănismului și n'ar fi auzit reproșul de favorisarea unora și moartea altora.

Astăzi când lucrurile sau schimbat, când un nou regim a luat conducerea destinelor acestei țări, ne așteptăm la o schimbare de sistem, schimbare, care să ne dea un regim alimentar pentru toată lumea, și pentru și mumă și pentru și copilul.

Și nu numai în a consista în liberatate absolută a comerțului, ci și în sustinută de guvern prin mijlocirea sportului suprimarea mai multe din care împedică tranzacțiile, activitatea privată, punându-se de-a-voltă la căldura hine făcătoare pentru consumator, a concurenței liberă și moderă practicată.

În orașul de toate mărfurile depuse în depozitele statului și comunelor se de distribuite comerțului cu prețuri fixe pentru a fi vândute cu prețuri fixe, adăugându-se un beneficiu care să varieze între 20 și 30 la sută după importanța stocului de mărfuri ținute în consumațiune.

Țara și comerțul așteaptă această îndreptare de la noul regim de guvernământ, regim chemat a vindeca multe răni produse cu sau fără voința și știința guvernului trecut.

Avem motive a crede că țara va respira în curând aerul libertăței, pentru ca prin întremare și încetul cu încetul să-și revină în fire, uitând visul urât care a căgunat atâta rău, causându-i atâtea rele.

Liniștea și judecata rece, vor lua locul confuziei de ori, confuzia inerentă a celora ce întreprind a te mari fără cea mai mică pregătire.

C. D. Șerban

STIRI POLITICE

Ziarele liberale au publicat eri o scrisoare, semnată de d. I. C. Brătianu, prin care șeful partidului liberal, pretatând imperiul zăpelor, că cenzura în primul rând și în urmă primul ministru au oprit manifestul, prin care partidul liberal voește să-și explice atitudinea.

La aceasta, guvernul a dat răspunsul următor, pe care îl reproducem mai jos:

„Organele oficiale ale partidului liberal publică o scrisoare a d-lui I. C. Brătianu, adresată ministrului de interne și prin care șeful partidului liberal cere guvernului să revină asupra refusului cenzurei de a se publica și se publice un manifest politic.

Ziarele în chestiune mai menționesc, că pe când se trimetea ministrului scrisoarea în chestiune, manifestul era deja tipărit clandestin și pe cale de a fi distribuit.

Tot o asemenea nu se spune publicului și manifestul în chestiune era redactat de un vechiu membru al Senatului responsabil.

Pentru ca publicul, înaintea căruia este desbaterea adusă prin publicarea scrisorei d-lui Brătianu, să fie în cunoștință de rațiunea pentru care acest manifest a fost interzis, se dă acest răspuns la scrisoarea d-lui I. C. Brătianu.

Se va înregistra la dosar. Se menține interdicțiunea de a se publica Manifestul deși minutrelea un n m conține asupra păcei, pe care autorii nu o cunosc, aprecieri false de natura a răspândi în public o alarmă nejustificată.

De alta parte sentimentele de ură și atâtare cuprinse în partea intâia a manifestului nu corespund nevoilor prezente.

24 Martie 1918 (semnat) *Al. Marghiloman.*

•

Mâine are loc la Chișinău o ședință a Sfatului Țării.

D

※ D. Alexandru Neagu, șeful diviziei veterinare din direcția generală a serviciului sanitar, a fost autorizat să conducă toate servicile veterinare, dependinte de această direcțiune.

※ D. dr. I. Popescu, a fost numit în postul de medic al circumscripției Lungani din Județul Iași.

Importantele declarațiuni ale d-nului C. C. Arion

Convorbire cu Ministrul de Externe

În chestia condițiunilor de pace

Am putut vedea azi pe d. C. C. Arion, ministru de externe și șeful misiunei noastre de pace.

— La întrebarea noastră, dacă ne poate da o deslușire în latura grăițele lăsate în Carpați, d. C. C. Arion ni răspunde:

— Cred că o deslușire este necesară, pentru a curma tot felul de interpretațiuni care circulă și care irită spiritele.

Există o mare diferență între linia, care s'a cerut la început de Austro-Ungaria și aceia care s'a fixat.

În linia cerută se cuprindea orașul Turnu Severin cu o zonă întinsă la răsărit, care se cobora și dădea pe Dunărea până la punctul Isvoarele.

Mai în sus pe Jiu granița trecea spre Bumbești și Orașul T. Jiului devenea un oraș de fruntarie.

Pe Dâmboviță linia trecea prin Nămăești și granița era foarte aproape de Câmpulung.

Pe Prahova ea trecea între Sinaia și Bușteni; pe limita teritoriului comunei Sinaia.

Pe Buzeu granița era Nehoiași.

În Moldova se cerea toată Valea Trotușului și granița trecea la răsărit de Onești. Se perdea Slănicul și Tg. Ocna. Mai spre nord se fixa la 8 chilometri de Piatra N. și se ducea în linie dreaptă la Sasca. În județul Dorohoi, linia de frontieră trec a la 4 chilometri la apus de orașul Dorohoi.

Înăuntrul acestei frontarii noi se cuprindeau crestele și văile Carpaților cu cele mai numeroase și mai frumoase din pădurile de la munte și mai toate industriile din văile Carpaților treceau în noul teritoriu austro ungar.

Așa se perdea Brezoiul, cu importantele sale instalațiuni de ferestree, Bușteni și Azuga cu industriile lor prospere, Moinești cu terenurile sale petrolifere. Se lua importanta stațiune Verești și comunicația cu Botoșani nu se mai putea face decât prin Dorohoi.

Cererea primitivă a fost mult redusă.

Ca întindere teritorială se poate zice că s'a redusat la 70 la sută, ca valoare și la populație s'a reținut aproximativ o mai mult.

Din [illegible] populație. Industriile sunt salvate, [illegible] natura, prin reducerea [illegible] dat cât mai puține pentru. Contele Czernin a constatat el insuși, că teritoriile acestea sunt în cea mai mare parte ne populate.

— Cum s'a ajuns la această reducțiune, întrebăm pe d. Arion și ne răspunde:

— „Fixarea liniei celei noi s'a făcut după lungi și grele discuțiuni de experți militari, care au căzut de acord cu experții militari austro ungari.

— S'a afirmat prin ziarele din Viena și B. Presta că întinderea teritoriului cedat, ar fi de 12—14000 chilometri pătrați?

— „Aceasta — zice d. Arion — pe [illegible] aproximative de pe [illegible] dar sunt absolut necesare. Afirm că nici jumătate din ea nu poate fi.

Am cerut să se calculeze întinderea exactă și se va vedea adevărul.

— Dar de ce [illegible], întrebăm noi, este cu titlu de rectificare de front, strategică?

— În prezent mărțile [illegible] care admit în principiu rectificări de front, nu figurează cuvântul de strategică.

— Așa dar reducțiunea este însemnată?

— „Reducțiunea asupra cererei primitive, — ne spune d. Arion — este însemnată, dar evident rămâne o rană, cum e spune însăși Contele Czernin în declarațiunile sale. Ce puteam face însă? Ce ni puteți spune în privința șantierului de la T. Severin?

Șantierul de la T. Severin nu e fi [illegible] o condiție a tratatelor de pace și n'a fost vorba de acel șantier în discuțiile dintre delegații tehnici. El e [illegible] pe baza unei convenții [illegible] de [illegible] a delegatului nostru pentru căile ferate, care a afirmat că acest șantier lucra în pagubă. Dealtminterea el este demontat, așa că în realitate nu s'a închiriat de cât emplasamentul, și baracele. Mașini nu s'a.

S'a mai închiriat malul de jos de [illegible] Dunărea din zona inundabilă, pentru a [illegible] o linie de recordare cu șantierul.

S'a mai afirmat, că s'a acordat 300 000 de oi și 100 000 porci austro ungarilor? — Cu noi zice d. Arion — această chestiune nu s'a discutat și nu s'a fixat nici odată nici 300.000 de oi și nici 100.000 de porci de către nici unul din delegații noștri.

Dar în chestia evreească?

D. C. C. Arion ne răspunde:

— În chestia evreească s'a admis [illegible] în câte categorii, aplicându-se și în [illegible] principiul din Ducatul de Posen.

În convențiune s'a admis [illegible] în câte categorii:

Acea a evreilor uniți cu [illegible] sub drapel, fie în serviciul activ, fie în [illegible] auxiliare și aceea a evreilor născuți în țară din părinți născuți ei înșiși în țară.

Alte categorii se vor fixa numai prin legi speciale.

Dar s'a vorbit de confesiuni și școli?

— Se proclamă în adevăr, în convențiunea libertatea cultelor religioase și a exercițiului cultelor, fără ca să se amintească diferitele confesiuni cu religia ortodoxă, care constitue la noi religia de stat, [illegible] [illegible].

Școalele confesionale [illegible] vor continua a fi ca făcând parte din învățământul privat. Și în [illegible] care le asigură existența poate și a legilor sale și împedeca chiar funcționarea școalelor, când ar fi vorba de o tulburare a ordinei publice sau a ordinei de Stat.

Cu aceasta au luat sfârșit interesantele declarațiuni ale ministrului de externe, care în adevăr sunt menite a liniști și a liniști opinia publică.

INFORMAȚII

Este câte va zile se deschide Teatrul Elisabeta din strada Gandi, în dosul Școalei de Bele Arte.

Vor fi date reprezentații cinematografice atât în matineu cât și seara.

Situat în centrul orașului, câțiva pași din piața Unirei, acest teatru e construit în fier și beton, după ultimele cerințe moderne.

E poate rivalza cu construcțiile similare din occident și va fi o podoabă a orașului nostru.

Sala acestui teatru e cea mai spațioasă din toate teatrele din țară.

Parterele, lojele, balcoanele și galeriile cuprind aproape douăzeci de locuri. Afișele ce vor arăta data deschiderei și programul reprezentației.

※ *Către Dl. Ministru de Răsboi.* În „Acțiunea Romănă de ieri, Seminariștii și Teologii, întrebau autoritățile militare, ce gândesc despre situația lor militară, ce durează de 1 an și 7 luni.

Nu prea înțelegem rostul acestei întrebări, ne am fi așteptat ca să fi întrebat despre demobilizarea lor și să și ceară livretele, la care are drept ori cine servește sub drapel.

Probabil, că cei ce au întrebat s'au gândit la situația lor de dispensați condiționat, dar această situație a fost în mod public ridicată și adusă la cunoștință chiar prin afișe de perete, iar ca urmare a venit încorporarea tuturor prestând astfel serviciul militar, pe care dispensa numai îl temporiza.

Toți mobilizați dela început, soldați până astăzi anul ajungând deabea în mod grabnic până la sergent, au îndurat cele mai tari lovituri și privațiuni cele mai sdrobitoare, pentru că erau soldați și la militărie nu se ia nimic în considerație.

Și astăzi după un an și șapte luni de groază și tortura sufletească se cade că acest tineret încercat până la moarte, să se bucure de dreptul lor câștigat, de dreptul de soldat, așa după cum însăși jurisprudența Înaltei Curți de justiție militară a hotărât.

Au lucrat, tăcut și suferit și nu li s'a acordat nici măcar avansarea la termen necum la excepție, care azi a devenit regulă.

Credem și cerem că acești tineri care merită toată atențiunea acelor ce trebue să fie gamă mai ales de oameni și de nevoile timpului, să'i demobilizeze spre a fi utili în altă parte să nu mai stea degeabă pe la companii uitați de toți și li se recunoască drepturile câștigate cu prețul vieței la care vor ține tot cu acelaș preț.

※ Aflăm, că din inițiativa D-lui Const. I. Ciulei Inginer-agricol și fost Consilier agricol județului Botoșani, cu concursul mai multor agricultori din Moldova și Basarabia, se va constitui în curând Căminul agricultorilor Moldoveni, societate în comandită cu capital social de un milion, iar misa socială 5000 lei. Din prospectele primite la redacție vedem că scopul societății e de a reorganiza comerțul și agricultura, de a le da o nouă îndrumare înființând agenții mari de comision și magazine de desfacere. Această întreprindere românească o privim ca o manifestare economică frumoasă și folositoare în momentul alipirei Basarabiei la România și-i urăm deplină izbândă.

※ Uniunea Desenatorilor Cartografi absolvenți ai școalei Speciale (Institutul Geografic) înființată acum 2 luni de ale face cunoscut tuturor membrilor săi cât și absolvenților neînscriși că sunt convocați în adunare generală pentru ziua de de Duminica 1 Aprilie ora 9 a. m la Dl. Alexandru Gheorghiu Delamare, secretarul Uniunei str. Costache Negri 56.

În acelaș timp, pentru a restabili un archivou și spre a lămuri o stare firesc că a lucrurilor, Uniunea Desenatorilor Cartografi face cunoscut ca nu are nimic comun cu Societatea, [illegible] a Desenatorilor care'și anunță o adunare fără prealabilul asentimenț al Uniunei, și despre care Societate, Uniunea Desenatorilor Cartografi nu a auzit decât nu cei puțin contestat dar nici cunoștință despre existența ei.

Uniunea Desenatorilor Cartografi.

Trupele japoneze au ocupat Wladivostok

Nauen 30 Martie — Ocuparea orașului Wladivostok de către trupele de marina japoneze este un fapt împlinit.

La 5 Aprilie japonezii au debarcat la Wladivostoc sub motiv că trebue să restabilească ordinea.

În felul acesta s'a făcut primul pas pentru ocuparea Manciuriei rusă și a Siberiei.

Vom vedea care sunt consecințele acestei ocupațiuni și modul cum Rusia vor privi aceasta.

Astăzi orașul Wladivostoc este mai important pentru Rusia decât Revel.

Acordul economic între Ukraina și Puterile Centrale

Nauen 30 Martie. — La 9 Aprilie s'a semnat la Kiew de câtre delegații ucrainieni, germani și austro ungari o înțelegere în privința acordărei a 80 milioane de pudzi de cereale și furaj de câtre Ukraina, Puterilor Centrale.

Germania și Austro Ungaria au înființat la Kiew un birou comercial și economic care să cumpere cerale. La 15 Maiu, și Iunie și 19 Iunie începe deja predarea cerealelor.

Serbarea de eri

Aclamaţia a continuat la tot timpul ei.

In timpul dejunului oferit de M. S. Regele, un public numeros se adunase în faţa Reşedinţei regale.

Aclamaţi de mulţime, delegaţii basarabeni apărură în balcon. D. Halipa, adresându-se acestei mulţimi zise:

— „De aci înainte suntem fraţi pe veşnic. De azi înainte idealul nostru este realizat. Fraţi români, aceştia din nadi datori suntem să'i dăm tot sprijinul, să ne ducă din izbândă în izbândă".

Aclamaţiile continuă.

Dulce moment a fost acela, când A. A. L. L. Regale, Principele Carol şi Principesa Elisabeta şi Mărioara, eşiind în stradă, fură aclamaţi de mulţime.

Se făcuse o mare horă ţărănească, la care participă. Principesele şi care în-tinzându-se ajunse la piaţa Unirei, unde din nou mulţimea făcu A. A. L. L. Regale o caldă manifestaţie de simpatie.

La orele 8 seara, a avut loc o retragere cu torţe, la care luară parte trupele şi un public numeros.

Atât la palatul regal din strada Carol mulţimea făcu Suveranilor ovaţiuni mari.

Delegaţia basarabeană a vizitat după prânz, câmpul de aviaţie.

Au fost primiţi de d. Major Adamovici.

Membrii delegaţiei basarabene au fost invitaţi de dnii Alex. Vaicolescu şi Popp.

Au făcut sobrei, venite dnii Iancolescu şi Tănase, Savescu şi Codreanu cu plutonierii Gontiu şi generalul Drăscu cu locot. Tănase.

Au urmat apoi o mică gustare, oferită de dna şi d. major Adamovici.

Seara a avut loc un prânz, în Palatul mitropolitan, oferit în onoarea delegaţilor basarabeni de I. P. S. S. Mitropolitul.

Au asistat toţi miniştii şi dnii Mitiţă Dumitrescu, Alex. Vaicolescu şi Duca.

Au ridicat toaste dnii Marghiloman, Giuberaeanu, I. P. S. Mitropolitul şi d. Halippa.

D. Alex. Marghiloman, prim ministru, a primit un telegramă următoare din partea Academiei române:

Domnule Prim Ministru, Cu prilejul proclamării unirii Basarabiei cu Ţara-Mamă, Academia Română, în şedinţa de astăzi, a hotărât unirea puternic în toată fiinţa, ca unul singur în sânul Academiei române.

Academia Română, în şedinţa de astăzi, a hotărât ca în cinstea voinţei societăţilor culturale naţionale din Basarabia, o diplomă de onoare de membru onorar, cu drept de a purta la butonieră semnul Academiei, pe care le-a acordat fraţilor Basarabeni, şi au fost numiţi Alex. Hâncu, Ştefan Ciobanu şi Ion Inculeţ.

Ştefan Ciobanu exprimă Academiei mulţumirile sale pentru onoarea ce i-a făcut, precum şi pentru lucrările ei. Acum, când după 100 de ani de despărţire Basarabia, prin voinţa lui Dumnezeu şi voinţa fiilor ei, a intrat din nou în patria mamă, Academia vă roagă a transmite fraţilor noştri, cărţile noastre, sentimentele ei de căldurosă şi necondiţionată prietenie, ce vor contribui la înlesnirea şi la ridicarea Patriei neamului nostru.

In numele Academiei Române,

Hasdeu.

Bucureşti 30 Martie.

La orele 11 seara, delegaţia basarabeană a plecat în trenul condus la gară de personalităţile oficiale şi de un public numeros.

Trenul s'a pus în mişcare în strigătele unanime: Trăiască România Mare! Trăiască Basarabia.

※ Telegrama Doctorului Leon către Preşedintele Statului Ţărei, Kişinău.— Sunt foarte fericit să transmit Preşedintelui Statului Ţărei călduroase urări din partea Universităţii din Iaşi pentru măreţul act ce săvârşiţi spre reîntregirea Ţărei şi a Neamului.

Universitatea din Iaşi va depune toată munca şi inima caldă spre a cimenta această legătură. Ea se bucură că forţe noi se adaugă la lucru pentru idealul şi măreţia noastră.

Rectorul Universităţei din Iaşi

Doctor N. Leon

※ *Astă noapte la orele 12 a încetat din viaţă Dl. Colonelul Constantin Ioan Creangă unicul fiu al nemuritorului poet Ioan Creangă.*

Dacă vă'l erte.

Caut cameră mobilată pe lângă Hală sau Palatul Administrativ.

Inginer D. G.

ULTIMA ORA

Trupele germane înaintează

Armentieres a căzut.-Localitatea Merville cucerită.-Prizonieri luaţi

Nauen 30 Martie.

Armentieres a căzut. Ameninţate de trupele generalilor von Eberhardt şi von Stetten dela nord şi dela sud, având retragerea tăiată, trupele engleze în număr de 50 ofiţeri şi peste 3000 oameni au depus armele după ce au opus o viteţească rezistenţă. Odată cu ele au fost capturate 25 tunuri, numeroase mitraliere, mari cantităţi de muniţiuni, un depozit de echipament şi altă bogată pradă. La nord vest de Armentieres noi am câştigat teren. La Apa de Armentieres trupele generalului von Stetten şi von Carlowitz, după ce au respins contra atacurile puternice venite dela Bleuwtarck şi după ce s'au luptat cu înversunare pentru a patra poziţie engleză, au aruncat pe duşmani în direcţiunea Bailleul şi Merville. Localitatea Merville a fost luată. Pe malul sudic al rîului Lys trupele generalului von Bernardi au forţat trecerea peste râul Lawe şi au înaintat până la înălţimea localităţei Merville.

Prada totală luată pe câmpul de luptă dela Armentieres se ridică până acuma la 20,000 prisonieri printre care un general englez şi unul portughez şi peste 200 de tunuri. Trecerea terenului mocirlos de pâlzi în zina de 9 Aprilie a cerut cele mai mari sforţări de la trupele noastre de toate armele din primele linii. Pionierii şi trupele speciale precum şi diviziile din rezervă au contribuit în mod strălucit la această operă.

Pe câmpul de luptă de pe ambele maluri ale râului Somme s'au desfăşurat violente lupte de artilerie. Regimentele franceze care au atacat pe malul apusean al râului Avre la Apa de Moreuil s'au prăbuşit cu cele mai grele pierderi şi au lăsat peste 300 prisonieri în mâinile noastre care mai târziu au fost nimiciţi de focul artileriei franceze.

Paris 30 Martie. Artileria franceză s'a arătat deosebit de activă în cursul nopţii, între Montdidier şi Noyon. Un detaşament german a fost împrăştiat de focul artileriei noastre în regiunea d'Arvillers. Sarcei în inte de a putea pătrunde în liniile franceze.

La nord est şi est de Reims francezii au atacat puternic şi au capturat numeroşi prizonieri şi o mitralieră.

In Champagne inamicul a atacat posterile franceze avansate la est de Souain. Toate au fost respinse. O altă tentativă a inamicului în pădurea d'Apremont a eşuat sub focul francez.

Londra 30 Martie. Lupta continuă pe tot frontul de la Canalul La Bassee până la Canalul Ipres Comines. O luptă aprigă a avut loc în apropiere de canalele Lave şi Lis, de la apropiere de Deulemont până la Armentieres.

Trupele noastre au fost retrase din Armentieres care este plin de gaze. La nord de Armentieres s'a avut la poziţia nouă numare în situaţie. Lupte îndârjite s'au dat în o oră târziu. In apropiere de Ploegsteert, Messines şi Vytchaete. Pe restul frontului englez nu este nimic de raportat.

Un articol al Preşedintelui Taft

— In jurul ofensivei —

Nauen 30 Martie.— Ziarul „Times" din New-york este sub impresia ofensivei germane, textul preşedintelui Taft şi scrie următoarele în Publicul: Noi am trăit până acuma într'un adevărat rai.

Mulţi dintre noi am aşteptat ca prin utilizarea forţelor interne din Germania şi Austria un pregătit şi personalul militare din Franţa.

Noi nu am pus tonta speranţele în posibilitatea de a putea produce discordie între popor şi Imparat.

Marea ofensivă ne'a trezit din visurile noastre.

Acum ne frecăm ochii şi ne întrebăm ce s'ar întâmpla dacă Germanii vor reuşi să învingă.

In cazul acesta noi am fi lăsaţi la voia duşmanului.

Taft îndeamnă naţiunea să şi mărească eforturile pentru război. Roosevelt cere o armată de cinci milioane pentru a arăta Germanilor că Americanii pot lupta mai bine decât pot să ţipe.

Serviciul obligator în Anglia

Nauen 30 Martie.—In Camera Comunelor din Anglia s'a primit în a doua citire noua lege pentru serviciul militar cu 323 voturi pentru şi 100 contra.

Luptele de la Sud de Armentieres

Berlin 30 Martie. — In legătură cu operaţiunile noastre de la sud de Armentieres am pornit la atac în ziua de 10 4 şi diviziile din spatiul dela nord de acest oraş până la canalul Comiena Ypres, prima şi a doua linie au fost luate de la primul asalt.

Artileria duşmană fusese aproape complect redusă la tăcere. Un batalion a cucerit singur 18 tunuri.

Incă de la ameaţă localitatea Messines a fost luată. Această localitate fusese cedată englezilor după lupte aprinse în 1917.

După ce a fost forţată trecerea peste Lys la Erquingham. La nord de Armentieres, a fost luat ca asalt satul Ploegsteert.

Duşmanul care a opus o rezistenţă extra ordinar de îndârjită a avut cele mai grele pierderi.

Mulţumită admirabilei pregătiri de artilerie şi complectei surprinderi a duşmanului la nord şi sud de Armentieres, pierderile noastre au fost mici. Cât de mult au suferit portugheji se vede din faptul că într'o singură tabără de adunare a prizonierilor au sosit 64 de ofiţeri şi 1000 soldaţi.

Căderea oraşului Armentieres este apreciată.

Se aşteaptă atacul la sud şi nord de Armentieres. Toate trecerile peste Lys au fost distruse.

Populaţia franceză părăseşte Parisul

Nauen 30 Martie. Şi populaţia mai săracă din Paris începe acum să părăsească capitala de oroare autorităţile nu mai reuşesc să înşele lumea prin afirmaţia, că bombardarea germană nu este decât un bluff trucator. La gările franceze dela graniţă elveţienii se comunică că deocamdată nu se mai eliberează bilete pentru Paris.

Anglia faţă de vasele Suedeze

Nauen 30 Martie. Ziarul „Allehande" află din Stocholm că Anglia cere ca echipajele vaselor suedeze aflate în porturile engleze să nu părăsească vasele lor atât timp cât se află în porturi străine.

Prin această obligaţie vrea să obţine ca marinarii suedezi să se obligă în serviciu pentru Intelegere.

Se mai comunică că Anglia nu acordă paşaporte marinelor suedezi care părăsesc vasele lor din porturile engleze pentru a se întoarce în Suedia.

Telegrama Imparatului Karl către Kaiser

Trupe austro-ungare pe frontul de vest.

Viena 30 Martie. — Majestatea Sa Imparatul a adresat „Imparatului german o telegramă în care respinge afirmaţia lui Clemenceau că el ar fi recunoscut pretenţiile îndreptăţite ale Franţei asupra Alsaciei Lorene.

El spune:

In momentul când trupele austro ungare luptă în comun cu cele germane pe frontul apusean nu mai este nevoie să dovedesc că eu lupt pentru aceste provincii şi voi lupta şi de acum înainte ca pentru apărarea propriilor mele ţări. Găsesc că este inutil de a mai pierde un cuvânt pentru a te mai asigura din nou despre deplina mea solidaritate şi pentru a spune că nici o intrigă şi nici o încercare din ori ce parte ar veni, nu va putea să primejduiască fidela noastră frăţie de arme.

Noi vom obţine împreună o pace cinstită.

Cuvintul Regelui

La dejunul ce s'a dat la reşedinţa regală, în onoarea delegaţiunei basarabene M. S. Regele a rostit toastul următor:

„Vă salut azi pe voi, fraţi de dincolo de Prut. Voi sunteţi aceia care aţi înţeles sentimentul ce de mult domnea în inimile fraţilor noştri moldoveni ai Basarabiei, l'aţi înţeles aşa de bine, că ne putem vorbi unii cu alţii, şi ca fraţi şi ca prieteni.

Sărbătorim astăzi înfăptuirea unui vis care de mult zăcea în inimile tuturor românilor de dincolo şi de dincoace de apele Prutului.

Din graniţă aţi făcut punte, uniţi-vă cu Ţara mamă şi de azăi vă ziceţi bine aţi venit între noi.

Viaţi alipiţi în timpuri grele pentru Ţara mamă, un copil tânăr luat cu f. mine adevărat românească.

Salut în voi o parte frumoasă a unei vie, care nici o dată nu se va şterge. De acea azi ridic paharul meu în sănătatea fraţilor noştri îmbrăţişaţi de mine cu aceiaşi căldură şi dragostea pământeşti.

Trăiască Copilul cel mare, dar poate cel mai cuminte al Românie mume.

ORA 2

La scoterea din Marghiloman care o publicăm în pagina I, ziarele liberale răspund:

D. Al. Marghiloman comunică presei un răspuns la protestul ce d. I. C. Brătianu a adresat Ministerului de Interne împotriva hotărârei care interzice publicarea declaraţiunei partidului naţional liberal.

Comunicatul d-lui Al. Marghiloman conţine patru aserţiuni necxacte.

1) Rezoluţiunea ministrului de interne, iar nu a cenzurei interzice inserţiunea în ziare şi ori ce altă publicaţiune a acestei declaraţiuni.

Declaraţia n'a fost dată încă la ziare nici răspândită în public, ci numai comunicată deputaţilor şi senatorilor naţionali liberali, cari în majoritatea lor îi aprobase continuarea.

2) Nu este exact că guvernul ignora caracterul declaraţiunei şi că ar fi putut-o considera ca anonimă.

Fostul ministru Mărzescu, în numele direcţiunea partidului naţional liberal, comunicase d-lui ministru C. Meissner textul şi primise ca răspuns: că pentru publicarea ei se cuvenea să se ceară iniţiativa de la Bucureşti şi d-lui preş dinte de consiliu.

După aceasta dl. Meissner nu putea înfăţişa d-lui preşedinte al consiliului declaraţia ca o operă a sa, dar dl. Ionescu ch'ar primele rânduri introductive ale declaraţiei îi definesu originea şi caracterul.

III) Nimeni nu şi'ar permite de a acuza aceasta declaraţie ca fiind inspirată de simţăminte de ură şi ştiţare în faţa acelora cari o cunosc.

IV) Intru cât priveşte profesiile aprecieţiuni false conţinute în declaraţie asupra unei păci pe care autorii declaraţiei n'ar cunoaşte-o, ele, dealtfel foarte succinte, se înţelesă pe comunicările oficiale ale guvernelor german şi austriac.

Când aceste comunicări vor fi demonstrate false vom fi fericiţi să constatăm că asupra acestui punct dreptatea este de partea preşedintelui consiliului.

Procesul ziarului „România"

Azi s'a judecat la Inalta Curte de Casaţie pe cale de contencios administrativ recursul introdus către redactorii ziarului „România" în contra d-lui ministru de Industrie şi Comerţ C. Meissner pentru anularea hotărârei prin care comandantul Corpului 4 de Armată d. General Heresca, suspendă la 23 Martie 1918 apariţia acestui ziar pe timp de 15 zile.

Din partea recurenţilor s'a prezentat d. Avocat Eugen Herovanu iar din partea intimatului s'a înfăţişat d. avocat Lascar Antoniu cu delegaţia specială a d-lui Prim ministru, dată în numele guvernului.

D. Herovanu introduce în cauză şi pe d. Ministru de Răsboiu, cerând ca să fie citat şi dsa de care se actul de suspendare emană de la un corp de armată pendinte de acest minister.

In acest scop, dsa cere amânarea pentru a se comunica şi Ministerului de Răsboi motivele de recurs.

D. Lascar Antoniu declară că ia în instanţă act de introducerea în cauza a dlui Ministru de Răsboiu şi că primeşte discuţia recursului fără a mai avea nevoie de înmânarea citaţiilor Ministrului de răsboiu de care se faptul de care se plâng recurenţii fiind un act de guvernământ, dsa posedând delegaţia din partea Preşedintelui Guvernului poate pune concluzie şi în numele dlui Ministru del Răsboiu.

Curtea amână proectul pentru 9 Aprilie ciud urmează ca recurenţii să citeze în cauză şi pe d. Ministru de Răsboiu.

✝

Margareta Popescu, soţie, împreună cu părinţi, fraţi şi rude, au durerea de a anunţa pierderea preaiubitului lor

Petre Popescu

farmacist

decedat în ziua de 28 Martie 1918 în etate de 28 ani, în urma unei grele suferinţe.

Inmormântarea a avut loc Sâmbătă ai Martie orele 2 p. m. la cimitirul „Eterniatea" în a cărui capelă au fost depuse rămăşiţele pământeşti.

CETĂŢENI!

IOI 5 APRILIE

MERGEŢI LA

„Eclipsa"

Se caută două odăi frumoase bine mobilate, având dreptul şi la bucătărie de preferinţă cartierul Copou. A se adresa Grigore Filodor, Cuza Vodă 42 Ter. 8

Asistent caută farmacia Al. Ionescu Botoşani.

Ofertele cu condiţiile să se adreseze cât mai curând la sediul farmaciei 6—1

S-a Pierdut o fetiţă în vârstă de 10 ani orfană, descurcată.

A se adresa Str. Vămii 27 Etag. V

Raţie mănăstească nouă de vânzare în strada Bărăţei 9. 6—1

Dr. Suzana Grosi

Asistenta Clinicei Obstetricale

Facere şi boale de femei

Consult. 2—5 p. m.

Str. Armenească Panu 45

Avis Proprietarilor

Tuburi şi sifoane de cauciuc pentru streşinile Vermorel pentru vii. Se găsesc de vânzare la Dl. H. Meilrand Str. Sf. Teodor No. 33 Iaşi.

AVIS

La Depozitul rezervă din str. Regimentul XIII se va vinde prin licitaţie în ziua de 30 Martie a. c. orele 10 a. m. obiecte de inventar ca: bucătărie de campanie, şi cratiţe, vase etc.

Fabrica de bere „Zimbu"

din Iaşi se vinde în condiţiuni avantajoase.

strada Păcuraţiu 91.

A. M. I.

Const. M. Dumbravă, inginer silvic şi botanic, execută orice lucrări de Horţărnicie ce mai şi măsuratori amenajeri şi estimaţiuni de păduri şi ori ce expertiză privitoare la moşii şi păduri.

Str. Albinei No. 1 Iaşi

Caut remedie ieftină de mijloace fost a gospodăriei surioasă pricepută bine în toate ale casei pentru a face menajul la două persoane a se adresa la ziar pentru D-na Ioani. 3—1

Un cal roşu repe cărţie peste 1.60 una, neagră, coadă lungă una murgă (Hunter) coadă scurtă.

Str. Elena Doamna 38. 3—1

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 35 lei
6 luni . . 20
3 luni . . 10

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un când pag. I, 1 leu
— — „ II, 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

Administrația la Tipografia H. Goldner — Iași. — Telefon

Anul al XIV-lea. — No. 3315 Marți 3 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Moldova după încheierea păcei

Actul măreț al revenirei Basarabiei către patria mumă a fost desăvârșit! O parte din visul scump românilor a fost întru hipat!

Și iarăși, n'a trecut mult și ecoul sărbătoriței răsună încă, și am început să cunoaștem — de astă dată din izvor oficial și nu din zvon public — unele din condițiile păcei, din grelele condiții ale păcei.

Nu de dou ul contrastului am pus aceste două fapte unul lângă altul și nici pentru a micșura semnificația unuia sau a mări grozăvia celuilalt.

Le-am înșirat pentru că, odată cu înfăptuirea lor, ne apropiem de sfârșitul unui capitol mare dar și plin de tragedii, din istoria vieței românești, pururea nelipsită de tragism.

Un capitol se încheie și vremea reculeg rei, a operei de construcție a acțiunei politice pozit ve, se apropie cu pași grăbiți!

Programul acestei activități reparatorie variază în conformitate cu credințele și actele din trecut, și mai cu seamă, este în funcție de rolul pe care l'au avut unele din organismele noastre politice, în destănțuirea și modalitatea conducerei acestui război.

Nu insistăm asupra înșiștilor soluții ce se propun. Cetitorii noștri le cunosc. Au apărut doar atâtea organe unei de publicitate, pentru a le enunța și discuta!

Credem însă că se impune a se sublinia, că în afară de organismele politice, este o parte a țerei însăși, care are mari și justificate năzuinți și a căror realizare o cere imperios, acum mai mult de cât ori când. Este Moldova.

Această parte a țărei, până acum atât de oropsită, vine acăși revendice drepturile ei intangibile și, de sigur, că, de astăzi încolo, nu va mai putea ființa ași un organism politi viabil, care să neso ocotească aceste doleanțe.

Moldova are dreptul, de acum încolo, la o mai justă repartiție a supremației de stat; ea are dreptul a nu mai fi redusă totalmente în baza unor cinice legi centralizatoare, făcute cu nesocotirea unor angajamente formale și a unor texte precise din pactul nostru fundamental; ea are dreptul de a se ști soră egală și nici de cum a se vedea obijduită prin măsuri de adevărată interdicție judecătorească.

Aceste juste năzuinți existau d sigur și înainte în sufletul oricărui moldovan. Realizarea lor și dispariția inlichităței depindea însă de acte politice și actele politice, care în fond nu au la baza decât posibilitatea și echilibrul de forțe, nu se pot produce decât în anumite condițiuni.

Aceste condițiuni există astăzi, în mod vădit, fără concurență posibilă. Ele au fost invocate, dăunăzi, prin dezastrul ce s'a produs când Moldova, delăsată de decenii și aservita prin măsurile centralizatorii, n'a putut corespunde nici pe departe nevoilor teribilei retrageri; ele sunt invocate astăzi prin condițiile de viață politică, economică și socială, ce se crează dincolo de Prut.

Noi aci nu mai putem rămânea în condițiunile actuale de viață, fără ca să nu primejduim democratismul politic și economic ce este pe cale a se înfăptui Statul Țărei din Basarabia. Și cum cursul vremei nu poate fi schimbat, va trebui, în mod inexorabil, evitat tot ce a putea constituit un obstacol sau v

în ușa vieții libere a regiunei dintre Prut și Carpați, totuș cât ceea ce a fost câștigat de progresul vremei, nu fără primejdie poate fi nesocotit sau distrus.

Moldova, indisolubilă de viață de stat a României de astăzi și a României mărite, trebue să și-o țină și a fi și în și pe sine și așa va fi!

Un moldovan

POLITICA

CENZURA

Partidul liberal a pornit o puternică șarjă împotriva cenzurei. Iată-și d. Ionel Brătianu, șeful partidului, a intervenit în discuție, iar instanța noastră supremă judecătorească a fost sesizată, prin organul redacției ziarului *România*, de chestiunea constituționalității legei stărei de asediu și în special, a dreptului de a îngrădi libertatea tiparului.

Fără să ne preocupăm pentru moment de autoritatea morală, în materie a celor ce rădică astăzi chestiunea, și se dedau la protestările de astă zi, ne întrebăm cum s'ar putea explica faptele în sine — care, în alte condiții și de alții puse în discuție, n'ar fi putut să nu aibă aprobarea noastră, ca ziariști profesioniști.

Acei cari au introdus și practicat cenzura de ce se plâng astăzi și care? De severitatea cenzurei d lui Meisner? Dar cu ce pot invoca acest lucru, când sunt atâtea dovezi indiscutabile că abuzul, bunul plac și tendințele dictatoriale, au presidat actele de cenzură ale d lui I. G. Duca?

Nu severitatea și nici abuzul îi indignează și zemulțumește pe pretenționații de astăzi și isbitura morală ce o încearcă, ei, stăpânii și dictatorii de ori, să se vadă supuși unui regim, pe care îl credeau aplicabil numai și numai altora.

Alt mintrelea șefulpartidului liberal, care a refusat publicitatea programului partidului muncei, ar fi putut lesne înțelege că este pedepsit prin cuvântul ce a pacătuit, iar contra-atacurile de la *România*, incontestabil publicist distins, care au acceptat libertatea tiparului pentru et, dar câtușul pentru alții, n'ar fi îndrăzuit să și ia rolul de apărători ai dreptului sfânt al tiparului, cea mai strălucită cucerire, în lupta democrației pentru binele și progresul omenirei.

Protestarea de astăzi este produsul unei mentalități pe care o de prisos s'o mai definim — dar despre care se credea ca o pe cale de a dispărea.

Acei ce credeau o întrevedere a zorile unor vremi de îndreptare să se fi înșelat care și de astă dată? **Ger.**

Câte-va Note

Acțiuni riscate. *Cu prilejul unirei cu Basarabia, Mitropolitul Pimen al Moldovei a făcut două acțiuni riscate. A îndepărtat din palatul mitropolitan familia d lui Vintilă Brătianu și a adresat cunoscuta telegramă președintelui Sfatului Țerei din Kișinău.*

Prima acțiune cuprinde un risc pentru viitor — cunoscută fiind înverșunarea de vendetă a fratelui mijlociu; a doua, un risc pentru prezent. Într'adevăr, ce se făcea mitropolitul, dacă i ar fi venit poftă miniștrilui de externe de pe vremuri Bassomet, să dea publicității telegrama pe care același mitropolit a adresat-o guvernului rus, cu ocazia intrărei Rușilor în țară?

•

Tot automobilele. *Poporul acesta nedisciplinat și frondeur a fost totuș în stare la o disciplină severă în timpul campaniei. Excepție o fac soferii, pentru care ascultarea, față de ordinele legale, nu există.*

Este inexplicabil cum oameni ai unei societăți și nesocotesc ordinele pravilei și consideră străzile Iașului ca un loc propriu pentru maximul de viteză! Și totuș este inexplicabil cum de permit autoritățile neîmplinirea, acum, când, de pe urma stărei demobilizaților, repatriaților și prizonierilor, circulația a redevenit atât de anevoioasă!

Cine ar putea explica enigma, că prefectura de poliție nu'și face un punct de onoare din disciplinarea șoferilor?

•

Bietul teatru! *Se acordă artiștilor de la teatrul național de la împărțirea câștigurilor și în schimb clădirea teatrului nouă, mărginită prin spectacolele cunoscute, și și noapte, timp de aproape doi ani, este de fapt o ruină.*

Monumentul, cel mai frumos, în acest gen, din întreaga țară, este azi fel amenințat cu ruinarea.

Cât contrast! Ba fi silit să vorbești de ruina unui teatru, care a cunoscut încasări fabuloase, cum nici în strălucita nu s'a produs, în timp ce artiștii se cearță la împărțirea câștigurilor, și ele fabuloase!

Și când te gândești că totul ar fi putut fi evitat dacă se reținea numai câte la sută din încasări, ca fond de rezervă pentru reparațiile necesare!

Să nu te tăcheni înaintea spiritului de prevedere a le foastei conducerei a pavoazului instituțiunei!

•

Zahar. *E lipsă mare și care va mai fi încă. Ași ne origină cunoscătorii. Și totuș, de un timp încoace, s'au evidențiat toate calitățile cofetăriei nenumerate.*

Ce ar fi dacă am lăsa liber preț la zahar, dar am opri fabricatele de cofetărie?

O simplă propunere, pentru meditație celor în drept!

Blanzy

DIN BASARABIA

— Amintiri dintr'o slujbă de medic în ținutul Bălților —

de Dr. I Duscian

Era prin Mai 190.. Călătoream prin Basarabia, spre Rusia albă, la Minsk. La Cornești s'a urcat o familie moldovenească. De și vorbea ruseește totuș din când în când mai arunca câte o vorbă moldovenească.

Mai ales când era vr'o exclamare limba materna se vedea că era absolut necesară și auziam din vreme în vreme:

— Vai dumine și di mine!

Am făcut repede cunoștință.

— De ce din Romania? — Din România! — Și ești doctor? Doctor. Tare mi este greu pe aci fără doctori. Pe mai toți l'au luat la bătălie cu japonții și nu putem găsi doctori pentru zemstvurile noastre.

D'apoi de doctorii noștri — e drept — nici că folos mare nu era. Ei grăesc pe ruseește, țăranul nostru grăește pe moldovenește. Oare ni-i vent mate pi la noi, că tare bine ți-o fi și nouă mare mulțumire ni face?

Așa mi a vorbit un domn mic, gras, cu ochi buni, după ce s'a recomandat:

— Cilent Bieletzkoi Zemskoi upravi, Ivan Chirica, (adică membrul comitetului zemstvului ținutului Balți)

De și neașteptată propunerea ce era așa de frumoasă și promitea câte fapte și lucruri noui fantezii mele n cât n'am stat la îndoială și am primit'o.

— Noi mergem amu la Kiev și cum mă voi înapoia am să vin cu doclad (propunere) la uprava (administrație) ca să ți năznăceească (numească), mi a spus foarte serios d Chirică.

•

M'am făcut treburile pe care le aveam la Minsk și m'am înapoiat la Geneva unde locuiam pe atunci și n'am revenit la Rusia de cât în toamna acelușș an luând pe o rudă a soției mele.

Sosit la Minsk găsesc scrisoarea dlui Chirică și numirea. Erau trimise de vr'o patru luni, dar cât ce le'au primit au crezut, că nu o să-mi pun cu mintea să mă duc medic dezomatvu în Basarabia când eram asistent la Geneva.

Și totuș mi'am pus mintea. Am scris dlui Chirică întrebându'l dacă locul mai este vacant și în cas afirmativ primesc ceadițiile și viu îndată. Patru zile mai târziu primesc telegrama să vin.

*

Și iată-mă medic al circomscripției a IV-a a ținutului Bălților în comuna Bolotino.

Sunt ani de atunci, când scriu aceste rânduri și par'că văd și acum infirmeria satului, o căsuță de țară, cum sunt mai toate casele din Basarabia „muruite" — văruite — în alb cu acoperișul de stuf, ulița largă și lungă de sa perdo din câmpul vederei, „casa mare" a lui Jomărtău în care locuiam, cu odaia numai în chilimuri și cu paturi înguste de alungul pereților și ele toate acoperite cu covoare lucrate de stăpâna casei. Par'că am eșit abia de ud clas de la primirea bolnavilor și stau de vorbă pe prispa infirmierei cu feldșerul Lisotski un bătrân polonez care de 30 de ani de când era în Basarabia nu învățase moldovenește o boabă s'au cu infirmiera Scobioală, ea, în schimb o moldovancă bună, care'și iubea meseria și pe bolnavi cum numai moldovencele știu a munci pentru cei suferinzi și știu a iubi durerea altora.

Par'că aud clopoțel „poștei" cu care îmi făceam visitele prin satele mele. Erau toate cu nume moldovenești: Dușmani, Cuhnești, Bisericani, Cuicuilea.

Trec una după alta amintirile; ași slujba, sfaturile cu țarani, drumurile prăfuite sau gleduroase după timp, visitii veseli și buni de vorbă în câtă drumurile păreau bune și ușoare; ași popasurile pe la „casa de obște" ca să aștepțăm schimbul cailor, și să n'n tremăm puterile, snoavele și glumele cu starostea (pumnul) satului, care știa toate blestemățiile satului; ași visitele pe la școli, figuri de învățători unii buni moldoveni ca prietenul meu Fală, acum aus, că este unu din conducătorii ținutului Bălților — alți de și moldoveni, dar socialiști și se sfiau să spuie, că iubesc totuș i mai mult Bălții acestia, Cuhneștilor aproape de cât restul omenirei. Răsare în amintire plin de lumina preotul din Bisericani, acum aflu că este preot în Bălți un îndrumător al țăranilor cari în zilele de sărbătoare le citea parohenilor săi sfaturi din *Albina* le ținea cuvântări în moldovenește. N'am uitat până și pe mulți din bolnavi care 'mi au trecut prin infirmerie. Toate lucrurile, oameni, întâmplările au rămas așa de vii încât or creerul meu era mai sensibil atunci impresiilor, or într'adevăr toate cele trăite erau cu adevăr așa de noui și așa de frumoase în cât au trebuit să rămâie mai bine întipărite de cât mille de fapte văzute și trăite de atunci încoace.

Și cum poate aceste amintiri scrise ar putea fi de folos pentru acei, cari ea și mine la data acea, nu ș m mai mult despre țara Moldovei de dincolo de Prut, fie 'mi îngăduit să le pun pe hârtie și să redăm așa cum am văzut eu oameni și lucrurile dintr'un colțișor din țara Basarabiei, din acel mănos și poate mai moldovenesc de cât toate celelalte ținuturi, din ținutul Bălților.

Dr. I. Duscian

INFORMAȚII

— **Zvonul respândit de unii cum că ar fi vorba de trecerea trupelor noastre în Ukrania și suspendarea demobilizărei ne demonstre în mod categoric de autoritățile în drept.**

Zvonul n'a putut fi respândit de cât de un mucalit oare-care și este surprinzător cum publicul a putut să'l dea cu atâta ușurință creștere.

* *Rugăm pe toți acei ce ne trimet articole spre publicare, să le întocmească în formă concisă așa ca suprinsul să nu depășească cadrul unei coloane.*

Din cauza dificultăților tehnice ne am vedea siliți a scurta sau a nu publica de loc acele comunicări care ar depăși prescripția de mai sus.

* *Cu numărul de astă zi începem publicarea unor foarte interesante amintiri din Basarabia al excelentului nostru colaborator d. dr. I. Duscian.*

Aceste amintiri vor fi cetite, suntem siguri, cu mult interes de citorii noștri.

* A apărut decretul, prin care articolul 42 din legea relativă la supușii Statelor cu care România se găsește în stare de războiu și bunurile acestora se modifică după cum urmează:

„Data de la care dispoziațiunile din această lege vor începe de a și produce efect se va fixa de ministerul justiției, fie pentru toate fie numai pentru unele din societățile, întreprinderile, și bunurile specificate".

Articolul 5 din lege.

Articolul 45 se suprimă.

* In locul dlui. Al. Mavrodi demisionat a fost numit d. profesor universitar I. Petrovici, director general al Teatrelor.

* D. Momuleanu societar cl. I și a înaintat demisia din consiliul de Administrație.

* Curtea marțială judecă azi afacerea Doctorului Ettingher din București.

Doctorul Ettingher, arestat la începutul războiului a fost transmis în judecata tribunalului acuzat de spionagiu și a fost achitat.

Procurorul a făcut apel, insă acest apel n'a mai putut fi judecat, e care ce intervenise o nouă lege specială, după care toate delictele de asemenea natură, comise și înainte de război, urmează a fi judecate de curțile marțiale.

Doctorul Ettingher a făcut recurs la Casație, care a respins recursul

Doctorul Ettingher este apărat de d. Radu Rosetti.

* Dnii Tătăcari — patroni — sau procuriștii lor din toată țara, aflători în teritoriul liber, sunt rugați a se prezenta în ori ce zi de lucru până la 10 Aprilie la Ministerul Industriei și Comerțului — Comisiunea Centrală pentru Import — pentru a lua cunoștință de diverse chestiuni, cunoscând că cei ce nu se vor prezenta, riscă ca interesele industriei lor să nu fie ținute în seamă.

* In cursul acestei săptămâni Comisia interimară din Iași se va ocupa cu întocmirea noului budget comunal.

O SERBARE. — Duminică 1 Apr. la 4 p. m. a avut loc o frumoasă serbare de închidere a Ospătăriei și Grădinei de copii a mobilizaților de sub conducerea dnei Sabina Lohan.

La frumoasa serbare, onorată cu prezența Principesei Olga Sturdza, a luat parte un public distins, compus din dnele: Săulescu, general Perticari, Oromolu, Gogoveanu, Praja Nicolau, Mircea, Crupenski, Florescu, drele Delcescu, Dinescu, dnii Teodoreanu, Th. Berescu, Florescu, I. Vitescu, Mircea, ete.

Serbarea s'a deschis printr'o rugăciune executată de corul școalei, după care a urmat o caldă cuvântare ținută de dna Sabina Lohan.

Dsa arată că împrejurările grele prin care a trecut neamul nostru, au adus atâtea suferințe și în sânul familiilor celor mobilizați, în cât ele ceresu o alinare astfel că copiii și familiile celor ce și'au jertfit viața pentru țară și au găsit în ceea ce instituție adăpostul și îndestulare.

Ospătăria și grădinița de Copii a mobilizaților, care s'au deschis în ziua de 26 Sept. 1917 și servesc între 47 și 53 copii pe zi. Totalul porțiilor servite a fost de 15.797.

Dna Lohan în mică cuvântare mulțămind tuturor celor ce au cutezat a ajuta și mângâiere celor nenorociți.

După aceasta, în numele Societății Copiilor, rezumat de dna Lucia Cosma Brandia și o seamă de recitări ocaziunale, au urmat de conducătoarele grădiței; dna Lucia Cosma Brandia și dna Nicolița Constantinescu.

In urmă prințesa Olga Sturdza a împărțit haine copiilor și mobilier celor cărora li s'au mărit familia copilașă.

D. Căpitan Cădere a cerut ca mobilizații și rezervistii str. Lo... 46 bis.

Rugăm pe cei în drept ... pentru aprovizionarea ... cu soldul denaturat ... de 1 lună de zile.

Sfatul ... denaturat să nu mai fie distribuit într'un singur loc fiind imposibil a satisface astfel întreaga populație.

Ar fi mai ... spre distribuirea, căci e imposibil ... cineva care este la Barăra Păcurari să vie în hală și să aștepte ... rândul pentru un litru de spirt denaturat.

O scrisoare.—D. Calade pensionar și proprietar din Tecuci ne comunică:

Vă alăturez aci o bucățică de pâine în care s'a găsit un verme prăjit de o lungime de vre o 20 m. m., ca să vedeți și Dv. ce fel de pâne mâncăm noi aci în Tecuci.

Drept vorbind brutarii, cari fabrică astfel de pâne, nu sunt atât de vinovați. Adevărații vinovați sunt autoritățile noastre în drept, care nu numai că permit, dar chiar ordonă fabricarea pânei cu făina ne cernută. În asemenea condițiuni toate ... în țară sunt dosite ... un loc și noi suntem siliți să le mâncăm.

Pânea neagră este măsură, care se amână cu pământul, ... este atât de tare, că cuțitul ... și mai mult ca sătăzi numai avem aproape cu ce trăi în acest oraș silindune și proprietarii să ne mutăm.

Astăzi soseste în Iași fostul Prim Ministru d. General Averescu. D'sa va fi găzduit la dl. profesor Simigdala str. Carol 5.

S'a mai primit telegrame din Bolgrad Ismail și Dobrovița, prin care se arată cursul entuziasmat, în care s'a serbat în aceste localități actul de unire a Basarabiei cu patria mumă.

Deasemenea s'a primit o telegramă prin care comerțul din București, felicită de izbânda unității.

pentru ... a ... actul Unirei.

Comisia interimară din Huși se instituie din d-nii C. Ștefănescu, ... și preot ... Al. Cluca, ... Grigore Buznea, membrii.

Comisia interimară din Piatra se instituie din d-nii: Oscar Strati, președinte, N. I. Albu, vice-președinte și E. D. Chircu'escu, Ioan Cluca și V. N. Popa Burcă, membrii.

In urma demisiunei unor membri din comisia interimară din Roman, s'a instituit o nouă comisiune, compusă din d-nii Constantin Boiu, presedinte, Ioan Calvocoresco, vice-presedinte, Grigore Bulciu, Matei Costachi și A. Wirth membrii.

Avocații liberali și epitropiei și spitalului ... au înaintat demisiile, care au fost primite.

Sporurile acordate funcționarilor cu salariu până la 300 lei pe lună, au fost suprimate ...

funcționarii de la Administrația financiară.

UNIVERSITARE.— D-ra Valeria Grigoriu a trecut cu succes licența în Filologia Modernă în fața unei comisii sub presedinția d-lui decan Ilie Bărbulescu.

Biblioteca Universității este deschisă fiecare zi de lucru ... 9—12.

Din partea prefecturei de poliție, primim următorul avis:

Prefectura Poliției Iași aduce la cunoștință generală că pe viitor Ministerele de război și Interne Direcțiunea Alimentărei, interzice fabricarea și punerea în consumație a tuturor articolelor de cofetărie ca bomboane, prăjituri, cozonaci, etc.

Pentru cei ce nu se conformă se vor aplica pedepsele prevăzute în ordonanța Prefecturei de poliție cu No. 25 din 5 Ianuarie 1918, confiscându-se și mărfurile.

ULTIMA ORA

Luptele din Apus

— Comunicatele Oficiale —

Nauen.—Frontul apusean. Pe câmpul de luptă de la Lys am câștigat teren prin lupte îndârjite. La sud de pârâul Douve, trupele generalului von Eberhardt au luat cu asalt pozițiile dușmane de la sud vest de Vulvergen și după o luptă îverșunată, cu detașamentele engleze aruncate la contra-atac, au luat cu asalt Nieuwkerke. Un atac executat de sub conducerea generalului Mücker ne a adus stăpânirea înălțimei de la ... de această localitate. La Bailleul s'a luptat cu succes schimbător. Localitățile Maris și Vieux Berain au fost luate. Coloanele dușmane care alergau spre câmpul de luptă au suferit grele pierderi prin focul nostru dirijat prin observațiuni de la pământ și din aer.

Pe frontul de luptă de pe ambele maluri ale Somei au avut loc lupte de artilerie. Un atac al unui batalion francez contra localității Hailvillers a eșuat în mod sângeros. Numeroși prizonieri au rămas în mâinile noastre. La nord de Nibiel am executat un atac reușit contra trupelor americane ... prizonieri. In ultimele două zile au fost doborâte în luptele aeriene ... avioane dușmane și ... baloane captive. Sub locot. Menhelf pe câștigat al 24-lea succes aerian.

De pe celelalte fronturi de luptă nu se comunică nimic nou.

Paris 1 Aprilie.— In cursul nopții, contra atacurile trupelor francese în pădurea Hangard și Santerre au spulberat complet masele germane. Francezii dețin din nou câteva orășele cât și cimitirul Germanilor, au lăsat în mâna noastră 70 de prizonieri din care 3 ofițeri. Lupta de artilerie continuă violentă în această regiune. Intre Mondidier și Noyon bombardament deosebit de rău cu mare intensitate de patrule franceze făcând prizonieri la nord d'Orvillers-Sorel.

Intre Miette și Aisne un atac german eșuat sub focul francez. Francezii au mai luat prizonieri la sectorul Saint Hilaire și Loupe.

Reim continuă a fi bombardat de germani. O parte a orașului este în flăcări.

Germanii au reușit atacul lor contra pozițiilor francese din pădurea Brule.

Trupele americane din acest sector în legătură cu trupele francese, au contrazis cu vigoare și au bătut tentativele dușmanilor.

In un punct unde dușmanul reușise a fost respins de contra-atacurile trupelor francese. Numărul prizonierilor făcuți de ieri este de 40.

In Lorena, Francezii au reușit să pătrundă în regiunea d'Epy.

Raporturile cu Ukraina

Nauen Raporturile economice cu Ukraina se vor mărgini la început la industria și comerțul reciproce de stat.

Uzinele Centrale vor ajuta ... cereale, iar Rada Ukraineană comandă în schimb furnituri de fabricate și în special mașini agricole.

Valoarea comenzilor ... putea executa această ... de export, s'a înființat o societate pentru exportul extern, care are însărcinarea de a procura rezervele de mărfuri capabile de export, pentru a îngriji de siguranța lor și pentru a găsi în Germania o piață care acoperă necesitățile conform cu împrejurările.

Olanda nemulțumită

Nauen.—Pe bordul vasului „Nieuwe Amsteream" fostul ambasador olandez în Statele Unite, cavaler von Rappard ce s'a întors în Olanda, a ținut următoarea cuvântare către echipagiile vaselor olandeze ce au fost confiscate de către guvernul american și care s'au întors împreună cu el în patrie:

Când a fost vorba de ales între largul drum spre oalele cu carne americane și strimtul drum prin ingusta cale spre Olanda, voi nu ați stat nici un moment la îndoială, ați ales drumul idealului. Ați scris o nouă pagină frumoasă în gloriosa istorie a marinei de comerț olandeze.

Scufundări de vapoare

Nauen. Comunicat oficial.— Submarinele germane au scufundat în marea Mediterană, în marea Egee și la Malta cinci vapoare și nouă corăbii cu un tonaj de 22000 tone.

Cu privire la Unirea cu Basarabia

Declarația d-lui Victor Antonescu

Lyon 1 Aprilie.— Cu privire la unirea Basarabiei cu România d. Antonescu, fost ministru al României la Franța a făcut ziarului „Le Temps" următoarele declarațiuni:

Basarabia a fost ocupată de trupele române, acum cite-va luni în urma unui acord între Guvernul D-lui Brătianu, Generalul Barthelot și Statele ungar, francez, și român. Aliații noștri au fost cei de părere, că România pentru siguranța militară și pentru a păzi ... provincii din Rusia de Sud, trebuie să ocupe unele părți din această provincie, a cărei populație era în mare majoritate românească.

In capul armatei române de ocupație se găsea la Chișinău, capitala Basarabiei, Generalul Vaillenin. In timpul guvernului Brătianu s'a constituit Dieta republicei moldovenești din Basarabia, compusă în majoritate de români și în urmă acesta Dieta reprezintă în adevărata sentiment al maselor populare care au votat unirea Basarabiei cu România.

Se vede deci că opera de astăzi nu este rezultatul sforțărilor de o zi.

Apropierea între Rominii din Basarabia și din Moldova este născută din contactul zilnic al rominilor din țară și între trupele ruse compuse în mare parte din Romani basarabeni.

Astfel s'au născut raporturile între soldați romani și populațiile românești din Moldova.

S'a format deci în Basarabia un curent foarte favorabil care a redeșteptat sentimentul popular și care a dat Basarabiei romine cunoștința naționalității sale.

E vorba aci de o evoluție la care propaganda romînă a lucrat timp de un an.

Contactul între soldații ruși de origina română din Bavarabia și propria noastră populație, ocupația militară a Basarabiei, alegerea unei Diete a cărei membri aparțin în mare majoritate romini, ne-au condus la rezultatul actual.

De la început aliații noștri ne-au secondat în sforțările noastre.

E bine să anunțăm în momentele în care rezultatul apare în o formă concretă, opera comună a Franței, a ofițerilor cît și oamenilor cari compuneau atunci guvernul român.

In legătură cu războiul

Nauen.— Serviciul de informațiuni.— Dela ultimul succes german de pe malul apusean al râului Avre linia ferată Clermont Amiens se află sub focul artileriei germane.

Această amenințare a celei mai importante linii de legătură dintre francezi și armata engleză silește pe Francezi să întreprindă contra atacuri necontenite, care până acum s'au prăbușit toate cu cele mai grele pierderi. Orașele Roye și Laon au continuat să fie bombardate de Francezi.

Ziarele din Paris spun că din causa bombardamentului orașul Arras a fost transformat într'o imensă grămadă de ruine.

Cu privire la efectul la războiul submarin german, Hurd scrie într'o foaie engleză: „Din causa unei rele organizațiuni, forța noastră de luptă s'a micșorat în timp de un an cu 25 la sută. Serietatea situației constă în aceea că pe când într'un an noi am pierdut dușmanii a câștigat.

Rezultatul războiului este amenințat de carece flota, armata, muniațiile și alimentația cu același lucru și numai corăbii.

Corespondentul unui ziar olandez spune că camera comunelor din Anglia a stat în timpul dezbaterilor, cu privire la serviciul militar din Irlanda sub influența apăsătoare a ultimilor evenimente serioase din Franța.

Astfel se explică și marea majoritate obținută de guvern.

Telegrama Kaizerului

Nauen. Impăratul german a telegrafiat Impăratului Karl. Primește mulțămirea mea cordială pentru telegrama Ta, în care Tu respingi ca complect lipsită de bază afirmația ministerului provez. francez cu privire la poziția Ta față de pretențiile francezo asupra Alsaciei-Lorenei și accentuezi din nou solidaritatea intereselor, care există între noi și imperiile noastre. Mă grăbesc a-ți spune că în ochii mei nu era deloc nevoie de o asemenea asigurare din partea Ta, căci în nici un moment nu am fost în îndoială că Tu ai făcut cauza noastră în aceiași măsură ca și cauza Ta, după cum și noi am intervenit pentru dreptatea monarhiei Tale.

Dușmanii noștri care nu pot sărbătoarea nimic în luptă cinstită nu se dau înapoi de la cele mai murdare și josnice mijloace. Cu acest lucru trebue să ne deprindem, și cu cât mai mult de curte pentru ... de ... teatrele de rău boieri de ... Ce cred neclasă prietenie Wilh. Im.

URA 2

Ultime Informații

Din imediatul anturaj al guvernului se anunță că, cel mai târziu Miercurea pacea va fi semnată.

In urma unui acord, s'a stabilit ca acea cantitate de vin ce se găsește la depozitul de subsistență, să nu mai fie dat vânzărei, ci să rămâe rezervat pentru trebuințele armatei și al spitalelor de răniți.

D. A. C. Cuza își va pune candidatura independent, la colegiul al doilea de cameră.

Direcția generală a căilor ferate a hotărât ca la vagonurile cu patu i să se aplice o suprataxă de 10 lei, în folosul invalizilor, orfanilor de războiu și al orfanilor de la Căile ferate.

D. Al. Marghiloman se'ntoarce ce mai târziu Sâmbătă în localitate.

Zilele aceste se va pune în circulație un tren special Iași—Botoșani. La acest tren se vor afla și vagoane cu paturi.

Se știe, că zilele aceste se va judeca din nou de Inalta Curte de Casație, procesul privitor la suspendarea ziarului *Romania*.

In dosar s'a adăugat o declarație a d-lui Al. Marghiloman, prin ministru, prin care declară că suspendarea ziarului *România* este un act de guvernământ, de care își asumă întreaga răspundere.

Locotenent Titu Crăciunescu din Regimentul 24 Infanterie, în numele întregii familii rămasă în teritoriul ocupat, anunță cu durere la sufletul tuturor rudelor și cunoștințelor familiei, moartea scumpei sale mame

Maria M. or Gr. Crăciunescu

decedată la Focșani la 14 Septemb. 1917.

De vânzare Araci din rădăcină, esențe bune bine ascuțiți la Moșia Zănoa, Com. Galați (fosta Ill. Zoia)

Doritorii se vor adresa acolo, ori în oraș la Dl. Struț Leiserovici str. Anastasie Panu No. 3 între orele 1—2. 4—1

Semințe Trifoi 2000 Kgr. perfect curățită prin mașina Rosber se vinde la Bratul Gastrol Hyrlek Gara Dăngeni cu prețul maximal. 2—1

Caut cameră bine mobilată cu 2 paturi, lumină electrică, am lugeria patului. Plătesc prețul bun.

A se adresa D-nei Colonel Ionescu str. Sobarului de Arte, 8 4—1

Specialitate de dobă ori se poi de blană, la cerere mă pozițiez la domiciliu I. Bănăștă la Cuci, Com. Temești. 2—1

Domnișoară străină, cunoscând franceză și germană, caută loc de guvernantă. A se adresa la „Opinia" 3—1

Dr. Serban Grosu

Asistența Clinicei Obstetricale

Femeii și Boale de femei

Consult: 2—5 p. m.

Str. Anastasie Panu 48

Avis Proprietarilor

Tuburi de plăci telegrafice de uscăciune pentru stropitoarele Vermorel pentru vii. Se găsesc de vânzare la Dl. H. Meilerand Str. Tendor No 38 Iași.

Magazin I de Bijuterii

MAYER FAIN

Strada Lăpușneanu No 8

Cumpăr ori ce fel de Bijuterii.

Mărci poștale române vechi și jubilare pe colecțiuni cumpăr. Adresa Tunescu, Piața Sfântul Spiridon 16 (prin Sărărie) sau Lascar Catargiu 6 după masă. 3—1

Cumpăr bijuterii de orice fel pentru prințesa, am plăți, argintărie și prețurile cele mai mari.

Grand Str. Sărărei 73 în curte, din Piața Unirei prin Str. Mesalor arcele 4—7

Mărci ... Adresa: D-na Pavlescu str. Sărărei 48 în fața brutăriei 3—1

Fabrica de bere Zimbu

din Iași execută în condițiuni avantajoase. Strada Păcurari, 91.

O casa compusă din 6 odăi, 2 antrete, atenanse, situată în str. Cuza Vodă 21 la finele tramvaiului cu instalațiune de lumină electrică apă și canal se de vânzare.

A se adresa la proprietar, la adresa de mai sus.

De asemenea se vinde și mobilierul.

Absolventul cheii Academiei de Agricultură din Iași caută poziție de administrator de moșie. Adresa Administrației ziarului 3—1

DOCTOR ȘVARIZ

de la Facultatea din Paris

DEMOBILIZAT

Strada ... No. 35

CONSULTAȚIUNI CLINICE 6—1

str. Sterian ... 27, ... 2—1

10 BANI

ABONAMENTE
Un an
6 luni
3 luni

OPINIA

ANUNCIURI
Un rând pag. I, 1 leu
— — II, 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Administrația la Tipografia H. Geldner — Iași. — Telefon

Anul al XIV-lea. — Nr. 3316 Joi 5 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Revoluția, salvatoarea unei politici

Se va face într'o zi în chip statistic, cu o bogăție de detalii uimitoare, bilanțul celor pierderi în acest război. Statistica de multe ori, dacă nu în totdeauna, forțează un cadru și de bia [illegible] adevăruri și uite de tot. De [illegible] nu e nevoe ca, ori ne-de-ce imaginea de groaznicii căcii avem în fața ochilor, fără grafice și cifre, dar cu benzi de doliu și cu pustiu pentru cei ce nu mai sunt și pentru bogăția națională care nu mai există.

S'au făcut greșeli. Errare humanum est. Dar este mai grav și chiar condemnabil este faptul că oamenii nu vreau ori și-și recunoască greșelile. Ei persevează în a se crede inspirați de evenimente neprevăzute și că opera nereușită nu este și factul operei lor. Revoluția rusă o socotesc mulți ca o apare și intr'adevăr, ca revoluția rusă a servit multor oameni de [illegible], și de la noi și de aiurea, ca incendiul care salvează de cori registre încurcate ale intendenților și depozitele pustii ale intendenților.

N'am reușit spun mulți, căci nimeni nu prevedea revoluția rusă, și și mișcarea ca [illegible] nu lămuri totul.

Revoluția aceasta o aunt însă și un bine. Ea a pus în lumină de [illegible] rețetele bucătăriei diplomatice și publicarea documentelor pregătirii și a războiului dovedesc cât de mult sunt vinovați aceia cari voesc [illegible] de revoluția rusă.

Într'o zi se vor publica în [illegible] și în [illegible] acele documente, cari au a fi prezent numai în ruvete și se va discuta mai amplu răspunderea [illegible] Astăzi [illegible] cât de puțin [illegible] noștri a acestui război, din moment ce perseverăm a crede că nu suntem noi vinovați ci numai împrejurările.

Din acele documente publicate e sp e [illegible] generalul Iliescu singur a cerut ca Rusia să trimită două divizii în Dobrogea și nu mai mult de douăzecișicinci tipuri de artilerie grea, cifre care nu corespund cu alte afirmații cu totul contrarii.

În acele documente este și cel care arată că șeful guvernului român, care a făcut războiul, refuză pentru sârbii din Toronal (Banat) dreptul la limba și la [illegible] lor, atitudine care permite azi Ungariei să refuze aceleași drepturi românilor din Transilvania, servindu-se de aceeași rețetă de denaționalizare prevăzute de guvernul român din 1915.

În acele documente este un raport al unui ministru aliat al României prin care se cere îndepărtarea șefului siguranței statului d. Pantazi, pentru că ar fi spion [illegible]

În acele documente este un raport al d-lui Pokliewski Koziel în care cere guvernului rus ca să permită reîntoarcerea în Rusia a d-lui Cantacuzino, pentru că Austria nu era în stare a fi extradat pentru atentatul de la Dobrezin și guvernul român căuta să facă scăpat în Rusia, pe același Cantacuzino a cărei arestare o cerea mai târziu același d. Pokliewski și totuși numele guvernului român etc. etc.

Nu voim să anticipăm asupra acestor documente care au o mare valoare și pe cari istoricul preparațiilor intrării noastre în acțiune le va studia. Am zis ca le amintim ca să arătăm pe scurt că s'au făcut greșeli, greșeli cu urmări și grele consecințe, greșeli ireparabile.

A persevera în una și aceeași atitudine, a susține mereu un și același lucru, care nu ne [illegible] de a ne crede [illegible] de a ne crede [illegible] de a fi făcut [illegible] și de a [illegible] greșelile [illegible]

Este o chestie de [illegible] care merită [illegible] Și trebue [illegible] și [illegible] și [illegible] și

Sărbătorirea Unirei la Dorohoi. — O telegramă oficială sosită vestind unirea Basarabiei cu patria mumă.

D. prefect N. A. Stoianovici, a adus imediat—pe cale de publicitate— acest mare eveniment istoric la cunoștința cetățenilor și a invitat întreaga populațiune a orașului să ia parte a doua zi, la orele 10, la Te Deum-ul dela Catedrala din localitate.

Toate edificiile publice și casele particulare, au arborat îndată drapelul tricolor, iar aspectul orașului în ziua aceea era acel al zilelor de sărbătoare.

Încă dela orele 9, deși vremea e în parte defavorabilă, un imens public se îndreptă spre catedrala orașului.

La orele 9 și 30 sosește o companie de onoare, cu drapel și muzică, din regimentul 60 infanterie, sub comanda căpitanului Popovici.

Trecerea trupei și a drapelului este viu salutată de public, care răsplătește astfel gloria nepieritoare de care s'a acoperit „regimentul de oțel", în luptele dela Oituz Mărășești.

Face o excelentă impresie ținuta câtorva ofițeri basarabeni din armata națională—purtând cocarde tricolore și vorbind cel mai dulce grai moldovenesc.

Spațioasa și impozanta noastră catedrală este în stare pătrăpătoare să cuprindă publicul ce continuă a sosi în număr foarte mare.

Se remarcă printre cei prezenți, d-nii: D. Comide, președintele Tribunalului, C. Ianco, directorul gimnaziului, colonell Georgescu, Gheorghiu, Dimitriu, Rolu, toți din infanterie, procuror Levinescu, Artur Rosetti, V. Dragnevici, noul polițai al orașului, major Rusovici, comandantul piței, dr. colonel Aronovici, Balasan judecător de ședință, Leon Balanovici, Emil Procopovici profesor, Preot Nicolcea, revizor eparhial, Stefan Scriban fost primar, I. L. Bercovici, Andreescu profesor, Nina Falner, Romanescu revizor școlar, Catonescu șeful stației, Gh. Franc grefierul Tribunalului, Gh. Marcu avocat, Alex. Stârcea, Gh. Gh. Burghele avocat, Cr. Crivăț, dr. major Moga, etc. etc.

La orele 10 sosește d. N. A. Stoianovici, prefectul județului însoțit de d. Constantin Prasa, președintele comisiunii interimare.

Imediat a început serviciul divin, oficiat de către Cuviosia Sa părintele Grigorescu, protoereul județului, asistat de preoții Ciocoin, Eneșcu, Furtună și diaconii Sandovici și Crăiță.

Răspunsurile au fost date de corul Catedralei sub conducerea d-lui Iar. Manoliu.

După terminarea slujbei religioase, părintele protoerei face o scurtă expunere a răpirei Basarabiei, arătând importanța covârșitoare a faptului istoric ce se sărbătorește astăzi.

După Sf. Sa, a luat cuvântul d. Gh. Burghele, președintele ateneului local care arată în câteva cuvinte, împrejurările politice externe în care Basarabia a fost smulsă din trupul patriei mume.

Ceremonia religioasă fiind terminată, lumea asistentă a ieșit în curtea Catedralei, unde se afla armata.

D. prefect N. A. Stoianovici, însoțit de colonelul Georgescu, comandantul regimentului 40 de infanterie ținând în fața drapelului, în mijlocul emoțiunii ce stăpânea toate sufletele a rostit o cuvântare plină de simț patriotic.

După aceea în orele 4 s'au lucrat măsuri ca muzicile militare prezente la garnizoană, să cânte pe piețele publice ale orașului.

De la teatru — Pe ziua de 1 Aprilie a. c. s'au întrunit pentru pensie de la Teatrul Național, Secretarii M. Popovici, Sfata Dragomir și Constantin Mo[illegible].

S'au înaintat la gradul de Secretari al III, D-na Didulia Castria, D-nu P. Georgescu la clasa II Veronica Valcea și D-na Natalia Profir.

S'au suspendat reprezentațiile de cinematograf la Teatrul Național.

Stagiunea teatrală e prelungită până la 31 Mai 1918.

De la 10 Aprilie Compania Ventura, I. Manolescu și Th. Bulandra au și opera română, dă o serie de reprezentații teatrale.

In locul D lui I. Pereț numit pe un period de 5 ani membru în comitetul de lectură a Teatrului Național din București, se prezintă pentru locul său d-nii G. Popescu profesor secundar și Bărbulescu profesor Universitar.

D. Ungheanu Ioan jandarm rural din compania Iași în serviciul trimisului C. F. ruse Socola, a prins o ceată de țigani nomazi la care a găsit 42,680 lei în hârtie și argint și 169 napoleoni aur, precum și mai multe obiecte de industrie casnică. Percheziția s'a făcut cu ocazia unui furt de cazan de aramă din cus zilei trimis comis tot de această ceată, la care s'a găsit și aceste cazane.

Întreaga ceată împreună cu obiectele furate a fost înaintată Parchetului Trib. Iași.

※ Dela 1 Aprilie c. au intrat în vigoare taxele introite asupra consumului de apă.

※ Se aduce la cunoștința proprietarilor de automobile, autorități și particulari, că nici un vehicul automobil nu poate fi pus în circulație până ce nu va fi prezentat regimentului cu Tracțiune Automobilă, spre a i se aranja poziția militară, eliberându-se pentru aceasta un certificat de verificare constatator că vehiculul prezentat este desfăcut de ori ce obligație militară.

Numai în baza acestui certificat se va putea cere reînscrierea la Prefecturile de Județ sau Capitală pentru circulațiunea; vechea înscriere sau numerotare anulându-se pe ziua de 10 Aprilie a. c.

De asemenea se aduce la cunoștința proprietarilor de automobile, autorități sau particulari, cele câte vehicule automobile au fost rechiziționate, că Ministerul de Război aprobând restituirea contra bonului de rechiziție a automobilelor rechiziționate pentru acei proprietari, care renunță la orice despăgubire sau indemnizație de rulaj, cei interesați pot adresa cererile lor imediat acestui comandament.

Restituirea bine înțeles nu se va face decât treptat și astfel ca serviciile armatei să nu suferе.

※ Din partea ministerului de instrucțiune, s'a făcut eri cunoscut celor în drept, că din economie budgetară toate posturile de inspectori școlari amovibili au fost suprimate, pe ziua de 1 Aprilie.

※ Tribunalul a confirmat eri din nou mandatul de arestare a lui Victor Filoti, autorul fraudelor de la poștă.

※ Senatul universitar se întrunește mâine seară, pentru a se ocupa de înființarea „Cămicului studențesc".

※ ECOU —Alaltăeri Duminică s'a oficiat de către Cantorul Ornstein în Sinagoga Neushota din localitate un requiem, pentru o tihna sufletului mult regretatului Iacob Feiuș, unul din membrii fondatori și conducători, timp de 22 ani, ai școalei și societăței Moria din București, la care a asistat fii săi mobilizați și un număr de buni amici ai celui întru pomenire odihnit.

ULTIMA ORA

Luptele din Apus

— Comunicatele Oficiale —

Nauen.— Frontul apusean. Pe câmpul de luptă de la Lys au avut loc dese și înverșunate lupte corp la corp. La sud-vest de Hollebeke, precum și între Bailleul și Morris, au fost distruse cuiburile de mitraliere engleze, iar ocupanții lor au fost luați prizonieri. Contra atacurile executate de dușman din direcția Bailleul și nord vest de Bethune s'au prăbușit cu pierderi.

Pe frontul de luptă de pe ambele maluri ale râului Somme, lupta de artilerie s'a limitat în marginea moderate din cauza vremei ploioase.

Frontul răsăritean. După lupta violentă cu bandele înarmate trupele noastre desarmate în Finlanda, susținute în mod energic de părți ale forțelor noastre navale, au pătruns la Helsingfors.

Pe Aisna de artilerie vii între Moulidier și Noyon. Recunoașterile franceze operate în această regiune, au adus prizonieri, la regiunea d'Ambermenil și Bures, francezii au pătruns în liniile inamice făcând prizonieri.

Francezii au respins prin atac părți grupări germane la nord de cota 304 în regiunea Saint Mihail în Woeuvre și Bonhomme.

Noaptea calmă pe restul frontului.

Detalii despre aceste lupte

Nauen. La seara zilei de 18—4 Englezii au încercat cu mari forțe să recucerească localitatea Vieux Berquin.

După lupte aprinse, această localitate a fost menținută.

La nord-vest de Marvillie contra atacurile dușmane s'au prăbușit cu mari pierderi.

La la Pinetteau au făcut 600 prizonieri.

Coloanele engleze care înaintau prin diferite scoale spre câmpul de luptă, au fost luate sub focul artileriei germane.

Bombardarea Parisului cu tunul cu tragere lungă a continuat la 18 și 14 c.

Toate jertfele făcute de Francezii pentru recucerirea terenului pierdut de Englezi au fost zădărnice. Linia feratăClermont-Amiens se află sub focul german, care a devenit extrem de violent în după amiaza zilei de 11 | 4 Gările Donnarta și Remiencourt sunt în flăcări.

S'a produs un conflict între Englezi și Francezii sosiți în grabă. Francezii cereau să se înăbușe în sânge revolta Englezii voiau însă să aplaneze lucrurile în mod amical.

Ofițerul francez tratează pe aliatul englez ca inferior și unul în care nu te poți încrede. Ofițerii englezi declară că Francezii se simt îndreptățiți să controleze și să comande pe Englezi, dar și uită că Anglia luptă pentru Alsacia Lorena, adică pentru o cauză pur franceză.

S'a dovedit că amestecul corpurilor de trupă aliate au dat loc la incidente.

Corespondentul de războiu englez Gibs comunică că este în interesul populației de a recunoaște că ofensiva de la nord este tot așa de amenințătoare ca și de la 21 Martie

Criticul militar al ziarului „Tages" zeitung" scrie la 16 | 4. Prin înaintarea de la 18 | 4 noi ne am apropiat de orașul Hazebrack până la 5—6 klm. și tunăt chiar și artileria noastră de câmp poate să'l bată.

Din această cauză, această localitate este complect din rândul stațiunilor strategice de cale ferată.

Ziarul „Basler Anzeiger" comunică: Linia Bytschoete-Nieuvelle Messines, ocupată acum de Englezi pari se retrage este amenințată de la spate și din flanc de trupele germane care luptă la nord de Lys.

În acelaș timp este amenințat frontul englez de la Arras și frontul belgian.

Feldmarescalul Conrad von Hotzendorff s'a exprimat astfel față de un corespondent de războiu cu privire la ultimele evenimente de pe frontul apusean.

„Succesele Germanilor se datoresc admirabilei conduceri, minunatei atitudini a tuturor corpurilor de trupă care au participat la operațiuni, disciplinei lor și încrederei în victorie, precum și superiorității materialului și organizărilor. Nimeni nu se poate aștepta ca dintr'o dată întregul front anglo-francez să plesnească. Nu numai atacatorii dar și apărătorii a t e r c i t e pot ca arme și trupe.

S'a pus la j o c arsenalurile celor două luni pentru lupta decisivă, însă înfrângerea dușmanilor noștri se află pe cea mai bună cale.

Pentru aceasta garantează enormul succes din primul act.

Corespondentul militar al serviciului radiografic englez scrie:

Intr'o perioadă de 48 ore de foarte grele lupte atacul german de la est de Armientieres a putut să facă numai mărunte progrese.

Intr'o serie de isbituri hotărâte dușmanul a încercat iarăși să forțeze drumul înainte, în centru spre Hazebrouck.

În același timp el s'a silit să pătrundă la extremități, spre aripi, atât la Neuve Chapelle cât și la Wulverghem spre nord și înspre Bethume spre sud. În general inamicul a făcut puțină înpravă, iar întăririle aliaților au putut să oprească și chiar în unele puncte să câștige avantage.

Dușmanul întrebuințează încă greutatea sa ce a presa deacurmezișul regiunei șese înspre importantul punct Hazebruck, între Merville și Bailleul lupta continuă să fie de cel mai aprig caracter și dușmanul se forțează de a ajunge la ținta sa.

Opt atacuri au fost date pe acest front, dar rezultatele totale ale eforțărilor sale au fost mici.

O ușoară înaintare spre Morris a fost tot ce a câștigat.

Înaintarea în această direcție însă a necesitat lărgirea eșindului.

Pentru a face aceasta și pentru a da spațiu atacului său, inamicul a repetat tactica sa de pe Somme și a încercat de a pătrunde pe de lături prin isbituri locale la nord și sud.

Semințe Trifoi 2500 Kgr. perfect curățit prin mașina Roeber se vinde la Brătăni Calinyak (Iași) Dangent cu prețul maximal.

Retragerea contelui Czernin

Viena 2 April.—Contele Czernin s'a retras.

E a fost înlăturat de împăratul Carol cu girarea afacerilor până la numirea succesorului său.

Înțelegerea Austro-Germană

Discutând schimbul de telegrame dintre Imparatul Karl și Imparatul Wilhelm, presa germană constată că prin publicarea scrisorei falșificate a împăratului Karl, Clemenceau a atins tocmai contrarul scopului urmărit de el. Ziarul „Nord deutsche Allgemeine Zeitung" accentuează că alianța dintre Germania și aliații săi nu este opera diplomației, nici rezultatul unor convenții, nici vre o coaliție cum este aceea a Ententei.

Schimbul de telegrame dintre cei doi împărați a arătat cât de puternică este alianța lor. După intențiunea guvernului din Paris, acest incident trebuia să corespundă cu faptul important că pe frontul apusean tunurile Austro-ungare contribue la victorie alături de cele germane. În nici una din țările aliate nu există un om care să creadă un singur moment că solidaritatea alianței ar putea să fie sdruncinată.

Atac de avioane

Nauen. Comunicat oficial.— La noaptea de 13,4 căpitanul de fregată Strasser a atacat cu o escadrilă de avioane importantele puncte de tăbărâre ale industriei de război. Cu toată puternica apărare artileristică, au fost atacate cu bombe localitățile Birmingham, Nottingham, Grimsby, Scheffield, Leid și Hull. Avioanele s'au reîntors mărăcinse cu toate că au fost urmărite cu vigoare. La acele succese au participat comandantul aviator căpitanul Manger, căpitanul Erich Herbert von Prankenich și Fleminsg, precum și căpitanul de cavalerie Arnold Schutze cu viteazele lor echipaje.

Calais și Dunkerque evacuate

Nauen.—Comunicatele elvețiene ne confirmă că guvernul francez participă în mod oficial la evacuarea Parisului. Populația fugă nu stă de frica germanilor și de a celor francezi. Parisul mișună de dezertori și de haimanale care așteptă ora jafurilor.

Lyon, Bordeaux, Marsilia sunt plin de parizieni. „Daily Telegraph de Vineri comunică că s'a început evacuarea oficiala a orașelor Calais și Dunkerque.

ORA 2

Ultime Informații

Direcția generală sanitară arată că epidemiile în Moldova au dispărut în afară de județele Neamțu și Dorohoi unde bântue tifosul exantematic.

Cei patruzeci și-unu de medici titulari în teritoriul ocupat, ceruți de comandatura germană pentru combaterea epidemiilor, pleacă zilele acestea în București.

In vederea intensificărei producțiunei fabricelor de postav, tăbăcării și a exploatărilor de petrol și cărbuni, d. C. Cerchez, secretarul general al ministerului de industrie, însoțit de d-nii G. Iorga, directorul personalului și contabilității, Chr. Musteleanu, directorul imbrăcămintei, și G. Gane, directorul rafinariilor de petrol au plecat în inspectarea fabricelor din Moldova și a exploatărilor de la Comănești-Moinești.

Cu această ocazie se vor lua și măsuri, cu privire la situațiunea creată lucrătorilor prin demobilizare.

Ministerul de interne a intervenit la ministerul de finanțe, pentru a se lăsă liber comerțul cu băuturi spirtoase.

Magazinul de Bijuterii

MAYER FAIN

Strada Lăpușneanu No 8.

Cumpăr ori ce fel de Bijuterii

ROMANIA

Primul Președinte Trib. Bacău

Ordonanța No. 795

Anul 1918 luna Martie în 26 alle

Văzând petițiunea înregistrată la No: 2485 din 1918.

Făcută de Dl. Căpitan Nicolai Bălătărețu domiciliat în Bacau prin care cere a se face publicațiunile prevăzute de lege pentru pierderea ori furtul unei cambie în alimente emisă de Petre Ionescu din Pitești la 21 Aprilie 1916 în ordinul Dl. Gheorghe Bălătărețu comerciant din București, unde urma să se facă și plata la 21 August 1916 pentru suma de 1000 una mie lei

Văzând că petiționarul a justificat proprietatea acei cambii iar pentru pierderea ei, ne a depus o declarațiune dată înscris din care rezultă că fiind în Iași în localul gărei în seara zilei de 21 Martie a. c. 1918 înaintea plecărei trenului curier din gara către Direcțiunea Pașcani a pierdut său i s'a furat niște cambie.

Văzând și dispozițiunile art. 685 și urm. din Cod. comerc.

Pentru aceste motive

Noi Primul Președinte al Tribunalului Bacău

Dispunem

Admitem cererea făcută prin petiționa înregistrată la 24 5 | 918 de către Dl. Căpitan Nicolai Bălătărețu și în consecință.

Ordonăm publicarea cambiei în alimente emisă din Petre Ionescu din Pitești la 21 Aprilie 1916, la ordinul Dl. Gheorghe Bălătărețu comerciant din București unde urma să se facă și plata cu scadența la 21 August 1916 pentru suma de 1 00 una mie lei ce fiind pierdută sau furată.

Invităm în același timp pe ori cine posedă această cambie de a o înfățișa la Grefa acestui Tribunal în termenul imediat de art. 685 din cod comercial cunoscând că în caz contrar ea se va declară fără tărie față cu posesorul

Presenta ordonanța se va afișa în sala Tribunalului în localul Camerei de Comert Iași și în sala comunei Bacău și se va publica prin Monitorul Oficial și Ziarul „Opinia" din Iași.

Dată în camera de Consiliu astăzi 26 Martie 1918

Prim Președinte (ss) S. Christescu

Grefier (r) G. Bentaș

ROMANIA

Grefa Tribunalului Bacau S. I.

Copia prezentă fiind conformă cu originalul ne legalizăm de noi.

Grefier, nedescifrată

B. C., 1918 Martie 31.

Se caută croitoreasă îndrăzneață cu ziua în casă. A se adresa D-na M. M. strada Ștefan cel Mare 89 la etaj. 3—1

Pile și Burghiu Spirale de oțel de toate dimensiunile a se adresa la Banca N. Cantacuzeni.

Strada Ștefan cel mare No. 49. 7—1

De vânzare casa din str. Toma Cosma No. 4 a se adresa D-lui A. M. Grosu str. Anastasie Panu No. 12 10—1

CABINET MEDICAL

Strada Sărăriei No. 137.

BOLI URO-VENERICE-OCULITALE

Inaculări, Injecții, Spălături vezi cale

Neuzalvarsan 606,

BARBAȚI ȘI FEMEI

Boli interne, Boli de Copii

Chirurgie de urgență

Declarație

Declar prin aceasta că am pierdut următoarele contracte de împrumut pe titluri de la Banca Națională a României.

1) Contract de împrumut pe titluri No 8 446 din 11 August 1916 pentru suma împrumutată 3000 lei pentru nominal 6000 lei în două titluri jud. Com. 5 jum. la sută și 2 titluri rentă 5 jum la sută emis 1913.

2) Contract de împrumut pe titluri No. 69730 din 18 August 1916 pentru suma împrumutată 4800 lei pentru nominal 9600 lei în două titluri jud com. 5 la sută 1 titlu Com. Ploești 5 la sută și 6 titluri 5 jum. la sută 96 emis. 1913

3) Contract de împrumut pe titluri No. 67131 din 18 Octombrie 1916 pentru suma împrumutată 1000 lei pentru nominal 2000 lei la Recipisa Băncei Naționale a României pentru titluri jud. com. 5 jum. la sută. Ac ste contracte de împrumut le declar nule în mâinile ori cui s'ar găsi.

Dr. N. Prepeleanu

In raionul de Galanterie și îmbrăcăminte dela Magazinul „Prewodnik" din str. Lăpușneanu 38 vis-a-vis de Palatul Regal

A SOSIT

un mare asortiment de Pălăricare și hăinuțe pe copii, ciorapi pentru bărbați de ce și copii, gulere, manșete, cravate, mănuși batiste și un mare Transport de

Parfumerii franceze

cari s'au pus în vânzare cu prețuri reduse.

Tipografia H. Goldner

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 25 lei
6 luni . . 30 „
3 luni . . 10 „

OPINIA

ANUNCIURI
Un rând pag. I, 1 leu
— „ „ II, 50 b.
Obituar vechiu 30 b.

10 BANI

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Administrația și Tipografia H. Goldner — Iași. — Telefon

Anul al XIV-lea. — No. 3317. Vineri 6 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Destăinuirile d-lui C. Stere

Incontestabil că destăinuirile d-lui C. Stere, apărute acum cât va timp în „Lumina" și reproduse de „Momentul", sunt extrem de interesante.

Marele public de la noi care acum de abia a luat cunoștință de apoi d-nia eminentului deputat de Iași, a rămas, desigur, uimit de faptele dezvăluite și anume că:

In 1914 d. Ionel Brătianu nici nu concepea pentru România altă atitudine, de cât intrarea în război alături de puterile centrale.

Că șeful partidului liberal a insistat pe lângă d. Stere pentru o campanie de presă, în vederea acestei politici.

Că d. Ionel Brătianu a fost sprijinitorul lui ei ca d. Stere să meargă în Ardeal pentru a provoca acolo o manifestație de devotament pentru monarhia din partea românilor ardeleni — an festație, care trebuia să aibă o influență hotărătoare pentru opinia noastră publică — și că în acest scop a făcut o intervenție pe lângă contele Czernin, pe atuncea ministrul Austro Ungariei la noi.

Toate acestea, bine înțeles, fără ca d. Brătianu să se simtă obligat a se explica sincer și cinstit cu acelaș d. Stere, de care era legat prin atâtea și atâtea raporturi de prietenie personală și politică, a tuncea când a crezut util a-și schimba punctul de vedere în politica externă.

Desigur că nu fără adâncă emoție publicul a luat cunoștință de sugestiva narațiune a d-lui C. Stere și unii au văzut poate în începutul unei campanii de răzbunare și distrugere.

Sunt adânc convins că nu așa ceva l'a condus pe d. Stere la lupta ce a fost pe primul o. La baza acțiunei sale de astăzi este o operă de chirurgie socială, de tămăduire a cangrenei care roade adânc corpul nostru social. Mai este și sentimentul omului adânc rănit prin nedreptățile ce i s'au făcut prin anumite acte, care constituesc o palmuire a obligațiilor de loialitate, în raporturile personale și politice.

Fără aceste motive puternice d. Stere n'ar fi întreprins nimica împotriva omului, care timp de cinci sprezece ani, îi fusese și exercitase o adevărată sugestie asupra lui.

In legătură cu cele apărute în „Momentul" de seară îmi îngăduit să notez și eu un fapt caracteristic.

Era în ziua cinei așa zișii germanofili aveau seară succes la cameră — datorită direi trase tot de d. Stere, prin marea sa discursă — ședință, care a culminat prin apostrofa d-lui P. P. Carp la adresa d-lui Take Ionescu „*Talentul nu justifică toate încarnațiile, după cum frumusețea nu justifică toate prostituările*".

Reveneam împreună de la cameră cu aprigul luptător și abia pătrunserăm în odaia din strada Luterană, când, pe masă, d. Stere găsi o carte de vizită cu însemnarea: „*Titu Maiorescu venise să felicite pe d. Constantin Stere pentru frumosul și patrioticul d sale discurs pronunțat în zilele de 15 și 16 Decembrie*".

Am sezisat prilejul pentru a-i spune:

— „Frumos discurs, care va rămâne, desigur. Cetit va fi pururea interesant, ascultat el a fost emoționant. Dacă n'ar fi de cât scena în privința mersului d'tale în Ardeal! Aud parcă și acum clamoarea, și glasul strident al lui Victor Ionescu: „Dar ce ai căutat în Ardeal. pe"

Ceea ce s'a petrecut în acel moment a fost sugestiv și hotărâtor pentru observatorul atent. Cu mânile încrucișate pe piept, ți-ai dat parcă adversarii, dar ai găsit prilejul să te întorci și spre banca ministerială și să-l fixezi pe primul ministru. D. Ionel Brătianu n'a putut suporta privirea, a plecat capul. Se amorise totul ca prin farmec, și pentru mine cel puțin, explicațiile ce le ai dat, nu tradau accentele de sinceră emoție din restul discursului".

— „Așa este, mi-a replicat d. Stere. Nu puteam și nu voiam să spun tot adevărul. In primul loc fiind-că mă temeam să nu fac un rău țării și mai ales fiind-că n'am încă dovada definitivă a ilegalității lui Ionel Brătianu și nu-l cred în mod definitiv perdut pentru politica cea bună. Când prin acte de ale lui se va da vedi și lumea și țara, nu voi mai fi obligat prin nici un scrupul, la tăcerea de astă zi".

Aceasta dar dovedește și sporește că la baza destăinuirilor actuale este și politica greșită a d-lui Brătianu și acel lipsă adâncă de loialitate și tă de un om politic și personal, și pentru țară, de care cel puțin, căci partidul național-liberal o a fost unite de cincprezece ani, nici este.

De semenea este astă și chirurgie socială și de sănătoasele sale destăinuiri vor constitui, pentru viitorul istoric al vieței noastre publice și un criteriu de judecată și o lumină din frontispiciul vieței noastre publice de astăzi.

Const. Borin

Câteva Note

Dânsul milionarilor. Deși nu avem nici un motiv să ne îndoim de adevărul spuselor ziarului nostru confrate „Momentul și mărturisim că tot nu ne vine a crede, cele ce destăinuește în chestia sinecurelor.

Dacă dânsul ministru al milionarilor ar fi existat fiind măsura mult mai redusă de cât așa cum indică confratele nostru și încă am fi în fața unei fapte, care apăsă mintea în loc.

Ar fi dovada unei anarhii de sus

Libertatea individuală. Un om a fost arestat de un judecător și alți doi judecători, găsesc măsura nejustificată.

De ce dar arestare? De ce atâta nepăsare în respect respectul dreptului de libertate individuală?

Și cu toțea acestea nu se poate altfel, fiind-că nu există alt criteriu de justificare de cât conștiința judecătorului. Se va zice: lucru prea subtil, față de o măsură atât de gravă! Se poate. Vina însă trebuie căutată în imperfecțiunea operilor omenești.

Partea leului Corișții de la operă se plâng că cei cinci asociați de la opera română au rezervat numai pentru ei fabulosul excedent.

Ar fi fost de mirare să fi fost alt-fel. Artiști, acest genus irritabile, n'a înțeles nici odată alt-ceva de cât partea leului pentru ei.

Tăcerea de aur. De acea deputații majorității liberale au primit diurna în aur și au tăcut în permanență.

Blanzy

NEVOILE IAȘULUI

Teatrul Național

Mare sarvă între artiștii teatrelor noastre, pentru repartiția excedentului din acest an — excedent care, se zice, ar fi atins fabuloasa sumă de două sute mii lei. Memorii și contra memorii protestă și contra protestă au inundat ministerul de instrucție și așteaptă o soluție.

Și între timp, falnica clădire, odinioară un adevărat monument de artă, stă ca o ruină, dovada vie a avantagiilor ce le a avut Iașul de pe urma retragerii.

Stă ca o ruină, cu pereții crăpați de sus până jos, jerpeliți și terfeliți, mărturi de nesfârșita serie de spectacole heroice care i-au pământit demnitatea adevăratei sale meniri.

O simplă aruncătură de ochi, asupra halului în care se află teatrul, și soluția conflictului dintre artiști se impune. Ea trebue să însemne utilizarea integrului excedent ca fond pentru reparația teatrului.

Și măsura n'ar avea nimica nedrept în sine. Actorii din București au primit regulat în acest an de teribilă criză, câte nouă sute lei pe lună; cei din Iași câte șase sute șapte zeci și cinci; cei din Craiova câte sute. Aceasta în afară de gratificații, premii de creații și defeuri și în afară de faptul că unii artiști fiind mobilizați au avut avantajul scumpei în locul tranșeelor.

Și nu numai și măsura ar fi justă dar ea ar trebui estimă. Să plătească și cheltuirile parlamentului pentru ședințele camerelor, să plătească și ministerul justiției pentru ședințele casației.

Se cuvine aceasta pentru cea mai frumoasă instituție artistică; se cuvine aceasta, în clipa în care un ziar relevă, ca o dovadă de civilizație, cât se cheltuește aurea pentru teatru.

Voim să credem că d. Mehedinți va recunoaște dreptatea susținerilor noastre și că inșăși artiștii nu se vor opune. Mai mult ca oricine, el cel dintâi trebue să se gândească la instituția în sine și la fastul exterior al templului artei.

Adoptând această soluție, actualul ministru de instrucție va repara actele de desconsiderare față de teatrul din Iași, ale d. I. G. Duca și ale prepuților săi și va face un act drept și util.

Drept încheere o mică observație. Se vorbește mereu că teatrul a dat atâtea sute de mii de lei pentru scopuri de binefacere. Inexact. Aceste sumi s'au dat tot de public, care, precum se știe, plătește o sumă fixă la sută, peste costul biletului, pentru atari scopuri.

Dar nu numai atât. De vr'o trei săptămâni toate spectacolele poartă mențiunea „în scop de binefacere" și costul biletului e mărit într'o anume proporție. Cine controlează faptul dacă e într'adevăr vorba de atari reprezentații și dacă banii aceștia ajung la destinație? Sfiarăș nu cred cei în drept ca măcar de acum încolo ar trebui făcută o anume reținere pentru fondul de reparație a teatrului?

Chestiunea cari merită a fi meditată și mai cu seamă rezolvită repede.

MOLD.

DIN BASARABIA

— Amintiri dintr'o slujbă de medic în ținutul Bălților —

La infirmeria (primul pavilion) primeam bolnavi de dimineață. La fața casei, din Zori zilei, se adunau, țărani cu căruțele, alți călări, veneau după leacuri pentru bolnavi de acasă, alți veneau pe jos. Cei și în Rusia în Basarabia țărani au încredere în medici și vin la spitale când au nevoe, de și vrăjile, farmecile, descântecile sunt și ele bine văzute ca și la noi. Serviciul medical la noi în Regat e mai mult preventiv, se face mai multă poliție sanitară de cât medicină spitalieră și terapeutică. In Basarabia ca și în toată Rusia, medici de plasă au la dispoziție infirmerii, spitale și ambulanțe, cum este spre pildă spitalul din Bălțenii, în ținutul Bălților, e un adevărat juvaer, o fată ce se poate cere de la un spital modern ca confort și întreținere.

Primeam un târ'e odaie iar târ'alta frizerul.

La început bolnavii nu mi se adresau mie de care ca mai toți medici până la mine nepăsând moldovenește, le răspundeau prin infirmiera, care era moldovancă și căreia deci țărani se și adresau. La întrebarea mea:

— Dumneata ce ai?, se ruțau cu un fel de ironie, par'ca citeam în ochii lor:

— A învățat și el o vorbă moldovenească și vrea „să vorbească... și după ce mă măsurau de sus până în jos se întorceau către infirmieră:

— Spune-i că am un junghiu în piept.

— Și de când 'lai? continuam eu făcându mă că n'am înțeles ironia din ochii lui suferinzi.

De o dată, fața îi se lumina. V'a să zică doctorul nu știa numai fraza banală pe care o știau toți doctorii ruși: „Ce ți doare?" ci grăia limba lor, limba lor pe care feldșerul Lezelski de 30 de ani n'a vrut s'o învețe de și de 30 de ani mănâncă pâinea pe care ei i'o dau.

Uite, au trecut ani și mulțumirea ochii bolnavilor pe care am citit'o de câte ori auziam că le vorbesc limba lor, nu o pot uita, o revăd mereu vie și recunoscătoare.

— Păi să vezi, dle doctor, începeau și încrezatori „să mi spue păsurile lor și îi lăsăm să vorbească, să spue și multe din cele ce nu erau necesare, căci vedeam în toată făptura lor atâta mulțumire, că au găsit, în fine, doctorul care le poate asculta fără interpret și le poate răspunde fără un al treilea în cât îmi era drag să'l ascult vorbind.

Intr'o lună s'a dus vestea nu numai în plasa mea (ocolul) dar și în cea vecină că la Bolotin este un doctor peste Prut care grăește moldovenește. Și trebue să fi fost așa de mare nimirea acestor bravi oameni, că stăpânirea le a îngăduit să poată spune în limba lor ce li doare și că pot de acum înainte să se vindece, de ce suflet și că nu primesc doctori pentru boli pe care nu le au în cât în așa număr veneau la consultații în cât de nude la început îmi terminam treaba pe la 11, 12 ziua, acum 'mi luchedeam infirmeria pe la 4 și 4 după amiază.

Imi aș nea feldșerita Scobiala că nu odată doctorul rus, care ne înțelegând pe țăran care se văita că'l mănâncă pielea de pe corpul plepiului îi aplica ventuze iar altora care aveau pneumoni le da aliflie de răie. Și câte de astea!

Și un bieț moldovan atât de uimit că le venise un doctor care grăia în limba lor în cât nu a fost în ultimul timp ai pedezei mele acele, ca să nu vie vr'un moșneag sau vr'o babă care la întrebarea mea:

— Ce te doare moșule sau mătușică să'mi răspundă:

— Păi, nu mă doare nimic,... dar uite am venit să văd și eu un doctor grăind cum grăim și noi.

Și dacă așa a fost la consultații la infirmerie, așa era și în vizitele în sat.

De dimineață veneau și mă inscriau să vin ba la *Dumnezei* să văd pe cutare, ba la Bukneșă pe cutare și a. m. d. cum intram în casă, stăpânul mă poftea în „casa mare". Mai toți țăranii moldoveni chiaburi au o casă mai săracă în care locuesc cu toți și o casă mai mare, curată, deseori destul de spațioasă, toată în covoare și lăicere „casa mare". Intram. Și acum par'că simt mirosul acela de mere, de bureni uscate, de aer închis, căci casa e quasi hermetic închisă și numai la mari serbări sau pentru vr'un mare musafir se deschide.

Câte va minute după mine intră stăpânul casei cu o sticlă de vin în mână și cu un singur pahar.

După ce turna în pahar pe care'l bea el cel dintâi urându-mi bine venit — obicei pe care l'am întâlnit și la Serbi și la polonezi — îmi întindea și mie același pahar plin. Și așa cu unu, cu unu până dăm gata sticla.

— Și acum dom'le doctor să mergem să vedem pe bolnav sau bolnavă.

Nici odată n'am putut să fac pe un țăran să mă lase să văd mai mult pe bolnav și apoi să bem „de cinste".

— Nu, dom'le doctor, a aștepta ea (sau el) mai așteaptă, dar mai mai mult să ne facă cinstea casei și apoi...

Toată această cinste era pentru că vorbeam limba lor, pentru că eram al lor, pentru că aveau încrederea lor, nici un doctor rus sau polon, îmi spunea feldșerul Lisotzki n'a fost invitat la un pahar de vin de către țărani...

— Să beau eu dintr'un stacan (pahar) cu un spurcat de șșela? Ferim'ar Dumnezeu, îmi o spus unu, când i'am pus eu singur întrebarea dacă așa este obiceiul să se bee cu doctorii când vin pe la bolnavi.

— Dta ne ești și un frate, că ști limba noastră și ești moldovan ca și noi — dar porcii aceia... nu,.. ferim'ar Dumnezeu.

Bine înțeles că dacă în sat aveam patru cinci bolnavi în ace și s. lucru nu era tocmai ușor să faci vizitele, dar și vinu era ușor și anii nu erau prea grei și le făceam toate cu bucurie.

Dacă față la vizitele bolnavilor se mai adăogau și invitațiile starostei, a popei, a învățătorului, lucrurile luau o formă mai gravă și de multe ori trebuia să lupt cu invitațiile ca să pot veni drept la reședință. Pentru mi, mă, eram nu musafir așa de rar, așa de s. asiu, în cât și uitau de multe ori că sunt medic și nu vedeau în mine de cât un prieten care trebuie cinstit și făcut ca să nu mă piardă, să mă aibe cât mai mult lângă ei.

— Amu putem zice, că avem și noi doctor, îmi repetau mereu

Și într'adevăr vremea stăștă acolo și astă mi îmi pare ca o vizită plăcută într'o țară de prieteni

Dr. I. DUSCIAN.

INFORMAȚII

✱ *Se dă ca sigur că în curând d. Mihai Orleanu va convoca o întrunire a tuturor elementelor liberale, nemulțumite de actuala directivă a partidului, spre a avea la măsurile de îndreptare.*

Această convocare ar fi urmarea procesului verbal de ieri, în chestia ratificărei tratatului de pace, care purta firmă și semnătura d lor Cocaș și Alexiu și care proces verbal era de fapt un blam la adresa d lui Brătianu.

✱ *D. Dim. A. Greceanu a fost ales în Basarabia.*

Informații mai sigure spun că fostul ministru conservator a avut concilieri cu numeroși mari proprietari de dincolo de Prut.

✱ *Se știe că demisia din armată a d-lui general Presan a fost primită pe ziua de 1 Aprilie și că pe aceiași zi d. general Cristescu a fost numit șef al marelui stat major al armatei.*

✱ A apărut decretul, prin care se deschide pe seama ministerului industriei un nou credit de 3 milioane, în scopul exploatărilor de mine.

✱ Comisia interimară face cunoscut, că bonurile de lemne, eliberate de fosta administrație comunală, nu sunt valabile de cât până la 6 a lunei.

✱ D. George Derussi, ministru plenipotențiar în Suedia, a fost rechemat și trecut în posițiune de disponibilitate pe ziua de 1 Aprilie.

✱ D. loc. Colonel Alexandru Sideri, căre primise numai delegațiunea de a îndeplini funcțiunea de prefect al județului Covurlui, a fost numit prefect al acelui județ pe ziua de 1 Aprilie.

✱ Ministerul de finanțe a luat decizia, ca începând de la 1 Aprilie nici o plată în Basarabia și în Rusia nu se face de cât în lei, nemai fiind permise bonificările pentru transformarea leilor în ruble, transformare care de va fi socotită necesară, va privi exclusiv pe cel interesat, fără nici un amestec din partea autorităților.

D. Stefan Stănescu a fost numit șef de cabinet al d-lui ministru de instrucțiune.

✱ Ministrul de externe, a primit demisia dlui. Dulin Zamfirescu, din postul de delegat al României în comisiunea europeană a Dunărei.

Aceasta după cererea dlui. Zamfirescu.

ANUNCIURI — ADAOS — ADMINISTRAȚIUNEA

ADAOS

Prăjiturile — Specula cu prăjiturile bonbonele și cosonacii e pe cale de a dispărea. Se ajunsese aproape să nu existe prăvălie sau locuință de locuit cu ușa la stradă, unde să nu vezi etalându-se prăjituri, bonbonele torturi etc.

E ușor de văzut cît de mult ingrenia această stare de lucruri situațiunea celor ce aveau nevoe de o bucățică de zahar pentru ceaiu ori o cafea.

Fabricantul de prăjituri putea să și permite luxul de a plăti zaharul cu 20—25 sau chiar 30 lei chilo și făina de grîu cu 6—8 sau și 10 lei, pentru să la un kilo de zahar și unul de făină lua 120 sau 150 lei în loc de maximum 30 lei cît costau ele. Chiar cu adaosul de lemne, servicii etc. tot se lua suta la suta.

Vor ti deci mai puține prăjituri, dar se va găsi mai mult zahar și avem credința, mai ieftin.

Deci măsura poliției de a opri prăjiturile și bonbonele, dacă n'ar fi și considerațiuni higienice la mijloc ei numai de cele spuse pînă aici, însă e bine venită.

Știri din București. — Magazinul Galerie Lafayette Calea Victoriei etc. Etaj 1, vinde eftin costume de stofă, rochii, haine, bluze etc. Tot acolo magazine vînd pălării, perdelie, ghete.

Se vinde în detail magazinul un deal kgr. în engros mag. Pimpidan Calea Moșilor 53 face reduceri.

Uniformele luate demobilizaților se predau autorităților române după încheierea păcei, acelor dintre demobilizați cari dovedesc că n'au alte haine, li se lasă uniformele.

Toți funcționarii demobilizați au fost reintegrați imediat în funcțiile lor, toate pensiile ajutoarele pentru familiile mobilizaților au fost achitate la timp.

Asemenea lefurile, cu avansul cuvenit în vederea scumpetei traiului, s'au dat și lefuri de odihnă, funcționarilor care n'aveau ce face, din cauza că instituțiile lor plecaseră la Iași.

Pensiunile civile și militare pe luna cuvenită, încep a fi achitate de Administrația Financiară din Iași, din ziua de 10 Aprilie carele 9-12 a. m.

Curtea Marțială a achitat eri pe doi militari, acuzați că ar fi împușcat doi negustori evrei ruși.

Între 10 Aprilie și 10 Mai se vor face înscrierile pentru sesiunea de iunie a elevilor de clasa secundar, pregătiți în particular.

Ministerul de Instrucțiune printr'o serie de scumpetea traiului, a hotărît ca de la 1 Aprilie să nu se mai aplice reținerile de 30 la sută la salarii, asupra salariilor învățătorilor suplinitori din învățămîntul primar, retribuite budgetar cu 80, 90 și 100 lei lunar.

D. I. Lecca, prefecon, a fost numit director al liceului din Botoșani.

Suspendarea „România" s'a dezbătut înaintea înaltei curți de Casație, recursul ziarului „România" în chestia suspendărei. Dezbaterile vor continua și astăzi, cînd va reprezentat al guvernului va vorbi d. Iustian Antoniu.

Cu privire la ce la petrecute eri putem dear spune că

[illegible]

Reprezentantul „Românei" locotenentul Ioneriu dear, fă ca parte dintre publiciști care, pînă acum, nu găsiseră nici un accent de protestare în potriva cenzurei celorlalte gazete.

Un grup de militari contingentele vechi din regimentele de vînători, ne roagă să supunem Ministerului de Război o plîngere a lor prin care cer să fie demobilizați, întru cît vărsa lor fiind trecută de a fost servem și instrucție în total ca unui recrut.

Dar fiind că contingentele de mai sus din alte regimente au fost demobilizate, cererea lor o socotim justă și o supunem celui Ministru de Război.

Ministerul de Interne roagă a se arata, că nu s'a început încă revizuirea listelor electorale. Aceasta se va începe la timp.

Un nou tarif. — Consiliul de miniștri a semnat jurnalul prin care se pune în aplicare se modifică prețurile de vînzare a derivatelor și fabricatelor din grîu și porumb.

Se fixează tariful pînă la 1 August 1918 astfel:

Făină de grîu integrală cu ridicata lei 0.66 kgr, cu amănuntul 0.80 kgr. făină de papușoi cu ridicata 0.40 kgr. cu amănuntul 0.50 kgr. tărățele de grîu cu ridicata 0.20 kgr. cu amănuntul 0.25 kgr. tărățele de porumb cu ridicata 0.10 kgr. cu amănuntul 0.15 kgr. Pînea din amestec de făină de grîu sau secară cu făină de păpușoi 0.50 kgr. jum. kgr. 0.25, mălaiul copt 0.40 kgr., jum. kgr. 0.20, măcinișul unui vagon de grîu lei 250, măcinișul unui vagon de porumb lei 175.

De la 1 August 1918 înainte recolta nouă tariful este cel următor:

Făină de grîu, calitatea I lei 1.10 kgr. do. calitatea II 0.85 kgr. do. cu amănuntul calitatea II 0.40 kgr. tărățe cu ridicata 0.15 kgr. do, cu amănuntul 0.20 kgr. pîine calitatea I 0.95 kgr. do, jum. kgr. 0.50. pîine calitatea II 0.85 kgr. do, jum. kgr. 0.20. măcinișul unui vagon de grîu, secară porumb sau orice alte comb. la mori sistematice lei 250. Măcinișul unui vagon de porumb, grîu, secară sau orice alte comb. la mori cu pietre țărănești 175.

ULTIMA ORA

Mersul Luptelor

Comunicatele Oficiale

Nauen.— Frontul apusean. Atacurile de pe câmpul de luptă de la Lys au dus la un deplin succes.

Marile pânii de pe câmpul de luptă de la Wytschaete din 1918 au fost luate dintr'o singură lovitură.

După o scurtă pregătire de focuri am luat cu asalt printr'un atac prin surprindere localitatea Wulverghem și poziațiunile dușmane de pe ambele părți ale localității.

Contra-atacurile compăniilor engleze s'a prăbușit complect.

Pornind din câmpie, trupele noastre au pregătit luptele dintre Steuve Kerke și Bailleul și au smuls de sub ochii acestei, inițiind printr'o violentă luptă corp la corp.

Atacurile engleze contra localității Locon au eșuat.

Pe frontul de luptă de pe malurile râului Somme, lupta de artilerie a fost mai intensă numai pe pârâul Luce, în regiunea de la Moreuil și Montdidier.

În timpul unui atac executat de Englezi și Francezi în nord de pârâul Luce, am făcut prizonieri.

Pe canalul Oise Aisne și pe malul apusean al Meselei am executat intre prinderi reușite.

Frontul răsăritean. Finlanda. Trupele debarcate la Hanko (la răsărit de Helsingfor) după învingerea tuturor dificultăților provocate de gheață, au înaintat prin Lapperrasek spre nord și au infrînt mai multe din rezistențele dușmane și au ajuns până la linia feratăș care duce dela Tammerfors până la Viborg, la răsărit de Lahta.

Tour Eiffel 2 Aprilie. Operațiile din Flandra ori ne-au adus numeroși prizonieri. Între Montdidier și Noyon și în Champagne, la Sud de Mont Fetu au permis prin atacuri reușite să insistăm și să facă și prizonieri.

Tentativele inamice în nord de Chemin des Dames și la sud est de Corcy au eșuat fără succes.

Bombardament intermitent în numeroase puncte ale frontului.

Carnarvon 2 Aprilie. A doua mare încercare pentru decizia în Mesebrouck, ca obiectiv imediat pare a fost atinsă în a doua fază, acea a atacurilor locale și a contraatacurilor în acelaș chip cum s'a întîmplat și în bătălia pentru Amiens.

Actualmente lupta se dă pentru Mesebrouck, îndîrjită luptă pentru Neuve Eglise, Neteren, Nerviș, și Bailleul. Se a intrevăzut despre importanțul centru de căi ferate pe care pentru a desăvârșire un asemenea succes, culmea Messines va trebui să fie curăță.

În general dușmanul se mărginește la câmpie iar punctele dominante sunt în stăpânirea Englezilor.

La 12 April se găsesc la puține mile de importantul punct, iar acum el se găsește numai cu prea puțin mai aproape.

A realizat câte cari progrese spre Meteren, dar Taia se găsește încă la sud de Bailleul.

Amănunte despre lupte în curs

Serviciul de Informațiuni.

Nauen.—Ziarul „Times" scrie: Situațiunea militară acum e mai mare ca în toate epocile de până acum. Totul depinde dacă aliații, având infanteria germană la aripa stângă și la centru, vor putea să reziste, de oarece frontul de luptă nu mai este de cât la 46 mile de Calais.

Ziarul „Daily News" scrie cu privire la apelul lui Haig, acest apel este o dovadă că lupta se dă cu îverșunare și că a ajuns în aceste săptămâni grozave la un punct însemnat, care este foarte serios și care va putea să fie hotărâtor pentru întregul război.

Generalul englez face apel la soldați zicându-le că trebue să reziste până la ultimul om și că nu trebue să mai se gândească la retragere de oarece lupta cu marea în spate.

Motivele lui Haig sar în ochi atunci când ne uităm pe hartă, de oarece ar fi e nebunie să nu se recunoască serietatea situației și posibilitatea unei catastrofe.

Opinea publică engleză este foarte deprimată cu privire la succesul ofensivei germane, căci nu se aștepta la progrese atât de repezi.

Nauene—Zimbl. Berliner Zeitung am primit de la Berna: Ziarele franceze sunt foarte surprinse de lipsa de vești dela Armentieres. La Bisége nu cât este să micșoreze succesul operațiunilor. Ziarul L'Heure declară că regiunea de cărbuni de la Bethune este serios amenințată. Ziarul „Vossische Zeitung" crede căminele dela Bethune nu vor mai putea fi salvate. Ziarul „Echo de Paris" spune că englezii au aruncat în luptă toate trupele, iar de care ce această regiune industrială a Franței este de cea mai mare importanță pentru înțelegere.

Corespondentul militar al ziarului „Daily Mail" scrie sub titlul „Retragerea noastră spre mare" următoarele: Dușmanul a înaintat 18 mile de la vechiul front, dar acest câștig de teren este de două ori mai însemnat la nord de cât la sud, de care ce fața de pământ din spatele nostru este mai îngustă acolo și pentru că în această regiune se află importantele noduri de căi ferate și centre de concentrări de trupe de la Bailleul, Hazebrouck, precum și regiunea minieră de la Baluno. Ori ce retragere ar atrage după sine pierderea unor mari cantități de material de căi ferate tunuri precum și de vieți omenești.

Berlin.— Corespondentul de război al ziarului „Berliner Lokalanzeiger" de la 18 | 4 scrie următoarele cu privire la bătălia de la Armentieres: Și de data aceasta comandamentul englez a dovedit iscusință.

Construcția și instalațiile poziațiilor engleze de apărare erau în te defecte din punct de vedere higienic. Încă din 1916 ofițerii englezi și francezi spunea că tranșeele germane sunt adevărate saloane față de tranșeele lor. Nici eri nu s'a dovedit mai bine ca pe Lys că aceste afirmațiuni erau adevărate.

Tranșeele erau toate construite într un teren nefavorabil și mlăștinos și erau ocupate de Portugezi.

Nu se poate pricepe cum ofițerii și trupa au putut trăi atâția ani în condițiuni de adăpost așa de rele.

Acestor împrejurări se datorese bolile și epidemiile care au apărut printre trupele portugheze.

Prada germană

Berlin.—Imensa pradă din ultimii șase luni. Dela 16 Octo brie 1917 până la 15 Aprilie 1918, Puterile Centrale au luat peste 517 000 prizonieri, 7246 tunuri, aproape 20 000 mitraliere și mai mult de 300 tancuri. În afară de acestea au mai fost capturate 100 automobile blindate, 630 automobile, 7000 vehicule și un imens material de căi ferate. Între acestea se găsesc peste 800 de locomotive și 8000 vagoane. Conținuturile depozitelor de muniții nu au fost încă evaluate nici pe departe. Numai în ce privește muniția de artilerie s'au numărat până acum peste 3.000,000 lovituri de tun. în acelaș timp au fost doborâte peste 1100 aeroplane și mai mult de 100 baloane captive. Prada în material de război de toate felurile, unelte de pionieri, aruncătoare de foc, măști contra gazelor, conținutul depozitelor de echipament și aprovizionare, nu a putut fi încă evaluat.

Reducerea tonajului

Berlin. — Din presa engleză se cunoaște textul „cărții albe" englezo, care se ocupă cu chestiunea tonajului. Cifrele de pierderi englezo se referă mai ales la tonajul care servea pentru aprovizionarea cetățenilor.

Opera submarinelor

Berlin.—Comunicatul oficial. Noi succese submarine pe câmpul de luptă nordic. 15000 tone. Două vapoare au fost scufundate din convoiul unui convoi puternic escortat de incrucișetoare, distrugătoare și aeroplane, după ce au fost urmărite cu vigoare.

Neînțelegeri franco-englezo

Nauen.— Ziarele franceze anunță că în Canada a izbucnit pe față de luptă națională între populațiunea engleză și franceză în Canada la Montreal există o mare organizare care cere completa înlăturare a limbei franceze și din partea franceză a Canadei, în numele imperialismului englez. Imperialiștii englezi cer desăvârșirea arestarea șefului francezilor canadieni, Beurrasse.

Pacea germană și retragerea lui Czernin

Berlin.— Împăratul german a primit următoarea telegramă de la împăratul Karl: „Acuzațiunile d lui Clemenceau contra mea sunt așa de josnice, încât nu mă gândesc să mai discut această chestiune cu Franța. Răspunsul nostru este dat de tunurile mele și de pe frontul nostru. Prieten credincios".

Discutând telegramele imperiale preta germană își exprimă regretul cu privire la retragerea ministrului de externe austro ungar, conte Czernin, care era purtătorul ideei de alianță.

Ziarul conservator Kreuzzeitung scrie: Contele Czernin era un principat om politic și știut să tragă adevăratele consecințe din situațiile create. Atitudinea sa era corectă din punct de vedere constituțional. Sperăm că urmașul său va urmări aceleași scopuri împreună cu diplomația germană și corespunzătoare cu situația mai tare favorabilă. Ar este scopuri vor putea căpăta o altă definitivare decât în timpul lui Czernin.

Ziarul „Vossische Zeitung" spune că este la nefatal să îndisolubilitatea alianței și fidelității monarhiei austro Ungare să fie mai presus de orice îndoială.

Secretarul de stat dela departamentul externelo, von Kühlmann, a plecat Luni seara dela Marele Cartier General pentru a da raport cauzei Imperiului.

Lipsa de tonaj

Bauen. — Ziarul „Daily Mail" de la 27 | 3 publică următorul comunicat al biroului presei englezo: „Având-se în vedere lipsa de tonaj, se simte nevoia unei mai mari supravegheri a cumpărăturilor pentru Italia.

Trebue să se aibă în vedere cea mai avantajoasă întrebuințare a tonajului disponibil.

În înțelegere cu ministerul de navigație s'a hotărît ca încărcăturile pentru Italia să fie controlate de comisia guvernului italian, centralizată la Londra. Deși guvernul și Italiei nu vor fi prea încântați de această hotărâre a guvernului englez, aici această măsură înseamnă o limitare a exportului pentru Italia.

Ultime Informațiuni

Sfatul Țării din Kișinău întrunindu-se eri în ședință solemnă, a ales în unanimitate ca președinte, pe d. C. Stere.

Vestea a provocat în toată Basarabia mari manifestații de simpatie.

Numeroase telegrame se primesc din toate părțile Basarabiei, toate arătând marea satisfacție ce a produs alegerea d-lui C. Stere ca președinte al Sfatului Țării.

D. Al. Marghiloman, prim ministru a primit azi din partea d lui Stere telegrama următoare:

„Am onoare a vă aduce la cunoștință, că sunt ales cu unanimitate de voturi președinte al Sfatului Țării din Basarabia.

Ca deputat al Camerei române, am primit această mare onoare și răspundere, ca afirmarea voinței

Basarabiei de a rămâne pe veci nedespărțită de țara mumă. Vă rog în numele meu personal și al Sfatului Țării, să primiți ca șef al guvernului României întregite, omagiile noastre românești.

După cum ne se anunță din Chișinău, entuziasmul produs de această alegere e general.

Pentru a ți da seama de revendicările diferitelor categorii de meseriași, guvernul a numit o comisie, compusă din d-nii inginer Ștefănescu din partea ministerului de lucrări publice, general M. Ștefan, din partea ministerului de război, Mitilineu din partea ministerului de interne și C. Cerchez din partea ministerului de industrie.

În lipsa d lui Mitilineu, comisiunea se va completa cu d. Falcoianu, directorul serviciilor comunale din ministerul de interne.

Comisiunea se va întruni regulat la ministerul de interne.

D. Garofild secretar general al ministerului de domenii a plecat seară la București.

Notificare de Opoziție

REDUTUL URBAN IAȘI

Am onoare a vă institinta că în noapte de 23 24 Martie 1918, mi s'a furat Casa de bani a Societății „Fraterna" din Bacău de către răufăcători și ni s'au furat următoarele titluri cu emană dela Dvs. pe care le eșcăr nule și nevoite în mânăori cui.

1) 94 060 Seria 88 a lei 4 00 și.

2) 4 120 Seria 89 a lei 1000 a căror proprietari am devenit în primului la 19 u, 88 Martie cu bordero Creditului Urban Iași No. 2,114 cumpărat la Iași și al doilea cumpărat la Iași dela „Mercurul Roman" Mihail I. Nachmias la 3 Iunie 1 03 la București Ultimele cupoane le am incasat la Bacău în luna Iulie sau August 1 17.

Declarăm că ne alegem domiciliul pentru ceastă opoziție la Iași, strada Costache Negri No 4 la User Rachane et Co.

Soc „Fraterna" Bacău prin Nuham Kleper Str. Mare.

Am pierdut pe când mă aflam în tramvaiul care duce spre Copou un port vizit de piele roșie în care se găsea opt sute lei și actele de mare valoare pentru mine. Rog pe cel care l'a găsit să mi le remită acele reținându-și banii, deosebit îi mai dau o frumoasă recompensă. A se adresa Petre Anghel, societatea Industria de petrol sub Hotel Continental.

Se caută un bun bucătar și un cofetar care să vă adresa la Restaurantul Regia Lăți str. Sărăcescu No. 4 Casele Brauștein în locul fostei Fogete Spanioli. Se plătește bună.

Șef de fabricație Bere (Braumeister) Diplomat al școalei din străinătate având practică îndelungată la cele mai renumite fabrici din țară și străinătate, dori cu condițiuni privire la fabricele de bere, eventual caută aranjament. A se adresa la ziar.

De vânzare un loc îngrădit cu două fațade str. Vasile Lupu și una crăsmă str. Eternitate I se adresa D-na Maria Scribas Vasile Lupu 43.

RENUMITUL RESTAURANT Herman Ehrlich str. Ștefan cel Mare No. 2 s'a redeschis și stă la dispoziția vechilor sale clientele și publicului în general cu mâncări bine și curat preparate.

RAUNT

Synagoga Bunăcigilor caută un rabin bine plătit. A se adresa Iosif Lobel str. Brândușa sau la Aron Meer. Bărăgănitea.

De vânzare una mașină de scris cu literc latine, mică și foarte practică pentru voiajori A se adresa Toma Cozma 23 str. Iași.

Cărucior de copii, în stare bună de vânzare 21 str. Păcurari etajul de jos.

Vânz în total un echipaj complect. compus din una pereche cai tineri și frumoși, una pereche de hamuri foarte solide și elegante. Se poate vedea în ori ce zi la D-nu Mihail Petreanu. str. Cucului No. 9—11 Iași.

De vânzare una căruță sol de bună pentru ori și ce Deasemenea și un cal negru frumos etatea 6 ani la D-nu Mihail Petreanu str. Cucu 9—11 Iași.

D-nii Mircea și Virgil Petrescu refugiați din București sunt rugați a trece pe la D-nu Mihail Petreanu str. Cucu 9—11 spre a primi știri de la D-na Caliaș G. Petrescu din București.

Tipografia B. Goldner

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 35 lei
6 luni . . 20
3 luni . . 10

OPINIA

ANUNCIURI
Un rând pag. I. 1 leu
— — — II. 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Administrația la Tipografia H. Goldner — Iași. — Telefon

Anul al XIV-lea. — Nr. 3318. — Sâmbătă 7 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Interventionismul și bolșevizmul

Omul care știe o chestiune bine se înșeală rar și atunci când se înșeală, recunoaște greșala făcută.

A recunoaște, că s'a înșelat nu i se pare o rușine pentru că are conștiința restului lucrului știut și în care nu s'a înșelat.

Omul care știe o chestiune superficial se teme de greșeli, greșește mereu și nici odată nu recunoaște greșeala făcută pentru că recunoașterea uneia îl duce fatal a recunoaște superficialitea întregei chestiuni.

Așa se poate doar explica de ce persevează în a susține greșelile făcute acei cari le au comis în marea chestiune a intrărei noastre în acțiune.

Ei nu o cunoșteau, nu și-au dat osteneala s'o cunoască și toată pregătirea a fost o beție de cuvinte, o autosugestie cum rar s'a mai văzut.

Dacă au o circumstanță atenuantă neîndoios că este încă și acea a superficialității noastre în general și a educației frivole pe care o avem în special.

Toate marile probleme economice și sociale se dezleagă la noi cu fraze frumoase și cu o virtuoză neștiință.

Se scriu tratate de matematică în câte-va luni, se publică lucrări de economie politică în câte săptămâni și unii istorici publică atâtea câte o istorie a vre unui popor.

Dacă așa este în domeniul științific nu este mai bine în domeniul politic unde sunt rari oamenii politici cari să aibe o opinie definitivă despre un lucru. Noi, ziariști, îi imităm și avem cu atât mai mult succes cu cât întrebuințăm mai multe adjective și complimente.

Trăiam în peninsula balcanică dar veștile le căpătam din această peninsulă prin Viena și Berlin dacă nu chiar prin Paris. Nici o cunoștință exactă de ce sunt statele vecine nu aveam iar despre colosul de la Nord aveam părerea pe care o aveau acei de la Paris sau Berlin.

Toată educația politică se reducea la un sentimentalism dus la extrem, la o extaziare în fața evenimentelor și oamenilor, cari conveneau unor înclinări a noastre speciale și nici de cum intereselor reale și adevărate.

Acolo chiar unde se amesteca logica în judecata faptelor avea o înclinare curioasă de a pune premise bune și de a trage concluzii contrari.

Nu vei uita niciodată discursul unui tribun al intrărei în acțiune care de monstra la o întrunire publică matematicește, că guvernul Brătianu nu făcea nimic pentru înarmarea dela 1914 până la primavara anului 1916, că armata nu era pregătită de război și care încheia totuși discursul său:

— Trebue să mobilizăm!

S'ar fi zis, că premisa implica concluzia: nu puteam face război, iar tribunul urma: Să luptăm.

Și așa a fost mai toată acțiunea.

Este în aceasta contradicție logică ceva din maximalismul socialiștilor ruși.

Acela care a urmărit mișcarea bolșevicilor trebuie să se fi izbit de aceasta asemănare de logică între interventioniștii noștri și maximaliștii ruși.

Așa și Lenin spunea într'un manifest al lui: proletariatul rus atât de la oraș cât și de la țara nu este încă copt a pricepe forma socialistă de guvernamant „totuși socialismul este singura forma necesara de guvernare în Rusia". Sau ultimul său ordin în care cere ca flota din marea Baltică să lupte până la ultimul om și în același timp recunoaște — și în același ordin — că lucru e imposibil, de oare ce marinarii nu se vor supune, și că marinarii să se retragă cel puțin la Helsingfors, ca să salveze vasele de capturare.

Și ce este bolșevizmul psihologicește decât o necunoștință flagranta a vieței sociale și politice a unei țării și o incercare de siluire, de constrangere a acestei țări de a accepta un mod de a fi, care este contrariu și intereselor și existenței sale.

Același lucru a fost interventionizmul. El a fost necunoștința țărilor cu care ne aliam, necunoștința forțelor de cari ele dispun, cunoașterea slăbiciunei noastre proprii, dar incercarea de siluire și de constrangere a țărei, ca să accepte un mod de a vedea, utopic, irealizabil, și chiar dăunator. Teoria trebuie să învingă realitatea.

Și realitatea a învins! Ea a învins și pe bolșevici, ea a învins și pe interventioniști.

Credeți însă că Lenin recunoaște astăzi, că el este cauza ruinei Rusiei, că el este cauza reducerei la nimic a unei țării colosale? Nu! Și Lenin și Trotzki cred că au reușit să miște cu ceva roșul statului, de și l'au stricat cu totul — spre acea forma pe cari ei o cred realizabilă. Același lucru îl cred și interventioniști noștri și de acea persistă în credința lor că au făcut bine.

S'ar fi putut ca România să fi fost ștearsa de pe harta Europei, și în cazul acesta ei ar fi continuat să spuie că dreptatea este cu ei.

Superficialitatea cunoștințelor, cum am spus'o, face pe om să afirme cu mai multă incredere un lucru de cât adâncimea cunoștințelor.

Spencer avea dreptate când spunea despre francezul acela care a scris la Londra a voit să scrie după o săptămână o carte despre Anglia, și care totuș după zece ani de ședere, n'a scris'o de oare-ce nu reușise că cunoască încă viața poporului englez.

In primele zile când știuse superficial pe englezi credea că cunoaște, după zece ani cînd îi cunoscuse constatase că nu îi știa încă suficient ca să vorbească despre ei.

Trebuie să ne scăpăm de aceasta unoara judecată a lucrurilor, trebuie să judecăm matur toate problemele vieței de stat înainte de a lua hotăriri.

Iată ce ar trebui să deducem din prima analiza a nevoilor prin care am trecut în acești ani de război.

Yssay

De astă zi incolo la cârma Basarabiei se află d. Constantin Stere.

Faptul acesta are în sine o importanță, nebănuită de cei mai mulți.

El insamnă sfârșitul epocei de nesiguranță; el insamnă asigurarea unei dirigiuri trainice și adânc democratice pentru frații noștri de dincolo de Prut.

El mai insamnă o eră de viață adevărat românească și de indisolubilă unire dintre Basarabia și România.

Opinia, subliniind aceste lucruri, se face în același timp ecoul sentimentelor de bucurie ce s'au manifestat și dincolo și dincoace de Prut, cu ocazia fericitei alegeri făcută de unanimitatea membrilor sfatului țerei.

România, Basarabia și d. C. Stere au dreptul să se felicite deopotrivă de săvârșirea acestui mare act.

POLITICA

LINIȘTE?

In condițiuni normale, o zguduire adâncă, ca aceea de care ne am resimțit noi, în ultimul timp, ar fi cerut recuilegere, operă constructivă, înlăturarea criticei negative, armonie între cadrele sociale, cu un cuvânt acea liniște pe care o cerea dăunăzi un ziar, într'un articol, a cărui factură indica clar autorul.

Așa ar fi fost în condițiuni normale, fie ele cât de nenorocite!

Astăzi însă, în împrejurările speciale de acum dela noi, dispariția criticei ar fi fost o nenorocire. Liniștea dorită de omul nostru politic, devenit pentru ocazie ziarist, ar însemna moartea, pe când critica, fie ea cât de pasionată, ar dovedi o pulsație de viață.

E ușor lucru să predici armonia socială, acordul între oameni politici, între partidele politice. Oricând și or unde așa ceva ar fi fost indispensabil — pentru a face posibilă opera de reparațiune, de tămăduire a relelor incercate.

Or unde da — dar la noi nu, fiindcă mulțumită acestui celebru acord între partide, a dispărut din viața politică românească acel nucleu de democratism real, acel sâmbure de sancțiune — singura forță de intimidare, care poate împiedeca anarhia de sus ca și cea de jos.

Datorită acestui acord între partide viața politică adevărată a luat sfârșit și s'a înlesnit apariția acelor tendințe dictatoriale, care au culminat în modul cum a fost orientată politica noastră externă, cum a fost pregătit și condus războiul, cum a fost, în fine, suspendată viața constituțională a acestei țări și introdus regimul teroarei.

Dacă critica — fie ea cât de negativă — dacă luptele politice ce se vor da, nu vor avea decât acest unic rezultat: de a împiedeca în viitor repetarea faptelor de până acum, atât de condamnabile și uneori chiar criminale și încă rău ce vor produce — și se poate să producă și unele rele — va fi cu prisosință compensat.

Nu. Luptele politice ce vor avea loc trebue să facă cu neputință revenirea vremurilor care ne-a adus unde suntem; trebue să facă ca răspunderile legale și de conștiință să nu fie simple cuvinte; trebue, în sfârșit, să creeze acele forțe reale care să constitue puterea de intimidare și pentru clasa dirigitoare și pentru clasa dirigită, singura forță care împiedică anarhia, sub ori ce formă și ori dela cine ar porni.

Altfel, liniștea preconizată ar fi liniștea de mormânt, ar fi moartea cea mai rea, moartea provocată prin cea mai grozavă și cea mai complectă descompunere morală. SOK.

Prada Germană

Berlin. — Prada făcută de Puterile Centrale în ultimele 6 luni se ridică la mai multe miliarde.

Tunurile și muniațiile de artilerie întrec în valoare suma de un miliard mărci.

Mitralierele capturate reprezintă o valoare de peste 60 milioane, materialul rulant de cale ferată 250 milioane, aeroplanele doborâte a preape 60 milioane mărci. Marele depozite de echipament și provizii din Rusia Italia și nordul Franței nu s'au evaluat încă.

Prada în oameni, armă din nord dul Franței acoperă necesitățile armatei germane pe un an.

Câte-va Note

Tablou sugestiv! *In continuarea destăinuirilor sale, d. C. Stere ne dă cel mai sugestiv tablou al vremurilor recente, când s'a cămislit de fapt modalitea în care „aveam să facem războiul. Crima supremă în potriva țărei atunceu s'a comis și actualul președinte al Sfatului Țărei indică clar autorii și complicii.*

Nimănui nu i ar fi trecut însă prin minte să creadă cu putință că ar fi fost posible lucruri ca cele destăinuite astăzi și că d. Ionel Brătianu a avut astfel de păreri despre colegii săi și totuș i a menținut drept colaboratori.

Pe cine viseazâ apostrofele de „bandiți" și „ghepeftari" a de prisos ca subliniăm. Faptul în sine însă constitue o dovadă strălucită a concepțiilor unui șef de guvern, despre garanțiile morale ce trebue să prezinte miniștri în țara românească.

•

Logica bizară! *Am perdut războiul, spun interventioniștii, fiind că nu se putea prevedea revoluția rusă. Concluzia logică: dacă nu se producea revoluția am fi triumfat.*

Dar dacă nu se producea revoluția ar fi rămas țarismul, țarismul lui Stürmer, acel ce ne tradase și ne vânduse, acel care era gata să încheie pace separată, acel ce făcuse pactul să ne împartă și să incorporese Moldova la imperiul moscovit.

Așa dar: dacă nu se producea revoluția cauza noastră n'ar fi fost perdută;

Dacă însă nu se producea revoluția țarismul ne ar fi împărțit și desființat.

Și totuș politica ce am făcut era singura ce trebuia să facem și de ar fi să reînceapă, dnii Brătianu și Take Ionescu ar face aceiaș politică.

Bizară logică antantistă!

Să nu'l uităm. *Intru restabilirea respunderilor ziarele atacă pe ori cine numai pe d. Emil Costinescu nu.*

Și cu toate acestea, documente recente, și unele care se vor produce curând, arată în mod lămurit că fostul ministru de finanțe a fost unul din cioclii României.

Acel care în loc să se ocupe de ghepeftari s'a ocupat de sociologie și care era preocupat de „programul lui Bismark" a fost unul din partizanii principali ai politicei care ne a dus la ruină.

E bine să nu uităm aceasta și să nu'l uităm pe d. Emil Costinescu.

Blanzy

INFORMAȚII

— **Baronul Burian a fost numit cancelar al Austro-Ungariei.**

Cum noul ministru de externe al monarhiei a avut roluri însemnate în ce privește politica acestei monarhii în chiar cursul războiului, el trebue să fie desigur în curent cu tot ce privește ultimile acte de politica externă și deci și cu mersul tratativelor de pace cu România.

Se prea poate ca, în urma unei atari alegeri în persoana succesorului Contelui Czernin, semnarea păcei noastre să se facă mult mai repede de cât s'a crezut în momentul demisiei acestuia.

※ *Drept răspuns la destăinuirile d-lui Stere, șeful partidului liberal declară că nu va polemica, nu va desminți dar aceasta nu înseamnă că recunoaște întemeiele spusele d-lui Stere.*

O nouă dovadă și de sistem comod, și de nesocotirea opiniei publice și de duplicitate.

※ La Curtea de Casație a continuat ieri dezbaterile în chestia suspendărei ziarului „Romania".

D. Lascar Antoniu a reprezentat guvernul.

In afară de chestiunile de ordin pur juridic d. Lascar Antoniu a insistat asupra modului cum cei dela „Romania" au înțeles, în ultimul timp, rolul lor de organ al apărărei naționale. D-sa a dovedit că în loc de a face operă de solidaritate națională și înălțare sufletească, ziarul „Romania" s'a dedat la acte de adevărată atâtare, primejduind astfel siguranța și ordinea în stat.

Curtea se va pronunța mâine Vineri.

※ Commisiunea interimară se ocupă cu întocmirea budgetului.

In chestia taxelor pentru apă, de i' din punctul de vedere formal, este de cis că taxele vor fi triplate, commisiunea interimară nu este decisă încă dacă le va dubla sau tripla.

In caz de dublare numai se va produce un gol în budget de 800.000 lei — și nu se știe dacă acest gol va putea fi umplut cu alte venituri.

※ D. Lt. Col. Doctor I. Bejan cu nescutul chirurg din București, fiind demobilizat, se află în Iași.

※ D. C. Stere sosește în Iași cel mai târziu Sâmbătă.

※ Se spune că în curând palatul Roznovanu va fi evacuat de regimentul ce cantonează acolo și că curțile și tribunalele vor fi reinstalate în localul de odinioară.

Se pare chiar să se va aranja în viitor astfel în cât și tribunalul secția IIIa să fie instalat în palatul Roznovanu. Aceasta în interesul impricinaților și avocaților.

In schimb parchetul, și cel general și cel de Iași ar urma să fie instalate în actualul local al tribunalului secția III-a.

※ La gradul de societari cl. II în Teatrul Național au fost avansați d. și dna Braborescu.

※ Primim la redacție broșura „Intervenția României și Campania din Muntenia" de comandant Ciorieux, tradus de dnii V. Popescu Râmnicoanu și I. Tohăneanu.

※ Marți 20 Aprilie, se va deschide în localul redacției ziarului „Facla", expoziția cunoscutului pictor Steurer.

Intors după front, unde a luat parte ca combatant, Steurer va expune, lucrări de cel mai mare interes.

※ Scoala de aviație, ce se găsea la Odesa se'napolează azi în localitate.

※ A apărut decizionea ministerială, prin care, în urma încetărei funcționărei ministerului materialului de război, se reînființează direcțiunea superioară a stabilimentelor de artilerie.

※ Administrația comunală a luat dispoziția ca depozitele comunale, în vederea sărbătorilor, să fie resprovizionate cu cantități suficiente de alimente.

D. N. V. Stefaniu, ajutor de primar, are a se ocupa în special de această aprovizionare.

※ *O sfere justă.* — Ni se transmite următoarele cu rugămintea a le da publicității:

Cu ocazia înaintărilor în armată, nu a rămas ofițer care să nu fi fost avansat în grad. Tineri, cari la începutul mobilizărei erau sublocotenenți ori locotenenți, azi sunt căpitani ori maiori. O dreaptă măsură s'a luat și față de tinerii evrei plutonieri, recunoscându li se cetățenia română, cu reserva ratificărei ulterioare din partea corpurilor legiuitoare și avansându'i la gradul de sublocotenenți.

Credem că ar fi drept, ca și medicilor evrei neîmpământeniți să li se aplice aceiași dispoziațiune. Sunt medici cari au o practică medicală de vre'o 15—20 ani și mai mult chiar, sunt medici bătrâni, ca'i sunt mobilizați de la începutul intrărei noastre în acțiune, cari și-au făcut tot timpul datoria către țară cu mult devotament; cei mai mulți dintre dânșii, în tratarea bolilor contagioase au căpătat tifos exantematic, febră tifoidă etc. și cu toate acestea toți acești medici, după atâtea jertfe, continuă a fi priviți ca străini, toți au rămas cu acelaș grad ce'l avuseseră de la început, gradul de simplii medici. Este adevărat că unora dintre medici li s'a acordat un spor de 100 lei lunar dar medicii evrei nu servesc țării în vederea soldei, ci cu toții doresc să li se acorde o recompensă morală, acordându-li-se cetățenia ca și plutonierilor evrei, pentru a nu mai fi priviți ca „străini" purtând uniforma română.

Măsura aceasta ar fi o răsplată bine meritată pentru munca lor plină de jertfe de abnegațiune ce o depun în apărarea stării sanitare a țării, ar fi pentru dânșii un stimulent și mai puternic spre a munci și în viitor, văzând că sunt puși pe un picior de egalitate cu confrații lor creștini, și că nu mai sunt priviți ca „străini", fapt ce îi jignește până în adâncul sufletului lor.

Credem că domnii Miniștri în a căror voință stă și putința de a satisface aceasta cerere, vor recunoaște dreptatea cauzei și în momentele de față când cu toții, ne străduim a introduce în lume mai multă dreptate, se va face dreptate și medicilor evrei cari servesc cu dragoste în armata Română și voesc a fi priviți și tratați ca „Români", iar nu ca „străini".

※ D. I. Petrovici directorul general al teatrelor a luat cuvenitele dispoziții pentru a se mări fondul, din care să se repare localul teatrului național, ce este amenințat cu ruina.

D. Al. Marghiloman prim ministru, a primit azi telegrama următoare din partea d lui președinte al adunărei consiliului din Bender.

„Adunarea consilierilor județului Bender, în ziua de 8 Aprilie 1918, ascultând cu dragoste declarația sfatului țărei a unirei Basarabiei cu mama sa România, cu toți au hotărât a vă roga să binevoiți a aduce M. S. Regelui Ferdinand I al României felicitări pentru săvârșirea înălțătorului act al unirei porțiunilor împărțite.

※ Senatul universitar s'a întrunit a seară, sub președinția d-lui Dr. Leon, rectorul universității.

S'a hotărât a se convoca consiliile facultăților pentru că de comun acord să se găsească forma mai potrivită, spre a se comemora pe profesorii și studenții universității din Iași, căzuți pe câmpul de onoare.

※ Se pare că propunerea noastră cu privire la un fond de rezervă pentru repararea teatrului național a provocat oare care sânge rău în rândurile artiștilor.

Lucrul n'ar fi trebuit să se întâmple dar nu ne surprinde ca s'a întâmplat.

Pentru a evita discuții prea multe și sarvă prea mare simplificăm propunerea noastră cu sensul următor:

Nouă direcție a teatrului național să-i la dispoziție că de acum încolo și pentru tot timpul cât va mai dăinui actuala stare de lucruri, un procent anumit din costul fiecărui bilet să meargă la fondul de reparație a teatrului.

※ Se reînființează, cu începere de la 15 Aprilie 1918, direcțiunea superioară a stabilimentelor de artilerie.

La această direcțiune vor continua să funcționeze, cu caracter provizor și pentru lichidare, actualele direcții ale materialelor și noilor instalațiuni.

⁂ D. Gr. Botez, preşedintele comisiei interimare, realizând o economie budgetară, a luat lăudabila iniţiativă, că pentru Paşte, să distribue la 8000 familii nevoiaşe câte 3 chilograme făină pură, de familie.

⁂ D. Victor Climescu a fost numit avocat prim al eforiei Sf. Spiridon.

⁂ D. C. Cerchez şi membrii comisiunei de ancheta, instituată la ministerul de Industrie, sau intors aseară în localitate.

Comisiunea a vizitat fabricele de postav şi tabăcăriile şi instalaţiunile de petrol din Moineşti.

S'a luat măsuri pentru activarea producţiunei fabricelor.

⁂ Cu începere de mâine preţul pâinei se ridică la 50 bani kilogramul.

Sacul de făină va avea preţ de 53 lei 20 bani.

Aceasta măsuri ni se spune a fi luate fără consultarea specialiştilor, din care cauza la fie care sac, brutarii au o pagubă de 4 lei şi cîţi-va bani.

Ei au intervenit la Consiliul de Miniştri arătând aceasta şi cerînd îndreptare.

Li s'a făgăduit ca cererea lor se va lua în consideraţiune, însă cîte va zile trebue să meargă aşa cum s'a hotărît.

⁂ Funcţionarii percepţiilor cl. I şi II din Iaşi au prezentat dlui ministru de finanţe o petiţiune memoriu prin care arătând dolinţele lor, roagă să li se îmbunătăţească soarta fiind în imposibilitate a suporta greutăţile traiului din micile salarii de la 120—200 lei brutu lunar, cu care nu puteau face faţă nevoilor nici chiar în timpurile normale.

⁂ STIRI TEATRALE.—Dl. Profesor universitar Petrovici, primind delegaţia de Director General al Teatrelor şi presintânduse Societăţilor dramatice întrunite, a expus în câteva trăsături generale felul cum înţelege dsa să se fixeze repertoriul, începând cu noul an budgetar.

Noul Director general va da un loc de frunte lucrărilor bune originale, în care scop, pe lângă reluări din autorii nostri de seamă, a hotărât punerea în repetiţie a excelentei lucrări în versuri a poetului Mircea Rădulescu „SERINADA DIN TRECUT".

Din marele repertoriu se vor juca „REGELE LEAR", „RUY-BLAS" „MESSALIN" precum şi „SAPHO" a lui Daudet şi altele.

Elementele tinere şi de talent vor fi puse toate la muncă şi încă o veste bună pentru public, preţurile au fost reduse simţitor.

Dl. Director general Petrovici a convocat pe toţi membrii comitetelor aflători în Iaşi ai celor trei Societăţi dramatice pentru a fi consultaţi în chestiunile mai de seamă, privitoare la stagiunea care începe.

ULTIMA ORA

Mari lupte din Apus

— Germanii anunţă noi successe —

Nauen Oficial.—Frontul apusean. Pe câmpul de luptă îmbibat de sânge al bătăliei de la Flandra de anul trecut, armata generalului von Armin a ocupat localitatea Passchendale şi şi-a inpins liniile inainte şi la Becelinere şi Gheluvelt. La nord de Lys trupele generalului Şteger au luat cu asalt în zorii dimineţei satul Nytschaete, au asvârlit pe duşman cu toată violenta lui apărare, de pe înălţimile de la nord est şi vest de această localitate şi au respins toate puternicile contra atacuri.

Pe duşmanul, care se retrăgea lasud vest de Enlvergher spre liniile dinnapoi, l'au inpins peste pârâul Douve. Failsul şi punctele de sprijin puternic apărate de la Cappeilyde, la nord de Bailleul şi Heteren au fost luată.

Prin puternice atacuri Englejii sprijiniţi de Francejii au încercat să recucerească Neteren şi terenul pierdut de pe ambele părţi de Perris. Atacurile sale s'au prăbuşit cu cele mai grele pierderi.

Pe câmpul de luptă de pe ambele maluri ale râului Somme s'au deslănţuit violente lupte de focuri, care au continuat şi în timpul nopţei mai la sud de Somme.

Frontul Macedonean. In câmpul avanţ posturilor din şesul Strumei trupele de atac bulgare au luat 155 prizonieri engleji şi cîţiva greci.

Paris 4 Aprilie.—Bombardament violent din o parte şi din alta în regiunea Montidier. Nici o acţiune de infanterie. In pădurea Prêtre, Germanii au făcut numeroase tentative care au fost respinse de trupele franceze.

Patrulele noastre au făcut prizonieri la Regnoville şi Bandonviller. Nimic de semnalat pe restul frontului.

Criticii militari şi luptele.

Nauen.—Ziarul „Echo de Paris" cere ca toate trezervele să fie aduse din Anglia, chiar şi acelea care erau păstrate de French de teama unei debarcări germane în Anglia.

Ziarul spune că Anglia este tot aşa de ameninţată printr'un marş asupra Parisului, ca şi printr'o ameninţare contra Londrei, de aceia trebue ca toate reservele englese să fie aruncate în foc.

Ziarul „Verité" scrie:

„Situaţia continue să fie foarte serioasă şi mai nu trebue să ne ascundem nimic

Dacă anumite ziare scriu că trebue să ne bucurăm de aceste atacuri duşmane, aceasta înseamnează uşurinţă şi nu se potriveşte deloc cu evenimentele actuale.

Stegeman scrie în „Bernebunde":

Haig nu va mai avea altceva de făcut de cât să-şi îngrămădească toate întăririle la podurile de pe Lys de la Bethune.

Toate forţele trimise de French vor servi pentru a impedica spargerea frontului de nord, care va fi cu atât mai periculoasă cu cât la sud Amiens continuă să fie puternic ameninţat, iar spaţiul de mişcare al armatei engleze continuă să se ingusteze.

•

Corespondentul de război dr. Adolf Koester, comunică în ziarul social democrat „Vorwaerts" la 16 Aprilie:

Puternica spărtură care se întinde zilnic mai departe cu 4 kilometri ameninţă cele mai sensibile centre de cale ferată şi de industrie ale adversarilor impinge armata engleză până la ultimul m, la o apărare îndârjită.

Trupe obosite din marea luptă, depoziţiile de recruţi, soldaţi proaspeţi înarmaţi în Calais şi Boulogne au pierdut în puţine zile regiunea Sommei cucerită cu jertfe colosale.

Furia în privinţa aceasta este cu atât mai mai mare cu cât Australienii fu seară în prima linie acei care ca de obicei, tot aşa în lupta de pe Somme de la 1916 au trebuit să sângereze mai mult.

Numărul locuitorilor din teriteriile ocupate din Franţa şi Belgia ucişi şi răniţi de către artileria şi aviatorii duşmanului au crescut considerabil în luna Martie 1918. In acest timp s'au ucis: 15 bărbaţi, 12 femei, 5 copii: au fost răniţi: 50 de bărbaţi, 28 de femei şi 5 copii. După o totalizare a ziarului „Gazete des Ardenne" dela 1915 până acum, adică în ultimile 30 de luni, au fost jertfa obuzelor propriilor lor conaţionali sau a aliaţilor Franţei, 4264 de locuitori francezi şi belgieni.

O informaţie din Paris a ziarului „Basler Nachrichten" spune că Arras stă sub un greu foc german.

Intreaga populaţie a fugit în localităţile învecinate.

Acum se lucrează la introducerea oraşului Calais în zona de operaţii, ceea ce s'a şi Comunicat pentru Dunkerque şi Boulogne.

Ziar „Observer", din Londra consolează pe Englezi cu o probabilă pierdere a oraş lui Calais, arătând că şi după ocuparea de către Germani a coastei canaiului francez marea va rămâne tot engleză.

Fostul ministru de război Haldane a încercat deasemenea să arate c. nesenţială pentru sfârşitul războiului o eventuală cucerire de către Germani a oraşului Calais.

Succes Turcesc

Constantinopol. — Comunicatul oficial turcesc anunţă că după lupte îndârjite Turcii au cucerit cetatea Batum şi că duşmanul a suferit grele pierderi sângeroase. Numărul prizonierilor şi prăzei nu a putut fi încă stabilită.

Anglia ameninţată

Berlin. Totalul prăzei a scuţit Germania de o sumă egală ca un imprumut de război.

Ziarele franceze de la 11 şi 12 | 3 recunosc în fine că luptele dela Armentieres au fost începute pe un front mare.

Prin ameninţarea Parisului, Anglia este tot aşa de primejdiită căci prin ameninţarea contra Londrei.

Situaţia tot mai este foarte serioasă. Ziarul Matin recunoaşte superioritatea conducerei lui Hindenburg, care îşi asigura în totdeauna superioritatea în punctul în care vrea să lovească.

Iarăş scrisoarea Impăratului Carl

Nauen.— Ziarul „Berner Tageblatt" dela 15|2 scrie următoarele cu privire la cearta din jurul scrisorii Impăratului Carl: „Comunicatul oficial al ministrului de externe din Viena închee episodul senzaţional, mulţumită căruia Franţa a reuşit să atragă atenţia dela alte lucruri. Orice ar mai declara guvernul francez, nu se poate tăgădui faptul că scrisoarea adresată de Impăratul Carl către prinţul Sixt de Bourbon a fost publicată de guvernul francez într'un text în care punctele esenţiale erau falşificate, iar autorul falşului nu se cunoaşte încă. D. Clemenceau recurge astăzi la astfel de mijloace pentru a zdruncina alianţa dintre Germania şi Austria. Aceasta dovedeşte că el a pierdut simţul realităţii şi caută să se înşele pe sine, pe compatrioţii şi pe aliaţii săi asupra faptului dovedit istoriceşte că el poartă vina principală a eşuărei sforţărilor de pace facute de Impăratul Austriei. Ori cum s'ar suci şi s'ar învârti, Clemenceau nu va reuşi să scape de această grea răspundere. Şi în această chestiune teoria universală va avea să-şi pronunţe sentinţa. Rezultatul pozitiv al acestei falşificări nu a fost desigur cel aşteptat de d. Clemenceau, căci el a întărit alianţa dintre Germania şi Austro-Ungaria care a fost accentuată în mod solemn, în telegramele de mulţumire ale impăratului Wilhelm către impăratul Carl.

De data aceasta d. Clemenceau trebue să'şi spună sieşi: „C'etait plus q'une faute, c'etait une betise. (Era mai mult decât o greşală, era o prostie.

Deschiderea Reichstagului

Berlin. — Reichstagul german s'a întrunit la 16|4 în sesiune de vară. Vice preşedintele Paasche şi a exprimat speranţa că armatele germane din apus vor merge din succes în succes până la victoria definitivă.

•

Faţa de întrunirea Reichstagului dela 16 Aprilie, partidele majoritare publică manifeste programatice asupra situaţiei schimbate cu privire la rezoluţia de pace din Iulie 1917. Foaia Centrului „Germania" trimite în declaraţia din Reichstag a deputatului Forenbach, după care scopul rezoluţiei de pace, a fost o pace onorabilă încă în timpul anului 1916; acest lucru nu l'au voit duşmanii şi astfel ei au redat majorităţii Reichstagului libertatea de hotărâre. „Germania" adaugă că partidul Centrului împreună cu Bethmann, Michaelis şi Hertling au susţinut totdeauna că rezoluţia din Iulie ca şi răspunsul german la nota papală nu trebue să fie o patentă de libertate pentru duşmani de a prelungi războiul cât le place. Pentru partidul popular progresist declară ziarul radical că scopul de război este asigurarea Germaniei impotriva unor încercări de felul acesta. Germania trebue să acorde altor state siguranţa vieţei, însă la măsurarea cererilor sale dela adversari nu trebue să uite că aceştia prin respingerea propunerei germane de pace, au silit Germania la noi jertfe nemai auzite.

Noul cancelar Austro-Ungar

Budapesta. — In locul contelui Czernin a fost numit ca ministru al casei regale şi imperiale al afacerilor streine, ministrul de finanţe comun baronul Ştefan Burian von Rajecz.

Alegerea a fost făcută în persoana baronului Burian pentru că el se bucură de încrederea Impăratului şi pentru că cunoaşte în mod fundamental toate evenimentele în legătură cu acordurile internaţionale care trebue să ducă la negocieri.

Afacerile ministerului de finanţe comun vor fi girate tot de baronul Burian.

Telegrame imperiale

La adresa Dietei din Livlanda, Estlanda, Riga şi Oesel, Impăratul german a telegrafiat următoarele preşedintelui Dietei comune: Rugămintea de alipire la Imperiul german sub sceptrul Impăratului va fi examinată cu bună voinţă. Impăratul o consideră ca un semn de încredere faţă de persoana sa, casa sa şi viitorul Germaniei.

Răspunzând la telegrama de omagiu a dietei din Estlanda, Impăratul Wilhelm a trimis următoarea telegramă marelui mareşal al nobilimei din Estlanda.

„Mulţumesc din inimă că mi'a fost dat a contribui la liberarea şi salvarea germanismului din Estlanda de distrugerea bandelor desfrânate, apărând astfel o veche cultură de mai multe veacuri.

Doresc că liniştea şi siguranţa ţărei să contribue la înflorirea muncei şi fiinţei germane sub scutul Imperiului german.

Opera submarinelor

Nauen.—In zona blocată din mijlocul mărei mediterane sub marinele germane şi austro ungare au scufundat 6 vapore şi 2 corăbii cu un tonaj de cel puţin 25.000 tone.

•

In revista de specialitate a ofiţerilor, trupei şi personalului de serviciu pe lângă întreţinerea pe bord, mai primesc câte 19 pfunzi sterlingi, exact cât şi un inginer şef. Cei de la telegrafia fără fir primeşte 7 pfunzi sterlingi pe lună, păzitorul cajutei (servitor) primeşte însă 13 pfunzi sterlingi pe lună, adică tot atât cât şi păzitorul şef.

Aceste lefuri sunt aproape de cinci ori mai mari de cât în timpul de pace.

Aceasta arată ce lefuri trebue să plătească armatorii engleji din cauza războiului submarin, pentru a putea avea oameni de echipagiu.

BANCA IAŞILOR

SOCIETATEA ANONIMĂ
Iaşi, Strada Ştefan cel Mare

Capital Lei 2.500.000
REZERVE Lei 550.000

Face orice operaţiuni Financiară şi comerciale în materie de Bancă

Cumpără şi vinde efecte publice de ori ce natură.

Face împrumuturi pe gaj comercial, efecte publice şi diverse acţiuni.

Imprumută pe mărfuri, ce i se constituie în gaj depozitate în magaziile propriţ. ale Băncei Strada Ştefan cel Mare.

Schimb de tot felul de monezi.

Primeşte bani la econonie cu restituiri la cereri şi pe termen bonificând dobânzi convenţionale.

Inlesneşte operaţiuni şi transacţiuni comerciale cu Basarabia.

Notificare de Opoziţie

CREDITUL URBAN BUCUREŞTI
Actualmente cu sediul în Iaşi

Am onoare a vă instiinţa că în noapte de 23 şi Martie 1918, mi s'a forţat Cassa de bani a Societăţei „Fraterna" din Bacău de către răufăcători şi mi s'au furat următoarele titluri ce emană dela Dvs. pe care le declar nule neavenite în mâna ori cui.

1) 145006 seriea 39 a Lei 1000 emis la 10 Febr. cumpărat de societate dela Feiveş Mendelberh în Bacău al 20 Noembrie.
2) No. 18855 Seria 39 a Lei 00 cumpărat dela Lupu Saller în Bacau la 1 Iulie 1910.
3) No. 188787 idem.
4) No. 123156 „
5) No. 125660 „
6) No. 210172 Seriea 15 în valoare de Lei 100 cumpărat de noi prin N. Klepper dela Credit direct cu borderoul No. 9.9 din 27 Martie 1912.
7) No. 152434 Seriea 37 a Lei 100 cumpărat dela Michel Abramovici în Bacău la 17 | 2 | 1997.

Ultemele cupoane au fost plătite în Bacău în luna Iulie sau August 1917.

Declarăm că ne alegem domiciliul pentru această opoziţie la Iaşi, strada Costache Negri No. 64 la Usar Kachane et Co.

Soc „Fraterna" Bacau prin Nuham Kleper Str. Mare,

Publicaţie

Direcţiunea Generală a căilor Ferate Române va ţinea licitaţie, în ziua de Joi 25 Aprile stil nou (12 Aprilie st. v.) 1918 pentru aprovizionarea de 200000 metri cubi lemne de foc eşenţe tare, doritorii de a concura, pot lua informaţiuni la Serviciul de economat C. F. R. în ori ce zi de lucru, în str, Vasile Conta 9 Iaşi.

Caut urgent apartament compus din 3 sau 3 odăi mobilată cu sau fără bucătărie. Posed parte din patrui şi aşternut. Plătese bine. A se adresa la Marcel Thierer la Banca Moldova.

Pierdut Subsemnatul Ioan Dihoiu refugiat din gara Ţăndărei Ialomiţa domiciliat Com. Negreşu Vaslui pierzând chitanţa No. 60000 din 1 Aug. 1916 a Băncei Naţionale în valoare de lei 4000 vărsământ făcut de Banca Sindicat agricol Brăila pentru a 3-a rată Imprum. Naţional o declar nulă în ori ce mâni s'ar găsi.

I. Dihoiu

S'au pierdut pe str. Carol în ziua de 2 Aprilie trei găşte înmănunate cu un petec roşu la picior. Cine le va aduce înapoi în str. Carol va primi o bună recompensă.

Bonă franceză sau engleză se caută la 2 copii pentru o familie din Bucureşti Dr. Bejan str. Cuza Vodă 45.

La Moara Progresul Şos Păcurari 59 se caută 1 mecanic pentru conducerea unui motor de 25 cai putere. 6—1

Se caută o bonă la un copil mic care se mearga imedict la ţară. A se adresa la D-na Welik str. Bună vestire No. 2. 2—1

Agricultor fost administrator de moşimari. Bune referinţe caută loc. A se adresa la „Opinia"

Uzina Centrala de Electricitate Iaşi caută pentru angajare imediat 2 ajutori şi 2 cazangi, demobilizaţi şi de preferinţă localnici.

Rochie matasă nouă se vinde în strada Bărboi 9. 3—1

Se caută două odăi frumoase bine mobilate, având dreptul şi la bucătărie de preferinţă cartierul Copou. A se adresa Grigore Filoder, Cuza Vodă 42 Ter. 3

Caut femeie lipsită de mijloace fosta gospodina serioasă pricepută bine în toate ale casei pentru a face menajul la două persoane a se adresa la ziar pentru D na Ioani. 3—1

Avis Podgorenilor

Tuburi şi plăci (discuri) de cauciuc pentru stropitoarele Vermorel pentru vii. Se găseşte de vânzare la Dl. Hitmelbrand Str. Sf. Teodor, No. 38 Iaşi.

Specialitate de dubit ori ce pei de blană la cerere mă prezint la domicilin I. Bancilă la Oţoi Com. Tomeşti. 2—1

Domnişoară straină, cunoscând franceza, germana, caută loc de guvernantă. A se adresa la „Opinia" 3—1

De vânzare Arac din rădăcină, eşenţe bune bine ascuţiţi la Moşia Zanea, Com. Galaţi (foasta D. Zota)

Doritorii se vor adresa acolo, ori în oraş la Dl. Strul Leizerovici str. Anastasie Panu No. 26 între orele 11—2. 6—1

Caut cameră bine mobilată cu 3 paturi lumină electrică, am lingeria patului. Plătesc preţ bun.

A se adresa D-nei Colonel Ionescu str. Scala de Arte, 8. 3—1

Asistent caută farmacia Nicoleanu Botoşani.

Ofertele cu condiţiile să se adresze cât mai curând la sediul farmaciei 8—1

D-r. Suzana Greci

Asistenta Clinicei Obstetricale

Face i şi boale de femei

Consult: 8—5 p. m.
Str. Anastasie Panu 42

Mărci poştale române vechi şi jubilare pe colecţiuni cumpăr Adresa Tunescu, Piaţa Sturzoaza 16 (prin Sărărie sau Lascar Catargiu) ora 1—3 după masă. 8—1

Cumpăr bijuterii de orice fel pietre preţioase, aur platină, argintărie plătind preţurile cele mai mari

Granet Str. Sărăriei 78 în curte, din Piaţa Unirei prin Str. Muzeler orele 4—7 p. m.

Masăreasă bună se caută imediat.

Adresa: D na Pavlescu str. Sărăriei 28 în faţă, orele 3—4 p. m.

Fabrica de bere „Zimbu"

din Iaşi se vinde în condiţiuni avantajoase.

strada Păcurari 91.

Magazinul de Bijuterii

MAYERFAIN

Strada Lăpuşneanu No 3.

Cumpăr ori ce fel de Bijuterii

Absolventul al şcoalei comerciale superioare referinţe bune, caută post la o muncă.

A se adresa la ziar, sub „Superior"

De vânzare casa din str. Toma Cozma No. 4 a se adresa D-lui A. M. Grosu str. Anastasie Panu No. 12 10—1

Pile şi Burghiu Spirale de oţel de toate dimensiunile a se adresa la Banca N. Christosveloni.

Strada Ştefan cel mare No. 40. 7—1

Tipografia H. Goldner

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 35 lei
6 luni . . 20 „
3 luni . . 10 „

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un rând pag. I, 1 leu
„ „ „ II, 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

Administrația la Tipografia H. Goldner — Iași. — Telefon

Anul al XIV-lea — No. 3319 — Duminică 8 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

MEDICII

Un ziar de seară a adus dăunăzi un frumos omagiu activității medicilor din armata română.

Frumos și pe deplin meritat omagiu!

Corpul acesta select a învederat, într'adevăr, calități nebănuite de cunoștinți, de devotament pînă la jertfă și de muncă fără preget.

El n'a cunoscut răgaz, el n'a cunoscut reculegere, n'a cunoscut refacere. De la munca enormă și primejdioasă din tranșee a trecut la sălile de exantematici. Și a muncit mereu, continuu, fără preget, cu cele mai teribile jertfe.

Și le-a făcut c o n s t e toate fără preocupare, de satisfacții exterioare, nesocotind deseori pînă și nejustificatele măsuri pe care unii conducători le lusseră, din exces de zel față de aliați, și care măsuri însemnau punerea lor în inferioritate față de elemente, ce prin nimica nu aveau dreptul a fi considerate ca superioare.

Și au făcut pe deplin datoria — dovada cele trei sute de morminte, care au închis pe veci comori reale, capacități distinse și a căror dispariție constituie nu una din cele mai mici pagube pe care le-a încercat România în acest nefericit război.

Între ultimii c a r e au plătit tributul suprem patriei se află și clinicianul emerit, savantul histolog dr. Brukner.

S'a perdut cu moartea lui un vast capital de cunoștinți, un savant cărula atât de mult îi datorește știința medicală română. A dispărut prin moartea lui un eminent profesor, un cuget cinstit, o minte luminată, un caracter de seamă.

L'am plîns cu toții — deși poate nu în deajuns! Și i s'o greșit astă-zi desigur mulți dintre acei cari, odinioară încercaseră să i se pună în cale — căci nu trebuie uitat că a trebuit luptă și eforturi pentru ca d-rul Brukner să poată pătrunde în sinul facultății de medicină din București..

•

S'a stins figura cea mai reprezentativă, poate, din numărul enorm al celor perduți pentru știința medicală română.

Memoria lui — memoria tuturor — trebue să fie cu atât mai scumpă reminirei, cu cât perderea lui, perderea lor, este și ea urmarea fatală a unei nenorociri îngrozitoare, care a putut totuș fi evitată.

Fie însă ca la mormântul lui, la mormântul tuturor acestor selecți copii ai națiunei, să dispară pentru deapururea acele manopere nefaste, care au încercat să înlăture valorile și meritele reale.

Fie ca, de acum încolo cel puțin, meritul, valoarea intrinsecă să se poată afirma și să nu se vadă amenințate de buruiana otrăvitoare a coterilor politice și a omnipotenței unui om.

Fie ca de pe urma marelui gol ce se produce astăzi, nu protecția, nu intrarea în serviciul unui partid sau acte de clientelă să deschidă drumul ci capacitatea, meritul, munca cu adevărat.

Numai astfel s'ar putea înlătura, într'o mică măsură, perderea pe care medicina și țara românească au încercat'o în cursul acestui război.

Const Sorin

Cum s'a distribuit justiția

— O chestiune profesională —

În numele unui însemnat număr de avocați și împreună cu confrații mei Lascar Antoniu și Aurel Illiescu, ceream în luna Februarie 1917 Dlui I. Brătianu prim ministru, să intervină pentru transarea unei controverse cuprinsă în fălmeasa lege a Curților Marțiale.

În memoriul ce i prezentam atunci ziceam:

„Se pare că după dorința dlui ministru de război, această controversă s'a resolvit în sensul că numai avocații care fac parte din cadrele armatei au dreptul de a pleda înaintea „curților marțiale".

Dar cela ce numeam noi controversă s'a tradus în fapt prin suprimarea exercițiului profesiunii avocaților civili la curțile marțiale.

În acest chip, în clasul în care se *militarisesu imensa majoritate* a faptelor procesuale ale vieței sociale, se instituia și un monopol profesional în favoarea unei anumite categorii de avocați:

Prin Martie 1917 s'a propus în parlament un proect de lege din inițiativa parlamentară, pentru satisfacerea dreptei noastre cereri. Dar dacă bietul proiect n'a peregrinat prin țări străine împreună cu parlamentarii, a fost desigur în mormântat în arhivele parlamentului, cimitir al tuturor bunelor intențiuni. Și doar nu era neaparată nevoie de o lege căci s'au făcut atâtea legi fără parlamente.

Însă oamenii inteligenți, onești și cu simțul realității, s'au întrebat și se întreabă nedumeriți cum le posibilă suprimarea unei profesiuni legale? Cum le posibil a se priva justiția de luminile și contribuția unor specialiști, cu deosebire față de judecători cu totul noi, deci neexperimentați și care n'au avut mai nici o pregătire în domeniul dreptului?

Nimeni n'a existat să răspundă că *inovațiunea*, ie nenorocită, anticonstituțională, anti socială, și anti juridică, și ea denotă frica guvernanților, cari doresc să guverneze prin intimidare și teroare.

Și în acest chip curțile marțiale au săvârșit nenumărate erori grozolane de drept și au administrat tratamente juridice impesibile și neadmisibile, care au putut trece în putere de lucru judecat, din cauza suprimărei căilor de atac ale hotărârilor lor. Iată o pagină care nu poate face onoare, felului cum s'au condus autoritățile noastre în timpul războiului, nici modului cum s'a distribuit justiția.

Curți marțiale, da! Dar și concepție marțială. Să transformi încă asemenea instanțe grave și solemne în succursale inferioare ale judecătoriilor de pace, și prin acest mijloc să teroriezi o țară întreagă, creând legi de bun plac cu călcarea tuturor disciplinelor fundamentale ale dreptului public și privat, aceasta nu poate fi de cât o concepție salbetecă ori bizantină, nevrednică de timpurile în care trăim și de cauzele pe care pretindem că le apărăm.

Și bine, cea mai tristă colaborare la această operă negativă, a adus'o suprimarea avocaților civili la curțile marțiale. Căci pe când avocații civili admiși de codul justiției militare, la instanțele militare, cu competința și experiența lor, sunt liberi de a discuta toate adevărurile necesare unei justiții luminate și complecte, nefiind expuși unei deferente erarhice, soră cu intimidarea, avocații rezerviști, oameni în genere tineri, și mai toți ofițeri inferiori, sunt stânjeniți în libertatea lor de apărare dat fiind gradul superior al celor ce-i judecă și cu deosebire al președintelui cel mai puțin colonel.

În atari condițiuni se poate vorbi despre cel mai sfânt drept al omului, *dreptul de apărare*, ca despre un drept recunoscut și acordat și dinaintea curților marțiale? Numai sclavii și neputincioșii intelectuali și sociali ar putea susține afirmativ.

Mă țin la dispoziția oricărei comisiuni de anchetă, spre a dovedi modul distribuirei justiției în timpul nefericitului nostru război. Nici chiar grația regală, care s'a silit a îndrepta o mulțime de nedreptăți strigătoare la ceruri, n'a putut lecui decât în parte suferințe îndurate și injustiții patente, pe cari au îndurerat o lume întreagă.

Și apoi câte și câte afaceri, *de ordin pur civil*, nu s'au transformat în afaceri de curte marțială, din cauza sistemului de intimidare și terorizare și a unor influențe inavuabile; grație servilismului de energumeni a acelora ce s'au lăsat influențați pentru a nu'și pierde caldele lor locuri sedentare, ca și spre a se recomanda bine șefilor lor.

Am la îndemână fapte numeroase, ba chiar recente și nu aștept de cât ancheta necesară a vieții publice din timpul războiului, pentru a le stabili dinaintea celor în drept, în speranța că toți vinovații își vor primi pedeapsa meritată.

Dar până ce vor putea stabili ticăloșiile ca și răspunderile, socot că în prezent s'ar putea aviza la îndreptarea lucrurilor și a se repune în vigoare art. 104 din codul just. militare și la curțile marțiale. N'ar fi decât restabilirea ordinei legale și normale a lucrurilor și multe abuzuri și nedreptăți vor fi înfrânate. Că doar, nu mai suntem în stare de război și activitatea profesională a avocaților civili, nu mai poate face umbră nimărui, pe nici un front.

Iată de ce mă adresez șefului guvernului și pun chestiunea: nu e oare momentul să reintrăm în legalitate?

Osvald A. Teodoreanu

Din Basarabia

Insemnări dintr'o slujbă de medic în ținutul Bălților

Cunoștința limbei moldovenești mi a atras dragostea și încrederea țăranilor și aș fi nedrept dacă n'aș recunoaște că am căpătat și o oare care condescendente din partea boerilor moldoveni de acolo.

De unde până la mine nici un medic rus sau polon — polonezi au fost foarte mulți în slujbele zemstvurilor din Basarabia — nu era invitat la masă la un boer moldovean, nu era primit ca egal în apartamentele boerilor, eu am fost primit și la boerul Busnea și la d. Rișcanu — e erau singuri boeri moldoveni din plasa mea — cu o atenție deosebită.

Dacă limba pe care o vorbeam eu și țăranii moldoveni a fost mult în câștigarea încrederei și dragostei lor nu îndoios că pe lângă faptul acesta a fost și firea mea de a mă corija după împrejurări și locuri. Și aș dori să atrag cu aceasta atenție acelor cari de sigur se vor duce în Basarabia și ca medici, căci va fi nevoie de medici români și ca alte persoane, oficiale — va fi și de ele nevoie — asupra acestei nevoi de a'și corija felul lor de a fi cu acela al locuitorilor de acolo. Căci site sunt obiceiurile și alți sunt oamenii de dincolo de Prut. O sută de ani și ceva de înstrăinare l'a făcut alt fel sau poate l'a lăsat aș cum au fost acum o sută de ani. Noi din Regat, ne'am schimbat. Poate că într'o direcție în bine, dar neândoios că în altele în rău.

Moldoveanul basarabean este religios și are o independență de caracter și un sentiment de demnitate mult mai desvoltat de cât în țăranul de dincoace de Prut.

Moldoveanul nu înjură pentru fiecare lucru și nu înjură nici de cum de lucrurile sfinte. Veți perde toată stima și încrederea lui dacă veți înjura în fața lui și l'ați perdut pe veci prietenia dacă veți fi brutali.

În primele zile, obicinuit cu vorbele grele spuse cu ușurință, la câte un insuccess, la vr'o nevoie, aminteam bine înțelesu de multe sfinte și păgâne. Un țăran bătrân care venea des la infirmierie cu o fetiță bolnavă mi-a spus:

— Dle doctor, știm, că la dvoastră acole, dincolo de Prut, este obiceiul de se sudui de toate celea, noi pe aci, nu obicinuim și de vor azi oameni au să se mănie.

Și n'am mai înjurat nici odată.

Bătaia iar nu e lucru obicinuit în Basarabia. Parechia de palme pe care noi o dăm pentru ori ce lucru fie căruia care este cu ceva mai jos în erarhia socială, nu este admisă în Basarabia.

Țăranul are demnitatea lui și nu odată am existat la process la *Zemski nacialnic* pentru că proprietarul a lovit pe un țăran sau a bruscat pe un om de ai lui. Și pentru onoarea acelei justiții rudimentare care era în Basarabia proprietarul ca și ori ce alt agresor primea pedeapsa pentru brutalitatea lui.

De aceea nu numai cunoștința limbei dar și purtarea dreapta, cinstită, respectarea personalității și demnității omenești, pe care leam păstrat fața de țarani m'au făcut sa las o amintire bună în mintea acelor de acolo după câte știu.

Căci anul trecut fiind la Odessa ca medic la spitalul român de acolo, vine un ofițer de intendența basarabean, Coteața, după o consultare. Și din vorbă în vorbă aflu că este din Bălți.

— Am fost și eu pe acolo, îi spun.

— Nai ti d-ta doctoru care a fost la Bolotini mă întreabă ofițerul? Am auzit de d ta și acum se vorbește la noi de vremurile când ai fost prin acele locuri. Nu te au uitat țărani noștri...

Amintirea aceasta a țăranilor de care îmi vorbea ofițerul basarabean este resplata cea mai sfântă pe care ori ce slujitor de altora trebuie s'o stimeze și ea ce este cel mai bun certificat la care nădăjduește.

Și el se capătă așa de ușor: e nevoie numai să vrei să fi bun și să respecți în om obiceiurile, credințele, personalitatea și demnitatea acea pe care el o prețuiește mai presus de toate.

Acei cari se vor duce în Basarabia să nu uite sfatul acesta.

Dr. I. Duscian

INFORMAȚII

— **Ziarul «Timpul» publică, sub semnătura dlui Petre Grădișteanu, date senzaționale cu privire la o misivă pe care d. P. P. Carp ar fi trimis'o d-lui Ionel Brătianu, la începutul lunei Ianuarie, și prin care se indica clar că Germania pe întinde o punte de aur, în vederea unei imediate reconciliațiuni.**

D. Ionel Brătianu ar fi omis să pună în cunoștință pe cei în drept cu conținutul misivei.

Spusele sale d. Petre Grădișteanu le sprijină prin afirmațiuni categorice, punând în joc persoane cunoscute până și membri ai familiei regale.

Cazul e prea grav pentru a ne deda la comentarii înainte de a cunoaște răspunsul celui vizat.

Acest răspuns nu poate întârzia și suntem siguri că el se va produce cât mai curând posibil.

※ *Guvernul ungar, de sub p ș edin ș ia lui Welcerle a demisionat.*

※ *„Monitorul Oficial" de astăzi publică decretul prin care se acordă lui Pământeniren cu dispensă de stagiu excelentului nostru colaborator, dr. I. Duscian.*

※ Ucraina și Chestiunea Basarabiei. Ziarul rus din localitate Rodina publica sub titlul de mai sus următorul articol purtând semnătura cunoscutului ziarist rus, d. N. Stombo:

„Ziarele din Odessa scoite la I și conțin articole injurioase la adresa României cu prilejul Unirei Basarabiei, pe care o cinesc „o anexiune monstruoasă".

Suntem foarte mirați ca ziarele Odeskia Novosti și Odeski Listok au îndrăznealea să vorbească în numele poporului moldovenesc din Basarabia, în timp ce nu au curajul să spue nici o vorbă de trădătorii cari au aruncat țara lor la vârful baionetelor inamice.

„Basarabia, prădată de bandele bolșevizate, s'a adresat poporului frate, România, cerându-i să o salvese.

„Și dear nu soldații străini au intrat în Basarabia, și nici prin trădarea publică Moldovenească a fost salvată de distrugere, ci un popor a întins mâna fratelui său mai mic, spunându-i Te vom salva.

„Și Basarabia a fost salvată.

„Când Ucraina voia să anexeze Basarabia, când se s'a adresat unii Puterilor Centrale cerându-i să i dea permisiunea de a ocupa Basarabia, atunci ziarele de mai sus au tacut.

Ier astăzi, aceiași ziare spun ca în urma Unirei Basarabiei cu Romînia, se creează în Orient o nouă chestiune a Alsaciei-Lorenei.

„E adevărat. Această chestiune putea să fie creată, dar numai în cazul când Basarabia ar fi fost anexată de Ucraina.

„In realitatea însă, grație unirei Basarabiei cu statul dela care a fost smulsă cu forța acum o sută de ani, se face aceiași dreptate care ar egala cu reîncarcerea Alsaciei-Lorenei la Franța.

„Dacă s'a produs astăzi undeva o nedreptate, din cauza căreia ziarele din Odessa se pot emoționa, apoi acea nedreptate s'a produs tocmai în țara în care aceste ziare sunt imprimate.

Trebue să ne reamintim un lucru, că o țara care poartă numele de Republica, nu este o probă că este și o țara liberă.

Și exemplul cel mai strălucit, îl oferă tocmai republica independentă, Ucraina.

Unirea Basarabiei cu România nu s'a realizat prin forța baionetelor străine, ci prin forța frățească a sentimentelor de rudenie.

Sfătuim pe Ucrainenii și presa lor să'și reamintească ca Franța republicană și a arătat mult mire cu prilejul unirei Basarabiei cu România.

Nu trebue să vezi paiul din ochii altuia, ci barda din ochii tăi.

※ D. Dini. Alexandrescu a fost ales ca delegat al Facultății de drept în senatul universitar.

※ Localitățile de granița ce urmează a fi cedate, în virtutea condițiunilor de pace, au început a fi evacuate de autoritățile noastre.

Banul public irosit

Se știe severitatea cu care s'a procedat la rechiziționarea celor necesare armatei. De multe ori s'a nesocotit și cele mai elementare drepturi ale individului, în aplicarea principiului că interesul apărărei naționale prevalează.

S'a făcut însă și excepțiuni, prea numeroase chiar și unele inexplicabile. Astfel e cazul fabricei de stofe din Buhuși.

Deși trei sferturi din produsul acestei fabrici servea armatei; deși materiile prime, în special lîna, s'a rechiziționat de stat pe un preț destul de redus; deși mii de lucrători au fost mobilizați la acea fabrică și plătiți cu prețuri derizorii statul a plătit prețuri exorbitante pentru stofă, așa ca fabrica a câștigat sumi care întrec tot ce mintea omenească își poate închipui.

Acționarii au câștigat câte-va sute la sute pe an, iar acțiunile, care acum patru ani se puteau cumpara cu șapte zeci lei, astă-zi nu le găsești nici cu trei mii.

Și era doar atît de simplu, atît de drept, ca statul să fi rechiziționat zisa fabrică, al cărui produs constituia unul din elementele de prima necesitate pentru armată.

De ce nu s'a făcut acest lucru? De ce statul n'a fost economisit de zeci de milioane? Cine a avut interesul ca o suma de acționari sa se îmbogățească în mod fabulos și peste noapte?

O lămurire se impune.

Câte-va Note

Iarăș răspunderea. — *Ziariștilor dela „România", dispuși a vărsa la fondul operilor de binefacere câștigul mărturisit în sumă de 150.000 lei, d. general Presan le-a răspuns că nu admite propunerea, că acești bani se cuvin celor ce au muncit și că d sa își asumă întreaga răspundere în această privință.*

Răspundere, față de cine? Față de invalizi și orfani de războiu? Sau poate față de opinia publică?

Când vor începe oare să corespundă și la noi cuvintele realităților?

•

Corbii. — *Așa i denumea d. Iorga pe acei ce au văzut mai just în politica externă și al căror asasinat îl preconiza.*

Cam cu ce specie zoologică ar putea fi comparați cei ce ne-au adus unde suntem și dintre care unii propăvăduiau asasinatele în masă?

•

Dr. Jean Cantacuzino. — *In ale sale desidăraturi d. Stere îl pune și pe d-nul Cantacuzino în cauză — și nu într'o lumină tocmai frumoasă.*

Mirarea d lui Stere nu i insă justificată. Pentru un om care susținea că România poate să piară numai Franța să fie salvată, o indelicateță în materie do raporturi de prietenie personală nu i o jertfă prea mare, mai ales că era vorba de a servi politica francofilă.

Blanzy

Consiliul facultăței de drept, întrunindu-se aseară a ales ca decan pe d. Iulian Teodorescu, profesor de procedura penală.

Senatul Universitar se întrunește azi din nou, la ora 5 după prânz.

Senatul are a se ocupa de răspunsul dat, la cererea de schimb de profesori, făcută de Universitatea din Londra.

Consiliul facultăței de medicină a ales trei delegați, cari împreună cu delegații ministerului de instrucțiune, au a se pronunța asupra rădicărei la rangul de profesor titular a dlui dr. Anton Dobrovici, agregat.

D. Finiche a fost numit avocat la Spiridonie.

Comitetul „Familiei Luptătorilor" se întrunește mâine, sub prezidința I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, pentru a rezolva mai multe chestiuni importante.

Comisia de judecata a institutorilor și învățătorilor, se întrunește azi pentru a judeca pe d. Traian Ionescu, învățător din comuna Văculești, județul Dorohoiu.

Prețurile exagerate.—Târgul nostru începe a fi aprovizionat cu articole necesare traiului. Prăvăliile se deschid, halele și piețele de asemenea.

Un singur lucru incomodează pe consumatori, prețurile peste măsură de mari.

D. general E. Nicoleanu, prefectul poliției, luptă din răsputeri pentru stăvilirea răului, dar el este prea mare prea a pătruns în moravuri.

Ne povestea d-sa cum un comerciant în interval de 3 zile a ridicat prețul kilogramului de unt dela 22 la 26 lei, câte 2 lei adică, pe zi. Fiind întrebat comerciantul dacă în acest interval s'au ivit motive pentru o asemenea ridicare negustorul a îngăimat că așa se face. La întrebarea ce prefectul i a făcut dacă ar putea vinde cu 22 kilo fără a a avea vre o pagubă, negustorul a răspuns că da.

Atunci... zice d. prefect, să nu mai ridici prețul.

Tot în această ordine de idei d-sa se trudește a face pe comercianți să afișeze felul mărfii, dacă de exemplu carnea e de vacă, de cal, porc, etc. cum și prețul pe kilogram.

Dacă ce face d-sa astfel, are aprobarea tuturor consumatorilor, și aceștia sunt cei mulți. Dela aceștia s'ar cere însă ca să nu încurajeze tendința escesivă către ridicare de prețuri.

De ce ceri pentru un ou 80 sau 85 bani, zicea cineva unei femei, n'ai putea să-l vinzi mai eftin? Ea răspunde: *dacă se plătește, de ce să nu cer?*

Ar trebui deci să nu se plătească de consumator. De altfel auzim că instituțiuni importante cu capitaluri mari se vor asocia pentru a contribui la asigurarea populației cu alimente, mulțumindu-se cu un câștig moderat.

Comemorarea medicilor.—Din partea d-lui dr. Vicol primim următoarele pe care le publicăm cu plăcere,

Cunoșteți sacrificiile mari, dureroase pe care corpul sanitar le a făcut în cursul acestei campanii, pentru armată și ceilalți fii ai patriei.

In o pioasă întrunire ne vom întruni Duminică 6 Aprilie și c. la orele 10 și jumătate, la Mitropolie, unde se va oficia un requiem pentru cei plecați de religie creștină.

Luni 8 Aprilie se va oficia un alt requiem la templul Iacob Neuscheltz din strada Cuza Vodă, pentru medicii de rit mozaic.

Cu onoare vă comunicăm această rugându-vă să binevoiți a a face cunoscut prin ziarul d-v tuturor medicilor farmaciștilor și prietenilor corpului sanitar, pentru a participa la această pioasă ceremonie, cum și familiilor afișoare în Iași a celor pentru care se face ceremonia.

S'au mai acordat împământenirea cu dispensă de stagiu, tinerilor care se găsesc sub drapel, Revici Emanoil, Goldtracht Halm, Șaraga A. Ihil, Ipcan James, Grinberg Iosub, Lindeberg Iancu, Rosman Simon, Clecner Solomon, Smil M. Smil, Chilim P. Iosif, Locker Jegues.

In monitorul oficial de azi, a apărut o telegramă pe care d. Al. Marghiloman a primit din partea I. P. S. S. Mitropolitul Primat Canon, și prin care Inaltul Prelat își exprimă toată mulțumirea sufletească de unirea Basarabiei cu Patria mumă.

D. G. S Cristofor, avocat, convoacă la dsa. acasă, pentru ziua de 6 Aprilie, ora 8 jum. seara, un mare număr de proprietari urbani din localitate în vederea unei constituiri asupra unor interese comune.

Eri la orele 3 și jumătate, automobilul cu No. 14, care venea cu mare viteză din strada Ștefan cel mare, a dat în dreptul Primăriei peste un rom în basarabean, fracturându-i un picior, victima a fost internată în spital,

Azi dimineață în locuința sa din strada Sărăriei, sublocot. Alexandru Dima a încercat să se sinucidă trăgându-și un foc de revolver în cap.

La alarma dată, el a fost transportat la spital, unde s'au dat însă puține speranțe de a-l salva.

Alexandru Dima a lăsat mai multe scrisori, prin care probabil explică motivul sinuciderei. Scrisorile au fost ridicate de autoritățile militare.

ULTIMA ORA

Englezii continuă retragerea

— Peelkapelle, Langemark și Zennebeke ocupate —

Nauen. Comunicat oficial. — Dușmanul nea lăsat eri o mare parte din terenul din Flandra cucerit de ei cu jertfe imense în timpul unor lupte de mai multe luni. Armata generalului Sixt von Armin a luat, urmărind pas cu pas dușmanul care se retrage, localitățile Paelkapelle, Langemark și Zonnebeke, aruncând pe dușman dincolo de Steenbach. La sud de Brankoart-Soe un contra atac dușmanul a oprit înaintare noastră. La nord de Lys am câștigat înălțimile sub protecția unui puternic foc și am disirus câteva cuiburi de mitraliere. In luptele din ultimile zile am făcut peste 2400 prizonieri, am capturat câteva tunuri și numeroase mitraliere.

Pe ambele maluri ale râului Somme, duelul de focuri a căpătat o intensitate mai mare la Moreuil și Montidier. Pe malul răsăritean al Meusei, câteva întreprinderi mai mici la Ornes și Natronville au avut un deplin succes și ne au adus prizonieri. La nord de Flirey, între Mensa și Moselle, a eșuat cu pierderi sângeroase un puternic atac francez.

Paris. — Pe frontul de la Somme și Oise mare activitate de artilerie. Se notează câteva atacuri ale inamicului în regiunea la sud est de Butte du Mesnil în regiunea Tahure și la nord de Flirey. Francezii au făcut numeroși prizonieri.

Noapte calmă pe restul frontului.

Tour Eiffel. — Nici o acțiune de infanterie în cursul zilei. Germanii au bombardat cu violență liniile noastre și câteva sate din regiunea de la nord de Montdidier.

Bateriile franceze au contrabătut cu eficacitate împedecând concentrarea trupelor germane pe poziții. Canonadă intermitentă pe restul frontului.

Amănunte asupra teribilor lupte

Nauen. — In timpul cucerirei localității Nytschaete s'au luat 400 de prizonieri printre care 18 ofițeri, iar prada s'a ridicat la 4 tunuri dintre care unul din cel mai mare calibru, precum și un mare număr de mitraliere.

La început dușmanul a opus o violență rezistentă dar apoi a fost respins printr'un atac năvălitor care l'a gonit de pe înălțimile de la vest și nord vest de sat.

La 8 seara Englezii au executat 3 contra atacuri contra pozițiunilor germane de curând cucerite dar au fost toate respinse cu mari pierderi sângeroase.

La cucerirea localităților Langemark și Peelkapelle, Englezii au trebuit să cedeze Germanilor aceste două localități pe care le'au cucerit în timpul ofensivei din Flandra din 1917 cu atâte mari pierderi și în timpul unor lupte de mai multe săptămâni.

In toată Anglia s'a sărbătorit ziua bătăliei de la 16 | 4 ca una din cele mai mari victorii după bătălia de la Marna.

La 17 | 4 1918 armele germane au redus la nimic această victorie engleză. La Bailleul Englezii au opus o rezistență extrem de înverșunată însă odată cu cucerirea înălțimilor de la răsărit de această localitate, situația englezilor din oraș devenea tot mai imposibilă mai ales atunci cînd în zori zilei trupele germane continuă atacul contra liniei Lille Capelynde.

In primele ore ale dimineței a fost luat puternicul punct de sprijin bine apărat de la Capelynde. In timpul cuceirei orașului Bailleul s'au luat 700 prizonieri.

Pierderile engleze au fost extrem de sângeroase. Cu o vitejie demnă de recunoscut ei au jertfit tot mai multe forțe proaspete care soseau continuu. La 17 | 4 amează localitatea Meterne a fost cucerită printr'un atac năvălitor. După amează Francezii și Englezii au dat trei puternice atacuri sprijinite de tankuri, dar toate au fost respinse. In aceiași seară, după pregătire de artilerie, dușmanul a lucerat un atac contra pozițiunilor noastre de pe râul Clarence, dar a fost respins.

Ziua de 16 | 4 este pentru Englezi și Francezi o zi sângeroasă, din cauza repetatelor lor atacuri zadarnice.

Cu pierderea pozițiunilor lor, dintre La Bassée și Nytschaete Englezii au pierdut dela 21 | 3 aproape două treimi din frontul lor total.

Până acum nu s'a putut evalua prada în aruncătoare de mine, material de cale ferată de campanie și altele. Pierderea acestui imens material constitue pentru englezi o mare pagubă.

Corespondentul serviciului transoceanic comunică:

Brutalitatea engleză a eșit la iveală odată cu începutul ofensivei germane și a silit populațiunea franceză să evacueze terenul de luptă într'un timp foarte scurt.

Soldățimea engleză a jefuit proprietățile Francezilor rămași în urmă. Până la 11 Aprilie nu se spusese nimic cu privire la succesele ofensivei germane.

In ziarul „Vossische Zeitung" de la 17 | 4 locotenentul colonel Herwalk scrie:

Astăzi generalul Foch, în afară de americanii pe care bine înțeles nu i poate utiliza, abia mai poate dispune de armata sa de operațiuni pentru a se apăra contra amenințărei unui atac contra Parisului.

In acest timp el a obținut comanda supremă așa de mult disputată, asupra englezilor.

De drept el este asa dar comandantul suprem, de fapt însă numirea sa a fost primită cu rezervă de earecare și are o singură datorie, anume aceea de a salva capul de pod de la Calais și prin aceasta Anglia.

Dacă el își îndeplinește această datorie atunci el a sacrificat Franța pentru a salva Anglia. Dacă însă nu'și îndeplinește această, datorie atunci Lloyd George va putea să arunce toată răspunderea asupra Franței și se scusă astfel de enorma sa răspundere.

Corespondentul serviciului transoceanic comunică:

Zi cu zi Englezi trebue să cedeze Germanilor porțiuni întinse din teritoriul Francez și belgian.

In 4 săptămâni încheiate Englezii au pierdut câteva sute de chilometri din teritorul francez și Belgian. Numărul orașelor, satelor, și localităților nu se poate încă indica.

Teritorii întregi care până acum au fost cruțate de grozăviile războiului, au cunoscut acum aceste grozăvi în timpul retragerei engleze.

Artileria engleză a distrus oraș cu oraș sat cu sat, fermă cu fermă iar populațiunea a fost gonită fără milă și silită să-și părăsească avutul, grădinele și cirezele.

Din prizonierii englezi luați de germani, 50—60 la sută sunt recruți din centrele de instrucți franceze și engleze care nu posedă un fel de experiență a războiului; mulți dintre ei nici nu știau din ce brigadă sau divizie făceau parte. Oameni mai vechi erau cei mai mulți trecuți de 40 ani.

Prinț pus sub urmărire

Berlin. Ziarul „Wossische Zeitung" comunică că la ordinea de azi a viitoarei ședințe plecarea Camerei Seniorilor se află raportul comisiunei cu privire la cererea primului procuror al Curței de Apel din Berlin care cere aprobarea pentru punerea în urmărire penală a prințului Lichnowski, membru al Camerei Seniorilor.

Bolo-Pașa

Bâle. — Bolo-Pașa a fost împușcat astăzi dimineața la Vincennes.

Aprecieri despre Burian

Ziarul „Vosische Zeitung" scrie:

Alegerea făcută în persoana baronului Burian constitue un răspuns clar, tot așa de clar ca și cum ar fi fost chemat la cârmă contele Tisza însăși.

Acest răspuns este:

Alianța rămâne puternică, rămâne nesdruncinată. La palat și la Baliplatz (ministerul de externe) este un alt stăpân, însă spiritul care a domnit acolo a rămas acelaș. In ce privește această schimbare ne putem aștepta ca alianța monarhiei să fie accentuată în mod și mai energic de către urmașul lui Czernin.

Starea de războiu în Irlanda

Bâle. — Ziarul „Daily Mail" de la 14 | 4 comunică că în Irlanda s'a decretat starea de războiu.

Bombardarea Parisului

Berlin. In ziua de 16 Aprilie tunul german cu tragere lungă a continuat să bombardeze Parisul, sunt 13 morți și 45 răniți.

Mari atacuri aeriene

Berlin.— Escadrilele aeriene dușmane au bombardat orașele Maintz, Unter-Turkheim, Cannstadt, Coblenz, Freiburg în Breisgau, Zweibruck, Kaiserslautern Manheim, Ludwdgshafen, Colonia, precum și câteva orașele din Palatinat și țara Rinului.

Cu toate aceste escadrile puternice, ele nu au obținut nici un succes.

In atacurile executate asupra regiunei industriale de pe Soar și Mosela nu s'a produs nici o întrerupere în funcționarea industriei nici vre'o pagubă însemnată.

Atacul executat în noaptea de 25 3 de o escadrilă compusă de 50 60 aeroplane a rămas deasemenea fără efect.

Tot astfel fără efect a fost și atacuri executate contra fabricei Badense de anilină și sodă dela Manuheim și Ludwigshafen dela 16 | 3.

Singura pagubă militară a fost incindierea unor vagoane de benzol.

La clădirile fără importanță mil tară s'a produs pretutindeni mici pagube.

La atacul executat la 18 | 1 la Freiburg au fost serios avariate mai multe clădiri particulare, biserica Sf. Martin și un spital.

In timpul atacurilor din regiunea Saar au căzut ca jertfe 5 morți și 4 grea răniți și 11 ușor răniți.

Pierderile acuzate în timpul atacurilor de supra orașelor sud, numite se datorese și mai, alas atitudinei provăzătoare a unei părți a populațiunei.

In total pagubele au ridicat la 32 morți, 22 grea răniți și 81 ușor răniți.

In timpul atacurilor dușmanul a pierdut 3 aeroplane.

Ziarele franceze și englese aduc știri fantastice cu privire la efectul atacului aerian executat în noptea de 25-3 asupra orașului Colonia.

Ele spun că gara a fost grea avariată, că trenul militar a fost lovit în gare, că depositele militare a fost incendiate și că populațiunea a fost cuprinsă de o panică indescriptabilă.

Din toate aceste afirmațiuni nu este nici un cuvânt adevărat.

Gara nu a fost lovită și nimeni nu a fost ucis sau rănit.

ORA 2

Conteie Burian noul ministru de externe al Austro Ungariei, sosește mâine la București.

Marea Fabrică de Broderie

Franiz Bouşca

Stradela Golia vis-a-vis de turnul bisericei Golia, Execută cu multă exactitate după jurnalul sau după imaginație ori-ce lucrare de broderie pentru confecțiuni de damă, precum și ori ce lucrări în arta broderiei. 10—1

Mașina de scris vizibilă în perfectă stare de funcționare se vinde cu preț avantagios.

Se copiază acte, petițiuni și orice manuscrise cum și traduceri. Domnișoarele învață în scurt timp dactylografia mașina Yost putându-și plăcura existența.

Prețuri reduse. Str. Nemțească No. 14 Dosul Bancei Naționale.

Se caută un contabil agricol care a practicat în această branșă. Banca Moldova. 4—1

Intristați: Victor și Natalia Ioan, Luereția Ioan, George și Natalia Ioan, cu copii, fii, fiică, nurori și nepoate, Natalia și Stefan Gusti cu fiul soră, cumnat și nepot, precum și familiile: Dim. Gusti, An. Gusti, Vas. Belloi, Aglae Gatoschi su copii, Leonida Gatoschi, Nicolae Gatoschi Căpitan Dr. V. și Marioara Dimitriu, Căpitan R. și Valenca Grigorescu. En. Ioan, A. Xenopol și Iarandi, nepoți, nepoate, cumnate și rude au nemărginita durere a vă anunța pierderea iubitei lor

Ecaterina Ioan

în etate de 79 ani

Incetată din viață în ziua de 6 April după o grea suferință.

Inmormântarea va avea loc la Cimitirul „Eternitate" în ziua de 7 April ora 3 p. m.

Cortegiul funebru va pleca dela locuința defunctei str. Stefan cel mare 15.

Aceasta va servi drept invitare.

Persoanele care ar dori să depună coroane sunt rugate ca valoarea lor s'o dea în folosul invalizilor din războiu.

De vânzare casele din str. Socola No. 199 compuse din 6 camere cu antreuri separate instalație de apă hambar pivniță loc de grădină având și pomi roditori.

Adresa la d-na Elena Balan str. Eminescu No. 20.

Cereți pretutindeni Surogatul de Cafea Marca depusă

LA „CAMILA"

Cel mai gustos, higienic și economic dintre toate produsele similare.

Fabrica cu aburi „CAMILA" prop. Titi Sakellaride, Galați.

Depozit general p. En gros și detail

Iosef N. Lehrer

Str. Cucu 60, Iași. 1—15

Avis Pedorenilor

Tupuri și plăci (discuri) de cauciuc pentru stropitoarele Vermorel pentru viii. Se găsește de vânzare la Dl. Hitmelbrand Str. Sf. Teodor, No. 38 Iași.

Specialitate de dubit ori, ce nei de blană la cerere și prezint la domiciliu I. Bancila la Oșor. Com. Tomești. 2—1

Domnișoară străină, cunoscând franceză germană, caută loc de guvernantă. A se adresa la „Opinia" 3—1

De vânzare Arași din rădăcină, esențe bune bine ascuțiți la Moșia Zanca, Com. Galata (fosta D. Zota)

Doritorii se vor adresa acolo, ori în oraș la Dl. Strul Leizerovici str. Anastasie Panu No. 25 între orele 4—2. 4—1

Caut cameră bine mobilată cu 3 paturi, lumină electrică, am lingerie patului. Plătesc prețul bun.

A se adresa D-nei Colonel Ionescu str. Scoala de Arte, 8. 5—1

BANCA IAȘILOR

SOCIETATEA ANONIMA

Iași, Strada Ștefan cel Mare

Capital Lei 2.500.000

REZERVE Lei 550.000

Face orice operațiuni financiare și comerciale în materie de Bancă

Cumpără și vinde efecte publice de ori ce natură.

Face împrumuturi pe gaj comercial, efecte publice și diverse acțiuni.

Imprumută pe mărfuri ce i se constituie în gaj depozitate în magaziile proprii ale Băncei Strada Ștefan cel Mare.

Schimb de tot felul de monezi.

Primește bani la economie cu restituiri la cerere și pe termen bonificând dobânzi convenționale.

Ialesnește operațiuni și tranzacțiuni comerciale cu Basarabia.

Fabrica de bere „Zimbu"

din Iași se vinde în condițiuni avantajoase.

Strada Păcurari 91.

Magazinul de Bijuterii

MAYER FAIN

Strada Lăpușneanu No 3.

Cumpără și vinde de Bijuterii

Apoi ventul al scoalei comerciale superioare reclamă bune, caută post la o mușie.

A se adresa la ziar sub „Superior"

De vânzare casa din str. Toma Cozma No. 4 a se adresa D-lui A. M. Grosu str. Anastasie Panu No. 12 10—1

Pile și Burghiu Spirale de oțel de toate dimensiunile a se adresa la Banca N. Christoveoni.

Strada Ștefan cel mare No. 40. 7—1

Tipografia H. Goldner

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 35 lei
6 luni . . 20 „
3 luni . . 10 „

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un rând pag. I. 1 leu
— — II. 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

Administrația la Tipografia H. Goldner — Iași. — Telefon

Anul al XIV-lea. — Nr. 3320. — Luni 9 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Tot în chestia destăinuirilor d-lui Stere

Ziarul „Momentul" continuă cu publicarea interesantelor destăinuiri ale actualului președinte al Statului Țărei.

Tot mai mult să pune în evidență acea dupliciteta bizantină, care, cum spunem dăunăsi, va constitui pentru cercetătorul de mâine al moravurilor noastre, un foarte curios caz de etică politică.

Chestiunea importantă, însă, care se pune, este de a se ști dacă d. Brătianu a crezut la început într'un fel, dacă d-sa era sincer, cu alte cuvinte, la un moment, și, numai mai târziu, când a evaluat, a omis de a spune francamente crezul său unui bun și apreciat prietin personal și politic.

Cazul ar fi și mai grav dacă din primul moment d. Brătianu avea cu totul alte sentimente de cât acele ce le manifesta și cu toate acestea își împingea prietenul în direcția ațiută.

Credința mea este că d. Ionel Brătianu era din primul moment câștigat sufletește pentru tripla înțelegere și că atitudinea de la început era numai o manevră, un act de prudență pentru cazul când superioritatea puterilor centrale s'ar manifesta imediat și în mod îndoios.

Pe primul ministru de atuncea nu l preocupa nici angajamentele și nici tradiția; nu-l preocupa nici situația în care ar fi fost pus primul rege al României. Il preocupa să rămână în expectativă, atâta vreme cât lucrurile nu se lămuresc, să urmeze înclinările sale sufletești—și poate și unor angajamente personale, cum se va vedea imediat—în cazul când avantagiile vor pătea a se pronunța de partea aliaților.

Urmare firească a acestui lucru a fost rezultatul primului consiliu de coroană—operă exclusivă a abilității politice a d-lui Ionel Brătianu: au fost tratativele cu Rusia, imediat ce s'au produs evenimentele de la Marna și căderea Lembergului.

*

Pe ce-mi bazai această a mea credință? Iată o pagină din notele mele, cu privire la cele petrecute în timpul neutralității, și care notă poartă data de Mai 1916.

—„Foarte interesante mi s'au părut spusele de astă-ei dimineață ale d-lui Titu Maiorescu.

La întrebarea mea, cum își explică că d-nii Ionel Brătianu și Take Ionescu au putut ase de ușor să facă o schimbare totală de front în politica externă, d. Maiorescu mi a răspuns:

—„Or cât ar părea de extra-ordinar, te asigur că la ambii a fost și o chestie de sentiment: primul că a fost măgulit, secundul că a fost jignit. Evident, așa ceva nu constitue o laudă pentru un om de stat, dar, ce vrei, nu trebue să neocotești temperamentele.

In ce privește pe d. Take Ionescu convingerea mea este că, în afară de faptul că se afla în clipa izbucnirei războiului în Anglia și a fost acolo în t'un anume fel influențat, d-sa a fost și grav jignit.

Știi că în timpul primului razboiu balcanic principele Carol a fost la Berlin, trimis ca naș al unui copil al principelui moștenitor german. Alteța Sa regală a fost primit la audiență de Imparatul Germaniei, cu care a discutat multe chestiuni de ordin politic.

Asupra acestei întrevederi principele Carol a făcut regelui Carol un raport prea frumos și pe care su'eranul, foarte satisfăcut, l'a citit unora din oamenii noștri politici. Or, în acel raport se spune că imparatul vorbind de mersul la Londra a d-lui Take Ionescu a spus:

— „Ar fi fost mai bine și pentru România și pentru reputația politică a d-lui Take Ionescu să nu fi mers la Londra."

Aceasta în ce'l privește pe d. Take Ionescu. Cât despre d. Ionel Brătianu cu dsa s'a petrecut contrarul. D-sa a fost prea mult măgulit, dar nu de germani ci de rusi.

In tot timpul prezenței la noi a acelui mare duce rus, care a ajuns bastonul de feldmareșal regelui Carol, lumea politică a observat cu surprindere, neobișnuita atenție al cărui obiect a fost d. Brătianu, din partea mosafirului rus. Această atenție a culminat la dejunul dat de ministrul rus, în onoarea marelui duce, și cu ocaz a excursiunei la Sinaia. Intrevederea dintre marele duce și d. Ionel Brătianu, care a precedat dejunul oficial, s'a prelungit peste timpul când trebuia să înceapă dejunul și, la intrarea sa în sala, unde se aflau și restul invitaților, d. Brătianu părea cel mai fericit dintre oameni. Iar în ce privește excursiunea la Sinaia, în tot parcursul dela București la Ploești, marele duce a stat închis într'un vagon salon cu d. Brătianu.

Indicii precise au arătat apoi că se petrecuse lucruri ceva mai serioase de cât simple conversații și acte de curtuazie".

Spusele d-lui Maiorescu mi s'au părut de ast natură, încât, văzându'l, în cursul după amiezei, pe d. Marghiloman, i le am povestit, ca unuia ce făcuse parte din ministerul, în timpul căruia se petrecuse aceste întâmplări.

*

Aci se încheie d'atul. La lumina acestor note, cât de naturală apare destăinuirea ziarului lui Maxim Gorki, cu privire la spusele lui Sassonof, în acel celebru consiliu din Februarie 1914—câteva luni înainte de izbucnirea războiului european și unde s'a zămislit războiul—că România, deși aliata puterilor centrale, nu va lupta contra aliaților. Băgați de seamă! Sassonoff nu spunea că vom lupta alături de rusi ci că nu vom lupta contra lor.

Este oare admisibil ca diplomatul rus să fi vorbit cum a vorbit fără a ști ceva precis? Este oare admisibil ca un diplomat de valoarea lui Sassonoff să se fi hazardat într'o împrejurare atât de importantă, la asigurări atât de formale, fără ca să se fi bazat pe ceva sigur? Și cine oare din oamenii noștri de stat, prin actele sau măcar gesturile lor, au putut îndrituî atari credințe?

Iată de ce susțin că d. Brătianu n'a fost sincer, din primul moment, cu d. Stere. Din prima zi d. Brătianu se simția atras spre aliații săi de mai târziu. O bucată de vreme a fost jucăria întâmplărilor — ceeace era fatal, din moment ce renunțase la un punct cardinal al programului său politic. Sincer n'a fost însă nici un moment și cred că cu multă plăcere a văzut vlind acele fapte, care l'au condus să încheie încă în timpul vieței regelui Carol, tratatul de neutralitate cu Rusia.

Const Sorin

Câte-va Note

Act de guvernământ. — *Casația a respins recursul ziarului „România", întru cât faptul dedus în judecată fiind un act de guvernământ înalta instanță nu este competentă să'l judece.*

Mai că ne am prinde însă că și d. general Presan când a zămislit acest ziar credea că face și d-sa un act de guvernământ și de adâncă înțelepciune politică.

*

Ruble pentru lucrători. — *D. Jenică Atanasiu ar fi fost manuitorul rublelor menite să aducă liniște printre lucrătorii de la șantierul Fernic, care se aflau la Odesa.*

De ce vă mirați! Prin trecutul său de om care a pus în modul știut în practică socialismul acum câți va ani, la Galați, d. Jenică Atanasiu era indicat pentru aceasta operă.

Și ce distanță este oare între practica socialismului și a fi socialist practic?

*

Lucruri scumpe. — *Prefectul de Poliție se ocupă cu multă asiduitate spre a înfrâna scumpătatea și bine face.*

De cât un lucru. De ce nu se ocupă în deajuns să înfrânese opera nefastă a șoferilor asasini?

Numai pe ziua de Joi am avut două accidente.

Oare viețile omenești nu sunt și ele scumpe, ba chiar foarte scumpe?

Blanzy

Pentru libertatea comerțului

Cine a scumpit traiul.

Chestia prețurilor maximale și libertatea comerțului preocupă spiritele.

Mulți sunt nedumeriți că mărfurile continuă a fi scumpe, cu toate că o ușoară libertate acordat comerțului, fără să se țină samă că astăzi, cu mult mai multă ușurință, ca mai înainte, să găsesc mărfuri cari se pot cumpara ceva mai scump e drept, dar se găsesc.

Scumpetea va dăinui și după încheerea păcei generale, până la restabilirea producțiunei, creditului și a circulațiunei.

Scumpetea e consecința unor cauze multe la number și de diferite naturi. Ea nu va dispărea de cât atuncea când vor dispărea cauzele care o produc. Dovada acestei afirmațiuni o găsim în faptul că zeci de ani am trăit mâncând eftin și purtând haine eftine, pe care ni le furnisa neguțitorii noștri cu care am trăit împreună.

E curios cum clasa negustorească de îndată ce s'a început războiul, a căzut sub grava acusare de exploatatori, hoți, nerușinați și alte adiective, unele mai aspre ca altele, ca și cum ei ar fi fost provocatorii războiului pentru a se îmbogăți, ei ar fi cauza suprimărei producțiunei agricole și industriale, ei ar fi cauza suprimărei circulațiunei și a creditului, ei ar fi cauza scumpirei traiului.

Ori, adevărul adevărat este în primul loc, că din cauza războiului, *s'au micșorat oferte și din cauza îngrămădirei unei numeroase populații în o mică parte a țărei, a crescut colosal cererea.* Acest motiv e suficient a convinge pe cri cine că scumpetea e normală, în casuri anormale.

Dar se zice. Recunoaștem că scumpetea e normală, dar ea a luat proporții exagerate. Aci e confusia, aci e greșala și pentru a produce o îmbunătățire pe cât posibil este, trebue studiate chestiunea cu competință, cu nepărtenire și în toate laturile ei, pentru ca găsind și lovind causa să dispară efectele.

De cum am intrat în războiu, am trecut de sub regimul libertății în regimul de tercare, abuzuri, legi excepționale, prețuri maximale, rechiziționare cu și fără, sau peste trebuințele statului, ceia ce a suprimat producțiunea, aprovisionarea și ne a făcut un neplăcut cadou la început, scumpetea și apoi lipsa până la infometare.

Cine s'a gândit serios la îndreptare? Grija de căpetenie au fost a se satisface anumite clase și personalități, restul omenirei poată să moară de foame și pot fi și neîmbrăcați.

*

S'au găsit țapul ispășitor în clasa negustorească, care au suportat toate acusațiunile, pentru a acoperi incapacitatea conducătorilor.

Acusațiunile, ori cât ar fi ele de violente, nu eftinesc, mărfurile, pentru că ele nu măresc producțiunea nici stocul mărfurilor, singure în măsuri a produce ceia ce dorim, eftenirea.

Zarele făcându se ecoul reclamațiunilor și discuțiilor aprinse în chestia lipsei și a scumpetei, cer aplicarea de măsuri energice și severe tot contra negustorilor, ca și cum ei ar fi de vină. Nu se cercetează care sunt adevăratele cauze, cine e adevăratul vinovat, se ocolește adevărul, ca și cum se caută a se ascunde un vinovat.

Adevăratele cause sunt; Vom cita pe unele din ele, nu pe toate.

Am spus de la început că cauza principală este ofertă mică față cu cererea prea mare. Dar însă în așa cazuri, sar face o bună administrare a ofertei se poate obținea o simțitoare satisfacere cererei, ori cât ar fi ea de mare.

Prețurile maximale au fost o măsură absolut greșită care a înrăutățit în loc se îmbunătățească situația. Dovada o găsim în manipularea depozitelor comunale de alimentare, care presintă un deficit atât de mare, deficit care va fi plătit de cetățenii iașului pe calea impositelor, în loc să fi fost acoperit prin prețurile urcate ale mărfurilor consemnate n numai de localnici ci și de refugiați.

Statul ca neguțitor privilegiat și care nu e pungaș, exploatator etc, etc, a urcat prețul produselor sale de regie ca: chibriturí, tutun, hârtie de țigară etc. până la peste 3 ori prețurile vechi, sau rechiziționat brânza de pe la producători, *brânza, care a fost aruncată în apa Prutului fiind rău conservată.*

Dacă acea cantitate de brânză ar fi fost dată comerțului, cu 3 lei 50 pe kg. prețul rechiziționărei, s'ar fi vândut consumatorilor cu 5 lei kilogramul.

Tot astfel sa procedat cu cartofele, cu prunele și scuma se aruncă în apa Bahluiului varsă murată, rău conservată. Iată cazuri când stocul de mărfuri au fost suprimat în dauna consumației și fără nici un folos pentru țara.

Eftenirea nu se poate obținea de cât prin libertatea comerțului, libertatea concurenței, libertatea și siguranța transportului, suprimarea rechiziționărei, creșterea producțiunei agricole și industriale și în fine suprimarea regimului militar, armata urmând să devie un cumpărător și plătei cu prețurile din piață.

Legile excepționale au produs starea și scumpetea actuală. Comerțul nu poate trăi de cât în libertate.

G. D. Șerban

INFORMAȚII

— La serviciul intendanței de la ministerul de răsboiu se anchetează actualmente un caz, care pare de necrezut dar care din nefericire e perfect exact.

Un depozit rus de alimente oferit spre vânzare ministrului de de răsboiu cu suma de una sută cinci zeci mii lei a fost cumparat de acelas minister cu suma de un milion patru su'e mii lei.

— In urma știrilor scoase eri pe cale telegrafică guvernamentalii afirmă că semnarea păcei este o chestie de trei patru zile.

— Suntem informați că d. C. C. Arion, ministru de externe și delegatul României la tratativele de pace, nu se va mai întoarce în localitate decât după ce actul semnărei va fi săvârșit.

✱ *Ni se anunță faptul straniu, că în ajunul de a se retrage guvernul Brătianu, direcția generală a Poștelor a ocrut diferitelor instituțiuni să distrugă toate telegramele primite și copiile păstrate de pe cele expediate.*

Explicația acestui ordin lipsește.

✱ *Ziarele liberale deminț afirmațiunile d lui Petre Grădișteanu, în chestia memoriului pe care d. P. P. Carp l'ar fi trimis șefului guvernului din Ianuarie 1918.*

Noi credem că ar fi fost necesară o demințire mai categorică, dar, în fine, ea s'a produs, cum s'a produs.

Rămâne de văzut cum va replica d. Grădișteanu, mai cu seamă ce dsa s'a referit la mărturii precise și a făcut afirmațiuni din cele mai categorice.

✱ *Primul ministru și'a anunțat sosirea pentru mâine Duminică dimineață.*

■ *Chestia demisiei din armată a dlui general Presan a fost rezolvită eri.*

Această demisie a fost primită pe ziua de 1 Aprilie și trecerea dlui general Presan la elementul rezervei este anunțat de „Monitorul Oficial" de astăzi.

Acelaș „Monitor Oficial" anunță numirea dlui general Cristescu ca șef al marelui stat major general al armatei.

Aceasta numire satisface, atât opinia publică, cât și mai ales armata, care vede în locul ce de mult i se cuvenea, pe acel, care i'a dat marea victorie de la Mărășești, prin modul cum a pregătit și condus operațiunile militare, în momentele critice ale ofensivei lui Mackensen.

✱ *La București a încetat din viață Leon M. Popescu proprietarul Teatrului „Liric" și fost deputat și Senator.*

Inmormântarea a avut loc eri la cimitirul Bellu.

✱ **Din sursă guvernamentală se dezminte svonul, că tratativele de pace s'ar fi întrerupt.**

✱ **De câteva zile se simte o lipsă totală de timbre fiscale de 10 și 30 bani precum și de hârtie timbrată. Din a ceastă pricină publicul suferă enorm de mult, fiind impedicat în multiplele lui nevoi la autorități, în eliberare de chitanți și compturi etc.**

Ar trebui ca autoritatea în drept să emită neântârziat un timbru provizor, dacă nu se pot imprima pentru moment timbrele fiscale actuale, sau să se găsească o modalitate oare care de a se putea întrebuința provizor timbre poștale, imprimat pe ele un semn distinctiv.

Pe lângă atâtea și atâtea nevoi, nu e just ca lumea să sufere și de lipsă de timbre, și să se alerge ore întregi de la un debit la altul pentru ca să obție acelaș răspuns; nu e nici un timbru!

✱ Compania II sanitară face cunoscut că s'a mutat de la comuna Greți la Iași Bărăci (Copou).

Ori ce corespondență să se adreseze la sus menționata adresa.

✱ Dl. Titus Vifor s'a retras din redacția ziarului „Timpul" și va face să reapară în curând revista socială „Paclia" sub direcția d'sale.

✱ In urma unui raport al d lui Ghiețesca, directorul învățământului primar, inspecția școalelor primare particulare a trecut la aceasta direcție.

In consecință, inspectorii școlari i nemovibili au trecut la aceasta direcțiune, iar cei amovibili au a-și relua catedrele.

✱ La 20 Aprilie apare primul număr din revista „Culisa" care va cuprinde teatru muzică și literatură, sub direcțiunea d-lui Gh. Gheorghiu.

Revista va apare în condițiuni tipografice excelente și va fi scrisă de cei mai buni cronicari teatrali și muzicali.

Un numar 50 de bani.

Redacția și administrația str. Stefan cel Mare 20.

✱ S'a placardat pe zidurile orasului instiințarea, că începând de la 11 Aprilie, se va vinde la depositele comunale, în vederea sărbătorilor, făină albă de grâu, zahar, slănină, uleiu și arpacași.

Nu se va vinde făină de grâu populațiunei israelite, de oare ce i s'a dat la timp o cantitate pentru fabricarea de azime.

✱ D. General Hârjeu, ministru de războiu, în numele M. M. L. L. Regele și Regina a lansat un călduros apel către corpul ofițeresc, pentru a veni în ajuterul orfanilor de războiu.

Ministrul roagă pe ofițeri, ca fie care să adopteze unul sau doi orfani ai militarilor morți în războiu, să i ngrijească, și să le dea o instrucție și educație îngrijită, pentru a face din ei buni român sau romince.

■ D. M. Stroja, prefect de județ, a intervenit la ministerul de interne, pentru ca direcția alimentărei să revie asupra deciziunei prin care oprește tăierea mieilor.

In raportul său, d. Stroja arată, că pe lângă că se micșorează productia brânzei și se depreciază pisicelele, se mai dă loc la un abuz și anume să taie miei în mod clandestin, așa că plătind prețuri exagerate anume privilegiați au carne de miel, pe cind populația în genere este lipsită de acest aliment.

✱ In urma unui diferend cu d. E. Guerive, director al ziarului „Informația" d-nii I. Ludo, I. Schreiber și G. Rosenzweig, s'au retras din redacția numitului ziar.

✱ In Monitorul Oficial de azi, a apărut decretul prin care se arată modalitatea în care dispozițiile articolului 24 din legea asupra înaintărilor în armată în timp război, se aplică și ofițerilor prizonieri, la înapoerea lor din captivitate.

✱ Cu adâncă parere de rău aflăm încetarea din viață a prietenului nostru, unul din cei mai de seamă institutori din Iași, *Eduard Cosmiță.*

Foarte apreciat de către colegii săi pentru frumoasele sale insușiri ca om și profesor, Eduard Cosmiță duce cu el regretele tuturor.

Fie-i țărâna ușoară.

Familiei îi transmitem condoleanțele noastre.

✱ Banco Iașilor primește bani la fructificare cu dobânzi convenționale.

⁂ Comitetul local al „Familiei luptătorilor s'a întrunit aseară, sub preşedinţia I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

S'a procedat la complectarea comitetului, prin alegerea de vice preşedinte a dlui. Gh. Botez preşedintele comisiei interimare.

S'a mai hotărât, a se interveni pe lângă comitetul central, ca să acorde de sărbătoari, cât mai largi ajutoare familiilor mobilizaţilor.

⁂ In comisiunea pentru a se pronunţa asupra înaintărei dlui. Dobrovici agregat, consiliul facultăţei de medecină a ales pe dnii profesori Negel, Parhon şi Bacaloglu.

⁂ Din Roman se anunţă, că o ploaie abondentă a căzut în tot judeţul.

⁂ Miniştrii aflători în Iaşi, s'au întrunit asi în consiliu, rezolvând mai multe chestiuni curente.

⁂ D. Săulescu, ministru de finanţe, s'au reântors asi în localitate, venind din Chişinău, unde s'a ocupat de organizarea finanţelor în Basarabia.

⁂ D-nii Dubert Alexandru, Tataru Vasile, Mateescu Ion şi Stavrescu Şerban oficianţi superiori în administraţia poştelor, au fost puşi în retragere din oficiu.

⁂ D. N. Bărbulescu, a fost numit director la Banca Naţională, în locul d-lui Căpitănescu demisionat.

ULTIMA ORA

Comunicatele oficiale despre mersul luptelor

Nauen. — Frontul apusean. Pe câmpul de pâlnii din Flandra s'a desfăşurat de mai multe ori mici lupte între detaşamentele noastre de recunoaştere şi posturile belgiene şi engleze.

Puternicile atacuri, executate de duşman de la nord şi nord vest contra localităţii Wytschaete, au fost respinse. Incă din momentul când duşmanul se pregătia pentru atac el a suferit grele pierderi din cauza focului nostru de distrugere. Intre Baileul şi La Basse a fost o puternică activitate a artileriilor. La nord vest de Bethune infanteria noastră a înaintat contra liniilor duşmane dela nord de canalul La Bassee şi a cucerit câte va tunuri. La Festubert şi Givenchy au avut loc lupte cu rezultat diferit. Noi am făcut peste 600 prizonieri.

După intensa activitate de focuri care durează de câteva zile pe Avre, au urmat eri puternice atacuri franceze adânc eşalonate contra localităţilor Morisel şi Moreuil. Pe ambele maluri ale râului Avre, prin pădurea Senesca şi pe ambele părţi ale şoselei Ailly Moreuil, valurile de atac massate au pornit de mai multe ori zadarnic la asalt. In luptele înverşunate duşmanul a fost răspins cu pierderi mari. Puternicul foc al artilerie a continuat şi noaptea în acest sector de luptă.

Paris.— In această dimineaţă, trupele franceze au atacat poziţiile germane de o parte şi de alta a râului Avre, pe un front de patru kilometru între Theunes şi Mailly Raineval.

La est de Avre, francezii au realizat numeroase progrese.

La vest trupele franceze au reluat mare parte din pădurea Senecat, mutând linia lor pe Iziera Castel. Mai la sud, Francezii au atins înălţimile care domina Avre.

Numărul prizonierilor capturaţi de francezi trece de 500 dintre cari 15 ofiţeri.

Trupele franceze au mai reluat numeroase mitraliere. Se confirmă că atacurile date de Germani în noaptea trecută la est de Boindes Courlieres au fost respinse.

Francezii au găsit numeroase cadavre germane pe terenul părăsit.

De altă parte francezii au făcut 20 de prizonieri din care un ofiţer. Canonada intermitentă pe l'Aisne în cursul zilei.

Amănunte asupra luptelor

Nauen.—După ce au fost nimicite în noaptea de 16 | 4 trei rânduri de baricade prevăzute cu numeroase cuiburi de mitraliere engleze de la marginea oraşului Bailleul, s'a luat cu asalt în timpul după amezei Asylul situat la nordul oraşului,

Englezii au părăsit în goană oraşul şi s'au îndreptat în direcţiunea nord vestică suferind cele mai grele pierderi din cauza focului de urmărire german.

Cele mai multe case şi biserici ale oraşului au fost transformate în ruine. Bailleul a avut soarta oraşelor Armentieres, St. Quentin şi mai multor alte localităţi pe care le au distrus Englezii în retragerea lor.

Bombardarea a continuat şi în ziua de 17 | 4, distrugerea oraşului capătă proporţii tot mai mari.

•

In ziarul „Berner Bund" de la 17 | 4 Stegemann scrie următoarele cu privire la situaţia războiului:

In timpul unei ofensive continue de 8 zile Germanii au reuşit ca cu aripa dreaptă de atac, care a pornit eşalonată, să îndoaie flancul de sud de la Ipres spre sud vest, să cucerească capetele de pod de peste Warneton şi Merville şi să treacă râul Lys pe toată întinderea Warneton Merville pe un front aproape 30 klm.

La centrul spaţiului de atac pătrunderea a atins cea mai mare adâncime şi formează un vârf spre pădurea dela Nieppe.

După cum se pare, după a cease şi rezervele engleze au început să se facă simţite.

Dar ele nu au reuşit să recucerească capetele de pod de peste Lys, pe care Portugheii şi Englezii au le au putut ţine cu toate că aveau un sistem de tranşee înaintat pe o întindere de 2—3 klm.

Adâncimea spaţiului de operaţiune engleză a fost din nou slăbită, apărarea a fost îngreuiată şi contra ofensivei a devenit aproape imposibilă.

In ordinul zilei de ai feldmarşalul Haig a arătat soldaţilor săi viteji că situaţia strategică este disperată şi că ei trebua să reziste cu ori ce preţ şi să nu se retragă.

Din această noi putem deduce că ei este hotărât să resolve problema strategică conform cu sentimentul britanic adică să nu se retragă pe baza sa când este silit să cedeze în Flandra şi nordul Franţei toate poziţiunile sale strategice ci vrea să lupte mai departe până la ultimul om cu spatele spre coastă pentru apărarea capetelor de pod.

Acest lucru nu'i va fi însă posibil decât atunci când armata franceză va posedă forţe suficiente pentru a întreprinde o mare contra ofensivă ci pentru a da o mare bătălie de spargere a frontului.

Insă astăzi generalissimul Foch nu se poate încă gândi la acest lucru, de oara ce el este silit să alerge în Flandra pentru a susţine frontul englez.

• •

Derespondentul de război M. Schauerman telegrafiază la 18 | 4. La violentele contra atacuri ale duşmanului au apărut şi forţele francese la Morreau. Situaţia Englezilor din Flandra silesc apa dar pe Francezi să-şi lucreze rezervele în pentru susţinerea aliaţilor, între Nieuvekerke şi Wytschaete.

•

Ziarul „Nieuve Rotterdamsche Courant" dela 17 | 4 scrie: „Englezii au aruncat în luptă toate rezervele disponibile, chiar şi trupele care abia de bărcaseră la Calais, pentru a împiedica înaintarea duşmanului.

Acest lucru însă nu le a reuşit, căci Germanii au câştigat din nou teren în semnat. Lloyd George a spus eri în Camera Comunelor că Germanii au au câştigat teren de mare importanţă. Acest lucru nu este adevărat căci posesiunea oraşului Bailleul şi cucerirea dealurilor întărite de la sud vest de Wytschaete sunt în mare însemnătate, mai ales pentru că Germanii au putut să facă noi progrese după ce Englezii îşi aduseră rezervele lor.

Desigur că aliaţii mai au încă multe rezerve, dar ne întrebăm unde sunt acestea. Ne îndoim dacă alte rezerve vor mai putea sosi la vreme pentru a împedica alte câştiguri de teren din partea duşmanului, care ar face inevitabilă retragerea din cotul Ypres.

•

Criticul militar al ziarului „Nieuve Conrant" ale cărui declaraţiuni sunt totdeauna obiective cu privire la situaţia războiului şi cărora li se atribue o mare importanţă, se apără în ediţia de seară a ziarului de la 17 | 4 contra învinuirilor comandamentului militar cum că ar lăuda prea mult eforturile Germanilor.

El scrie: „Eu am repetat în mod expres că nu sunt de cât un judecător militar obiectiv şi că au într'adevăr admiraţie pentru faptele militare ale Germanilor.

Faţă de informaţia Havas, care spune că se aşteaptă cel mai bun rezultat de la măsurile luate de Foch, criticul militar al ziarului „Nieuve Courant" scrie: „Ce sigur că este timpul ca în sfârşit mult lăudatul generalissim al aliaţilor să intervină.

Acest lucru devine din zi în zi mai grăpede. Va putea el oare să facă acest lucru după ce a fost silit să-şi întrebuinţeze o bună parte din armata sa la manevră?".

•

Generalul Multere scrie în „Temps" de la 18 | 4. „Noi nu putem încă prevedea ceeace se va întâmpla mai târziu. Situaţie prezentată este destul de serioasă pentru ca să se simtă nevoia luărei unor măsuri serioase pentru a împedica înrăutăţirea situaţiei.

„Ziarul „Basler Anzeiger" de la 18 | 4 scrie cu privire la bătălia de pe Lys: „Generalul Foch trebue să apere imediat importantele puncte Amiens, Bethune, marea regiune minieră, care a procurat Franţei în timpul războiului câte 6 milioane tone cărbuni pe an şi pe care altfel ar trebui să le procure Anglia, precum şi uriaşele turnătorii de oţel de care Germanii s'au apropiat până la câţiva chilometri.

Pierderea oraşului Bethune ameninţă întregul front de la Arras, acea a oraşului Hazebrouck ar ameninţa frontul belgian, iar pierderea oraşului Bailleul ameninţă frontul de la Ypres.

Foch nu poate să facă nimic altceva de cât de a apăra cu toate mijloacele aceste puncte pentru a evita o catastrofă în nord de acela fiecare kilometru joacă un rol foarte important.

•

O informaţie a biroului corespondenţei spune că generalul Haig a adresat trupelor sale un ordin de zi, în care spune că francezii au sosit la Lys. Este întrebarea dacă această afirmaţiune trebue să servească numai pentru a linişti pe Englezii obosiţi şi epuisaţi, sau dacă într'adevăr Francezii au sosit în număr suficient.

Ziarul „Berliner Lokalanzeiger" dela 18|4 află din Geneva: Că la 21|3 englezii nu au suferit în nici o luptă corp la corp aşa de multe pierderi în morţi ca în timpul îngrozitorului măcel care a avut ca rezultat pierderea oraşului Bailleul. Detaşamentele distruse la Nytschaete şi Metern erau secoţite de Haig ca trupe de elită şi erau numite de el „garda de fier".

Ziarul „Times" declară: Mult mai serioasă decât pierderea de teren este constatarea creşterei presiunei germane. Noi verbim prea mult de pierderile duşmanului şi spunem că ei nu au reuşit într'o anumită zi să ajungă la anumite ţinte. Ceeace însă ar trebui să atragă atenţia conducătorilor aliaţilor este faptul că Germania şi Austria mai posedă în Rusia un mare număr de rezerve proaspete, care nu sunt încă epulzate şi din care ver. putea să mai scoată multe trupe timp de mai multe luni.

•

Carnavon. — Corespondentul militar al serviciului radiografic englez scrie; Inamicul şi-a încordat orice nerv pentru a exploata situaţia dela nord de Lys în speranţa de a pătrunde spre nord în linia înălţimilor, care se întind dela Cassel spre Mont Kemnel şi spre vest până la Hazebrouck. Aliaţii contra atacând la 17|4, au reluat Meteren şi au câştigat teren în direcţia Neuve Eglise şi au recucerit cea mai mare parte dacă nu complect, din-Vytschaete, dar nu au fost în stare de a menţinea stăpânirea acestor puncte. In alte di reţii toate aforturile duşmanului de a înainta au fost fără resultat, după cum a fost încercarea sa de a-şi îmbunătăţi poziţia pe partea sudică a eşindului din apropiere de Locon. Măsurile de precauţie luate în retragerea liniei dela est de Ypres spre poziţiile pregătite mai aproape de ruinele oraşului, au fost executate, în secret, pe când duşmanul a continuat să-şi cheltuiască muniţia într'o foarte grea bombardare a liniilor goale. Această retragere este o parte dintr'un plan chibzuit, care nu va permite ca vre un motiv sentimental să pună pe aliaţi să facă jocul duşmanului, rămânând undeva măcar un moment mai mult decât trebue.

Când duşmanul riscă totul, este evident că aliaţii să se gândească la salvarea lor. Rezervele franceze se raportează acum că au intrat în scenă şi iau parte la contra atacuri.

Până acum armata engleză a suportat focul luptei, din cauza planurilor germane care urmăreau să distrugă. Rolul rezistenţei şi sfărâmarei primelor lovituri ale asaltului, este un rol onorabil dela care armata engleză nu se dă îndărăt.

Forţele aliate trebuesc considerate ca o armată, ale cărei rezerve strategice sunt în cea mai mare parte franceze.

Malta.— Ultimile ştiri de pe frontul de vest arată că duşmanul concentrează încă atacuri spre nord de eşindul de la Lys, având ca obiectiv lanţul de înălţimi dintre Cassel şi Hazebrouck.

Rezervele franceze încep să sosească şi iau parte deja la contra atac.

Bombardamentul liniei duşmanului pe Somme continând, se consideră probabil că el va relua planurile sale de a pătrunde aci. Deşi Wytschaete a fost părăsit după ce a fost reluat, acest contra atac a fost mai important decât un câştig teritorial, ca o probă a vigoarei armatelor engleze.

Situaţia la eşindul de la Armentiers este că Germani sunt iarăşi mărginiţi, la un teren mai jos, în afara de înălţimile de lângă Beilleul, unde ei ameninţă mişcările de lângă Cassel şi dela Meteren.

Atitudinea Irlandei

Berlin. Cu privirea la introducerea sarviciului obligator militar în Irlanda; votată în memorabila şedinţă de Marţi din săptămâna trecută se comunică că Camera Comunelor din Anglia nu a mai văzut scene aşa de agitate din timpul obstrucţiunei irlandeze de sub Parnol.

In declaraţiunile sale Lloyd George n'ar fi putut termina nici un pasagiu fără să nu fie întrerupt de mai multe ori. Naţionaliştii strigau că frontul de luptă a fost acum prelungit până în Irlanda. Sillon a declarat în numele partidului sau că propunerea guvernului constitue o formală declaraţie de război către Irlanda. Nemulţumirea în opinia publică liberală din Anglia este aşa de mare, în cât chiar ziarul „Daily Chronicle" care este un organ prieten guvernului şi al cărui şef este membru în Ministerul de propagandă a criticat felul de a lucra al lui Lloyd George.

Intrarea Turcilor

Constantinopol. In Palestina localitatea Banaid a fost ocupată de trupele noastre.

Activitatea Sub-marinelor

Nauen. Comunicat oficial. In zona blocată din jurul insulelor Azore submarine e germane au scufundat în ultimile săptămâni 5 vapoare şi 2 corăbii cu pânză. Intre acestea se găseau vaporul înarmat grecesc „Esthena" 2940 t. şi vaporul francez „Qu-daebon" 540 t. pe aceasta din urmă se aflau 150 soldaţi. Tunurile de câte 9 cm şi 7 cm. au fost capturate.

Incărcăturile destinate duşmanilor noştri erau foarte preţioase.

Ele se compuneau din ulei de palmier seminţe de palmier, alunele, bumbac, cauciuc, ceară fier şi oţel.

Submarinul a capturat pentru economia de război germană 27 tone cauciuc şi 5 tone ceară.

ORA 2

⁂ Din ordinul comisarului regal, a fost arestat căpitanul de rezervă Cişmigiu, avocat din Bucureşti, asemenea şi Max Segal proprietarul antrepozitelor din Dorohoi.

Ei sunt învinuiţi că, multu nită unei manevre al cărui mister urmează să-l descurcească instrucţia au făcut ca ministerul de răsboiu să plătească o chirie de una sută şapte zeci şi opt mii lei anual pentru magaziile care serveau ca depozit de alimente din Dorohoi.

⁂ Contrar celor anunţate de unele ziare, d. C. Stere n'a sosit încă în localitate

⁂ Rudele şi prietinii medicilor şi farmaciştilor evrei morţi în campanie sunt invitaţi a lua parte la serviciul religios ce va avea loc mâini 9 Aprilie ora 10 jum. dimineaţă în localul templului Neuschotz.

⁂ Ieri camera de punere sub acusare a respins apelul parchetului împotriva sentinţei tribunalului secţia IIa prin care se infirmase mandatul de arestare lansat împotriva dlui Pierre Solomon.

Astfel d. Pierre Solomon a fost pus în libertate.

Din Bucureşti aflăm:

Asară la orele 7 şi jumătate, înainte de a se pune în mişcare trenul p. Iaşi d. prefect de poliţie s'a prezentat şi a cerut funtuor persoanelor să predea scrisorile ce aveau asupra lor şi erau destinate pentru Iaşi.

S'au confiscat şi d'lui Ministru Mehedinţi, care se afla în tren; 7 scrisori de familie ce avea asupra sa.

Faptul a produs o adâncă impresie.

Ca răspuns la telegrama primită, d. Al. Marghiloman, a trimis d-lui C. Stere telegrama următoare:

— „Mă bucur de omagiul ce se aduce credinţei şi muncei d-tale, dar felicit Sfatul Ţărei, care dă o nouă probă a marelui simţ politic ce a dovedit într'un an abia de fecundă activitate.

In adevăr alegerea singurului deputat al Camerei române, ce se află în sânul lui pentru a-i conduce desbaterile, este o nouă afirmare de solidaritate între fii nedespărţiţi ai aceleiaşi patrie mumă.

De vânzare prin Tribunalul Iaşi S. 8 în ziua de 16 Mai 1918 un imobil din Iaşi strada Carol No. 45, compus din două prăvălii, pivniţă grădină şi mai multe odăi de locuit, şi una vie din Comuna Bucium podgoria Vrancei, având şase hectare vie lucrătoare livadă, puţin loc de arătură, mai multe odăi de locuit pivniţe, fântână, grajd, veniţe şi idicul necesar în care vr'o 58 vaşă, a def. Dimitrie Arghiropol, scoasă în vânzare de moştenitori pentru eşire din indiviziune.

Dosar No. 757 | 916

3—8

De vânzare un corset ultim model talia mijlocie şi o pereche de pantofi 37 de sevro a se adresa str. I. C. Brătianu 85 la D-na Manoliu.

Notificare

Domnului Ministru de Finanţe Iaşi

Subsemnatul Ioan Tăcuţu, pensionier domiciliat în Botoşani Calea Naţională No. 152, în unire cu agentul judecătoresc al Tribunalului Botoşani notific că bonurile de tezaur No. 4768 şi 14770 a câte una mie lei, împreună cu bordereul respectiv, eliberate de Administraţia Financiară Botoşani cu scadenţa la 9 Iulie 1918 declar că mi-sau furat de necunoscuţi în gara Paşcani rog a le considera nule la mâna ori cui s'ar găsi şi a se lua dispoziţiuni să nu se primească în plată s'au plătă.

Făcut în dublu exemplar astăzi 9 Aprilie 1918

(ss) I. S. Tăcuţu.

8—1

Curelari bună bine retribuiţi se cer la Atelierele de Artopedie ale societăţei Ieşenilor din Răsboni Str. Gh. Mârzescu 8

Persoană serioasă fără mijloace găseşte loc în familie pentru a da ajutor în menaj în schimbul întreţinerei şi ziar adresa str. Atanasie 7. 8—1

Contabil absolvent al şcoalei superioare Comerţ şi cu practică 4 ani caută post de preferinţă la o moşie. A se adresa lui Angelescu str. Tufescu No. 4. 8—1

De vânzare ocazional nu dacă, dot cai, o cupea de 6 persoane, rafie pentru vie, pătari de lemn, str. Păcurari No. 63. 15—1

Pierdut Subsemnatul Ioan Dibelu refugiat din gara Tăndărei Ialomiţa domiciliat Com. Negreşti Vaslui pierzând chitanţa No. 60095 din 1 Aug. 1916 a Băncei Naţionale în valoare de lei 4000 vărsământ făcut de Banca Sindic. agricol Brăila pentru a 8-a rată împrum. Naţional o declar nulă în ori ce mâni s'ar găsi. I. Dibelu

Vânz în total un echipaji complect, compus din una pereche cai tineri şi frumoşi una trăsura solidă cu coşi de pele una pereche de basmuri foarte solide şi elegante. Se poate vedea în ori şi ce zi la D-nu Mihail Petrescu str. Cucului No. 9—11 Iaşi. 8—1

Publicaţie

Direcţiunea Generală a căilor Ferate Române va ţinea licitaţie, în ziua de Joi 23 Aprilie stil nou (12 Aprilie st. v.) 1918 pentru aprovizionarea de 200000 metri cubi lemne de foc eşaţe, doritori de a concura, pot lua informaţiuni la Serviciul de economat C. F. R. în ori ce zi de lucru, în str. Vasile Conta 9 Iaşi.

Caut urgent apartament compus din 3 sau 4 odăi mobilate cu sau fără bucătărie. Posed parte din pătrui şi aşternut. Plătesc bine. A se adresa la Marcel Thierer la Banca Moldova.

De vânzare una maşină de scris cu literc latine, mică şi foarte practică pentru voiajori A se adresa Toma Cozma 65 bis, Iaşi. 8—1

Moşie până la 500 falci se cumpără sau se ia în arendă. A se adresa la ziar 8—1

Am pierdut pe când mă aflam în tramvaiul care duce spre Copou un port vizit de piele roşie, în care se găsea opt sute lei şi acte de mare valoare pentru mine. Rog persoana care l'a găsit să remită actele reţinându-şi banii, deosebit îi mai dau şi o frumoasă recompensă.

A se adresa Petre Anghel, societatea Distribuţia de petrol sub Hotel Continental. 8—1

Se caută un bun bucătar şi un cofetar care se va adresa la Restaurantul „High Life" str. Săulescu No. 1 Casele Braunştain în localul Fostei Popote Spanioie. Se plăteşte leafă bună. 8—1

Cereţi pretutindeni Surogatul de Cafea

Marca depusă

LA „CAMILA"

Cel mai gustos, higienic şi economic dintre toate produsele similare.

Fabrica cu aburi „CAMILA" prop. Titi Sakellaride, Galaţi.

Depozit general p. En gros şi detail

Iosef N. Lehrer

str. Cucu 60, Iaşi.

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 35 lei
6 luni . . 20
3 luni . . 10

OPINIA

ANUNCIURI
Un rând pag. I 1 leu
» » II 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Administrația și Tipografia H. Goldner Iași — Telefon — Anul al XIX-lea — No. 3321. — Miercuri 11 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Politici reali

Ca o dovadă a celor avansate în articolele precedente, că interventioniștii noștri sau condus de o ființă oprită, unind flacăra și drapelul lor pasiunilor maselor și intereselor altor naciuni și nu ale țărei lor proprii, este și faptul că neinterventioniștii, acei cari au cerut sau neutralitatea sau alipirea la o politică contrarie au fost oameni cari au făcut vecinic o politică reală.

Să luăm pe d. P. P. Carp! Mi se va spune, că am ales pe omul cel mai idealist în politică, pe omul care n'a putut nici odată guverna lung timp.

Dacă după anii de ședere la guvern se poate măsura valoarea reală a unui om politic, e drept că d. P. P. Carp a fost un idealist.

Dacă însă prin politic reală înțelegem pe omul care supunând unei analise serioase toate fenomenele sociale ale țărei sale, n'a voit să meargă la nici un fel de compromis față cu realitățile la care a ajuns în ce privește guvernarea și îndrumarea țărei sale, atunci d. P. P. Carp a fost între unicii oameni politici români cari cunoscând România n'a voit să facă altă politică de cât acea necesară României.

D. P. P. Carp a cunoscut toate destrabalarea noastră administrativă, judiciară, școlară, cum a cunoscut palliativele care se expuneau pentru ameliorare, și a preferat să nu guverneze de cât să se prestze a face o politică falsă.

Toți știm valoarea presei române, dar numai d. P. P. Carp a avut curajul nu numai să afirme dar chiar să nu citească ziarele românești.

Toți știm valoarea onestității diferiților administratori dar singur d. P. P. Carp a formulat printr'un proect de lege aceasta constatare:

— Vei putea găsi 4 guvernatori cinstiți dar nu vei găsi nici odată 40 de prefecți onești.

Consecvent cu vederile sale d. P. P. Carp nu putea face ca tribunul interventionist care constata lipsă de armament a armatei țărei sale, dar cerea intrarea în acțiune, cum nu putea susține că vor învinge, acei cari nu s'au pregătit de război numai pentru că au voința să învingă și nu vor învinge acei cari s'au pregătit și au deci puterea de a fi învingători.

Același lucru l'observăm și la d. Stere.

Fenomenele politice și de la noi și din Rusia erau studiate de d-sa cu seriozitate și cu răceală.

Nu era pasiunea la joc, nu era focul răzbunărei și urei, era consecința premisei puse:

Rusia era putredă. O zguduire putea să o prăvălească sau să o forțeze să facă o mișcare—Rusia avea la fața ei, revoluția sau pacea separată!

Revoluția a produs desmembrarea colosului și are ca rezultat, până acum libertatea deplină, de atâția ani, a atâtor popoare.

Se putea întâmpla, că pacea separata să fi amânat cu câți ani de ani din mâinele Rusiei țarate, libertățile dobândite.

Și atunci ar fi fost și mai rău!

Am pus pe acești doi oameni cari quintesențiau un sistem, o conduită, ca să arătăm cât e de necesar ca în politică ca și în celelalte științe să ne conducem de anumite legi reale și concrete și să nu recurgem la judecăți dinainte făcute. Repetăm, una din cauzele dezastrului nostru este, graba, ușurința superficialitatea cu care s'au luat unele măsuri și persistența diabolică de a se perpetua un rău, pe care mulți, suntem siguri l'au văzut, dar erau prea angajați ca să se retragă și să îl denunțe.

Câte-va Note

Cuvinte caracteristice.

In lucrarea sa despre războiul României criticul militar Egli, constata că în momentul intrărei noastre în acțiune, calculele guvernului române erau deopotrivă de false în ce privește aliații și în ce privește puterile centrale.

După ce motivează și dovedește afirmațiunile sale, Egli scrie:

„Toate aceste trebuiau să fie cunoscute de către comandamentul românesc era de datoria lui de a trage la timp consecințele pentru aducerea războiului și să le aducă la cunoștința regelui și guvernului, *chiar și în ceea ce privește* **opinia oamenilor politici conducători, fără consideрație pentru urmările personale care ar fi putut decurge din acest fapt".**

Egli își închipuie că cei care erau în fruntea comandamentului au avut libertatea de gândire suficientă pentru a putea vedea realitatea. Se înșeală, după cum se înșeală iarăș când își închipue că unii n'au vorbit cum ar fi trebuit să vorbească. Acestia nu erau însă duși în locurile înalte și nici ascultați.

In acel moment situația la noi prezenta caracterul unei psihoze. Judecata sănătoasă nu era ascultată.

Lupu și animalul vorace. — *In altă parte povestim o scenă dintre primul prezedinte Lupu și un recheltru din Iași.*

E cazul de a spune că „Lupu avea în fața sa unul din animalele cele mai vorace" — una glăsuește fabula.

Demobilizarea în primejdie. — *Es la invală atâtea flotii și sunt pe cale atâtea arestări, în cât forța militară normală, pentru garda penitenciarei va deveni insuficientă.*

Se prevede că cel puțin complectași vor trebui să fie menținuți sub arme, pentru a corespunde acestei noui nevoi.

De aceea ne va menține principiul rechizițiilor, pentru înființare de penitenciare — cele existente nefiind suficiente. Se va da preferința locuințelor spațioase și multe, pentru ca, vorba lui Cuibi Moisă, să încapă și oameni mari".

Blanzy

Se pare că guvernul se află în posesiunea unor dovezi din care ar rezulta că o grupare politică de curând alcătuită dar încă nedefinitiv cristalisată, crede că este în interesul general a răspândi credințe și sentimente cari, greșit interpretate, ar putea deslănțui o adevărată furtună.

Atari propagande, primejdioase ori când, pot deveni fatale, cu starea spiritelor de azi și a influențelor nefaste ce mișcările anarhice de aiurea le-ar putea exercita.

Iată de ce se impune evitarea a tot ce poate duce la un atare rezultat.

O revistă și un articol interesant

O revistă serioasă, care se impune din zi în zi mai mult atențiunei tuturor prin felul de a alege subiectele, precum și prin acel cu care, cei ce scriu în ea, analisează deosebite probleme, e fără îndoială: Analele statistice și Economice de sub direcțiunea dlor. I. N. Angelescu, Alexandru Cusin și dr. G. N. Leon.

In No. 3 de prin luna Martie, anul curent, al citatei reviste citim un foarte interesant articol datorit d-lui Inginer Mircea A. Bădărău.

Dl. Bădărău inginer agricol e deci specialist, ne vorbește în acest articol de o chestiune, care din cauza împrejurărilor atmosferice de astăzi, devine palpitantă și de actualitate.

Este vorba în el de apă, ploae, umiditate, elemente absolut necesare culturilor agricole, tocmai ce lipsește astă țări.

Făcând o mică incursiune în domeniul legiferării economico sociale din ultimul timp, dsa. ne spune că scăderea *exportului nostru ar fi în momentul de față, un adevărat dezastru pentru țara noastră și că proprietatea mare produce mai mult și consumă mai puțin decât cea mică lăsând o disponibilitate considerabilă pentru export.*

Resumându-se pe datele celor 5 ani din urmă procurate de ministrul agriculturei și având în vedere legea expropierei în urmă votată, dl. Bădărău susține că producțiunea noastră agricolă va avea un deficit de 9,27 la sută cel puțin.

Negreșit că problema astfel pusă va provoca pe toți cei ce se ocupă de îmbunătățirea vieței noastre ca stat și ca individ, să și spună cuvântul. *Chiar dacă proprietatea noastră va fi mică, avem datoria să facem cultură mare.* O vom face prin obștii, coperative sau ori ce altă formă, dar va trebui s'o facem.

Intrând în fondul subiectului, ce și'a ptepus a trata dl. Bădărău ne arată că recoltele rămân tot deauna în absolută dependență de cantitatea de apă pe care o au plantele la dispoziție.

Servindu-se de experiențele câtorva specialiști ca Lawes Riesler și mai ales de cea făcută în Statul Utah din America Dl. Badarau ajunge la concluzia că pentru a obține un klg. de materie uscată trebue plantei respective în medie 600 klg. de apă.

La noi cad în medie anual 584 m m. apă, deci fiecare ha. primește 5 840,000 kgr. din care cea mai mare parte în Oltenia și mai puțin în Dobrogea.

Or luând ca exemplu o producție de 3000 kgr. la hectar, Dl. Badarau stabilește ca în mijlocu recolta va fi 1800 klg. boabe și restul paie, iar dacă recolta aceasta e de grâu atunci din 3000 kgr. se va obține 5100 kgr. materie uscată.

Și pentru ca să se producă această cantitate e nevoe de 3,060,000 kgr. apă la hectar.

Făcând aplicare acestor reguli la țara noastră, dl. Badarau *găsește ce culturile noastre abia pot avea apa necesară pentru o recoltă mijlocie.*

Dar este un adevăr că cu cât pământul e mai bogat în materii nutritive cu atât va avea mai puțină nevoe de apă. Cum se poate ajunge acei?

Sistemul de cultură care introduce cantități insemnate de materii nutritive în pământ e cel mai intensiv.

Se cere îngrășarea pământului cu materii organice, apoi nenumărate arături, boronituri, plivituri etc. care fac imposibilă viața buruenilor între plantele cultivate și astfel se împedică risipa umezelei pământului. Sistemul ce ne convine nouă e deci *acel de a ameliora calitățile fizice și chimice ale terenului prin amendamente și îngrășăminte și menținerea suprafeței lui totdeauna foarte bine mărunțită.*

Ne place să vedem tineri ca d. Badarău discutând cu atâta seriositate și competență probleme din cele mai arzătoare, cum e aceea pe care o abordase d-sa, acum.

VIR.

Din București se anunță că d. Steltenbich a fost numit administrator al Palatului regal, în locul d-lui Colonel Brociner.

D. Tigara Samurcaș a fost autorizat să continue a administra domeniile coroanei din teritoriul ocupat.

INFORMATII

Cu prilejul alegerei sale ca president al Statului Țării, d. C. Stere a primit dela M. S. Regele telegrama următoare:

„In crudele încercări ale acestor vremuri, cu dragoste mai vie ca oricând am primit din nou la străvechiul cămin scumpa noastră Basarabie și am constatat cu neîntrecută mulțumire după un veac de despărțire că simțămintele și credințele noastre de pe ambele țărmuri ale Prutului rămasere neclintite. Nu mă îndoesc că călăuziți de ele, Statul Țării ne va da neîncetat ajutorul său pentru a desăvârși marea operă întreprinsă în comun, precum unanimitatea votului cu care V'a ales președinte dintre membrii adunărei Deputaților Românei este de sigur manifestația hotărârei tuturor partidelor din Statul Țării de a consacra și a întări Unirea. In sentimentele de unire și devotament ai noilor cetățeni ai Regatului, toți Românii împreună cu Mine vor vedea o chezășie puternică a propășirii neamului nostru, pentru care Vă mulțumesc și Vă rog a transmite Sfatului Țării expresia recunoștinței Mele. FERDINAND

Sfatul Țării, în ședința sa de vineri, a ales pe d. dr. Cauacu, ca prim ministru în locul d-lui Ciuhureanu, care probabil va intra în ministerul român.

Eri și astăzi a avut loc la mitropolia și templul izvorului, slujbe religioase pentru odihna sufletelor medicilor români și evrei, căduți în teribila campanie.

Aceste servicii au fost oficiate în prezența oficialității și a unui imens public.

Rude și prieteni aveau deopotrivă lacrimi fierbinți pe care n'a simțit, fără fast, fără discursuri, în care s'a cernut morții celuți, a dat o notă și mai mișcătoare acestei triste ceremonii.

Nici un cuvânt de pe lume n'ar fi putut caracterisa marea pierdere ce încearcă țara și știința medicală română; nici un discurs, or cât de elevat, n'ar fi putut în deajuns glorifica jertfa până la imolația a acestei selecte clase intelectuale, care a dat în acest război, un contingent de mortalitate cum n'a dat în proporție nici o altă armă.

„Opinia" se asociază din toată inima la regrete invățate eri și astăzi pentru odihna sufletului acestor eroi și împreună cu cei prezenți spune:

—„Veșnica pomenire și țărâna fie le ușoară!

In curând va apare „Trei figuri basarabene" un volum elegant datorit confratelui nostru St. Vlădescu.

La Galați s'a întocmit o asociație de operă și operetă pusă sub conducerea harnicului profesor Ioan Antoniu.

Eri s'a jucat la Teatrul Central cu un deosebit succes opera „Păpușă" de Ad. Adam cu Dna Aurelia Lupescu în rolul prim.

Eri Duminică d. general Prezan și'a luat rămas bun de la ofițerii marelui cartier general.

Din misterile seceștrilor. Avem iarăș plăcuta ocazie de a complecta unele afirmațiuni ale Tribunal, publicate sub semnătura dlui M. Carp, deputat.

Ca o vie ilustrație a susținerilor d-s. de astăzi, despre abuzul ce s'a făcut la chestia numirei sechestrilor judiciari, credem util să povestim următoarele, petrecute la sala primului prezedinte a tribunalului Iași.

D. X. sechestru judeciar, invitat să se prezinte, este întrebat de primul prezedinte:

— Din conturile depuse am constatat că v'ați reținut salarul până la sfârșitul lui Octombrie 1918. Cu ce drept?

— Nu văd ce s'ar opune la această. Nu pare de loc probabil că până la Octombrie să fie rădicate sechestrele.

— Nu știu dacă e probabil sau ba, știu însă că nu se poate admite așa ceva.

— De ce? și cum aș putea fi oprit?

— Foarte simplu. Te voi opri și dacă te voi opune voi sesiza parchetul.

Și apoi continuând, fața de același sechestru.

— Am constatat din conturi că indicați a fi plătit chirie pentru o magazie treizeci și șase mii lei pe an.

Pentru ce o atare chirie enormă, când după cât știu, n'aveți nimic pentru a deposita în casa închiriată?

— Am registre...

— Inexact. Când v-am cerut acum cât va timp registrele nu ați răspuns că și registrele au rămas în teritorul ocupat și că nu ați venit de cât cu niște recipise.

— Dar...

— Nici un dar. Dacă nu depui banii te trimit imediat la parchet.

Sechestrul n'a ajuns la parchet, fiind că banii au fost depuși.

Când însă nu se va mai găsi mijlocul a se depune bani? Atunci?

Zilele acestea se va inaugura în fostul spital de la Cotofenești un liceu.

In acest liceu va fi instalată o mare colonie de cercetași cari pe lângă carte se vor ocupa în primul rând cu munciile agricole.

Situația agricolă în Basarabia.

Comandamentul militar din Basarabia a luat măsuri ca pământurile sătenilor și proprietarilor să poate fi cultivate. S'au înființat în fie ce comună așa zisele comitete ale pământurilor.

Aceste comitete puse sub îngrijirea inspectorilor, au ca scop stabilirea de bune raportari între proprietari și săteni.

Aceste comitete au împărțit pământul arabil.

Organisare economică în Basarabia. — O delegație a ministerului de comerciu și industrie, compusă din dnii C. Cerches, secretar general. Muscăleanu, directorul îmbrăcămintei și G. Iorga, directorul contabilității au fost eri la Chișinău, pentru a se interesa de mijloacele de a stabili o legătură economică mai intensă cu Basarabia.

Delegația a inspectat mai întâi biroul, din strada Sinadin 45, unde funcționează direcția din Basarabia a ministerului nostru de Comert și Industrie, condus de dnii C. Botoșatu și Mircea Christian. De aci delegația s'a dus la Primărie, unde a avut o lungă convorbire cu d. Schmidt, primarul Chișinăului, s'au stabilit în comun acord măsurile ce sunt de luat pentru a se indestula Chișinăul cu motorina și petrol, căci aceasta lipsă face ca indestularea populației cu apă și lumină să fie foarte anevoioasă.

Delegațiunea a înștiințat pe primarul orașului de instituirea unei comisiuni a petrolului, care va rezolvi în grabă toate cererile.

In ceea ce privește statistica, care lipsește, a fabricilor și industriilor din Basarabia, s'a convenit a se imprima niște formulare, a cărora verificare se va face cu concursul autorităților militare.

Delegația ministerului de comerciu a avut apoi o întrevedere cu autoritățile militare, care san promis a da tot concursul primarului, în ceea ce privește rechiziționarea de lucrători și înlesnirea mijloacelor de transport, și a ușura astfel fabricarea pâinei, care azi în Chișinău întâmpină mari greutăți.

Impreună cu autoritățile militare s'a stabilit, ca mărfurile de ori ce categorie imobilizate în Basarabia, să nu poată trece peste frontieră, înainte ca nevoile populației să fi fost îndestulate.

D. Cerches a avut tot eri o întrevedere cu dnii Ionku, ministru de finanțe și Chivreșcu, directorul institutului comercial, stabilind noi proecte pentru intensificarea legăturilor economice cu Basarabia.

Toți membrii corpului didactic mar din Iași cari au depus bani pentru stofă sunt rugați să treacă pe la revizorat a și i retrage.

Conform ordinului ministrului de finanțe.

Se suspendă cu începere de astăzi eliberarea permiselor pentru băuturi spirtoase din Nicolina.

Va apare: *România în timpul războiului* (1916—1918). — Un volum mare format atlas (in—4). 500 pagini, hârtie valină cu peste 2000 clisee, după pictori, gravuri, desenuri, hărți, sculpturi, medalii, autografe, obiecte ale timpului etc. In genul lucrărei „La Revolution Française" este istoria ilustrată a epopeei napoleoneene: Napoleon raconte par l'Image" de Armand Dayot.

Scopul lucrărei. — Scopul acestei lucrări este:

1. Să retrăiască în ochii tuturora prin fidelitatea pieselor reproduse ca și prin autenticitatea execuțiunei lor, incidentele cele mai vii și caracteristice din timpul războiului, pe front, sau în spatele frontului.

Lucrarea apare sub îngrijirea d-lor Romulus Seișanu, membru în comitetul „Asociației Generale a Presei Române", Căpitan A. Rațiu autorul volumelor „Pagini de Sânge" și „Luptele de la Mărășești" (pentru partea militară), Al. Bălăceanu, vice-president al „Asociației Generale a Presei Române", V. St. Iosif și B. Cecropide, membri în comitetul „Asociației Generale a Presei Române" și D. Dumbravă membru al acelei societăți de presă.

Lucrarea va apare în limita abonamentelor făcute.

Pentru orice alte informațiuni a se adresa d-lui R. Seișanu str. Alexandri No. 1 Iași, redacția ziarului „Acțiunea Română".

* Mai mulți funcționari C. F. R. roagă pe d. ministru de lucrări publice să dispue ca serviciul să fie suspendat Duminicile și sărbătorile.

Și drept ca și acești funcționari să se bucure de repausul duminical la fel cu colegii lor din ministere și celelalte autorități civile și militare.

Duminică 2 Aprilie orele 9 seara a avut loc un festival artistic, urmat de dans, în localul sălei, sub patronajul domnului inginer I. Păunescu șeful fabricei de grenade, în folosul orfanilor și copiilor săraci din această comună.

Programul a fost ales și variat. Festivalul s'a deschis cu „Românul" cântec patriotic. Urmează dansuri naționale executate sub conducerea d lui Sangin. Mișu Acelenescu a declamat „Oțelul, Eșarfa și Dorul" iubito.., smulgând aplauzele spectatorilor. In cupletele de actualitate ca „Mișlanul, Viața la Iași și Incuartirurea" Nicu Acelenescu a fost bisat și rechemat de mai multe ori. D. Stoenescu în cupletul Manole a fost aplaudat D-na Costinescu a cântat cu sentiment „Suvița de păr". In ultima parte a programului s'a jucat comedia „Doi Surzi" în care d-na Marioara Costinescu și-a interpretat rolul cu multă drăgălășenie și talent. D-nii Mișu Acelenescu, I. Martin și D. Stoenescu comt plecează reușita. Apoi comedia „Amor calitatea II" în care rolul advocatului Tulburel a fost jucat de simpaticul Nicu Acelenescu viu aplaudat, restul ansamblului bine reușit.

Comitetul organizator sub presedinția d-lui Mișu Acelenescu aduce mulțumiri directiunii Teatrului Național din Iași și d lui Niculescu Buzău artist, pentru punerea la dispoziție a pieselor și cupletelor de mai sus notate, și tuturor persoanelor străine de personalul fabricii care au contribuit la succesul acestei serbări în special d-nei Marioara Costinescu d-lor Nicu Acelenescu și D. Stoenescu.

După festival a urmat dansul la care a luat parte pe lângă săteni d-nele și d-nii ofițeri aflați în localitate.

— Directiunea Generală a Teatrelor în ședința de Vineri 6 Aprilie,

A numit ca Societar cl. III pe Dl. T. Bălănescu.

Nu putem decât felicita Direcțiunea în plăcuta ocazie a numirii, s'a reparat o nedreptate și s'a dat satisfacție morală unui artist care joacă de 18 ani pe scena Teatrului Național.

Ținem ca ascentuăm că această numire se datorește în parte Dlui Livescu care fiind convins de nedreptatea ce s'a făcut acestui artist, de fostele Direcțiuni a insistat în acest sens mult în privința acestei numiri.

Caut cameră goală, mobilată în cartierul Sf. Andrei sau în apropiere de preferință intrare separată și odradă.
Inginer Mărăcănu „Ziarul Opinia" 3—1

ULTIMA ORA

Luptele continuă în Apus

Comunicatele oficiale

Nauen 9. — Grupa de armate a prințului de coroană Rupprecht și a prințului moștenitor german. Pe câmpurile de luptă, recunoașterile de ambele părți au dat loc la violente lupte de infanterie. La Bassée, Lens și Albert a fost o vie luptă de artilerie. Intre Avre și Oise activitatea artileriei a fost adesea ori vie.

Grupa de armate Guilvitz și a ducelui Albrecht. Intre Meuse și Mosela batalioanele din Saxonia de jos au atacat pe Americani în pozițiunele lor de la Seichprey și au luat prin asalt localitatea și au pătruns în liniile dușmane până la 2 km. adâncime.

Contra atacurile mai slabe ale dușmanului au fost respinse, iscoșiri de atac mai puternice au fost zădărnicite prin focul în loc. In timpul nopții trupele noastre de asalt, după ce au distrus lucrările dușmanului, au fost retrase în liniile lor de plecare.

Pierderile sângeroase ale unei companii au fost extraordinar de grele. O sută și zece și trei americani, printre care 5 ofițeri, au fost luați prizonieri. 25 mitraliere au fost capturate.

La nord și de Miesville trăsnii de Pont a von Richthofen în fruntea renumitei escadrile de vânătoare Nr. 11, a obținut al 79 lea și 80 lea succes aerian, sublocot. Baklen pe al 81 lea.

Frontul răsăritean. — Ucraina. După înfrângerea rezistenței dușmane la Perkop și Kari Kasek trupele noastre și au deschis drumul în Germania.

Frontul Macedonean. — Vre activitate dușmană la apusul de lacul Doiran și la pasul Strumeș.

Carnavon. — Ca rezultat al întreprinderei reușite executată de noi tot la cud de Scarpe am capturat câțiva prizonieri, 2 mitraliere și o mortiră de tranșee.

Seara inamicul a executat contra atac în această localitate dar a fost respins.

In timpul nopții un contra atac reușit al diviziei 1 a gonit pe dușman din punctele liniei noastre înaintate dela Givenchy și Festubert, pe care reușise a le ocupa la 12|4 cu prețul unor grele pierderi. Toate obiectivele au fost atinse și pozițiile de acl au fost reușite.

Atacul local executat de dușman contra pozițiunilor noastre dela sud est de Robecy au fost respinse.

In afară de o vie activitate de artilerie de ambele părți în diferite puncte al frontului nostru nu se mai comunică nimic.

•

Paris. — Ziua a fost marcată de activitatea aatilerei în particular în est de Avre și pe ambele maluri ale Meusei. La est de St Michel, germanii au pronunțat eri dimineața un atac pe un front de un klm. spre Seichmey au putut răsbate în câteva puncte ale șanțelor avansate ale noastre însă contra atacați imediat de Francezi au părăsit terenul cu pierderi.

Amănunte asupra luptelor

Comentarii.

Nauen. In cursul primei luni a ofensivei germane din apus, Englezii, Francezii și Portugheșii au suferit o înfrângere după alta, au pierdut peste 117.000 prizonieri, peste 1550 tunuri, peste 200 tankuri, multe mii de mitraliere și numeroase depozite de aprovizionare și echipamente dela Hollebeke până la Oise.

Germanii au cucerit peste 100 km. pozițiile engleze pătrunzând mai multe mile în adâncime. In timpul acestei luni Englezii au perdut tot terenul câștigat în timpul bătăliei de pe Somme care a durat 6 luni precum și restul câștigului dela Cambrai. Afară de aceasta ei au trebuit să cedeze și din terenul câștigat în cele 16 bătălii din Flandra. Pierderea totală de teren se ridică la mai multe mii chilometri pătrați legăturile însemnate de cale ferată de la Amiens și Equilens, St. Eol și Hezerbrouch se găsesc în bătaea tunului german. Până la 1|6 1918 Puterile Centrale au făcut cam 1|2 milioane prizonieri, care lucrează acum pentru economia națională germană, economisind un mare număr din lucrătorii chemați la front.

Corespondentul de război al ziarului „B. Z. am Mittag" dela 2|4 scrie: Continuarea presiunei germane dela Ypres a silit pe englezi să'și scurteze frontul la răsărit de Ypres. Mișcarea de retragere începută Marți a continuat și eri. Celace englezii au câștigat prin lupte sângeroase de mai multe luni în vara lui 1917, au trebuit să cedeze în două zile. In regiunea Wytschaete au apărut din nou trupele franceze la contra atacurile date pentru susținerea frontului englez. Ziarul „Basler Anzeiger" scrie; „Trupele germane au pătruns în diferite locuri până adânc în regiunea deluroasă a Flandrei. Aceasta înseamnă că pericolul este foarte mare pentru englezi și pentru industria de război franceză.

•

Corespondentul militar al serviciului britanic comunică: „Este evident Lys a încetat pentru un moment ca și de pe Somme, cu toate eforțările disperate ale dușmanului de a ne cuceri importante poziții locale. Acum este evident că operațiunile începute la 13|4 contra localității Givenchy a constituit un foarte serios atac susținut de artilerie, care a dezlănțuit un foc de o intensitate neobișnuită.

Trupele engleze au rezistat și contra atacat cu cea mai mare energie".

Malta. — Generalul Foch comunică „Noi putem fi satisfăcuți de modul cum merg lucrurile".

Intreaga presă engleză vorbește de pierderile germane, de mormane de cadavre care zac pe câmp, și de mitralierele noastre care au cauzat dușmanului pierderi extraordinar de grele.

Declarația primului ministru italian că regimente italiene au plecat spre Franța, a fost primită cu un mare entuziasm în Italia.

Noi arestări în Franța

Guvernul francez continuă cu arestarea adversarilor politici sub pretext că au făcut declarațiuni „defaitiste". După Rapaport a fost arestat șeful sindicatelor Brouchoux, pentru ca să fie exprimat nefavorabil guvernului și de niște călători din tramvai. Ziarul „L'Humanité" înțelege că Brouchoux e mai fost arestat acum 12 ani de Clemenceau ca șef al grevelor din regiunea de cărbuni din nordul Franței, după nenorocirea dela Courbieres. După vechiul obicei al justiției franceze Rapaport n'a fost încă întrebat nici până astăzi. Autoritățile așteaptă acte doveditoare a culpabilității sale care au fost găsite în locuința sa.

Diverse Telegrame

Nauen. Ziarul „Manchester Guardian" scrie: In chestiunea armistițiului Imparatului Karl.

Clemenceau a fost prea harnic cu cuvintele „mincinos".

Când miercuri de dimineață și-a fortificat viața pentru declarațiunile ministrilor, ar trebuit ca tocmai rainișii să învețe și ei alegă cuvintele și să-și stăpânească temperamentul.

•

Intr'o conferință ținută în Colonia Capului Botha a declarat că introducerea serviciului militar obligator în Africa de sud nu are sorți de izbândă, căci Anglia ar trebui să trimită soldați în Africa de sud pentru a lua de aci soldați pentru Europa.

Indemnul telegrafic al generalului Smuts, care cerea trimiterea de trupe suficiente din Europa, nu a avut efect în parlamentul sud african.

Conferința naționaliștilor irlandezi, muncitorilor și clerului catolic din Dublin a făcut un manifest în care protestează contra serviciului militar obligator. Situația este atât de serioasă încât ziarul unionist îndeamnă guvernul să lasă din încercătura printr'o recrutare voluntară.

Cu privire la războiul submarin, un articol din „Daily Telegraph" spune că construcția de vapoare scade foarte repede și întreaga armată din Franța va fi amenințată dacă nu se vor angaja destui lucrători pentru șantiere. In timp de un an înțelegerea a pierdut 3 și 1|2 milioane tone.

In Londra se va introduce în curând rectificarea cenaului și grăsimei, precum și a cărbunilor.

Doamnei ofițeri prizonieri veniți din Bulgaria sunt rugați de D-na Harnagea Com. Friponești Jud. Tutova a-mi răspunde dacă știu cava de Sub Locot Mihai Harnagea Reg. 24 Inf. ce a lupiat în Dobrogea. 3—1

ORA 2

In jurul intervievului d-lui Ministru C. C. Arion

Un comunicat al guvernului —

„Ziarul *Mișcarea* găsește că singurul teren, pe care se putea pune Ministrul de externe în intervievul său, era de a arăta că greșala originară a rectificărilor de frontieră a fost acceptațiunea unei tratări cu demobilizarea prealabilă adecă fiind lăsați la bunul plac al vrăjmașului și a admiterei rectificărei în principiu.

D. Ministru al Afacerilor streine a avut de sigur pentru negociațiunile de pace o grea moștenire lasată de generalul Averescu și de primul seu delegat d. Argetoianu în semnarea convențiunei care ceda Dobrogea, admitea în principiu o rectificare de frontieră, de ori ce fel nici măcar strategică și apoi toate convențiunile care trebuia să regulere viitorul de stat al României.

Aceasta apasă asupra întregei păci, iar nu în special asupra rectificărei de frontieră, care este negreșit dureroasă. Credem însă că tot trebue să ne bucurăm, că ea s'a redus în avantagiul Țării și din punct de vedere al apărării ei și al intereselor generale. Și pentru aceasta a fost bine venit intervievul dlui Ministru Arion. Dsa a lămurit lucrurile la adevăratele lor proporții, mai cu seamă fața cu sgomotele tendențioase ale unor jurnale străine, care exagerau această rectificare.

Cât despre teoria că e indiferent dacă s'a pierdut mai multe sau mai puține păduri, mai mult sau mai puțină populație, ea e o teorie... foarte liberală și în deosebi națională.

Pentru orice română e încă o mare mulțumire sufletească că s'a putut ruiș̂ora atât de simțitor teritoriile cerute și s'a putut scăpa populațiunile românești.

Partidul liberal n ar trebui mai ales să uite, că dacă moștenirea lăsată de guvernul Averescu a fost greu, dar și îngrozitoare a fost acea lăsată de guvernul Brătianu, autor material și moral al dezastrului, pe care d'nii Marghiloman și Arion sunt chemați să'l repare, pe cât vor putea în negocierile pace.

Așteptând stabilirea răspunderilor ar trebui să și reamintească d. I. Brătianu că dsa a recomandat guvernul Averescu în scopul special de a face pace. Acum partidul liberal nu are altă grijă decât de a rupe orice solidaritate cu generalul Averescu, pe care d. I. Brătianu îl lucra sub ieșita-i protecție încă dela început la vestita întrunire a partamentarilor.

Evident a greșit d. General Averescu, dar, domnilor Brătieni, nu credeți că e ușor să vezi paiul din ochiul altuia.

•

D. Al. Marghiloman primul ministru a plecat aseară la București pentru a relua azi Marți negocierile de pace cu plenipotențiarii împătrirei alianțe.

Primul ministru se va mapoia la Iași cu pacea semnată.

D-nii Dr. Inculeț, fostul președinte al Sfatului Țării și dr. D. Ciuhureanu, fostul prim ministru al republicei moldovenești, au fost numiți miniștri fără portofoliu.

D-nii Inculeț și Ciuhureanu au depus jurământul înaintea M. S. Regelui și în prezența d-lui prim ministru Al. Marghiloman.

Generalului Presan, șeful Marelui Cartier general și-a luat eri rămas bun de la Marele Cartier.

Tot eri d. general Criteanu și-a luat în primire funcțiunea de șef al Marelui Cartier general.

Primul ministru a primit azi în audiență o delegație a comisiei pregătitoare pentru convocarea sporului bisericei basarabene.

Azi dimineață, la ora 10, s'a oficiat la Templul Neutschotz, un parastas pentru medicii și studenții evrei, căzuți pe câmpul de onoare.

Serviciul s'a oficiat în prezența unui asistent regal a d-lor generali Vicol și Andriescu, și a d-lor d-ri Slătineanu, Cantacuzino, Fior și al unei asistențe numeroase.

•

D. M. Wachtel, președintele uniunei evreilor pământeni, a rostit o cuvântare mișcătoare, arătând felul cum medicii evrei au știut să și facă datoria pentru țară.

D. Wachtel a propus creerea unui fond pentru orfanii de războiu, înscriindu-se cel dintâi cu suma de 5000 lei.

•

In cursul acestei săptămâni se vor face numirile de prefecți în teritoriul ocupat și toți aliații aceste se vor face numirile de prefecți în Basarabia, aleși numai din basarabeni.

•

Se anunță că secretarul de stat german von Kuhlman, va sosi Vineri la București, când se crede că se va semna și parafa tratatul de pace cu România.

Anunț

Casa Centrală a Meseriilor, Creditului și Asigurarilor muncitorești a început de la 1 Aprilie a. c. să facă preschimbarea cărților chitanțe de asigurare.

Este în interesul tuturor meseriașilor să-și preschimbe fără întârziere cărțile chitanțe pentru a se putea hrăni de ajutoarele prevăzute de lege.

Refuzul de a preschimba vechile cărți sau de a scoate cărți chitanțe noua pentru lipsa timbrelor de asigurare, nu le poate aduce nici un folos, ci numai pagube.

In primul rând, nu vor putea obține nici un ajutor nici pentru dânșii, nici pentru familiile lor, în al doilea rând, vor fi dați în urmărire pentru faptul cotizațiilor la timp.

Casa Centrală a dat meseriașilor în cursul anului ajutoare și medicamente în suma de aproape 800.000 lei.

Unii meseriași când se îmbolnăresc numai, își aduc aminte că au obligațiuni față de asigurare solicite ajutoare și evident că nu le pot obține nefiind în corent cu plata cotizațiilor.

Fondurile acestei asigurări sunt averea exclusivă a meseriașilor și firește că nu se pot da celor care nu au drept căci altfel ar fi ceea ce ar fi de a se risipească averea meseriașilor.

In urma încetărei din viață a rabinului comunității, comunitatea israelită din Burdujeni caută un rabin diplomat fiind retribuit cu 200 lei lunar. Doritorii se vor adresa președintelui Comunității. 3—1

Cine știe unde se află Doamna Ecaterina Costovici refugiată din București cu familia N. Rustatiu să comunice pe adresa Ilie Ionescu str. Andrei Iași pentru a-i trasmite ceva de la Pârlița. 2—1

Sodă Caustică pentru săpun în soluție foarte concentrată de vânzare.
Horațiu Gavrilescu 60 str. Palatului 60 colț cu str. St. Andrei. 2—1

Notificare

Domnului Ministru de Finanțe Iași

Subsemnatul Ioan Tăcuta, pensionar domiciliat în Botoșani Calea Națională No. 95, în cunoștința cu agenții judecătorești ai Tribunalului Botoșani notific că bonurile de tezaur No. 14762 și 14720 a câte una mie lei, împreună cu borderoul respectiv, eliberate de Administrația Financiară Botoșani cu scadența la 9 Iulie 1918 declar că mi s'au furat de necunoscuți în gara Pașcani rog a le considera nule în mărturia cui s'ar găsi și a se lua dispoziții ca nu se primească în gaj și nu plată.

Făcut în dublu exemplar astăzi 6 Aprilie 1918

(se) I. G. Tăcuta
3—1

Mașie până la 500 kilei se cumpără sau se ia în arendă. A se adresa la clay 9—1

Am pierdut pe când mă aflam în tramvaiul care duce spre Copou un port ghiul de piele roșie în care se găsea opt sute lei și note de mare valoare pentru mine. Rog persoana care l'a găsit să remită acele reținându-și banii, deosebit îi mai dau și o frumoasă recompensă.
A se adresa Petre Anghel, societatea Distribuția de petrol sub Hotel Continental.

Se caută un bun bucătar și un cofetar care se va adresa la Restaurantul „Higis Iași str. Săulescu No. 1 Casele Brauștein în locul Fostei Popote Spaniole. Se plătește foarte bună. 3—1

Cereți pretutindeni Surogatul de Cafea Marca depusă

LA „CAMILA"

Cel mai gustos, higienic și economic dintre toate produsele similare.

Fabrica cu aburi „CAMILA" prop. Titi Sakellarido, Galați.

Depozit general p. En gros și detaliu

Iosef N. Lehrer

Str. Cucu 60, Iași.

Caut cameră bine mobilată cu 2 paturi lumină electrică, am lingerie, paltoul. Plătesc prețul bun.
A se adresa D-nei Colonel Ionescu str. Școala de Arte, 8. 3—1

BANCA IAȘILOR

SOCIETATEA ANONIMA
Iași, Strada Ștefan cel Mare

Capital Lei 2.500.000
REZERVE Lei 550.000

Face orice operațiuni Financiare și comerciale în materie de Bancă
Cumpără și vinde efecte publice de ori ce natură.
Face împrumuturi pe gaj comercial, efecte publice și diverse acțiuni.
Împrumută pe mărfuri ce i se constituie în gaj depozitate în magaziile proprii ale Băncei Strada Ștefan cel Mare.
Schimb de tot felul de monezi.
Primește bani la economie cu restituiri la cereri și pe termen bonificând dobânzi convenționale.
Inlesnește operațiuni și transacțiuni comerciale cu Basarabia.

Marea Fabrică de Broderie

Frantz Boușca

Stradela Golia vis-a-vis de turnul bisericei Golia, Execută cu multă exactitate după jurnalul său după imaginație ori-ce lucrare de broderie pentru confecțiuni de damă, precum și ori ce lucrări în arta broderiei. 10—

10 BANI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un cânt pag. I. 1 leu
» » II. 50 b.
Un cm. vechiu 30 b.

10 BANI

Anul al XIV-lea — No. 3322. — Joi 12 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITATII IASI

Neutralitatea Bulgariei ?

Din destăinuirile d-lui C. Stere pe care trebue să oprească îndeosebi atenția cititorilor lor, este fără îndoială acea referitoare la încrederea pe care d. Brătianu o avea în tratatul de alianță semnat cu Bulgaria de unul din cei mai „inteligenți" diplomați ai noștri d. Derusy. Încrederea, că Bulgaria nu va mișca în acest război contra României a fost de fapt argumentul hotărâtor ca să intrăm în acțiune.

S'ar putea spune chiar că dacă această încredere n'ar fi existat, România n'ar fi intrat în război. Încrederea era așa de mare, nu numai în lumea politică dar și în aceea militară, de care ne vedem dintr'un document găsit la ministerul de externe din Petrograd și publicat de maximaliști, că d. general Iliescu nu cerea dela rusi decât două diviziuni ca să coopereze în contra Bulgariei și care ar fi avut doar menirea de a păzi frontiera.

Nu suntem „diplomați" și poate de aceea nu vom pricepe niciodată cum a putut avea d. Brătianu încredere în bulgari. Faptele toate erau contra unei încrederi posibile.

1) Bulgarii erau aliații puterilor centrale și de aceea era exclusă posibilitatea indiferenței lor, la orice atac al nostru, contra unei puteri centrale.

Se va zice: „și noi am fost aliații Serbiei și nu am intervenit când Bulgaria a atacat pe aliata noastră".

Argumentul acesta a și fost exploatat de altfel a doua zi după înfrângerea dela Tartarca de ziarul „Viitorul" și când oficiosul acesta, căutând să argumenteze, stala o nerușinată declarație spunând: noi v'am lăsat să ne bateți pe aliata noastră Serbia și vă ne lăsați să bateți pe aliații voștri pe unguri ?

Argumentul era ridicol. Căci dacă România putea să invoce motivul unui război universal pentru a nu veni în ajutorul Serbiei cu care se alisse în vederea unui război în Balcani, Bulgaria nu putea să se despartă de puterile centrale fără să nu'și pericliteze tot ce câștigase în Serbia lăsând pe români să fie învingători.

2) Bulgaria fusese așa de adânc insultată în 1913, prin faptul intervenției noastre, încât trebua să fii „diplomat" ca să crezi că un popor poate erta o astfel de insultă.

3) Bulgaria era în așa chip prinsă în mrejele politicei puterilor centrale, așa de strâns unită cu ele încât chiar dacă ar fi voit să aibe o atitudine independentă n'ar fi reușit s'o aibă.

Și lucrul acesta l'au înțeles toți numai diplomații Ententei și d. I. Brătianu nu. (De altfel, despre greșelile diplomației primei vom avea ocazie să mai vorbim). L'au înțeles generalii noștri și după cum reese din memoriul lui Polivanov, generalul Alexeev a fost contra intrărei în acțiune a României în vara anului 1916; l'a înțeles generalul Brusilov care a declarat, că el nu va detașa un singur soldat de pe frontul său ca să fie trimis în Dobrogea de care ce armata lui e în refacere și el știe că va fi nevoe de forțe mari în Dobrogea. Și generalul Brusilov s'a ținut de cuvânt, ajutorul nu-a venit de pe frontul de nord.

L'au înțeles oștenii armatei sârbe, care au fost în Dobrogea și care știau și declarau că merg la o moarte sigură, de care ce ca foști supuși austriaci n'aveau altă scăpare în război de cât moartea. D. Brătianu n'a înțeles cum n'a înțeles și marele strateg generalul Iliescu, care cerea două divizii în ajutor și douăsprezece tunuri grele.

Și nu știi, să te revolți contra prostiei omenești, contra acestei credulități boinave, contra ușurinței cu care se joacă viața națională a unui neam întreg, să râzi de această comedie care s'a pus în scenă cu atâta naivitate și ridicol!

Ba, au fost mulți cari au crezut, că Germanii nici ei nu se vor amesteca în conflictul nostru cu Ungurii. Tot în oficiosul guvernului liberal în *Viitorul* nu s'a cetit a doua zi după atacul german dojenile cari se făceau Germaniei de a fi trimis trupe pe frontul nostru. Nu se spunea acolo, că nu se înțelege de ce Germanii n'au atacat pe Italieni și ne atacă pe noi. Și nu reese din aceasta, că în sferile conducătoare s'a crezut, că Germanii, cum s'a observat neutralitatea față de italieni o va păstra și față de noi, și ne va lăsa să ne răfuim singuri cu ungurii. De acea genealul Iliescu n'avea nevoie de artilerie grea... el, reducea frontul la câte-va sute de kilometri și nu-l întrevedea de o mie și ceva pe care, nu numai o armată de 500 de mii dar nici de un milion și cu mii de tunuri n'ar fi fost suficientă să'l apere.

Nu în războiul nostru, modul cum a fost pregătit, diplomația care l'a făcut, chipul cum a fost declarat îți amintește pe acei copii leneși din liceu care pregătesc pentru un examen din 40 de bilete cu chestiuni 10 și se duc la un noroc, cade un bilet din cele zece reușite, la examen, nu s'a ieșit. Așa ne am ieșit și noi! Din zecile de bilete cu chestiuni pe cari le prezenta intrarea noastră în acțiune noi pregătisem un *război contra Austro-Ungariei, cu neutralitatea Bulgariei și cu indiferența Germaniei.* L'tragem, batem pe Unguri și facem „România mare". Am avut de stăteșa ori noroc n'o să ne lase Dumnezeul partidului liberal, căci toată nădejdea era în El și numai în El. — Tragem un alt bilet... ne ardem. Ei și! Cădem de la putere... și lăsăm pe alții să se opele pe cap cu sucesele căpătate!

Aceasta a fost toată pregătirea, toată diplomația, toată șmecheria oamenilor de stat români dintre anii 1914 și 1917 în țara românească.

Și nu se va găsi care un dascăl pentru acești elevi nepregătiți la examene, pentru acești vânători de noroc. Nu se va găsi acel fericitu de care le aminteșe P. P. Carp, care să ardă pe acela cari se consolau că dacă nu vom reuși ne vom alege cu... o arsură?

Ar fi să deseperăm și de soarta și de viitorul acestui neam dacă pedeapsa meritată nu se va da acelora cari n'au guvernat, dar s'au jucat cu viețe, avutul acestei țări!

Y.

Câte-va Note

Intervenționism și bolșevizm. — *Un confrate găsește ca și noi, că ar fi o afinitate prin lipsa de logică în despre jurările în care s'a manifestat intervenționismul nostru și maximalismul rus, dar constate totuși, că o apropiere ar fi cel puțin „riscată".*

Pentru ce? Pentru că spune ă-sa: „Lenin și Trotzki aveau inteligența situației, pricepereа adâncă a oamenilor și mediului de stat, aveau pregătirea germană pentru capacitates lor de psihologi și teoreticieni".

Nu se pare confratelui că este o mică contradicție între prima și a doua afirmație. Căci sau a existat inteligența și pricepere și atunci fatal a existat și logica sau n'a existat și atunci intervenționismul ca și maximalismul au păcătuit prin o nepricepere a nevoilor și intereselor țărilor lor, ceea ce autorul comparației făcute într'un articol prin ziarului nostru a încercat să demonstreze.

Diplomație.... *dacă reușește, minciună ordinară... dacă dă greș.* Unui diplomat străin căruia îi se citeau destăinuirile d-lui Stere în privința diplomației d-lui Brătianu a făcut observațiile *următoare:*

„Diplomația" fostului prim ministru exaperare într'atâta și pe d. Clemenceau încât acesta, într'o scrisoare găsită tot în arhiva ministerului de externe rus, a trebuit să exclame „Omul acesta e cel mai mare șmecher din câți cunoaște Europa". Scrisoarea era scrisă prin 1918. Dar și declarațiile d-lui Stere și apostrofa lui Clemenceau nu sunt de cât atestate bune pentru un diplomat și d. Brătianu s'ar putea inobila cu ele.

Diplomatul poate și trebue să mintă, dar cu o condiție ca minciuna să prindă, să dăe un rezultat bun pentru țară și pentru scopul urmărit.

Atunci, ca nici nu se numește minciună... este diplomație curată. Dar când omul politic a mințit și minciunile n'au folosit la nimic atunci și cel mai isteț diplomat nu e de cât un mincinos prost căci n'a reușit să se mintă pe sine însă-și și să aducă pagubă țărei și poporului său. Judecați singuri, a încheiat diplomatul străin dacă d. Brătianu se poate numi diplomat sau un mincinos neinteligent.

Declarațiile d-lui prim-ministru

Ultimele declarații, făcute ziariștilor de către d. Al. Marghiloman, sunt cât se poate de categorice și anume:

Pacea va fi încheiată în cursul acestei săptămâni.

Prin plecarea contelui Czernin nimica nu s'a modificat în ce privește cuprinsul condițiilor.

Este inexact zvonul—atât de mult crezut—că ni s'a cerut jertfe morale pentru a ni se da concesiuni materiale, că deci toate câte au fost legate, legate au să rămâie.

Că până în ratificarea păcei se menține statu quo, în ce privește raporturile cu teritoriul ocupat.

Că, în fine, germanii, neavând încrederea în noi, mențin oarecare dispoziții militare, a căror durată va depinde de modul cum ne vom înțelege interesele.

Ansamblul spuselor primului ministru indică însă clar că, în mare parte, condițiile au fost formulate nu numai pe baza intereselor centraliștilor ci și pe considerațiunii de totală neîncredere în noi.

Valoarea acestei constatări nu va scăpa desigur nimănui.

Din Basarabia

Impresiuni dintr'o slujbă de medic în ținutul Bălților

Și tot notându-mi amintirile despre basarabeni mă gândesc la acei români cari vor veni în contact cu ei și de acea din însemnări cum credeam să fie începe să le dau forma de adevărate articole.

Însemnasem câte-va din calitățile basarabeanului, l'am arătat respectuos cu cele sănătoase, domn și iubindu-și personalitatea sa. Trebuie să mai adaog, că moldovanul de dincolo de Prut își dă seama și de însemnătatea lui în viața de stat, în gospodăria acestui stat. Veți spune: — Cum se poate asta? In Rusia? Sub regimul țarist? Da, acolo.

Un lucru bun pe care l'a avut Rusia a fost descentralizarea gospodăriei sale autonomia comunală și județană, adică zemstvurile. Bine înțeles că aceasta autonomie avea care cari neajunsuri, sistemul de vot era bazat pe principiul censitar, dar el permitea și așa defectuos cum era, ca țăranul să ieă parte la viața publică. Țăranul votă pentru alegerile în consiliile județene și cum aceste consilii conduceau toată viața gospodărească a județului, de ele depindea și numirea de medici, de agronomi, de ingineri, de învățători, etc. el se credea oarecum și stăpânul și controlorul tuturor acestor slujbași.

Nu odată îi auziam, când nemulțumiți, feldșerul sau feldșerița n'au venit la timp când au fost chemați în sate, spunând:

— Noi, le plătim leafă și ei se plimbă. Acest „noi" trebuie să le fie respectat și eu cred, că s'ar comite o greșeală dacă zemstvurile vor fi nimicite. Ele trebuesc desvoltate, trebue să li se dee acea autoritate și acea formă democratică pe care o cer și democrații ruși pentru ele dar nu trebuesc desființate. Mai mult, acum, când se vorbește la noi de descentralizare n'ar fi rău să fie introduse și la noi, ele ar desvolta și în țăranul nostru acea mândrie și încredere în el și el are o însemnătate în viața gospodărească a țărei sale și că are și el, pentru banul său slujitorii săi. Trebue deci să'și noteze mulți din acei cari se vor duce slujbași în Basarabia că, moldovanul de peste Prut nu vede în funcționari numai slugile boerilor dar îi socotește întru cât-va și cu slujitorii lui. Vorbesc aceasta de acei funcționari ai zemstvurilor, medici, agronomi, învățători; cât privește de acei numiți de a dreptul de guvern ca isprăvnici, pristavi, (sub prefecți) jandarmi, zemski nacialnici, etc. Moldovanul avea pentru ei un adânc dispret. Ei erau într'adevăr asupritorii lui, ei reprezentau puterea de sus, de la Împărăție, de care se temeau dar pe care o urau.

Un lucru pe care moldoveanul nu'l cunoaște și bine ar fi să nu'l cunoască nici odată, este viața noastră politică, luptele noastre intestine, desbinante, partidele. Unii, foarte mulți nu ne cunosc nici de cum, alții ne cunosc în rău, îi se pare că suntem o țară de necredincioși sau de papistași pentru că Carol (regele) nostru este catolic, pentru că injurăm de cele sfinte, o țară de nedreptăți sociale, că avem biruri mari, etc. Sunt tari mulți cari iubesc România pentru că zic ei, suntem de un acelaș neam, am fost odată uniți și pentru că urăm Rusia cu toată ura lor instinctivă și revoltată din umilirile la cari erau supuși.

Nimeni nu le a făcut educația aceasta națională, nimeni nu le e vorbit de România, ei singur au înțeles lucrul acesta intuitiv, primitiv ca niște copii buni și drepți.

In păstrarea dragostei lor pentru țara mamă a jucat probabil un mare rol înrudirea pe care e dat'o rusii titlurilor nobilere. Toți răzeșii și mazilii sunt nobili. Dovada nobilimii sunt vechile hrisoave și documente pe care fiecare răzeș sau mazil le ține cu sfințenie. Ele sunt nu numai acte de proprietate, ele sunt acte de valorificare personală. Aceste documente au păstrat legătura sfântă cu trecutul și au creat printre posesorii lor buni moldoveni. Și nu odată alături de aceste hrisoave se găseau slare românești, vr'o carte românească, câte o pagină chiar dintr'o carte. Se părea că și aceste documente mai recente dau purtătorului o oare care vază și trecere, era o continuare a trecutului, o legătură cu el.

Și deseori 'mi a fost dat să văz pe posesorii acestor slare sau cărți citindu-și nu știu pentru a câta oară unu și același lucru. 'Mi aduc aminte de o bătrână, mama secretarului volostei (primăriei) din Beletin, Subovici, care citea în fiecare Duminică după amiazăă când 'și mântuia treburile un număr din *Războiul* din 1878. La mănăstirea Sumceni de lângă Chișinău am găsit pe starețul Mănăstirei păstrând cu sfințenie un număr din *Universul* în care era discursul Regelui Carol, la sfințirea Mitropoliei din Iași. pe care de altfel Starețul 'l știa pe de rost.

Moldovenii aceștia sunt fanatici în dragostea lor pentru țară. El o vedeau într'o aureolă sfântă pe care nimic nu e poate pune și în jos. România pentru ei este fără pete, fără păcate, curată ca un crin.

Uneori, până când n'am cunoscut fondul acesta fanatic, îndrăzneam să vorbesc când venea vorba de nedreptățile de pe tot pământul și de aceiea din țara românească, dar privirea acestor amanți sinceri în imaculatul lor ideal, m'au făcut să tac și nici odată să nu mai deschid vorba de nevoile de dincolo de Prut.

De aceea spuneam cât de dorit ar fi ca basarabenii să nu cunoască nevoile și luptele din țară și să rămâie în credința lor curată și sfântă și cât trebue deci să se ferească a desvălui aceste păcate, toți acei cari se vor duce prin meleagurile Basarabiei și cu cuvântul și cu fapta lor.

Să rămâie pe multă vreme și mai ales în sufletul acestor moldoveni fănetoci în dragostea lor, credința în dreptatea, cinstea, adevărul țărei românești, căci ei au să fie purtătorii idealului și cu nimic să nu fie desamăgiți, căci se va perde reazemul — el fiind acest reazim—pe care se clădește viața comună a celor două țări.

Dr. I. Duscian

INFORMAȚII

— Revenim în privința știrei dată de noi deunăzi că se încearcă o agitație în rândurile celor demobilizați și în rândurile lucrătorilor.

„Tribuna", completând spusele noastre, dă alarma și denunță pe liberali ca instigatori.

Or de unde ar veni astfel de propagande cle constituo, în împrejurările de astăzi, o crimă contra patriei și ca atare se impune o deosebită vigilență în această privință.

Regimul vechi al fostului Cartier general a luat sfârșit.

Să sperăm că între consecințele imediate ale schimbărei produse și a numirei d-lui general Cristescu va fi și acea că se va termina scandalul cu modul cum sunt întrebuințate automobilele.

In eremurile aceste de încordare pentru a valorifica munca câmpului și a spori productele autoritățile respective și agriculterii, nu se pot folosi de atari vehicule, fără sabie dar și fără treabă și cuoane dernice de aier curat și sensații plăcute.

Scandalul trebuie să ia sfârșit!

Propaganda liberală. Diriguirea liberală a decis începerea operei de propagandă și de reorganizarea partidului.

In acest scop dualitatea Duca-Mărzescu au fost Sâmbătă la Botoșani, unde a avut loc o constituire, în casele fostului prefect, d. Ramiro Savinescu.

Dnii Duca și Mărzescu n'au avut de petrecut momente tocmai plăcute.

In primul loc, fiindcă, în loc de a vorbi despre cele ce își propune partidul liberal de acum încolo, emisarii liberali au trebuit să dialogheze tot timpul asupra cauzelor și condițiunilor în care Romania a intrat în acțiune.

In al doilea loc, deși convocarea a fost făcută în numele d-lui Ionel Brătianu, n'au răspuns la convocare corifeii partidului, între alții d. Vasile D. Vasiliu, senator; șeful local, Jean Mavrocordat, deputat, șeful efectiv dr. Goilav, fost prefect, Nicu Enășescu, senator.

D. Săulescu, ministru de finanțe, aflându-se la Chișinău, și sesizat de numeroase plângeri a declarat că în curând chestia schimbului rublelor în monedă românească va fi reglementată.

„Berliner Tageblatt" aduce știrea că în parlamentul german s'a depus un proect prin care se pune capăt arestărilor arbitrare, ce se făceau sub scutul legei speciale de război.

Se prevede și o despăgubire materială pentru acei cari au fost arestați și cari s'au dovedit a fi fost cu desăvârșire nevinovați.

Mâine seară are loc la restaurantul Traian, o masă pe care artiștii teatrului național o dau în cinstea dlui L. Vescu, numit director de scenă.

Fabricanții și patronii meseriași cari au nevoe de lucrători sunt rugați a se adresa Casei Centrale a Meseriilor Creditului și Asigurărilor muncitorești. Lucrătorii cari sunt dispoiibili, și nu au de lucru, se vor presenta la Casa Centrală a meseriilor pentru a fi recomandați patronilor cari vor avea trebuință.

Aflăm cu mare plăcere că bravul Regiment 4 Vânători de sub comanda distinsului colonel Belloiu Sroa, își reia reședința în Iași. — după o absență de aproape de 3 ani.

Viteazul Regiment al Iașului a luptat neîntrerupt pe front, de la începutul campaniei și până în present distingându-se în mod cu totul deosebit. Să le ieșim înainte și ziciudule „Bine ați venit să salutăm cu respect drapelul Regimentului pe care strălucește cel mai mare ordin de războiu „Mihaiu Viteazul".

Joi 15 April va avea loc la Teatrul Național un mare Concert dat de Primadona Anastasia Dicescu de la opera din Odessa cu concursul Maestrului George Enescu, d-na Olimpia Birsan, și N. Caravia.

D. Prof. Dr. Slătineanu a plecat aseară la București în vederea organizărei Serviciului Sanitar.

O infirmieră onorifică din secția chirurgicală a spitalului Brâncovenesc a donat eri Maiestatei sale Regina suma de 10,000 lei în efecte în folosul operilor de binefacere a Maiestății Sale.

Aducem prinosul nostru de admirațiune și recunoștință pentru aceasta frumoasă afrandă cu atît mai de laudă în momentele grele prin care trec refugiații din care și nobila infirmieră face parte.

Invățătorii cari funcționează în Basarabia, vor fi chemați la audiarea unor cursuri suplimentare, ce se va ține la Chișinău.

✠ O [illegible] Cu ocazia serviciului religios care a avut loc Luni, la Templul [illegible] pentru pomenirea sufletelor medicilor și farmaciștilor evrei morți pe câmpul de luptă, d. M. Wachtel, preș[illegible] comunității israelite din Iași, a pronunțat următoarea cuvântare:

„In [illegible] Rabinului Comunității noastre Dr. Rabinovici Doctor în Teologie și Filosofie răpit din mijlocul nostru, [illegible] trecut în țara [illegible] cu soția și sora sa prin cauza [illegible] exantematic, [illegible] a bătut în orașul nostru, mort [illegible] exercitarei datoriei sale pe [illegible] bolnavii și morții în timpul răsboiului, îmi veți permite în calitate de Presedinte al Comunității Israelite de a rosti câteva cuvinte înainte de a se oficia rugăciunea pentru pomenirea sufletului morților așa cum este obiceiul la [illegible].

Intristată Adunare,

Dl. General Dr. Vicol a binevoit să ne invite ca să asistăm la oficierea unei requiem spre pomenirea sufletelor [illegible] militari eroi [illegible] cari au murit pe câmpul de luptă, sau din cauza răsboiului, cu requiemul ce s'a oficiat la Catedrala Mitropoliei pentru medicilor și farmaciștilor [illegible], toți morți în serviciul [illegible].

[illegible] requiemului, sau în limba ebraică „Neschomos" este: de a pomeni sufletul celor dispăruți din mijlocul nostru. Prin această pomenire se leagă sufletele celor vii cu sufletele celor morți; „Fiecare se gândește cu pietate în aceste clipe sfinte și vede înaintea lui pe iubiții, cunoscuții și prietenii săi, pe părinții, copii sau frații săi morți. Fiecare uită parcă un moment de morți și i vede pe toți înaintea sa, ca întreaga imagine a trecutului lor.

Este dar un act de pietate sufletească, o readucere a aminte în sufletul fiecărei, a celor trecuți în lumea mai bună [illegible] lume unde nu există diferență de sex, de situație, de rang social, de [illegible] sau de religie.

Intristată Adunare,

După vechiul nostru obiceiu, cu ocasiunea rugăciunei ce facem pentru pomenirea morților „Haskuras Neschomos" fiecare este obligat a face o dare pentru ajutorarea celor săraci și suferinți și răsplata cerească a acestor daruri se revarsă exclusiv asupra sufletelor decedaților. In ebraică: „Beaviz Nadar, Bead Haskuras Neschomos".

Cred dar că și noi cu ocazionea rugăciunei ce oficiem azi în memoria sufletelor medicilor și farmaciștilor noștri, să urmăm acest vechiu și frumos obiceiu și pe lângă recunoștința [illegible] ce aducem acelor morți ce au sacrificat pentru iubita noastră Patrie, să ne obligăm odată cu rugăciunea ce rostim acum, să oferim fie care după starea lui obolul său pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor celor morți pe câmpul de luptă sau din cauza răsboiului.

Numai astfel vom servi și înălța cu adevărat sufletele acumpănei morți pentru odihna cărora ne rugăm acuma, arătând că nu uităm familiile celor ce au nevoie de ajutor.

In acest scop pun din partea mea la dispoziția Societății pentru ajutorarea orfanilor de războiu, drept fond inalienabil un bon de Lei 5.000 al cărui venit să fie destinat orfanilor de războiu fără deosebire de religie, rugând pe toți de a imita pilda mea.

Totodată să ne rugăm bunului Dumnezeu care este acelaș pomenit eri în Catedrala Mitropoliei și aceleș pe care îl pomenim astăzi aci, ca astfel, după cum sângele ostașilor noștri căzuți în războiu, al creștinilor și evreilor români, s'a amestecat pe câmpul de luptă frământând pământul Patriei și a rămas nedespărțit pe veci veciilor, astfel după cum sufletele celor dispăruți sunt nedespărțite în lumea cea mai bună, astfel și noi cei rămași în viață, cu toții din această țară, indiferent de credințele noastre religioase, să fim strâns uniți, conlucrând frățește, în interesul comun pentru binele și progresul iubitei Patrie. AMIN!

✠ O importantă consfătuire a magistraților din Basarabia, a avut loc Vineri seara la Chișinău, la care a participat și d. Erbiceanu, consilier la Curtea de Apel din Iași și însărcinat cu organizarea justiției în Basarabia.

S'a ajuns la o perfectă înțelegere.

✠ Casa Centrală a Meseriilor Creditului și asigurărilor muncitorești aduce la cunoștința meseriașilor bolnavi la curent cu plățirea timbrelor, că consultațiile medicale la Dispensarul Casei medicale Centrale din str. Stefan cel Mare No. 4 se dau, de către dl. Dr. Hortolomeiu dela ora 1—3 p. m. D. Dr. Severin Marinescu de la ora 6—8 seara.

Pentru cazurile grave, când bolnavul nu poate merge la Dispensariu, poate chema la domiciliu pe dl. Dr. Schvarz, str. Anastasie Panu 35.

✠ In fine, grație intervenției autorităților, a încetat simțitor fabricarea și vânzarea [illegible] pe cari negustorii [illegible] le pun la vânzarea în schimbul unor prețuri exorbitante.

Ar fi de dorit să cu aceleași măsuri să se procedeze și în ceea ce privește specia cu [illegible] de grâu albă sau fă[illegible] de porumb de lux.

Așa prețul făinei de porumb s'a urcat în ultimul timp treptat dela 70 bani până la 1.10 kgr. iar făina de grâu care se vinde pe aceleași cele cu 5 și 6 lei kgr.

ULTIMA ORA

Mici lupte în Apus

— *Comunicatele oficiale* —

Nauen.—Frontul apusean. Pe frontul zile de luptă a avut loc întreprinderi locale de infanterie. Încercările dușmanului de a înainta peste canalul La Bassée la nord și vest de Béthune, au eșuat în focul nostru. La nord de Albert am luat 80 prisonieri englezi, printre care 2 ofițeri și am capturat 2 aruncătoare de mine și câteva mitraliere. Lupta de artilerie a reînceput numai în unele sectoare. Pe restul frontului activitatea de luptă a rămas în limite moderate. La sud vest de Altkirch am făcut prisonieri în timpul unei înaintări de recunoaștere.

Depe celelalte frânturi de luptă nu se comunică nimic nou.

Par. Activitate susținută de artilerie pe malul stâng al râului Avre, deasemenea între Montdidier și Noyon.

Un atac german a fost respins la nord de Reims.

Lupta a continuat în timpul nopții în regiunea Beicheprey. Francezii au recucerit tot terenul pierdut.

Unități americane împreună cu unități franceze au respins un viu atac german în același sector. Numeroase incursiuni a fost efectuate de trupele franceze în Lorena și Vosges.

Desfășurarea luptelor

Lupta de la Morcuil. Atacul francez la Reawal

Nauen. — Corespondentul serviciului transoceanic comunică următoarele, cu privire la lupta de la Morcuil. Mai multe divizii franceze, cari au trebuit să treacă la atac. Acest atac a fost întreprins la ora 6.50 înainte de amiază de către Francezi în valuri dese. La răsărit de Avre infanteria franceză a pornit divizie fiind luată sub focul nostru nimiciter, nu a putut să se apropie de liniile germane, iar pozițiunile au rămas în mâinile noastre.

Acest atac zadarnic a costat pe Francezi multe pierderi sângeroase. In sectorul mai înaintea dela Avre, dela nord-est de Rouvrel Francezii au făcut cele mai mari sforțări.

Aci ei au pornit la asalt de mai multe ori în masse compacte și au avut de suferit din cauza focului german.

La început ei au reușit să pătrundă în mod trecător în liniile germane dar au fost din nou goniți printr'un puternic contra atac care i'a împedicat de a obține un succes tactic.

Un ofițer german și un sergent, care au fost izolați la începutul luptei au trecut în noi râul Avre și s'a reîntors cu informațiuni prețioase mai ales pentru artilerie. In sectorul de luptă sudic dela linierea de sud a pădurei Beseca până la Mailly, Francezii au încercat să pătrundă pozițiunile germane din întrebuințarea tuturor mijloacelor disponibile și prin tancuri. Atacul a eșuat complect cu mari pierderi sângeroase și cu distrugerea mai multor tancuri. Infanteria franceză nu a câștigat nici o palmă de pământ.

Din ordinele capturate se vede că scopul acestor atacuri franceze în stil mare avea ca țintă linia Morcuil Mézières Mailly. Numai astfel se explică marea întrebuințare de forțe franceze. Germanii nu au fost nevoiți să'și aducă rezervele, care stăteau gata.

Deasemenea și încercarea artileriei franceze a eșuat cu totul. Ziua s'a terminat prin-o respingere victorioasă a atacurilor franceze și prin cauzarea de grele pierderi sângeroase dușmanului.

Trebuind să obțină cu orice preț un succes la satul Rouvrel și pentru a împinge infanteria franceză până la linia germane, Francezii au adus la Rouvrel în timpul nopței mai multe tankuri. Cu puțin timp înainte de începerea atacului au pornit automobilele blindate.

Ele au atins linia cea mai înaintată germană. Ele au fost lăsate în mod intenționat să se apropie pentru a putea fi mai bine distruse.

Piele de Chevreaux de cea mai bună calitate se vinde la L. Solomon Str Lăpușneanu No. 58 peste drum de palatul Regal etajul al II-lea în curte. 3—1

Rezultatele ofensivei germane

— COMENTARIILE PRESEI —

Nauen.—Sfârșitul primei lupte dela începutul ofensivei germane din vest, dă ocazie presei să stabilească rezultatele de rând acum. Dela 21 Martie, englezi, francezii și portugheșii au suferit grele înfrângeri unele după altele și au lăsat peste 117.000 de prizonieri în mâinile germanilor. Numărul de tunuri trase de marea cucerită de 1550. Numărarea mitralierelor și de mitraliere luate nu este încă terminată. Peste 200 tankeri a trebuit să lase dușmanul în mâinile atacatorilor. O altă parte însemnată din automobilele sale blindate a fost sfărâmată de obuze.

Pe largul câmp de luptă dela Hollebecke până la Oise, Anglia a oferit luptătorilor germani, sub forma nenumăratelor depozite de muniționi, aprovisionare și echipament, cu cantități ce nici nu pot fi prețuite, în creșterea de putere, în adevăr involuntară, dușă infinit de însemnată.

Pe întinsul front de luptă, au fost luate cu asalt poziții engleze, cu mult peste 100 de km. în adâncime. Ce s'a pierdut în acest sistem de tranșee construite cu toate mijloacele artei moderne de fortificație, în sârmă, lemn, beton, oțel, aramă, fier, oțirane, căi ferate de campanie, telefoane și altele asemenea, nic nu se poate arăta în valoarea în natură.

Pierderile sângeroase ale englezilor se ridică deja la 5 Aprilie la peste 500.000 de oameni. In timpul celui de al doilea mare atac german dela Lys, pierderile s'au urcat până la enormitate. Pe lângă acestea se adaogă grele jertfe sângeroase ale portugheșilor și mai ales ale francezilor cari trebuesc pretutindeni să restabilească situația engleză grea amenințată, mai cu seamă pe ambele țărmuri ale râului Somme, pe Avre, la sud de Oise, la Couey le Checan și în Flandra au lăsat pe teren francezii multe mii de oameni și au fost forțați la o nouă întrebuințare a celor mai bune rezerve păstrate ale lor și la aducerea grabnică a forțelor de ajutor date Italiei. Englezii au pierdut în timpul acestei scurte luni nu numai întregul câștig al luptei de pe Somme ce a durat o jumătate de an, precum și restul succesului lor dela Cambrai, ci au trebuit să piardă încă pe deasupra două treimi din câștigul de teren cumpărat scump prin cele 16 lupte din Flandra.

Aceasta pierdere de teren se mărește spre paguba Franței prin acele teritorii pe care englezii retrăgându-se le a lăsat să cadă în mâinile germanilor.

Prin aceasta alte regiuni din țara franceză, întinse, înfloritoare și până acum cruțate de lupte, au fost date pradă suferințelor războiului.

Greaua luptă recirocă de artilerie a prefăcut numeroase orașe și sate dușmane în ruini, iar mănoasele câmpuri și ogoare în pustiu. Câștigul total de teren pentru germani se ridică la mai multe mii de km. pătrați. Punctele principale de legătură ale Ententei în Franța cu importantele centre de cale ferată Amiens, Doulens, St Pol și Hazebrouck stau sub focul german și sunt în parte scoase din uz.

Situația în Irlanda

Londra. — Deputatul naționalist irlandez a indemnat într'o adunare de mai multe mii de oameni din Belfast să se opună în toate chipurile contra legei serviciului militar obligator. El a spus că n'au decât să facă ce-a ce au făcut oamenii din Ulster față de chestiunea autonomiei. Toată preoțimea din întreaga Irlandă a predicat eri contra serviciului militar.

Poliția a îndepărtat toate armele și munițiile din magazinele de arme din Dublin.

Ace'eași măsuri au fost introduse în toată Irlanda.

Acțiunea submarinelor

Nauen. - Comunicate oficială. Iarăși au fost scufundate 28.000 de tone brt. Din acestea a torpilat un submarin, sub probata conducere a căpitanului locotenent Röge, într'o urmărire tenace de aproape două zile a unui convoi puternic asigurat, pe o vreme rea, ce impedeca activitatea submarinului, 3 vapoare cu un total de 21.000 tone brt., între care se găseau, vaporul engleș „Port Gambel" de 6230 tone brt. și un vapor numit Cardelae de 11.140 tone brt.

Bombardarea Parisului

Paris. Ziarul Excelsior socotește numărul jertfelor făcute de bombardarea Parisului prin tunul german cu tragere lungă la 16 morți, 236 răniți.

Ziarul spune: Această bombardare de 29 zile amintește bombardarea Parisului din 1871, care a continuat 22 zile și care a produs 474 jertfe, dintre care 105 morți și 369 răniți.

Luptele de la Ypres

Berlin.— Pe frontul de luptă de la Ypres sosirile de mare ale armatelor engleze și belgiene se găsesc sub focul german.

Tunurile cu tir lung bombardează gările Ipres, Poperinghe și altele.

Declarațiile unui ambasador

Nauen. Fostul ambasador olandez, von Rappard, întors de curând din America în Olanda, a făcut declarațiuni cu privire la stările de lucruri din America.

Ziarul „Nieuve Rotterdamche Courant" spune că Rappard ar fi spus între altele că poporul american știe foarte puțin sau chiar nimic ca privire la situația generală.

Poporul american confundă aproape continu Olanda cu Germania.

Eu cred, sau mai bine zis am siguranța, că cantitățile de cereale pe care trebue să le primească Olanda din Statele Unite vor fi foarte mici.

Acest lucru se va întâmpla din cauza că serviciul transporturilor este complect dezorganizat și din cauza că totul este acum îndreptat în vederea războiului.

ORA 2

„Monitorul Oficial" de astă zi publică declarațiile solemne ale Sfatului Țărei și a șefului guvernului român prin care Basarabia se unește în patria mamă și le declară promulgate și investite cu ștampila statului.

In acelaș timp „Monitorul Oficial" publică, următorul raport și deciziune cu privire la organizarea administrativă a Basarabiei.

„In urma unirei Basarabiei cu România, se impune ca o lucrare de reorganizare a serviciului de stat, să se facă în timpul cel mai scurt. Cum numai constituția poate hotărâ asimilarea Basarabiei cu Țara mumă, din punctul de vedere administrativ și judiciar, propun înființarea unui consiliu provizor de direcțiuni cari se servească de legătură, între organele de stat ale țărei cu Basarabia.

Acest Consiliu va fi consultat în principiul în toate chestiunile, care cer să fie rezolvate pe cale de decret, în așteptarea unei lucrări legislative.

Urmează apoi decretul regal, prin care sa constituit acest consiliu compus din d-nii doctor P. Cazacu, președinte, și Costin, N. A. Codreanu, Stefan Ciobanu, Ion German, și Arcadie Osnoloski, membri.

Mașina de scris vizibilă în perfectă stare de funcționare se vinde cu preț avantagios.

Se copiază acte, petiționi și orice manuscrise în și traduceri. Domnișoarele învață în scurt timp dactylografia mașina Yost punându-și paccura existența.

Prețuri reduse, Str. Nemțească No. 14 Dosul Bancei Naționale.

Pile și Burghii Spirale de oțel de toate dimensiunile a se adresa la Banca N. Christoveloni.

Strada Stefan cel mare No. 40. 7—1

Curelari buni bine retribuiți se caută la Atelierele de Artopedie ale societății Invalizii din Războiul Str. Gh. Mârzescu 6.

Nemănoș[illegible]: Rosa, Ana și Clara, fiice; Rudolf Loewenthal, S. Leibovici, gineri; Jana, Gizella și Leon Leibovici nepoți au durerea a face cunoscut încetarea din viață a scumpului lor tată, socru și bunel

Iancu Mendelsohn

de [illegible] în vârsta de 85 ani în urma unei scurte suferințe.

Inmormântarea va avea loc Marți 11 Aprilie c. [illegible] orele 11 a. m. Cortegiul va pleca de la locuința defunctului, str. Cuza-Vodă 18.

Fu[illegible] cunoscând bine în grai și scris limba [illegible] găsește o ocupație permanentă la o [illegible] instituție. Oferte la [illegible] 1—1

Ca[illegible] o cameră mobilată pentru [illegible] Plăte[illegible] până la 300 lei lunar. A se adresa la [illegible] Florescu. 3—1

De vânzare o pea franceză nouă, str. [illegible] Anei No. 10. 3—1

Consiliul portăreilor trib. Iași

SOMAȚIUNE

Onor. Banca Marmorosch Blank et Cie, Iași strada Cuza Vodă

Am onoare a vă anunța că în timpul sederei mele în Odesa, în noaptea de de 10 11 Februarie 1918 mi s'a furat dela locuința mea din acest oraș str. Ecaterina No. 89, următoarele cupoane de la acțiunele Băncei Marmorosch Blank et Cie, cu numerele mai jos indicate.

Acțiunile le am cumpărate dela Banca Eftimiu din București și sunt proprietatea mea din 1915 iar ultimele cupoane din 1916 le-am încasat dela d-voastră prin Banca Românească la 17 | 30 Martie 1917.

Vă notific în due ca aceste cupoane și nu le plătiți de cumvarece sunt furate dela mine, poprindu-se le din poziția mea.

Cupoanele pentru anul 1917 și 1918 dela acțiunile cu N-le 3.075, 3.076, 3.077, 3.078, 3.079, 16.143, 16.144, 16.145, 16.146, 18.601, 18.602, 18.603, 18.604, 18.605, 18.606, 18.607, 18.608, 18.609, 18.610, 18.611, 25.937, 25.938, 25.939, 25.940, 35.178, 35.179, 35.180, 35.181, 35.182 35.183, 35.184, 35.185.

In total 32 bucăți acțiuni de 500 lei fiecare dela care mi s'a furat cupoanele arătate pe cari le despresinsese și dela tablou.

Cu toată stima,

Al. Bellu, proprietar, Iași, str. Muzeloor No. 16.

Prin mijlocirea noastră.

Șef-portărel (Jonel. Stamate,

No. 300 1918, Martie 15.

Adeverința

Astăzi în 15 | 28 Martie 1918, adevăresc că am luat cunoștință de cele de mai sus.

Banca Marmorosch Blank et C-ie

Societate anonimă

(Urmează o semnătura)

Această adeverință de primire se certifică de subscrisul.

Agent, (Nedescifrabil).

Autorizat de noi.

Șef-portărel, (Nedescifrabil).

S'a redeschis sub numitul Restaurant

LA RUBIN

La Hotel Splendid

Firma veche, mâncări bune prețuri reduse serviciu prompt și conștincios. 2—1

Banca Moldova

Societate Anonimă. Capital Social Lei 5000.000

Face plăți în teritoriul ocupat, în Basarabia și în Străinătate (acolo unde legătura postală este posibilă.

Dă avansuri asupra efectelor publice și acțiuni.

Face schimb de monede.

Primește depozite spre fructificare și eliberează carnete de economie.

Avis Podgorenilor

Tuburi și plăci (cheburi) de cauciuc pentru stropitoarele Vermorel pentru vii. Se găsește de vânzare la Dl. Hitmolbrand Str. Sf. Teodor, No. 38 Iași.

Publicație

Direcțiunea Generală a căilor Ferate Române va ținea licitație, în ziua de Joi 25 Aprilie, stil nou (12 Aprilie st. v.) 1918 pentru aprovizionarea de 200000 metri cubi lemne de foc esențe tare, doritorii de a concura, pot lua informațiuni la Serviciul de economat C. F. R. în orice zi de lucru, în str. Vasile Conta 9 Iași.

Persoană serioasă fără mijloace este loc în familie pentru a da ajutor în menaj în schimbul întreținerei și salar adresa Sf. Atanasie 7. 3—1

De vânzare ocazion un docar, doi cai, o cupea de 4 persoane, rafie pentru viepaturi de lemn, în str. Păcurari No. 83. 15—1

Fabrica de bere „Zimbru"

din Iași se vinde în condițiuni avantajoase.

strada Păcurari 91.

De vânzare un corset ultim model talia mijlocie și o pereche de pantofi 37 de sevro a se adresa str. I. C. Brătianu 83 la D-na Manollu.

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . . 35 lei
6 luni . . 20
3 luni . . 10

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un rând pag. I, 1 leu
» » » II, 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

Administrația la Tipografia M. Goldner — Iași. — Telefon

Anul al XXII-lea — No. 3323 — Vineri 13 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Indoitul criminal, salvatorul țărei sale

Viața tuturor celorlalți cari au trebuit să înseamneze cu existența lor ceva au fost din cale afară sbuciumate ca și cum zbuciumul acesta exterior ar fi expresia adâncimei simțimintelor și la vel de gândire și de voință interioare.

Și este logic să fie așa: omul puternic, omul care se știe stăpân pe sine nu cedează nici împrejurărilor, nici oamenilor și este, poate, antiteza vie a spusei cronicarului că nu vremurile sunt subt puterea oamenilor, ci oamenii subt puterea vremei.

Luați spre pildă viața lui Constantin Stere.

La 17 ani e arestat pentru ideile sale „criminale" de revrătitor contra ordinei stabilite, de agitator contra așezămintelor sociale a Împăratului tuturor Rușilor. Și nu este în faptul acesta toată originalitatea acestui adolescent precoce. Câți tineri, furați de ideile „criminale" ale vremurilor n'au propovăduit „crima" dragostei și dreptății între oameni; dar câți nu sunt aceia, cari puși în fața alternativei: sau surghiunul, închisoarea, spânzurătoarea sau libertatea în schimbul renunțărei la ideile lor au preferat:

— Închisoarea, surghiunul, moartea dar pentru nimic în lume lașa renunțare?

Foarte puțini!

Dintre acești puțini a fost Constantin Stere!

Revoluționarul Osipovici cu care Stere a fost arestat și surghiunuit și care reintors de asemeni din exil trăește acum la Odessa spunea autorului acestor rânduri:

— „Constantin Stere! Frumoasă figură! De atunci se vedea omul de caracter. Tatăl lui, era om cu vază și ar fi putut prin legăturile pe care le avea să salveze pe băiatul său, dar adolescentul de 17 ani la spus tatălui:

— Mă voi sinucide, dacă voi afla că ai făcut cea mai mică încercare ca să fiu salvat".

Și Stere a trebuit să îndure drumul lung spre Siberia, etapele nesfârșite prin diferitele închisori gubernatoriale, exilul în îndepărtările fără capătâi ale Rusiei asiatice.

Fanaticul ideei a rămas totuși același neclintit la postul său de sinete și tot timpul exilului, anii cei mai frumoși ai tinereții la petrecut în singurătatea pustiului, cetind în nopțile albe ale Siberiei, pe Kant, îmbărbătându-și sufletul cu credința în viața și în viitorul omenirei.

Visata a pe atunci Stere, criminalul de drept politic, că într'o zi va reveni în patria lui, în țara lui, ca eliberator al ei, ca îndrumătorul ei spre orizonturi mai largi, spre zile mai senine și mai frumoase?

Probabil că da!

Condamnatul a fost eliberat când și a făcut osânda și a fugit din țara în care pentru vecie fusese pesetisit ca *illegal*.

Pe pământul patriei mari a trăit ca să-și dea toată viața și toată puterea muncii. Două zeci și ceva de ani a rămas același ca și la 17 ani când a preferat moartea de cât umilința, închisoarea, rușinea și n'a pevăzit nici odată în credințele sale. Pentru aceasta oamenii din patria mare l'au dat încrederea, dragostea lor și iau trecut cu vederea crima din trecut de și din vreme în vreme li se amintea că a purtat scufia de puș ariaș.

A trebuit să vie războiul european pentru ca Constantin Stere să fie pus din nouă afară din legea comună, să devie iar un ilegal, să devie pentru a doua oară un criminal. Crima era aceeași ca și în trecut.

În fața privirilor sale scrutătoare, minței lui cercetătoare s'a pus iarăși problema viitorului poporului său întreg și a patriei mari a României și a patriei mici, a Basarabiei.

Și Constantin Stere o desleagă aceasta problemă imediat, din prima clipă. Surghiunuțul din Siberia înțelesese că nu era posibil să învingă, într'un război pe viața și pe moarte între mari și puternice popoare, o țară istovită sdrobită, hulită, care 'și ținea forțele pe furcile spânzurătoarei și pe tainele camerilor mortuare din Siberia.

Năgaica cazacimei și cnutul jandarmilor puteau cu greu menține ordinea socială în Rusia, dar nu puteau să sdrobească un popor care voia să învingă prin ordinea și disciplina cetățenilor ei, cum era poporul german. Înfrângerea Rusiei mai însemna mântuirea Basarabiei.

Și de și supus unei prietenii adânci, devotat unei amicițiî pe care o credea ideală, îndrăgostit aproape de omul care îi era șef politic, C. Stere prefera să se despartă de el, cum a preferat să fie despărțit, copil fiind, la 17 ani, de părintele pe care l adora, de cât să renunțe la credințele lui, la ideile lui.

Un nou calvar îi este dat să urce. Și dacă n'a îmbrăcat din nou hainatul arestantului și n'a fost trimis de data asta în temnițele patriei-mame, a fost numai o întâmplare, căci nu erau puțini aceia care îi cereau capul pentru ispășirea păcatelor altora.

Soarta l'a cruțat! Și l'a cruțat pentru ca să fie un exemplu al ironiei, îndoitul criminal, criminalul politic din Rusia și criminalul politic din Romania trebuie să devină salvatorul țărei sale, trebuia să ajungă, că în clipele de restriște, de jale, de suferințe a țărei sale omul care să îi aducă o mângâiere.

Iată cuvintele izvorâte de recunoștință ale Suveranului adresate d lui C. Stere, cu ocazia alegerei sale ca președinte al „Sfatului Țărei".

La crudele încercări ale acestor vremuri cu dragoste mai vie ca ori când am primit din nou la străvechiul cămin, scumpa noastră Basarabie și am constatat cu neîntrecuta mulțumire după un veac de despărțire, că simțimintele și credințele noastre de pe ambele țărmuri ale Prutului rămăsese neclintite.

Nu mă îndoesc că, calauzit de ele Sfatul Țărei ne va da neîncetat ajutorul său pentru a desăvârși marea operă întreprinsă în comun, precum unanimitatea voturilor cu care va ales președinte dintre membrii adunărei deputaților României este de sigur manifestația tuturor partidelor din Sfatul Țărei de a consolida Unirea.

Ce elogiu mai frumos, ce recompensă mai justă de cât aceste cuvinte ale Regelui Ferdinand spuse lui, îndoitu lui criminal.

Zbuciumată și trudită viață a fost aceea a lui C. Stere, dar el a rămas în tot lungul ei același de la vagonul cu gratii care l'a dus spre Siberia și până la vagonul din care coborâ treisferi și ceva de ani mai târziu și în gara acelui oraș, să să vie ca îndrumătorul și fauritorul vieții naționale a patriei sale.

Și tot zbuciumul și toată truda trebue să i fie dulci cum dulci îi se par crimile săvârșite și pentru care oameni l'au dat închisoarea, iar alții l'au cerut capul pentru că zbuciumul și truda aceasta a dato pentru o idee, pentru o credință, din dragoste pentru poporul său.

Yssy.

POLITICĂ

Razboiul minorității

Autorii declanșatorei războiului nostru se complac într'un mutism absolut. Nu fără careare aparență de dreptate, ei refuză să discute cauzele și consecințele acțiunei noastre, până când nu se va cunoaște textul păcei generale.

Până atunci dar imposibil de avut explicații și lămuriri!

Un lucru credem însă, că se poate discuta de pe acum: războiul nostru a fost războiul majorității sau minorității acestui popor?

Privite lucrurile la suprafață s'ar putea crede că a fost al majorității. Clamoarea publicii, zgomotul asurzitor, scandalurile, totul facea să se creadă nu numai că majoritatea țărei voește război, dar că ea a fost cuprinsă de o adevărată psihoză războinică.

In fond, însă, acei cari judecau realitatea exactă și cunoșteau țara, știau că numai o infimă minoritate dorește războiul. Ei mai știau că d. Brătianu, care se arăta dezolat că-i debordat de curentul opiniei publice, în realitate ar fi putut foarte ușor să dea o altă îndrumare acestui curent.

Neregulî și abuzuri

De la începutul războiului și până acum trei patru luni în urmă, am trăit într'o necunoștință complectă asupra administrației noastre economice.

Și poate am fi continuat a trăi tot așa, dacă nu survenea schimbarea de regim.

Astă-zi dacă apuci un ziar și'l citești primul lucru ce'ți atrage atențiunea e un nou abuz, o nouă neregulă, un nou furt.

Negreșit nu vorbim de furturile obișnuite din buzunările și casele oamenilor ci de neregulile și abuzurile săvârșite de cei însărcinați cât cu o misiune în Stat.

Ici sechestri judiciari, dincoace administratori ai fondurilor statului pentru războiu, colea rechiziții, dincoace exploatarea pe cont personal a lucrurilor rechiziționate, ici neregule cu o numire la Banca Națională, dincoace comisiuni și misiuni nenumărate și de multe ori inutile.

Indreptasevor lucrurile așa ca vinovații să și ia răsplata, iar pe viitor să se curme toate aceste neregulî?

Câte-va Note

I-am întrecut pe turci.—*In intervalul de la 1914—1917, adică timp de trei ani de război Turcia a cheltuit 230 și ceva milioane lire turcești, ceea ce face cam 4 miliarde și vr'o 1000.000 lei. Și să nu se uite întinderea și populația turcească, care de vr'o 25 milioane.*

Și noi, țară mică, cu populație de 7 milioane, și am cheltuit în mai puțin de doi ani... cât nu știe încă țara, dar cât știe d. Brătianu.

Desigur ca până și Turcii trebuie să fie uimiți de gospodăria noastră financiară.

•

Speculatorii *O literatură întreagă, în potriva speculatorilor, pe când aceștia își râd în barbă și-și continuă neamenoasa lor speculă.*

Dar credința noastră este că, la urma urmei, ei nu speculează atât nevoile mulțimei cât propria lor piele.

Așteptați sfârșitul!

•

Ordin autentic. *In scopul de a indica clar modul de procedare în strângerea laptelui de la ei, pentru facerea de brânză pentru armată, un ordin autentic al intendenței militare spunea lapidar:*

—„Două feațe pentru armată și două pentru proprietar".

Iar subalternul răspunde:

—„La ordinul Dv. No..., avem onoare a răspunde că oile din regiunea noastră nu au de cât două feațe".

•

Dispariție.—*Un ziar anunță că „România" a fost desființată.*

Regretabil, dar nu pentru apărarea națională, nici pentru fondul invalizilor. Foarte regretabil însă pentru foștii colaboratori.

•

Lirie.—*D. Iorga declară că în chestia unirei cu Basarabia nu voiește să facă lirism.*

Dacă ar lua aceeași hotărâre în materie de articol!

Blanzy

INFORMATII

D. P. P. Carp *sosește, împreună cu familia d sale, în ziua de 15 Aprilie. Bătrânul om de stat ce va stabili imediat la Țibănești.*

Delegația meseriașilor leșeni, cari au plecat în Basarabia, în vederea stabilirei unei legături cu cei de acolo, se'ntoarce mâine în localitate.

După știri din Chișinău, aforțările meseriașilor leșeni au ajuns la un bun resultat.

Depozitele comunale vor fi desființate, începând de la 23 Aprilie.

Vor fi menținute numai acele depozite necesare la distribuirea zahărului.

D. C. Cerchez, secretar general al ministerului de comercia și industrie, a fost numit ca delegat al acestui minister în direcțiunea generală a alimentărei.

Domnii membri ai Asociației Profesorilor universitari sunt invitați a lua parte la ședința de Vineri 13 Aprilie, ora 17, în localul Facultății de Medicină.

Efectul măsurilor prin cari se o prește fabricarea de prăjituri și bomboane începe a se resimți. Astăzi pe la unele prăvălii se poate găsi zahăr cu 12 lei kilo, la altele cu 10 lei, pe când înainte se începea de la 18 lei în sus.

Dacă la măsuri de acestea vom adăoga și pe aceia promisă de d. M. Săulescu, Ministrul de Finanțe, de a regula raporturile dintre rublă și leu, ne putem aștepta la o decongestionare a prețurilor.

Nu putem în deajuns stărui ca promisiunea dlui N. Săulescu, să se traducă cât mai repede în fapt.

Cercul de Recrutare București fost instalat în Iași șoseaua Ipsilante No. 18, cu începere de la 8 Aprilie 1918, își ia reședința în Comuna Satu Nou, gara Urecheștî linia Adjud Târgu Ocna.

Acei ce au nevoie de petrolu și benzină pentru trebuințele industriale se plâng de multe forme, care îngreunează foarte mult lucrările.

Ministerul de Industrie nu crede că s'ar putea simplifica formalitățile și reduce numărul comisiunilor care trebuie să-și dea avizul?

Membri fondatori și aderenți ai Societăței „Ocrotirea Orfanilor din Războiu", sunt convocați în adunare generală, în localul Societăței din Str. Carp No. 2 în ziua de Duminică 6 Mai ora 4 p. m.

La ordinea zilei:

Darea de samă a mersului Societăței și descărcarea gestiunei financiare dela înființarea Societăței până la 31 Martie 1918.

Cultura zarzavaturilor. — Anul trecut se luase măsuri energice pentru cultivarea zarzavaturilor. Prin ordonanțe și decisiuni ale autorităților se impunea particularilor să facă asemenea culturi pe ori ce bucățică de teren ar avea pe lângă casă. Autoritățile la rândul lor cu Primăria, partea sedentară a Regimentelor, arsenalul armatei și altele au cultivat terenuri întinse. Particulari au luat cu arendă pământ în acest scop de pe unde au putut.— Rezultatul a fost că lipsa de zarzavat nu s'a simțit așa de tare.

Dar anul acesta? Ni se spune că s'a făcut și se face cu mult mai puțin. Cauza? Unii zic că având în vedere semnarea păcei și plecarea în teritoriul ocupat, mulți nu se mai îngrijesc de asemenea lucruri.

Primăria ce face? Ne place să credem că actuala administrație comunală n'a părăsit o tradiție așa de utilă, precum credem că la C. F. R., la regimente cultura se face ca și anul trecut, pentru că novelle sunt aceleași dacă nu mai mari.

Se dăduse, după cât știm, ordine ca în Iași să rămână numai cei ce au vre'o slujbă ori legături de afaceri, iar restul să plece în alte părți.

Ori măsura aceasta nu se respectă. Un domn proprietar din str. Palat se plânge contra neajunsurilor ce i le provocă o împrejurare de felul aceasta.

I s'a impus să primească în gândă unele persoane de a căror sustrare nu e mulțumit. Aceste persoane au mejii și teată aceasarea trebuincioasă în județul Vaslui, iar pentru a sta aici și a necăji pe proprietar, induc autoritățile în eroare.

Vineri 13 crt se va juca pentru prima oară frumoasa revistă de actualitate „Ei I-ași!" de Durostoy, fără Marioara Cinsky și fără Tănase. Muzică frumoasă, decoruri și costume speciale. Biletele la Iliescu.

Carnea de miel. — O dispoziție oprise a se consuma carnea de miel până la sărbătorile Paștelor, lucrul ce s'a pus în aplicare de care ce în piețele orașului nu se găsește carne de miel. Dar ce se întâmplă: La popota ofițerească dela palatul comunal din strada Alexandri, se gătește în fiecare zi 4, 5 miei.

Prefectura județului a dat astăzi ordine circulare autorităților din întreg județul, de a se pune în vedere sătenilor că sunt absolut liberi de a aduce în orașul Iași, alimente ca brânză, unt, ouă, pasări și legume, că nimeni nu are voe a le împiedeca intrarea în oraș și că în caz de împiedecare de către vre'un agent public, să reclame imediat prefecturei, care va lua măsurile cuvenite.

Zilele acestea urmează să sosească ultimii 5700 prizonieri din lagărele austro-ungare.

In cursul săptămânei viitoare au a se întoarce prizonierii din lagărele germane.

Până la sfârșitul lunei toți ofițerii de rezervă vor fi demobilizați.

D. C. Fotino, societar al Teatrului din Craiova, a fost delegat ca membru în comitetul de lectură al Teatrului.

※ In „Evenimentul" de astăzi Dl. Take Ionescu răspunde unei invinuiri ce ziarul „Lumina" i'a adus, căutând să arăte că ziarul în chestiune nu a fost bine informat asupra celor ce s'au petrecut în Consiliul de Coroană din 1914.

Fără a ne opri asupra multelor detalii pe cari d. Tache Ionescu le aduce în sprijinul celor ce afirmă, vom reţine că la venirea D-sale în ţară din Londra singura grijă ce Chinuea era ca nu cum va tratatul nostru de alianţă cu Puterile Centrale să fie talmacit în sensul că suntem obligaţi a repeta pentru o cauză al cărei triumf în credinţa mea trebuea să ne fie fatal.

De asemenea declararea că părerea mea era independentă de soarta operaţiilor militare, denota grija, care concordă de altfel cu declaraţiile din urma ale d-sale că pregătirea militară nu'l priveşte.

※ Destiinţându-se pretoratele şi alte autorităţi militare s'a început cu restituirea mobilelor rechiziţionate ca birouri, scaune, casete de bani, ete.

※ Pentru răniţi. — Duminică 9 cr. a avut loc la spitalul dela Seminarul catolic o frumoasă reprezentaţie teatrală pentru distrarea răniţilor noştri.

Artistul C. Tănase şi Niculescu Buşău au cântat cupiete vesele.

Dansatorii St. Dumitrescu şi I. Ionescu au executat dansuri naţionale.

S'a jucat frumoasa comedie bufă „Ţiganul recrut" de către artiştii I. Constantinescu care a stârnit hohote de râs în rolul ţiganului şi P. Costescu.

Maestrul Ciolac cu orchestra sa a complectat ansamblul.

Răniţii au petrecut astfel două ore de veselie.

※ Din partea direcţiunei vămilor pleacă azi două comisiuni în Basarabia în vederea stabilirei de vămi peste Nistru.

Comisiunile, care au pentru aceasta şi concursul autorităţilor militare, au a stabili pentru moment punctele cele mai potrivite pentru stabilirea noilor vămi.

※ O delegaţie de preoţii va pleca în curând în Basarabia, pentru a organiza acolo o serie de conferinţe pastorale, împreună cu preoţii de acolo.

※ La Banca Moldova au sosit zecimi de ordine de plată, pentru refugiaţii din teritoriul ocupat.

Isi poate lesne închipui oricine ce sumă reprezintă aceste ajutoare pe care cei din teritoriul ocupat le trimit rudelor lor aflătoare în Moldova.

※ Fabricanţii şi patronii meseriaşi cari au nevoe de lucrători sunt rugaţi a se adresa Casei Centrale a Meseriilor Creditului şi Asigurărilor muncitoreşti. Lucrătorii cari vor fi de folosul şi nu au de lucru, se vor presenta la Casa Centrală a meseriilor pentru a fi recomandaţi patronilor cari vor avea trebuinţă.

※ *„Dispariţia ziarului România".*— La tribunalul secţiei III s'a introdus eri o declaraţie prin care se desfiinţează societatea pe acţiuni, cu scopul de a edita mai departe ziarul „România".

Astfel dar suma de 150.000 lei—câştigul realizat până acum—se va distribui celor ce urmează:

Radu D. Rosetti, G. Rotică, C. Gongopol, Eugen Herovanu, D. Marmeliuc, N. Beldiceanu, Octavian Goga, V. Barbat, G. Ronetti, Aurel Marcu, M. Radulescu, C. Moldovanu, M. Badoveanu, M. Georgescu, I. Minulescu şi C. Petrescu.

Două chestiuni în legătură cu această distribuţie ne îndoim:

1) Actul constitutiv al României nu prevede modul cum se va distribui eventualul câştig realizat? Dacă dosinea actului dispune astfel, într'o chestie de asemenea natură?

D. C. Petrescu, care figurează la sfârşitul listei nu este acelaş d. căpitan Petrescu, care la 2 Ianuarie 1917 a figurat ca delegat al marelui cartier în înfiinţarea şi organizarea apariţiei ziarului?

O lămurire se impune şi aşteptăm răspunsul însuşi de a reveni.

※ Direcţiunea generală a alimentărei permite tăierea mieilor (berbecuţi) de ori ce rasă în proporţie de 50 la sută fiind oprita cu desăvârşire tăierea mieilor de orice rasă ar fi.

Autorităţile militare şi civile vor supraveghea ca aceste măsuri să se îndeplinească cu severitate.

Cei cari vor tăia miele sau berbecuţii în proporţii mai mare de 50 la sută vor fi daţi judecăţii şi aspru pedepsiţi.

ULTIMA ORA

Situaţia militară în Apus

— Comunicatele oficiale —

Nauen. Marele Cartier German.

Frontul apusean. Pe fronturile de luptă activitatea s'a mărginit la duel de artilerie şi la întreprinderi locale de infanterie.

Infanteria engleză a fost foarte activă mai ales între Lens şi Albert.

Detaşamentele de recunoaştere, care au înaintat în numeroase puncte contra liniilor noastre, au fost pretutindeni respinse.

Duşmanul a încercat zadarnice cu forţe puternice să recucerească terenul din pădurea Auelny pierdut la 21 | 4 şi să pună mâna pe linia ferată dela nord de Albert şi pe terenul de ambele părţi ale şoselei Bouxicourt Avelny.

In mai multe atacuri zadarnice, duşmanul a pierdut prizonieri.

Pe restul frontului nimic însemnat.

In ultimile două zile au fost doborâte 20 aeroplane duşmane.

Sublocot. Buckler a obţinut al 32 lea succes aerian, sublocot. Menchof pe al 25 lea.

*

Carnarvon. Marele Cartier francez: Incursiuni duşmane, încercate astăzi des de dimineaţă, la sud de Somme, în apropiere de Hamelx şi la sud de canalul La Bassa, în faţa localităţii Cambrin, au fost respinse.

La nord vest de Festubert sub ocrotirea bombardamentului raportat astăzi dimineaţa, duşmanul a reuşit să cucerească un post înaintat, care a trecut deja de mai multe ori din mâna în mâna, în timpul luptelor recente.

Ca rezultat unei alte operaţii mai mici reuşite, executată de către noi în sectorul Ropocq, am înaintat uşor linia noastră şi am capturat 68 de prizonieri.

Corpuri de infanterie duşmană, ce se adunau în apropiere, au fost atacate de către artileria noastră.

*

Paris. In cursul zilei nici o acţiune de infanterie.

Activitate reciprocă de artilerie în diferite puncte ale frontului între râul Somme, Avre, şi Oise, precum şi pe malul drept al Meusei.

La nord Selcheprey, linia franceză a fost complect restabilită. Germanii au bombardat Reims unde sau declarat mai multe incendii.

O incursiune inamică a fost respinsă la est de Avre.

In jurul luptelor din Apus

Nauen. — „Berner Band" de la 20 Aprilie scrie cu privire la situaţia războiului. „După ultimile ştiri se vede că generalul Foch a trebuit să se mărginească a întreprinde contra atacuri la vest de Oise, care s'a pronunţat în modul cel mai energic pe înălţimile de la Aure, dângă Montdidier şi la 10 Aprilie au exercitat o mare presiune asupra liniei germane, încât s'a ajuns la mici împingeri.

Poate că aceste lupte sunt resturile unei contra ofensive a lui Foch intenţionată în stil mare, care nu s'a desvoltat din cauză că masa de manevră franceză est deja prea mult risipită şi fixată aşa încât prin această fixare s'a ajuns la o complectă consumare a rezervei strategice creiată de către consiliul de războiu de la Versailles ceace se dovedeşte şi prin aducerea diviziilor italiene, care au luat drumul peste muntele Denis, pentru ca să lupte departe de Piave, în Picardia.

Din partea celor 100—150.000 de luptători, pe care îi au acum Americanii în Europa, nu se poate aştepta nici o acţiune hotărâtă.

Superioritatea strategică şi iniţiativă este în un grad atât de mare de partea Germanilor, în cât Foch cu greu va putea ajunge la ceva mai mult decât expediente tactice.

Frontul francez propriu zis se întinde departe spre vest şi trebue să fie considerat ca ameninţat pe linia Aisne şi în Champagne, care a devenit iarăşi sectorul central.

*

Carnarvon, — Corespondentul militar al serviciului radiografic englez scrie. In afară de al doilea atac asupra belgienilor, în apropiere de canalul Passchendaele şi de atacul asupra Francezilor şi Americanilor la Salcheprey, la nord vest de Toul

In noaptea de 26 | 4, nici o operaţie ofensivă nu a fost executată de către inamic din ziua de 19 | 4. Bombardarea poziţiilor engleze de la vârful eşindurilor atât de la Somme şi Lys, cât şi de la Festuber şi Lens, nu dă nici o indicare hotărâtă în privinţa atacului acestor puncte.

Retragerea de bună voe a liniei aliaţilor la răsărit de Ypres, a răsturnat planurile duşmanului de a prinde eşindul în cleşte.

Incheerea tratativelor de pace

— In cursul acestei săptămâni —

Nauen.—Secretarul de stat dela Departamentul externelor, von Kuhlman, a cărui sănătate s'a îmbunătăţit, va pleca la sfârşitul acestei săptămâni la Bucureşti pentru încheerea negocierilor de pace între Germania şi România cărora nu le mai stă nici o piedică în cale. La aceiaş epocă va pleca la Bucureşti şi ministrul de externe austroungar, care îşi va amâna pentru mai târziu vizita pe care o proectase în Germania.

Viitorul provinciilor baltice

Nauen. — Cancelarul imperiului a primit azi la Marele Cartier pe guvernatorul Belgiei, generalul Falkenhausen.

Duminică a primit la Marele Cartier o delegaţie a Dietei unite a Livlandei, Estlandei, Rigei şi insulelor Oesel. El a mulţumit delegaţiei pentru hotărârile Dietei, în care se exprimă încrederea faţă de Impărat.

El a declarat că Impăratul este gata să ia sub protecţia militară a imperiului german ţările reprezentate de această Dietă şi să le susţină pentru înfăptuirea separaţiunei de Rusia. In numele Impăratului cancelarul imperiului s'a declarat gata să recunoască aceste ţări ca un stat independent. Dorinţa Dietei de a se forma un stat unitar, monarhic şi constituţional şi unirea sub coroana Prusiei, va fi examinată cu bună voinţă de Impărat.

Arestări în Italia

Nauen.— Numeroase arestări ale funcţionarilor din administraţia ministerului de muniţii italiene, preocupă senzaţie în popor. Intre cei arestaţi se găsesc primul şef de secţie Kontur Bonanico, şeful de secţie căpitanul Bonefeasi şi şeful administraţiei materialelor chimice din ministerul de muniţii, sublocotenentul Bozetti, precum şi numeroşi complici ai acestor funcţionari.

Agitaţia din Rusia

Odessa — Ziarul oficios maximalist *Pravda* face următoarea dare de seamă despre evenimentele cari au avut loc la Petrograd.

La 5 Aprilie pe lângă Casa Poporului s'a adunat o mulţime considerabilă care spărgând uşile a pătruns în interior.

Aflând despre aceasta membrii Sovietului s'au dus în Casa poporului şi au propus mulţimei să se risipească în linişte. Totuşi mulţimea a continuat să fie agitată şi să ţipe: Trăiască Adunarea Naţională, iar mulţi strigau: Trăiască Nicolae al II lea!

Fiind trimise patrule din garda roşie, acestea au tras în mulţime. Sunt mulţi răniţi şi morţi.

Generalul Alexiev a fost ucis

Odessa.—Din sursă sigură se anunţă, că generalul Alexeev a fost ucis de către un provocator. In locul lui a luat comandamentul trupelor cazaceşti generalul Cornilov.

Drumul spre Crimeea deschis

Odessa. — Ultima impotrivire a maximaliştilor contra trupelor austro germane a fost zdrobită la Melitopol, Breserici a fugit şi drumul spre Crimeea este liber.

Universitate lituaniană

Nauen.— S'a cerut la autorităţile germane din partea Lituanienilor, deschiderea unei Universităţi lituaniene la Wilna, cu facultăţi cât şi teologică, filozofică şi juristică.

Războiul în balcani

Nauen. — Frontul Macedonean. Intre lacurile Ochrida şi Prespa, precum şi la nord-vest de Monastir a fost luptă de artilerie şi mine. Detaşamentele germane au înaintat contra poziţiunilor franceze la apus de Nachowo.

Trupele bulgare au respins un atac parţial engles la sud de lacul Doiran. Câţiva francezi şi englezi au fost luaţi prisonieri.

ORA 2

In al d-sale articol intitulat „Apărarea", apărut în „Evenimentul" de aseară d. Take Ionescu vorbeşte şi de întrunirea ce a avut loc la d-sa acasă, câte va ceasuri înaintea consiliului de coroană din 1914 şi asigură că unul singur din prietenii d-sale politici a fost contra celor preconizate de fostul şef al fostului partid conservator democrat.

Deşi nu spune nume, publicul a înţeles că e vorba de d. Al. A. Bădărău.

Credem însă că d. Take Ionescu uită să mai citeze un nume fiind în realitate a mai fost cineva care în acel moment era de părerea d-lui Bădărău e răposatul dr. C. Istrati.

Oricât lucrul ar părea surprinzător, adevărul adevărat acesta este.

De altfel la acea consfătuire n'au participat decât vr'o câte amici politici ai d-lui Take Ionescu.

Ştiri sosite din Bucureşti spun, că d. prim ministru Al. Marghiloman, abia înapoiat acolo, a luat imediat contact cu comisiunile şi subcomisiunile de pace.

Negocierile se urmează cu multă activitate şi din toate cercurile autorizate transpiră dorinţa unanimă, de a se ajunge cât mai neîntârziat la o deplină înţelegere asupra chestiunelor ce au mai rămas nerezolvate.

De asemenea primul ministru se interesează de condiţiunile, în care s'ar putea face, fără prea multe greutăţi şi formalităţi, întoarcerea refugiaţilor din Moldova în interiorul ocupat.

Noi transporturi de mărfuri au sosit la

Magazinul General

Piaţa Unirei Iaşi

Cămăşi, gulere, manşete, cravate, ciorapi, batiste, mănuşi de aţă şi de piele.

Mare asortiment de parfumerii, soponuri şi pudre franceze. Haineţe şi pălărioare pentru copii. Preţuri moderate

Anunţ

In noaptea de 9 spre 10 April niste răufăcători introducându-se în magazinul meu de mezeuri din str. Anastasie Panu, au furat o cantitate aproape 200 kg. marfă un ceas aur unui de argint, 2 verghi de aur şi un pachet cu mai multe acte autentice personale şi comerciale între care se găseau 1 scris Urbane de 200 lei cumpărat dela Casa de Banca Grosswald şi 100 lei bani mărunţi.

Dumitru Vasilescu

Farmacistul Ion Rotbard împreună cu familia anunţă cu durerea în suflet, rudele prietenii şi cunoştinţele că a primit ştirea din Bucureşti că acolo sau stins din viaţă atât mama cât şi tatăl sau.

Rugăti-vă pentru ei.

Dactilografa găseşte imediat ocupaţie. Informaţii la D-na Grumberg str. Anastasie Panu 32. 1

Intristatele Familii, N. Taxier. I. Wechsler. G. Wechsler, N. Iuffe. R. Wechsler. Dr. L. Wechsler (Pardubitz) Margosches, Unger au durerea a face cunoscut încetarea din viaţa a prea scumpei lor mămă, soacră bunică şi soră.

Ernestine Wechsler

născută Agatştein

decedată i ziuan de 10 Aprilie a. c. şi roagă cunoscuţii şi prietinii să asiste la înmormântarea ce va avea loc Joi 13 Aprilie ora 3 p. m.

Cortegiul funebru va pleca din str, Gusti No 1 [colţ cu str. C. A. Roseti).

ROMANIA

Grefa Tribunalului Neamţ

EXTRACT

Conform art. 285 Codu Civil se publică că Olga Gheorghe Vasile Gh. Ion Gheorghiţă din Comuna Costisa Judeţul Neamţ prin petiţia în reg. la No. 4763 | 618 a intentat acţiune de divorţ contra soţului ei Gheorghe Vasile Gh. Ion Ghoorghiţă din Comuna Costisa că din această căsătorie sa născut copilul Ion de 2 ani şi jumătate şi părtul seţ are 100 prajin loc arabil.

Grefier Nedescifrabil.

No. 5546 1918 Aprilie 5

ESTRACT

Conform art. 285 din codul civil se publică D-na Leonia Holos Hagic din Piatra Neamţ prin petiţiea în reg. 5135 | 918 a intentat acţiune de divorţ contra soţului ei Căpitan Bosoşe Hagig din Piatra Neamţ că din această căsătorie sa născut copilul Iodel de 9 ani.

Grefier Nedescifrabil,

No. 5510 1918 Aprilie 5.

Caut cameră goală, sănătoasă în cartierul Sft. Andrei sau în apropiere de preferinţă intrare separată şi ogradă.

Inginer Marin cauţ „ziarul Opinia" 3—1

a Doamnei ofiţeri prizonieri veniţi din Bulgaria sunt rugaţi de D-na Harnagea Com. Priponeşti Jud. Tutova a-mi răspunde dacă ştiu cava de Sub Locot Mihai Harnagea Reg. 24 Inf. ce a lupiat în Dobrogea. 3—1

S'a redeschis renumitul Restaurant

LA RUBIN

La Hotel Splendit

Firma veche, mâncări bune preţuri reduse serviciu prompt şi constiincios. 2—1

Banca Moldova

Societate Anonimă. Capital Social Lei 1.000.000

Face plăţi în teritoriul ocupat, în Basarabia şi în Străinătate (acolo unde legătura postală este posibilă.

Dă avansuri asupra efectelor publice şi acţiuni

Face schimb de monede.

Primeşte depozite spre fructificare şi eliberează carnete de economie.

Avis Pedgorenilor

Tuburi şi plăci (discuri) de cauciuc pentru stropitoarele Vermorel pentru vii. Se găseşte de vânzare la Dl. Hilmelbrand Str. Sf. Teodor, No. 38 Iaşi.

Fabrica de bere „Zimbru"

din Iaşi se vinde în condiţiuni avantajoase.

strada Păcurari 91.

De vânzare un corset ultim model talia mijlocie şi o pereche de pantofi 37 de sevro a se adresa str. I. C. Brătianu 58 la Dna Manoliu.

Persoană serioasă fără mijloace găseşte loc în familie pentru a da ajutor în menaj în schimbul întreţinerei şi salar adresa Str. Atanasie 7. 3—1

De vânzare ocazional un doctar, de cai, o cupea de 4 personne, rafie pentru vie paturi de leţon, în str. Păcurari No. 88. 15—1

Maşina de scris vizibilă în perfectă stare de funcţionare se vinde cu preţ avantagios.

Se copiază acte, petiţiuni şi orice manuscris cum şi traducori. Domnişoarele învaţă în scurt timp dactylografia maşina Yost putându-şi procura existenţa.

Preţuri reduse. Str. Nemţească No. 14 Dealul Bancei Naţionale.

Pile şi Burghiu Spirale de oţel de toate dimensiunile a se adresa la Banca N. Chirasovoleni.

Strada Ştefan cel mare No. 49. 7—1

Curelari buni bine retribuiţi au câştig la Atelierele de Artopedie ale societăţei Invalizii din Bărboui Str. Gh. Mărăscu 6.

Funcţionar cunoscând bine în graiul şi scris limba rusă găseşte o ocupaţie permanentă la o mare instituţie. Oferteie la ziar sub I. S. 8—1

Caut cameră mobilată pentru 2 persoane. Plăteso până la 300 lei lunar. A se adresa la ziar sub Florescu. 8—1

De vânzare o şasă franceză nouă, str. Sf. Andrei No. 10. 3—1

Piele de Chevreaux de cea mai bună calitate se vinde la L. Solomon Str. Lăpuşneanu No. 38 peste drum de palatul Regal etajul al II-lea în curte. 3—1

Marea Fabrică de Broderie

Frantz Borşea

Stradela Golia vis-a-vis de turnul bisericei Golia, Execută cu multă exactitate după jurnal sau după imaginaţie ori-ce lucrare de broderie pentru confecţiuni de damă, precum şi ori şi ce lucrări în arta broderiei. 10—1

Moşie până la 600 fălci se cumpără sau ia în arendă. A se adresa la ziar 9—1

De vânzare casa din str. Tonia Cozma No. 4 a se adresa D-lui A. M. Grosu str. Anastasie Panu No. 12 10—1

10 BANI

OPINIA

ABONAMENTE
Un an 60 lei
6 luni 30 lei
3 luni 15 lei

ANUNCIURI
Un rând pag. I. 1 leu
» » II. 50 b.
Un cuvânt cu litere 30 b.

10 BANI

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Administrația și Tipografia M. Goldner — Telefon

Anul al XXV-lea — No. 3324 — Sâmbătă 14 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Evreii din Basarabia

Insemnările unui medic

TRECUT

O bună parte din populația Basarabiei este evreiască. Orașele, târgurile sunt curat evreești, Chișinăul singur, trebuie să aibă jumătate din populația sa compusă din evrei. Îngrămădirea evreilor în Basarabia e datorită faptului, că regimul țarist nu permitea unei populații evreești de cât în anumite guberii să se stabilească. Și una din aceste guberii a fost Basarabia. La țară, în sate evreii n'aveau dreptul să locuiască, dar ei locuiau. Faptul de a locui în chip clandestin la țară era un capitol de câștig al sub prefecților, cum de alt fel toată existența evreilor ca popor era o deslegare a chestiei budgetare a funcționarilor ruși. Plătiți prost—un subprefect avea 800 ruble pe an, (2000 de lei) și trăiau din ce ciupeau. Și ciupiturile acestea se exercitau mai ales asupra evreilor.

Viața acestui popor în toată Rusia și mai ales în Basarabia a fost un lung și dureros martirolog. Nu numai pogromurile de la Chișinău, Calarași și alte orașe, progromuri organizate de administrația rusă, după cum le a relevat mai târziu prințul Urusov în Memoriile sale, dar zilnica umilire, persecuție, batjocură, zilnica calcare a ori-cărui drept al omului a fost partea de existență a evreilor din Rusia.

Cum și poporul moldovan n'avea o soartă mai bună se înțelege că s'a legat o strânsă legătură între ambele popoare, o legătură de ură în contra asupritorului comun.

Și de aceea nu este uimitor că dintre evrei a isvorât majoritatea revoluționarilor, nu este uimitor că ei au năilit zi cu zi sămânța revoltei urei, răzbunărei în inimile tuturor, și de aceea nu este uimitor că pe ei îi ridicat în culmea valurilor uraganul care a bătut marea rusească.

Trebuie să fi intrat și ca medicni a fost dat să intru des în coclonbele pe care le locuesc în satele și în târgușoarele lor pentru ca să înțelegi toată mizeria și suferința evreiască.

Murdărie multă, sărăcie lucie, dar în aceste focare de infecție și mizerie întâiu și deseori ochii aceștia aprinși, cari parcă ard tot cărbunele revoltei interne, figurile acelea crispate de durerea veșnică, surâsul acela disprețuitor. Frau ochii, fețele, surâsul tinerimei evreești.

La lumina unei lămpi sau la licărirea unei lumânări se adunau să ciască broșurile interzise, cărțile urmărite sau gazetele litografiate ale *Bundului* sau ale diferitelor organizări socialiste. I'am văzut în 1905 și 1906 în frigurile revoluției de atunci și în aurora primelor alegeri pentru Dumă. Ei au condus toată mișcarea de la țară, atât cât libertățile de atunci le au permis.

În orașele Basarabiei și la Chișinău evreii formează o bună parte a intelectualității inteligentsia cum zic ruși. Sunt mulți medici, avocați, ziariști. Toți acești, intelectuali ca și cei ruși dacă nu fac parte din partidele extreme revoluționare sunt grupați în partidul cadet.

Mulți sunt oameni de știință, dar majoritatea sunt oameni pentru care există o etică a profesiei lor. Revoluționarismul rus a impus intelectualilor un *credo* care trebue respectat chiar de aceia cari nu au păreri extreme revoluționare. A fi un intelectual în Rusia este un titlu de nobleță și care cere anumite rezerve de observat.

Populația evreie, care a fost contra unei alipiri a Basarabiei cu România, cum de altfel a fost și populația satelor, trebue câștigată la ideia unirei. Ea este o forță pe care trebue să se socotească.

Și lucru nu e greu. Trebue ca administrația noastră să nu i a mintea scă de administrația rusă trebue să se respecte personalitatea omenească a evreiului pentru faptul simplu că este și el om ca ori cine altul și ceea ce mulți la noi cum era și la unii ruși nu s'a ajuns ca să se admită.

Trebue să se respecte legile, obiceiurile, religia acestui popor și trebue să fie privit în toate ca egal și la nevoi ca și la bine.

Pentru aceasta nu e nevoe de cât ca omul să fie drept cu sine însuși și să și respecte persoana sa proprie. Astfel de oameni sunt necesari în Basarabia și ei vor limpezi conflictele între naționalități, cum vor ști să facă generală ideia de unire.

Dr. I. Duscian

POLITICA

MISTERUL!

Până și cei mai irreductibili adversari ai Germaniei stau uimiți în fața puterei ei și se întrebă, mirați, care i misterul forței lor înspăimântătoare.

S'au scris și se scrie mereu în această privință și numeroase sunt explicațiile ce se dau acestui mister.

Cu toate acestea, credința neatrăsă este, că există o formulă lapidară, care explică și starea de lucruri din Germania și rolele imense constatate la noi.

Această formulă este la Germania fiecare este pus la locul lui și edată în slujba publicului toată activitatea nu numărginită este să dea maximum de folos pentru binele general.

Adică tocmai contrariul de ce se petrece la noi. Nimenea nu este la locul lui și toată activitatea este îndreptată pentru de a se obvia legile, existente și a se deservi binele public.

Selecțiune nu există la noi. Pregătire, acelaș lucru. În schimb, una se votează o lege menită a îndrepta un rău social, cei chemați ți frământa mintea cum să contravie legei;

Și reușește.

În schimb țara se prăpădește în schimb am văzut dezastrul îngrozitor, iar explicația stărei de lucruri multumitoare diurea nici nu vine în minte, fiindcă lucrul nu se poate concepe cu mentalitatea ce o avem despre obligațiile noastre și drepturile binelui public.

SOIL.

Prevedere și neprevedere

Orice individ are datoria să fie prevăzător. Dacă individul este și om politic, datoria lui e cu atât mai mare.

Consecințele neprevederii celui întâi îl privesc numai pe el, pe când cele ale celui de al doilea se răsfrâng asupra unei colectivități mai mult sau mai puțin mari, asupra unei țări sau chiar ale unui neam.

Este cert, că nu poate exista acțiune omenească în care neprevăzutul să nu joace un rol oarecare. Dar iarăși este sigur că în rostul vieței unui om civilizat se lasă loc cât mai puțin neprevăzutului. Un exemplu mic. La budgetul unui stat sau al unei asociații se rezervă totdeauna câte o sumă pentru cheltuieli neprevăzute.

Se recunoaște un merit deosebit alcătuitorului budgetului, când capitolul respectiv cuprinde o cifră neînsemnată.

Avem noi sentimentul prevederei cultivat până într'atât încât neprevăzutul să nu existe sau în orice caz să fie redus la limite extreme?

Pentru prevederea individuală ne servește observația sugestivă pe care d. I. Simionescu, profesor universitar și membru al Academiei o face în „Neamul Românesc".

Într'un articol din numitul ziar d-sa se arată mâhnit când vede tăsurile venind despre Paster (Școala normală) încărcate cu crengi înflorite, rupte din arborii fructiferi.

Pentru că ne lipsesc flori aduse cu cheltuieli enorme din străinătate, despoim arborii de podoaba lor, podoabă care mâne ne va da un produs util, ba chiar necesar, spune d. Simionescu!

Rezultă din cele spuse de d. Simionescu că noi avem prevederea sălbaticului, care în vederea unei satisfacțiuni momentane își taie creanga de sub picioare.

În adevăr, nu puțini sunt acei, cari pentru un gust de o zi sau chiar de o oră sunt în stare să sacrifice un viitor îndelungat.

Și nu e bine acest lucru. Avem nevoe de o educațiune, pe care nu desperăm a o câștiga cu timpul.

Nu e tot așa în ordinea politică, unde ne-am lăudat că avem politicieni fini, bine dotați, capabili și prevăzători.

Cu toate acestea în procesul ce s'a deschis cu privire la războiul nostru, o primă îngăimare de seamă este tot neprevăzutul.

Cine putea prevedea revoluția rusă, zic unii?

Cine putea prevedea consecințele ei, desmembrarea imperiului rus, căderea lui în mâinile bolșevicilor, zic alții?

Cine putea prevede puterea mare, extrem de mare a germanilor, 10 milioane de oameni, față de 20—25 ale adversarilor lor?

Dar atunci, poate întreba cine-va, dacă neprevăzutul ăra așa de mare, de ce s'a aruncat țara în brațele lui?

Situația ăra așa. Stând pe loc știam cum stăm și neprevăzutul avea o importanță mică, dar absolut mică. Plecând la război neprevăzutul devenea stăpânul situațiunei noastre, iar certul ajungea a fi neștiut.

Oamenii noștri politici, conducătorii Statului au ales la zisa de 14 August 1916 calea a doua.

De ce se supără astăzi, când li se spune că n'au ales bine, că n'au fost prevăzători și că trebue să răspundă?

Căci, o neprevedere după până la culpă, neprevedere care se traduce în pierderi colosale, trebue să aibă o sancțiune și în materia aceasta, după cum o are în cea civilă.

Neprevăzut da, însă cât mai puțin.

VIR

Câte-va Note

Ziarele! — *Pe și ce merge ziarele apar tot mai centurate.*

Să fie acest lucru urmarea unei lipse de pătrundere din partea ziariștilor a situației și împrejurările speciale de astă zi, sau unei lipse de pricepere din altă parte?

În orice caz unde va este o lipsă de pricepere aceasta i evident.

Cămeși! *Un minister a vândut o cantitate mare de cămeși.*

A ajuns bietul, să vândă și cămașa de pe el!

Industrie! *Se poate spune cu drept cuvânt că odinioară ministerul de industrie era obiectul atenției tuturor cavalerilor de industrie.*

Astă-zi, mulțumita lui conu Costică Cherchez, nici unul din acești mosafiri nepoftiți din afară numai au acces.

Totul se îndeplinește de astăzi încoace de cei ce fac parte din minister.

Istoria se repetă. — *Parafrazând cunoscuta spusă, „Dacă n'aveți pâine mâncați cozonaci, comercianții dr. Manolescu și Ermacov au aierul să spuie poporului înfometat: „Dacă n'aveți pâine, mâncați chifle, a 60 bani bucata".*

Istoria se repetă. Acest adevăr nu l pricep exploatatori, și ei se va repeta și în ce privește cele ce au decurs după celebra apoteoză a împărătesei franceze.

Aveam dreptate daunăzi când spuneam că se înșala speculatorii dacă credeau că spoleazăă numai publicul.

De fapt speculează propria lor piele.

Blanzy

INFORMAȚII

Menținem în totul informațiunea noastră că guvernul posedă dovezi cum că o nouă grupare politică, nu definitiv închegată încă, crede de cuviință să introducă o anumită agitație în spiritul public.

În legătură cu cele de mai sus putem afirma că noua grupare politică va întreprinde acțiuni deschise și se va învedera astfel că nu se sfiește a se da în acțiuni fățișe.

✱ *Proprietarii de imobile din Iași îngrijorați pe de o parte de neajunsurile ce au avut a suferi în tot timpul de când ține războiul, iar pe de alta având în vedere starea de decadere a orașului, și considerând că unirea cu Basarabia va provoca unele schimbări, au hotărât a se constitui în societate al cărui scop va fi înfrumusețarea și înfrumusețarea Iașului, cum și obținerea unei descentralisări accentuate.*

✱ *Tot în chestia „Românesc".* — Revenim în această privință și vom avea ocazia să insistăm și mai târziu. Cazul în sine și modul cum s'a procedat în această chestie e doar atât de tipic!

Se poate care admite ca o sumă de bani, adunată cu scop determinat de binefacere, să fie întrebuințată în alt scop de cât acel pentru care avea destinație? Singur faptul, că așa a decis d. General Presan poate lipsi instituțiile de binefacere de rotundă suma de 150.000 lei?

Întrebarea nu poate rămânea răspunsă și frasa a dlui general Presan că dsa își asumă răspunderea nu justifică actul. Dosar știm ce abuz s'a făcut la noi cu acest cuvânt: răspundere?

•

Informațiunea ulterioare ne spun că distribuția celor 150.000 lei, s'a făcut pe trei categorii diferite 8000, 4000 și 2000 lei.

Privește pe cei cu distribuția, criteriul după care au judecat cât are de primit fiecare. O chestie însă: d. C. Petrescu face de rau ba parte din categoria celor cu 8000 lei?

•

Apropos de d. Petrescu! Ni se confirmă că d. C. Petrescu din lista acționarilor „Românicei" este acelaș d. căpitan C. Petrescu, care cu referatul din 2 Ianuarie 1917 propunea dlui general Presan înființarea ziarului.

Prin urmare căpitanul Petrescu care avea să se pronunțe asupra unei propuneri, devine părtaș la actul în privința căruia trebuia să și spuie părerea prin nimica influențată.

Și nu se explică care de ce trebuia să devie acționar și de ce odată societatea desființată, dsa are dreptul de a fi trecut în categoria celora ce iau partea leului din beneficiu?

•

Dar cine este d. Căpitan Petrescu? Despre aceasta mâine.

✱ La epitropia Sf. Spiridon s'a făcut mișcarea următoare: D. Octav Ștefănin, actual ordonanțator în serviciul contabilității, a fost înaintat în funcțiunea de ajutor șef al serviciului administrativ în locul dlui Friciu, înaintat.

D. Vasile Purcheriu, revizor controlor a fost transferat în funcțiune, de ordonanțator, în serviciul contabilității.

✱ Ministrul de interne a aprobat budgetul ordinar al județelor Bacău, Botoșani, Tecuci, Vaslui, Covurlui, Dorohoiu, Neamț și Tutova.

✱ În urma demisiei d-lui general Burghele și al retragerei dlui general Herescu, s'au numit o nouă comisiune de cercetare pentru ofițerii cari cad în prevederea înaltului decret No. 776 pe dnii generali Cristescu, Sinescu și Alevra.

✱ Epitropia Sf. Spiridon invită pe medicii al spitalelor Sf. Spiridon demobilizați, de a face cunoscut epitropiei ce serviciu ocupă din momentul demobilizărei, spre a regula situația lor în serviciile respective.

✱ Vineri 13 April. a. c. se va deschide, în str. Lăpușneanu, expoziția de pictură și sculptură a artiștilor. Cornescu, Dărăscu, Dimitrescu, Hon, Ionescu-Doro, Macedonschi, Rosșu, Teodorescu Sion și Tonitză.

✱ *Centralisare.* — Într'o publicație a ministerului de instrucție prin care se arată cum și cât de mult se face înscrierile preparațiilor în particular pentru examene, se cere ca toți elevii să facă cerere la minister.

Numai pentru cei din provincie se face excepția, căci li se dă voe a se inscrie la direcția școlei respective.

Cu drept cuvânt ne întrebăm toți: de ce această centralisare? Cum? Adică Ministerul Instrucțiunei n'are altă treabă mai importantă, de cât să primească cererile elevilor?

De ce atâta lume școlară să îngrămădită și așteptând pe ușile ministerului? Dar profesorii și directorii de școală din Iași nu merită nici cât cei din provincie?

Noi socotim și așa că e un bine aceasta pentru că astfel se arată mai cu evidență defectele centralizării.

✱ Ne facem o datorie a rectifica un afiș teatral care a apărut și în „Neamul Românesc" unde se scrie: Opera „Freischuta" de Verdi, când autorul operei e Weber.

✱ Aseara la ora 5 a sosit în localitate eroicul regiment 4 de vânători.

A fost întâmpinat în gară de d. Gh. Botez, Președintele Comisiei interimare, care le a urat „Bun sosit".

Ținuta soldaților era irreprobabilă, ținându-se pe fețele fiecăruia bucuria că se revede acasă.

✱ Primim o reclamațiune contra avizarului de frahte de la C. F. R. Ioan Vărănescu care are îndrăzneala de a insulta comercianții de vase ce vin să achite bani la Casa de mărfuri dela C. F. R.

Acest Vărănescu care pe lângă că e bătrân mai e și incapabil și ar fi mai nimerit să fie trecut la pensie.

✱ Conform Ordinului Ministerului de Război Direcția Generală a Alimentări, se aduce la cunoștința tuturor persoanelor cărora li s'au rechiziționat butoaie pentru vin de către depositul central de subsistențe Iași, următoarele.

1) Se restituesc proprietarii în până la 1 Mai 1918 butoaele rechiziționate, contra bonurilor eliberate în schimbul butoaelor.

2) Butoaele rechiziționate și plătite se vor înapoia proprietarilor în acelaș interval de timp.

3) De la 1 Mai 1918, toate butoaele rămase disponibile se vor vinde cu prețul maximal, conform deciziei Ministerului No. 70 din 31 | 8 | 918, adică cu lei 1 bani 50 deca cele vechi și lei 2 deca cele noi podgoenilor.

În acest scop se pune în vedere proprietarilor butoaelor rechiziționate a se prezenta la acest depozit în strada Uzinei No. 38 până cel mai târziu la 1 Mai 1918 iar podgorenii să-și adreseze cererile lor depozitului.

✱ Prefecții din Basarabia. — Au apărut decretele, pentru numirile de prefecți în Basarabia.

Au fost numiți, d nii:

Vasile C. Hartia, prefect al județului Chișinău, Vasile G. Săcară prefect al județului Soroca, Irimia C. Postolache, prefect al județului Orhei, Irim H. Dumbravă, prefect al județului Ismail, Ioan Domuștu, prefect al județului Cahul, Nicon Voluța, prefect al județului Bălți, Vladimir C. Condac, prefect al județului Hotin, Sergiu Niță, prefect al județului Akerman, și Maior Eugeniu Adamovici, prefect al județului Bender.

✱ Universitatea din Iași, luând hotărârea de a înscrie pe o placă de marmoră numele foștilor studenți, căzuți pe câmpul de luptă, rogă pe ori cine are cunoștințe de numele și Facultatea la care ei au urmat a o comunica Rectoratului Universității din Iași.

✱ Cunoscuta conferențiară D-șoara Sanda Ulubeanu va ține Vineri 13 Aprilie la ora 5 jum. după amiază, o conferință religioasă în amfiteatrul facultății de Medicină.

Biletele se găsesc de vânzare la librăria Iliescu, BILETUL 3 Lei.

✱ A apărut jurnalul consiliului de miniștri, prin care se arată, că toate administrațiile Statului ale căror lucrări sau clădiri au suferit, sărăciunii din cauza războiului să și întocmească singure devizele de costul reparațiunilor.

■ DIN BUCUREŞTI. — Ultimul nu-măr din „Gazeta Bucureşti" dă portretul prof. dr. Fritz Ransenberger, inventatorul şi constructorul noului tun cu tir lung al uzinelor Krupp.

— Printr'o ordonanţă poliţienească. se dispune ca până la 15 Septembrie a. c. toate prăvăliile chiar şi acele în care se vând alimente se vor închide în zilele de lucru la 8 ore seara iar Duminicile şi în zilele de sărbătoare la 4 ore p. m. Sunt exceptate numai farmaciile.

— Luni 9 crt. s'au inaugurat cursurile facultăţilor de ştiinţe, litere şi teologie.

— La 12 Aprilie s'a redeschis după aprobarea administraţiei militare germane, şcoala normală a societăţei pentru învăţătura poporului român.

— La 9 Aprilie s'au început cursurile liceale pentru militarii germani cari au plecat în campanie înainte de a fi terminat cursurile.

Cursurile se ţin în localul şcolei germane, intrarea prin str. Stirbei Vodă.

— Un comerciant a fost amendat cu 100 lei pentru că a ţinut deschisă prăvălia Duminică după orele 4 p. m.

Trei proprietari de Cinematograf au fost amendaţi cu câte 300 lei şi o cafenţă cu 100 lei fiindcă s'au sustras de la impozitul asupra biletelor de intrare.

O locuitoare care a organizat în locuinţa ei o reuniune, fără a anunţa mai întâi poliţia, a fost amendată cu 100 lei.

O locuitoare a fost amendată cu 200 lei fiind că a ascuns o bicicletă şi a fabricat fără permisiune şopon.

— Se prohibă comerţul liber cu lapte de oae, brânză de oae şi unt de oae. Producerea şi întrebuinţarea acestor producte se efectueazâ numai de către cei autorizaţi de administraţia militară germană posedând şi Ausweisul.

Trebuinţele populaţiei bucureştene cu aceste producte sunt asigurate.

Contravenţiile la această ordonanţă se pedepsesc cu confiscarea mărfei, amendă până la 3000 lei şi închisoare până la 6 luni, la alegere sau împreună.

Comandatura districtului Ilfov anunţă că în scurt timp se vor strânge din casă în casă cu plată imediată, zerenţe, oase, fărâmături de gumă şi metale, rufărie netrebuincioasă, maculatură, sticle, dopuri şi fel de fel de păr de animale.

※ Eri seara a avut loc la „Arena circ Apolon" o mare reprezentaţie de binefacere dată în folosul „orfanilor din războiu" cu concursul unor artişti de primul rang.

A asistat un numeros public de elită care a urmărit cu un viu interes luptele franceze şi match-urile de box.

※ D. I. Dafin, şeful serviciului comunal de aprovisionare, s'a retras pe ziua de eri din această funcţiune.

※ Noile vămi ce se înfiinţează pe Nistru, vor funcţiona, cu începere de 1 Mai.

Tot pe această zi se vor face şi numirile funcţionarilor necesari.

※ D. G. Botez, preşedintele comisiei interimare, se ocupă singur cu alcătuirea tabloului celor 3000 de familii nevoeşe, cărora se va distribui de Paşti în mod gratuit, câte 3 chilograme de făină de grâu de familie.

Distribuirea va începe de luni.

※ P. S. S. Episcopul Atanasie din Novogorod, originar din Basarabia, este epiat să se reacă şi el de astăzi la Chişinău.

※ Scolare.—Catedrele de limba latină dela liceul „Naţional" din Iaşi au fost împărţite la următorii dni profesori:

X. Gheorghiu, cl. VIII, VIII ore, I. Bejan cl. VIII, III, IV, 15 ore, C. Vuza, cl. VII, 8 ore, Germana III 8 ore—11 ore.

A rămas vacantă catedra de Matematici dela clasele I, II, III, IV 12 ore pentru care nu s'a numit până acum nici un titular în locul decedatului G. Ciolac.

Se dă ca probabil numirea dlui G. Bratu, doctor în matematici dela Paris.

In acest caz Ministerul îi va încredinţa ora la clasele VI, VII şi VIII reală, rămânând ca orele dela cursul inferior să fie date dlui C. Nicolau, profesor titular transferat dela gimnaziul din R. Sarat la liceul „National".

In sesiunea Iunie 1918 Ministerul Instrucţiunei va forma comisiunile de examinare a elevilor preparaţi în particular tot după clase, şi anume: clasele I, II, III, IV vor da la ambele gimnazii Ştefan cel Mare şi Alexandru cel Bun, iar clasele V—VIII la liceul Internat şi Naţional. — Comisiunile se vor forma între 20—25 Mai.

Casa şcoalelor a luat dispoziţia de a nu aproba scutiri de taxă de cât numai elevilor, cari au cerut înscrierea la examen la Minister. Ori, Ministerul Instrucţiunei nu primeşte nici o cerere de înscriere la examen fără acte în regul, adică fără certificatul de studiu şi ordinul de scutire de taxă.

Aşa fiind Onor. Administraţie a casei şcoalelor ar trebui să resolve mai întâi cererile de scutire, spre a le putea prezenta Ministerului elevii care cer înscrierea.

Dacă la examenele trecute Administraţia casei şcoalelor a liberat prea multe scutiri de taxe şi elevi mai ales refugiaţi nu s'au prezentat la examen din diferite motive serioase în timpurile grele prin care am trecut, nu urmează de aci că e necesar a se lua măsuri acum ca mai întâi elevii să prezinte o adeverinţă dela minister că au prezentat cererea lor de înscriere la examene şi apoi în urmă să li se acorde scutirea. Căci pot foarte bine şi acum ca şi în trecut să prezinte cereri la Minister, să li se acorde scutiri de taxe de casa şcoalelor şi iarăşi unii vor fi nevoiţi din diferite cauze să nu se poată prezenta la examene.

※ Suntem informaţi că noul prefect al judeţului Dolj va fi numit dl. Colonel George Manolescu, care va pleca Duminică seară la postul său.

Candidatul primar al oraşului Craiova se dă ca sigur alegerea dlui Penescoiu asistat de d. colonel I. Dimitriu unul dintre bunii noştri militari şi un constant partizan al dlui Marghiloman.

Piele de Chevreaux de cea mai bună calitate se vinde la L. Solomon Str. Lăpuşneanu No. 88 peste drum de palatul Regal etajul al II-lea în curte. 3—1

ULTIMA ORA

Luptele din Apus

Nauen Teatrul de răsboi apusean.

Pe câmpurile de luptă dela Lys şi Somme activitatea de luptă a rămas mărginită la acţiuni locale. Spre nord-est de Bailleul am luat cu atac înălţimea dela Vierkhoek şi am luat Francezi prizonieri. La vest de Bailleul am respins atacuri engleze. Puternice atacuri ale duşmanului, spre nord vest de Bethune am eşuat înaintarea liniilor avanposturilor noastre. Lupte de avanposturi în multe locuri ale reţiului frontului ne-au adus prizonieri.

Căpitanul de cavalerie Freiferr von Richtofen nu s'a întors din luptă. Direcţia unui zbor sau deasupra câmpului de luptă de pe Somme. După comunicatul englez el a căzut.

La răsărit. Finlanda. Trupele de sub ordinele generalului Graf von der Goltz au luat moşiile de cale ferată Hyvinge şi Ruhimeki şi a stabilit la nord de Lahtimie legătura cu armata finlandeză.

Paris. Activitate de artilerie în regiunea Handgard en-Panterre şi în regiunea sectorului la est de Noyon. Nici o acţiune de infanterie. Nici un eveniment important de semnalat pe restul frontului.

Aprecieri critice

Nauen. — Când Englezii la sfârşitul luptei din Flandra din anul 1917 au putut cu cea mai extremă sforţare să ia localitatea Paschendaele au ajuns la marginea răsăriteană a sudaletei şi au fost deluroasă, prin care ei înaintau cu greu şi în timp de săgeţi ploaie.

Acum privesc şi aceste biserici şi localităţi ca o grămadă de resturi din care ei şi vedem înaintarea lor turnurile şi coperişele caselor dela Roulers.

Numai cu singur pas de înălţimi mai era încă în mâinile Germanilor.

Anglia spera a fi câştigat un teren de unde să pornească înaintarea în anul 1918 care trebuia să aducă ultima lovitură victorioasă în de la capul frontul dela Ipres şă smulgă Germanilor baza pentru submarine şi Belgia.

Luni de zile se chinuise în luptele întregă armată engleză prin mlaştinile de sânge ale Flandrei.

Acum Englezii în puţine zile au trebuit să cedeze iarăş terenul adăpatu cu sânge cu şoselele devenite istorice de Paschendaele, Poch kapelle, Zevebeke, Langemark.

In după amiaza zilei de 13 Aprilie avanposturile germane observară din pălniile lor de nămol, pregătirile pentru retragerea engleză, imediat întreaga linie porni în mod automat şi instinctiv pe urma englezilor, pe grinduri şi şanţuri aruncate peste pari bătuţi în mocirla prin pustiul de noroi, folosindu-se de latele şosele de taraţi construite de Englezi pentru aducerea bateriilor germane.

Nicăeri Englezii nu au avut timp să distrugă ceeace ei făcuseră într'o îndelungată şi obositoare muncă focul Germanilor.

Toate instalaţiunile folosesc acum înaintărei germane prin terenul mocilos. Acum se găsesc Englezi împreună cu Belgienii pe care din lipsă de forţe proprii au trebuit să'i cheme în ajutor, dincolo de Steenstraete.

Târmul seu apusean a fost organizat pentru cea mai îndârăţnică rezistenţă.

Cu ori ce preţ voesc Englezii să menţină capul de pod, Ipres.

Dela stăpânirea acestor trista ruine ale oraşului atârnă ultimul rest al prestigiului englez. Englezii care au căzut aici în mâinile Germanilor, se prezintă cu o altă stare sufletească decât prizonieri dela St. Que tin, Bapaume şi Amiens.

Cu pierderea multi disputatului teren, pe care ei au văzut jertfindu-se floarea armatei englese, s'a pierdut credinţa în victoria engleză.

Ori ce prizonier ce vine din -sotul de la Ipres, ţine descurajat capul în jos. Aici nu mai foloseşte nici un or din, nici o descriere ori cât de convingătoare a superiorilor că a fost o retragere de bună voie; fiecare nu simte ce înseamnă de a fi perdut iarăşi cu atâtu sângeros al luptelor din Flandra, de o sută de ori mai rea decât Gallipoli este pierderea cotului de la Ipres, unde mai cu seamă Australienii au trebuit săşi verse cel mai bun sânge.

Căci aici sau lângă mormintele în masă ale Australienilor, Noo Zelandezilor, Canadienilor, Irlandezilor şi Scoţienilor, gigant cele cimitire ale celor mai buni oameni ai Angliei.

Valoarea succesele germane

Ministerul de război al Prusiei von Stein, a declarat câ în comitetul central al Reichstagului cu ocazia desbaterilor bugetului administraţiei militare al imperiului următoarele cu privire la acţiunea şi situaţie militară: Lumea se găseşte sub impresia marelor succese din acţiunile. Trupa a întreprins cu entusiasm atacul. Ofiţerii au dat dovadă de cel mai ridicată iţă până la moarte.

Perderile a fost cu totul normale, în unele locuri ele a fost surprinzător de mici şi au fost provocate mai ales prin foc de infanterie şi mine, aşa câ a fost uşoare.

O mare parte din răniţi a putut să se reintoarcă pe front, multe mii activităţei deportate a ofiţerilor serviciului sanitar. Succesele obţinute se pot considera ca o mare victorie.

De la sud vest de Arras până la La Fere am înaintat şi am străpuns poziţiunile engleze până la o adâncime de 60 kilom. am făcut 100.000 prizonieri şi am capturat 1500 tunuri. După aceea am respins pe francezi peste canalul Oise-Aisne din poziţiunile lor puternice şi am bătut din nou, pe englezi în bătălia de la Armentieres.

Declaraţiile lui Baker

Washington. Trimisul ziarului „Petit Parisien" telegrafiază

Vorbind în favoarea împrumutului libertăţei în faţa unui auditorii entuziasmat, care trece de 5000 de persoane. Secretarul de război d. Baker a vorbit preconizând spiritul de sacrificiu şi efortul pop laţiei civile care a uşurat cu mult frontul. Secretarul de Stat a fost îndelung aplaudat aducând omagiu Franţei.

Intre altele a spus:

Noi am constituit în porturile franceze, dokuri stat uni de îmbarcare, drumul de fier, unde se pot acuma enorme cantităţi de materii. Aliaţii noştri englezi şi francezi s'au arătat generoşi uşurând sarcina noastră.

Războiul submarin

Berlin.— Comunicat oficial In luna Martie a fost distruse în total 699.000 tone comerciale, în care era în serviciul duşmanilor germani.

De la începutul războiului, tonajul comercial mondial care stătea la dispoziţia duşmanilor Germaniei a fost redus prin războiul submarin cu 16.469 tone.

Ziarul Deutsche Tageszeitung scrie cu privire la rezultatele obţinute de războiul submarin în luna Martie. De unde îşi ea Gedes îndrăzneală să vorbească în parlamentul englez despre pierderile descrescânde ale navigaţiei germane comerciale britanice.

In cartea albă engleză el spune că tonajul comercial mondial a pierdut până la sfârşitul anului 1917 numai 8 milioane, tone, pe când amiralitatea germană dovedeşte cifra cu 5 milioane mai mult.

Ziarul continuă astfel: Lloyd George Geddes nu pun la socoteală pierderile vaselor care călătoresc în serviciul militar, că încrucişătoarea auxiliare, vase de supraveghere, vase spital şi probabil nici vaporele de transport şi cele cu muniţii, adică tocmai acel tonaj care este mai mult expus şi lovit de submarine.

Aceasta stare de lucruri a fost arătată la 18 Decembrie în Camera Comunelor de către Dr. Pringle.

Acest lucru a făcut ca guvernul englez să presinte opiniei publicei engleze doritoare de a afla adevărul, o statistică mulţumitoare în aparenţă

ORA 2

Din Berlin se telegrafiază ziarul „Frankfurter Zeitung" scrie:

Prin publicatiile din ziarele berlineze s'a redeştept i m p r e s i a, ca guvernul ucrainean ar fi protestat pe lângă guvernul german contra alipirei Basarabiei la România.

Aceasta nu corespunde realităţei.

Din partea guvernului nici-unean nu ne'a sosit până acum nici un fel de protestare şi corespunde şi situaţiei create la Brest Litovsk.

Reprezentanţii Ucrainei au susţinut acest punct de vedere la Brest Litovsk, declarând chiar în cursul tratativelor că Basarabia nu constituie o parte a Ucrainei.

Basarabia nice nu figurează printre guberniile desemnate pe viitoru de Ucraina ca făcând parte din teritoriul ei.

Guvernul ucrainean din Kiev s'a interesat însă la reprezentantul nostru diplomatic de acolo, ambasadorul, baronul Mumm Schwarzenstein, de chestiunea alipirei Basarabiei la România.

La aceasta reprezentantul nostru diplomatic a declarat că această chestie priveşte numai Basarabia şi România, nu ieşă pe noi.

Am făcut cunoscut României la tratativele din Bucureşti că nu ne opunem unei alipiri a Basarabiei de România.

N'am contribuit însă cu nimic la aceasta, aşa că o declaraţie relativ la întreaga chestiune trebue respinsă de noi.

O nouă înţelegere s'a stabilit de reprezentanţii noştri şi cei ai Turciei Bulgariei şi Austriei cu privire la legăturile telegrafo poştale.

A mai rămas în ştiinţă înţelegere să se facă şi cu Germania.

In ceiace priveşte sus arătatele state, se va aplica maximul de tonaj permis de convenţia internaţională şi anume 25 de bani taxa pe scrisori închise şi 10 bani cuvântul în telegrame.

In ceiace priveşte traficul intern se va aperi taxa telegrafică la 10 bani cuvântul, suprimându-se taxa de recipise ce există azi.

De la semnarea păcei, legăturile telegrafo poştale cu teritoriul ocupat se vor face numai prin schimb la graniţă şi după ratificare, legăturile vor redeveni normale

Bonă franceză sau engleză se caută la 2 copii pentru o familie din Bucureşti Dr. Bejan str. Cuza Vodă 45.

La Moara Progresul Şos. Păcurari 59 se caută 1 mecanic pentru conducerea unui motor de 25 cai putere. 6—1

Uzina Centrală de Electricitate Iaşi caută pentru angajare imediat 2 ajutori şi 2 cazangi, demobilizaţi şi de prezentă localităţi.

Maşini de cusut se repară de către mecanicul firmei Singer în orele libere. Anunţ tot prin carte poştală vin la domiciliu. F. Kramer, Zugravilor 31 4—1

Mobile pentru o gospodărie completă se vinde în total sau parţial.
Ase adresa strada Cuza Vodă No. 81. 6—1

Caut Cameră mobilată A se adresa D-lui Grigore Pop, şeful Biroului presei din Ministerul de interne. 3—1

O odaie mobilată fără pensiune se caută de un tânăr.
La Opinia sub L. R. 2—1

Cine ştie unde se află Doamna Ecaterina Ionescu refugiată din Bucureşti cu familia N. Eustatiu să comunice pe adresa Ilie Ionescu Sft. Andrei 23 Iaşi. pentru a-i transmite ştiri de la Părinţi. 2—1

BANCA IAŞILOR
SOCIETATEA ANONIMA
Iaşi, Strada Ştefan cel Mare
Capital Lei 2.500.000
REZERVE Lei 550.000

Face orice operaţiuni Financiare şi comerciale în materie de Bancă.
Cumpără şi vinde efecte publice de orî ce natură.
Face împrumuturi pe gaj comercial, efecte publice şi diverse acţiuni.
Imprumută pe mărfuri ce i se constituie în gaj depozitate în magaziile propriţ. ale Băncei, Strada Ştefan cel Mare.
Schimb de tot felul de monede.
Primeşte bani la economie cu rezultatul la cerere şi pe termen bonificând dobânzi convenţionale.
Inlesneşte operaţiuni şi tranzacţiuni comerciale cu Basarabia.

Anunţ
Casa Centrală a Meseriilor, Creditului şi Asigurărilor muncitoreşti a început de la 1 Aprilie a. c. să facă preschimbarea cărţilor chitanţe de asigurare.
Este în interesul tuturor meseriaşilor ca a-ceştia preschimbă fără întârziere cărţile chitanţe pentru a se putea bucura de ajutoarele prevăzute de lege.
Refuzul de a preschimba vechile cărţi sau de a scoate cărţi chitanţe nouă pentru lipsa timbrelor de asigurare, nu le poate aduce nici un folos, ci numai pagube.
In primul rând, nu vor putea obţine nici un ajutor nici pentru dânşii, nici pentru familiile lor, în al doilea rând, vor fi daţi în urmărire pentru faptul cotizaţiilor la timp.
Casa Centrală a dat meseriaşilor în cursul anului ajutoare şi medicamente în suma de aproape 200.000 lei
Unii meseriaşi când se îmbolnăvesc numai îşi aduc aminte că au obligaţiuni faţa de asigurare solicite ajutoare şi evident că nu le pot obţine nefiind în corent cu plata cotizaţiilor.
Fondurile acestei asigurări sunt averea exclusivă a meseriaşilor şi firesc că nu se pot da celor care nu au drept căci altfel ar ajunge ca averea meseriaşilor.

Publicaţie
Direcţiunea Generală a căilor Ferate Române va ţinea licitaţie, în ziua de Joi 25 Aprilie stil nou (12 Aprilie st. v.) 1918 pentru aprovizionarea de 200000 metri cubi lemne de foc esenţe tare, doritorii de a concura pot lua informaţiuni la Serviciul de economat C. F. R. în orice zi de lucru, în str. Vasile Conta 9 Iaşi.

Avis Podgorenilor
Tuburi şi plăci (discuri) de cauciuc pentru stropitoarele Vermorel pentru vii. Se găsesc de vânzare la Dl. H. Melbrand Str. Sf. Teodor, No. 38 Iaşi.

Fabrica de bere „Zimbru"
din Iaşi se vinde în condiţiuni avantajoase.
strada Păcurari 91.

Noi transporturi de mărfuri au sosit la
Magazinul General
Piaţa Unirei Iaşi
Cămăşi, gulere, manşete, cravate, ciorapi, batiste, mănuşi de ată şi de piele. Mare asortiment de parfumerii, săpunuri şi pudre franceze. Haine şi pălărioare pentru copii. Preţuri moderate.

Marea Fabrică de Broderie
Franiz Boşţea
Str. Cuza vis-a-vis de turnul Istoric Golia, Execută cu multă exactitate după jurnal sau după imaginaţie orice lucrare de broderie pentru confecţiuni de damă, precum şi orice lucrări în arta broderiei. 10—1

Caut urgent apartament compus din 2 sau 3 odăi mobilate cu sau fără bucătărie. Este o parte din pături şi cearşaf. Plăteşte bine. A se adresa la Marcel Tuterer la Banca Moldova

Semănătoare Trifoi 2500 Kilgr. perfect cernută prin maşina Hoeber se vinde la Brăteni Carl Hynek Gara Dângeni cu preţul maximal. 5—1

Contabil absolvent al şcolei superioare Comerţ. cu practică 4 ani caută post de contabilitate la o moşie. A se adresa M. Angelescu str. Iuliescu No. 1. 2—1

Absolvent al şcolei comerciale superioare recomandaţie bune, caută post la o societate. A se adresa la ziar sub „Superior".

Se caută o bonă la un copil mic care se meargă imediat la ţară. A se adresa la Dmna Welik str. Bună vestire No. 2. 2—1

In urma încetărei din viaţă a rabinului comunităţei, comunitatea israelită din Bordugeni caută un rabin diplomat, fiind retribuit cu 300 lei lunar. Doritorii se vor adresa preşedintelui Comunităţei. 3—1

Soda Caustică pentru săpun în bulgări foarte concentrată de vânzare.
Horaţiu Gavrilescu 69 str. Palatului 69 colţ cu sfânt. Sf. Andrei.

Anunţ
Este de vânzare o trăsură complectă cu 4 geamuri bine lucrată în Peţa str. Păcurari No. 18 primul apartament între orele 3—5 p. m. 3—1

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 35 lei
6 luni . . 20 „
3 luni . . 12 „

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un rând pag. I. 1 leu
„ „ II. 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

Administrația la Tipografia M. Goldner — Iași. — Telefon

Anul al XIV-lea — No. 3325 Duminică 15 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII

SPECULATORII

Sunt infiniți la număr astă-zi și se recrutează din toate categoriile sociale.

Oameni care n'au și n'au avut nici odată basa afacerilor se aruncă acum la noroc: atît de ușor de sesizat, în dauna mulțimei, care săcătuită, cu ochii înfrigurați de mînie și lipsă, stă pentru moment și privește uimită.

Pentru moment — căci cine știe ce ar putea aduce ziua de mîine!

Și este evident dosar că scumpetea nu se datorește atît lipsei cît speculanților. Un aliment care trece prin mîna a cinci speculatori ajunge să fie de trei sute ori mai scump. Cunosc depozitari mari de zahar, care voesc să cîștige cinci lei la kilogram.

Desigur că scumpetea își are prima sa origine în imposibilitatea jocului normal al cererei și al ofertei. Singur acest lucru, însă, nu explică prețurile fantastice de astă-zi.

Să nu fie oare nimica de făcut în contra speculei? Să nu fie oare posibil un mijloc pentru a reface acest rău imens, care poate aduce după sine consecinți incalculabile extrem de grave?

Știm că se vorbește mereu de frica că unele măsuri ar putea să aducă după sine dispariția mărfurilor. Știm că unii economiști proclamă necesitatea liberului joc al cererei și ofertei.

Dar acesta, nu i posibil astă zi.

Toate statele în rezboiu au trebuit să recurgă la măsuri intervenționiste, fiind că nu se poate jocul liber al cererei și ofertei acolo unde se cere, de pildă, una sută de mii de obiecte X. și se aruncă în piață numai o mie.

Intervenția statului aci este absolut necesară, căci fără de aceasta jocul acesta duce la cea mai desfrînată speculă și la cea mai nerușinată din spoliațiuni.

Lucrurile la noi se petrec însă, ca în toate, în mod desăvîrșit opus de cum ar trebui să fie. Odinioară s'au fixat prețurile maximale, dar s'a procedat în mod inchizitorial prin chipul cum s'a impus vînzarea. S'au făcut abuzuri, s'au comis ilegalități. Rezultatul a fost că marfa a dispărut.

Astă-zi facem contrarul.

Cînd era atît de ușor de fixat o normă, care ar fi impedicat starea nemulțumitoare de acum.

Se putea fixa dreptul pentru negustor de a cîștiga 30 la sută peste prețul plătit de el, conform facturei. S'ar fi evitat indignarea de astă-zi și primejdia de mîine.

O pildă va invedera adevărul enunțat. Să presupunem că la unul din ministerele noastre, să zicem de pildă acel al industriei, fiind că de acest minister depinde direcția îmbrăcămintei — ar fi de vînzare 20.000 cămăși și izmene și 10.000 săpci, întru cît ministerul avându le în depozit voește să ușureze nevoile publicului și să le puie în circulație.

Dacă un atare minister ar decide ca vînzarea să se facă prin licitație publică și cumpărătorii să n'aibă dreptul să revîndă marfa de cît cu un cîștig de 30 la sută, mulțimea va plăti cămeșile, izmenele, etc. cu alt preț de cît le va plăti dacă ministerul le vinde — indiferent dacă cu forme sau fără forme, dacă vînzarea are sau nu la bază o combinație nemărturisită sau nemărturisibilă, și cele mai adesea ori, acesta din urmă e cazul — dacă ministerul le vinde, zic, lăsînd liber jocul cererei și ofertei. In primul caz cămașa vîndută cu 10 lei va fi plătită în oraș cu 13, pe cînd în secundul caz cel puțin cu 25.

Și pildele s'ar putea înmulți. Cunosc comercianți cari au declarat că nu se mulțămesc cu un cîștig de 10 lei la fundul de ceai.

In asemenea împrejurări se explică cîștigurile fabuloase, dar sămînța desnădejdei este aruncată și cu ea primejdia unor zile grele ce ar fi să vie crește tot mai mult.

Concluzia e simplă. Nu prețuri maximale, dar nici jocul liber al speculei.

Intervenția Statului se impune, ea devine o imperioasă necesitate, pentru menținerea ordinei în stat.

Forma acestei intervențiuni este fixarea unei cote de cîștig, care să nu poată fi depășită de comerciant, fără să nu se producă o sancțiune.

Căci, repetăm, scumpetea nu e datorită atît lipsei cît speculei. Și dacă prima nu poate fi remediată, ar fi o adevărată crimă să nu înfrînăm pe aceasta din urmă.

Const Sorin

POLITICA

Dizolvarea

Este fapt cert că parlamentul va fi dizolvat, imediat ce pacea va fi semnată. Parlamentul actual nu va avea a'și spune cuvîntul în privința ratificărei.

O nouă comisiune pentru Basarabia

Se zude că spre a se aduce alimente, cari de altfel nu ne vin ori ne vin foarte scump, din Basarabia s'au numit vre-o opt comisiuni. Este sigur că diurnele și paradiurnele lor, preumblările altora, le plătim noi și le plătim deocamdată în prețul produselor aduse din Basarabia și debitate nouă în Moldova.

Dacă cel puțin în numitele comisiuni s'ar fi pus negustori, cari trăesc mai modest, tot ar fi mers.

Dar așa cu funcționari militarizați ori nu cari sunt deprinși a trăi mai din belșug și mai luxos, e mai greu!

Și cu toate acestea am propune și noi o comisiune. Rolul acesteia ar fi, după noi, să studieze Basarabia sub toate punctele de vedere: politic; economic, social.

Pînă acum avem cîteva noțiuni răslețe despre ea, noțiuni prinse în fugă și pe cît nu prea putem pune mult temei. Intr'un timp pe care nu'l putem preciza, dar care în orice caz nu poate fi lung, vom avea a ne ocupa de mai de aproape de Basarabia, revenind la obîrșie.

Vom face-o aceasta cu ocazia Constituantei, care va consfinți actul de unire și de organizare a ei și reorganizare a restului țării noastre. Și e bine să știm pe ce bănci mergem.

Cu acea ocazie va trebui să spunem fiecare ce avem pe inimă și drept e, ca tot ce vorbim să aibă temeiu în fapt.

Or, aceasta nu o vom putea face, de cît cînd vom ști bine ce e Basarabia. Și rău n'ar fi dacă în comisiune ar figura basarabeni sau de cei ce au rude în Basarabia.

VIR

Câte-va Note

Brânza! *Acte oficiale învederează că din cauza modului greșit de a prepara brânza, intendența a primit și dispune ca o mare cantitate de brânză să fie distrusă.*

Ultragiu public. *Dacă lucrurile vor continua tot ast-fel, în ce privește îmbrăcămintea, va fi absolută nevoie de suprimarea acelor articole din codul penal, prin care anumite exhibiții sunt considerate ca un ultragiu public la bunele mărcuri.*

Teribil contrast! *De la retragere până acum rușii au lăsat în Moldova tot puțin cinci sute milioane ruble, iar Banca Națională a emis monedă fiduciară pentru suma de aproape un miliard, în plus.*

Totul a rămas în Moldova.

Și totuși se vorbește de sărăcia lumii și de mizeria noastră.

Teribil și curios contrast.

Blanzy

INFORMATII

※ **Un scandal.** — *Autoritățile în drept sunt datoare să cerceteze în de aproape un fapt, care constituie un scandal fără nume și care documentează admirabil cele auzite în articolul nostru grim, de astăzi.*

Un domn inginer Mărculescu s'a transformat în furnizorul pâinei albe, ce se vinde la prăvăliile principale, Ermacov și alții.

Pentru fie ce pâine lucrată rotunda sumă de 5 lei și pentru fie care chifă simplă, fără zahar, 40 de bani.

Dacă constituie un lucru surprinzător de a vedea un inginer transformându-se pentru ocasie în brutar, rămâne de stabilit de unde are acest domn cantitatea de făină albă pentru a fabrica pâine, când restul muritorilor se știe ce lămâi și ce pâine mănâncă.

Și nu ni se obiecteze că acest domn are făină adusă din Basarabia, fiindcă noi știm de unde o are și la trebuință vom dovedi ministerul acestui transfar, misu curios din inginer în brutar.

※ *In Basarabia militară, din Chișinău, a apărut ordinul generalului de origadă Brăescu către armata teritorială din Basarabia, prin care se arată, că din momentul unirei Republicei Moldovenești cu România, Ministerul de războiu al acestei Republici se desființează și se înființează pe viitor, comandamentul trupelor teritoriale basarabene.*

※ *Se crede că după semnarea păcei, M. S. Regele va visita Chișinăul.*

※ *Nou partid.* — Noul partid despre care atât s'a vorbit, pare a se fi constituit.

Dl. General Averescu în ziarul „Îndreptarea" apărut azară arată programul de care se va conduce noul partid.

Ei se rezumă în îndreptare. Dl. General crede, că de și societatea romănească e un putrigaiu, totuș o îndreptare încă e posibilă prin mijloacele și căile legale.

Dea insistă în deosebire asupra armatei, care trebue menținută și sporită chiar, însă să fie organisată temeinic și pe alte baze.

Tot în acest No. al „Îndreptărei" Dl. Mateiu Cantacuzino critică acțiunea partidului liberal.

※ **Mișcare în magistratură.** — D. Ioan A. Florescu, actual prim procuror la Tribunalul Brăila, a fost permutat în aceiași calitate la tribunalul Iași, în locul d-lui Hipolit Mărculescu, care trece la postul ocupat de d. Ioan A. Florescu.

D. Constantin M. Ciulei, actual procuror la tribunalul Neamțu, se permută aceiași calitate la tribunalul Botoșani, în locul d-lui Vasile M. Dimitriu, care trece în postul ocupat de d. Ciulei.

※ **D. Stoica, revizor școlar,** s'a înapoiat din județ, unde, pe lângă inspectarea școalelor, a mai distribuit alimente la orfanii de războiu, în vederea Sărbătorilor de Paști.

※ **De carnea alimentară,** se discută dacă n'ar fi mai avantagios, pentru populație, de a se proceda la introducerea de carne din Basarabia, dar în schimb să se permită introducerea de vite, care s'ă fie taxate la abatorul din Iași.

※ **Posturile de revizori școlari** de clasa II a au fost suprimate. Titularii și-au reluat catedrele.

※ **O delegație a tăbăcarilor** s'a prezentat eri la Ministerul de Industrie, cerând o dezlegare a situațiunei fabricelor lor.

Delegația a primit răspunsul că în curând și fabricele de piele se vor bucura de libertatea comerciului, atât în timpul și în toate vremurile de activitate comercială.

※ **Doctorul Horeloma** chirurg de spital, fiind demobilisat dă consultațiuni în strada Casa Verde 42 bis între orele 4—5 p. m.

※ **Dl. Toma Spătaru** învățător în satul de la școala din comuna Sălăvăni Romnu a fost delegat pe ziua de 15 Aprilie să îndeplinească funcțiunea de Revizor școlar al jud. Roman.

※ **Vacanța de Paști** pentru acele școli, care și-au deschis cursurile mai târziu de 1 Octombrie, nu va fi decât de 3 zile, începând de Joia Mare.

Pentru celelalte școli, vacanța va fi cea obișnuită.

※ **Dl. Constantin Apollon,** directorul „Album Gazetei str. Anastasie Panu a bine voit a oferi numărul de o mii de săptămâni în folosul Orfanilor de război și cu același dar și alte vre'o cheltuiți. Mulțumim de programul pătrunzătoarei dl. Constantin personal.

Prima ingrămadire care a fost Miercuri 11 April a. c. în suma de 1.218 lei. 200 a fost instituția medicală în cinstea d-nul Prof. Gh. al Poliției.

※ **Primul număr din ziarul „Îndreptarea"** organul „Frații Popovicilor" a apărut ieri.

※ **Ministerul de Război,** Serviciul Aprovizionărei Lemnelor, aduce la cunoștință Generală că, conform Deciziunei Ministeriale No. 4536 din 28 Martie a c. publicată în Monitorul Oficial No. 309 | 918, tăierile atât în pădurile Statului cât și particulare, sunt oprite cu începere de la 1 Aprilie și până la 1 Septembrie 1918.

Lemnele tăiate și fasonate de Armată în pădurile particulare, pe calea de rechiziție, sunt și rămân la dispoziția Ministerului de Război.

※ **Ministerul de Interne** a aprobat, cu oare care rectificări, bugetele comunale Bacău și Galați.

※ **Expoziția de pictură și sculptură** a artiștilor români, din Chișinău, care atrage mereu un public numeros, va fi deschisă probabil încă două săptămâni.

※ **Delegația meseriașilor cismari,** care fusese la Chișinău, s'a înapoiat azi în localitate.

Intâlnirea meseriașilor din Iași cu cei din Chișinău, a fost foarte prietenească. S'au hotărât în principiu înființarea unei cooperative și a unui magazin de desfacere.

O altă delegație de meseriași ieșeni, va pleca din nou zilele acestea la Chișinău.

※ **D. dr. Divitari,** a fost numit medic al spitalului și circumscripției Fălticeni, din județul Neamț.

※ **D. Ionescu Eugen,** inspector în prefectura poliției București, și detașat la Iași, a fost însărcinat cu conducerea brigăzilor de siguranță din direcția poliției și siguranței generale.

※ **Pânza albă** de care vorbiam în numărul de azi al ziarului nostru că se vinde la Magazinul dr. Manolescu cu preț fabulos, nu este adusă din Basarabia, ci fabricată în o fabrică din localitate care până eri era sub ordinele Marelui Cartier.

Vom cerceta în de aproape această chestiune.

※ **La ministerul de industrie,** a avut loc aseară o importantă consfătuire între delegația ministerului dnii C. Cerchez, secretar general, Musceleanu, directorul îmbrăcămintei și Gh. Iorga, directorul contabilității și delegații meseriașilor cismari.

Delegația meseriașilor a prezintat un memoriu, cuprinzând doleanțele lor, care în mare parte au fost satisfăcute.

S'au convenit din partea ministerului a se face totul, pentru a se mări producțiunea fabricelor de piele. Prin aceasta confecțiunea s'ar mări și va aduce astfel o eftenire a materialului, în folosul mai ales a populațiunei nevoioșe.

Prin înmulțirea lucrului și situațiunea materială a meseriașului se va îmbunătăți.

※ **In comuna Coțofănești** jud. Putna se va deschide în curând o școală normală.

Următorii profesori au fost însărcinați cu predarea cursurilor.

D-l Mironescu, St. Fizico-Naturale.
„ P. Andreescu, St. Fizice.
„ I. Ionescu Bujor, l. română.
„ N. Georgescu, Matematica.
„ I. Petrescu, Istoria.
„ Sudețeanu, Pedagogia.
„ Bacin, Muzica.

※ **D-l profesor Spiridon Popescu** a fost numit inspector școlar în Basarabia.

※ *Concertul d-rei Anastasia Dicescu.* Cântăreața basarabeană, fiica vajnicului luptător — boierul Dicescu — d-ra Anastasia Dicescu, dela opera din Odessa a binevoit a da eri în sala Teatrului Național un concert demn de toată lauda.

O voce de soprană dramatică dotată cu o școală superioară, de ajuns de mlădioasă, a atras cu prestanță dificilul vals din opera „Dinorah" de Meyerbeer.

Romanțele românești cântate cu acel accent particular moldovenesc a avut un deosebit farmec.

Artista a fost sărbătorită. Dorim să o auzim într'un ansamblu de operă cu artiștii noștri, ceiace socotim că va fi cît mai în curând.

※ **Comisia interimară** din Fălticeni, se compune din dnii Artur Gorovei președinte, Ioan, Tatei, vicepreședinte, A. Cantacuzino Pascanu, Vasile Ciurcu și Gavril Leghin, membrii.

Comisia interimară din Tg. Ocna, se compune din d-nii Mihai Pastia, președinte, I. Munteanu, vicepreședinte, Neculai Tomita, Gh. Ionescu și V. Chetreanu, membrii.

A apărut decizia ministerială, prin care se instituie comisiile care au a cerceta și a lua măsuri pentru refacerea caselor și gospodăriilor sătești distruse ale locuitorilor evacuați din satele de pe zona frontului, situate în județele Cerurului, Tecuci, Putna, Bacău, Neamțu și Suceava.

Comisiunea se compune din prefectul județului, un delegat militar, un delegat al serviciului tehnic județean și primarul comunei respective.

※ Din Kiev se anunță că între delegații germani și cei ucrainenei, s'a stabilit o înțelegere cu privire la valuta stabilindu-se pentru trebuințele de cale ferată, poștă și alte usuri economice, cursul mărcei la 75 copeici și coroane la 50 copeici.

Durata acestei valute a fost fixată până la 15 Iunie.

Dnii ofițeri Invalizi ai acestui război care sunt în situație de a fi puși în poziție de retragere definitivă din cauza infirmității ce au dobândit în timpul și din cauza războiului, sunt invitați luni 16 Aprilie a. c. la ora 16 (4 după amiaza în localul Cercului Militar din Iași, urmând a se discuta chestiuni privitoare la soarta lor.

✻ Serviciul de aprovizionare al orașului Iași, aduce la cunoștința publicului că are zahăr suficient, însă din cauza întârzierei transportului dela Ripiceni, vânzarea va continua Marți 17 Aprilie a. c, când va putea lua zahăr după cartele numai cei ce nu au mai luat.

✻ Astă seară la 8 jum. se reprezintă frumoasa revistă de actualitate „Ei—I-ași de Durstoy în 2 acte și un prolog, cuplete de actualitate și 100 costume noi.

De astă dată aceasta revistă se va juca fără Tănase și fără Mărioara Cinsky.

Bilete la Iliescu.

✻ Atragem atențiunea autorității în drept asupra modului de procedare a unor de la Depositul de aprovizionare No. 16 din strada Sărărie care vine boieresște la depozit și nu numai că vine târziu dar nu vine deschis decât câte va ere pe zi, lăsând populația să se chinuiască stând la rând zile întregi pentru puțin uleiu sau alte alimente, care nu se pot găsi în altă parte și dacă se găsește e foarte scump.

✻ Ministerul de răsboiu, liberând unele săli de cursuri din palatul Universității, Decanatul facultății de științi din Iași anunță că toate cursurile acestei facultăți se vor deschide Luni, 22 Aprilie a. c. a două și după duminica Tomii.

ULTIMA ORA

Situația pe frontul apusean

Comunicatele oficiale

Lupte aprige în regiunea Handgard

— ATACURI GERMANE —

Paris. — Bombardament intens a pozițiilor franco-engleze de la sud de Somme. Pe Avre a fost respins un atac german dat cu forțe considerabile.

La 5 ceasuri dimineața toate eforțările germane au suferit pierderi grozave în regiunea Handgard en Santerre, în regiunea d'Hailles și în pădurea Senecal la sud de Avre.

Bătălia a durat toata ziua și continuă încă.

In momentul actual în particular atacul este respins în regiunea Handgard.

După o serie de atacuri furioase Germanii au reușit a pătrunde în pădurea de la nord de Handgard ell și la est de liziera oroiselului pe care francezii l'au aparat cu îndârjire.

Lupta nu este încă terminată. Ea e violentă în regiunea d'Ailles.

Numeroase asalturi germane îndreptate spre coasta de vest au fost respinse prin focul și contra atacurile franceze. Mai la sud Germanii au eșuat cu desăvârșire în pădurea Senecal cât și este 32 au rămas în mâinele franceze.

Pe malul drept al Meusei, lupte de artilerie continuă.

Pe restul frontului 25 Aprilie.

•

Nauen.—Pe câmpul de luptă de la Lys a eșuat un puternic contra atac francez contra inălțimelor de la Vlengelhoff.

Atacurile locale au avut loc la nord vest de Bethune, la Festubert și de ambele maluri ale Ancrei. La sud de Somme au atacat pe Englezi și Francezi în dreptul și la sudul localității Villeta-Pretonneux.

In urma unor lupte aprige linia noastră și a crescut drum prin focurile de mitraliere ale dușmanului. Automobilele blindate au susținut cu succes atacurile infanteriei.

Noi am luat mult disputata localitate Hangard. Pe malul apusean al râului Avre am înaintat liniile noastre pe înălțimele de la nord vest de Castel. Toată ziua dușmanul a executat violente contra atacuri cu rezerve e pe care le avea gata și cu acelea pe care le a adus din napoi.

Toate aceste atacuri s'au prăbușit în mod sângeros. Luptele inversunate au continuat în terenul câștigat în tot timpul nopței.

Peste două mii prizonieri au rămas în mâinele noastre, precum și 4 tunuri și numeroase mitraliere.

De pe celelalte fronturi de luptă nu se comunică nimic nou.

Carnavon.—Pe la orele 6.30 a. m. azi dimineață, după o violentă bombardare inamicul a atacat pe întregul front englez dela sud de Somme și pe frontul francez din dreapta noastră și a fost respins Mai târziu dimineața atacul asupra pozițiilor noastre din acest sector a fost reînoit cu forțe mari și deși respinși cu pierderi pe porțiunile sudice și nordice ale frontului, atacul a făcut progres la Villers-Bretoneux, unde lupta a fost aprigă în tot cursul zilei. Dușmanul a pus stăpânire pe sat și lupta continuă. Alte atacuri date de câte dușman azi dimineață pe țărmul de nord al râului Somme și la nord de Albert, au fost respinse. Am capturat câțiva prizonieri printr'o operație locală reușită, executată azi dimineață la nord vest de Festubert. Satul cucerit de către dușman în această localitate, în ziua de 22 curent, a fost recăștigat de către trupele noastre. Garnizoana dușmană a opus o puternică rezistență și a avut grele pierderi. Noi am capturat câțiva prisonieri și 4 mitraliere.

Astăzi dimineață dușmanul a dat un puternic atac local, fără succes împotriva noilor noastre poziții dela est de Robecq.

Linia noastră a rămas intactă și câțe prizonieri a rămas în mâinile noastre. Alți prisonieri au fost capturați de către noi în întreprinderi mai mici reușite la est de Focot de Nieppe și în apropiere de Meteren.

Declarația lui von Stein

— Luptele cu gaze —

Nauen. — Ministrul de răsboiu al Prusiei, von Stein, a declarat următoarele în comitetul central al Reichstagului cu privire la luptele cu gaze, în timpul dezbaterilor relative la administrația militară a imperiului.

Lupta cu gaze nu este un produs al acestui răsboiu. Și înainte se întrebuințau gazele în răsboiul de astăzi. Categorii noi de pulbere dezvolta anhidrida carbonică.

Intrebuințarea acestui gaz a fost organizată de Germani, a fost imitată de către dușmani și întrebuințată de ei în bătălia de pe Somme. Mulțumită admirabilelor măști contra gazelor, pierderile germane au fost aproape nule. Mai târziu s'au ivit granatele cu gaze, care au adus câteva pierderi germanilor, de care se nu se putea recunoaște imediat momentul când se întrebuințează granatele cu gaze.

Acum Germanii au descoperit gaze invizibile. In această invenție înțelegerea a rămas în urmă așa că pierderile germane sunt mici. Indicațiile cu privire la grozăviile răsboiului cu gaze au fost foarte mult exagerate. Efectul gazelor se explică prin zguduirea nervoasă a dușmanului, care în cele mai multe cazuri fuge îndată ori de câte ori este bombardat cu granate cu gaze.

Sănătatea celor îmbolnăviți din cauza gazelor nu este în nici un caz amenințată în mod permanent. Ințelegerea nu a protestat până acum contra întrebuințărei gazelor. Când însă ofensiva germană era apropiată, atunci a început agitația contra războiului cu gaze din partea Ințelegerei.

Inteligența omenească poate inventa măsuri de apărare contra gazelor. Invățații germani au inventat măștile contra gazelor, care oferă o protecțiune sigură.

Nimeni nu va renunța la întrebuințarea gazelor, de aceia învățații germani continuă să lucreze pentru ca Germania să rămână totdeauna în fruntea invențiunii lor. Ministrul de războiu a încheiat cu observațiunea că tankurile germane sunt superioare celor dușmane mai ales în ce privește iuțeala.

Știri din lumea întreagă

Nauen.—La 22|4. Englejii au suferit o grea înfrângere în numeroasele atacuri date în mod zadarnic între Bailleul și Scarpe. Prizonierii belgieni făcuți în ultimele zile declară că ei au pierdut ori ce speranță de reintoarcerea în patria lor, că armata belgiană și a făcut datoria cu prisosință și că numai văd pentru ce ar mai sângera în folosul poftei de cucerire engleză.

Informațiile ziarelor franceze spun că vaporul francez „Mare" 4000 tone a fost scufundat de un submarin german.

Agenția Reuter spune că navigația olandeză din Indiile răsăritene și porturile engleze și americane a fost complect întreruptă.

•

Roterdam.—Că semn de protestare contra serviciului militar, iarul a început Marți în toată Irlanda, afară de comitatele din Ulster. Nici un tren n'a mers, toate prăvăliile au fost închise, n'a fost lumină electrică nici gaz, jurnalele nu au apărut, Pretutindeni s'au ținut adunări de protestare contra serviciului militare.

•

Cu privire la pretinsa declarațiune de răsboi a Guatemalei către Puterile Centrale, anunțată de agenția Reuter din New-York, nu s'a aflat până acum nimic în cercurile oficiale germane.

Ambasadorul bulgar din Berlin, Rosov, a murit la 23 Aprilie seara în urma unei scurte suferințe de boală de inimă.

•

Patrule germane s'a lovit în ziua de 20|1 după amează de ușoare forțe de luptă dușmane în regiunea de graniță a golfului german de la nord de Terschelling, care după scurtă luptă de focuri s'au îndepărtat apoi cu mare iuțeală.

In Reichstag

In Reichstag s'au prezentat două proiecte de lege social politice cu privire la exercitarea dreptului de întrunire și cererea camerilor muncitorești, care au fost cerute de muncitorime.

ORA 2

VITORUL PARLAMENT.—Se spune că imediat după semnarea păcii parlamentul va fi disolvat și în termen de 21 zile dela acea dată se vor face alegerile și se va convoca noul parlament. Evident că în misiunea acestui parlament va fi de a ratifica pacea.

•

D. Defrasen Ministru de justiție, s'a înapoiat azi în localitate, venind din București.

•

Se anunță din București că zilele acestea, comuna București va încheia cu casa de depunere contractul împrumutului de 3 milioane, din împrumutul de 32 milioane, încheiat cu Banca Națională română și cu consorțul de bancheri din Capitală.

•

Direcția Generală a poștelor a rădicat eri corespondența particulară sosită din teritoriul ocupat.

Corespondența urmează în primul rând, să fie cenzurată și probabil că va fi apoi redată destinatorilor.

✻ Se aduce la cunoștința ofițerilor și gradelor inferioare demobilizați, rămași din diviziile demobilizate, cât și cei care s'au demobilizat individual și treptat de corpurile și serviciile din garnisoana Iași și împrejurimi, că pot să se înscrie la Comenduirea Pieței Iași, biroul vizelor. pentru a trece în teritoriul ocupat, cunoscând că această evacuare se face numai pentru demobilizații fără familie în Moldova.

Ofițerii demobilizați pot pleca zilnic, până la maxim 15, pentru trupă se va rândui transporturi din 2 – 8 zile de efectiv maxim de 200 oameni.

Prima serie urmează să plece în ziua de 14 Aprilie ora 20.50 seara.

Fixarea seriilor se va face de Comendulre în ordinea înscrierei.

Toți demobilizații dintr'o serie fixată urmează să se prezinte la gara Iași, cu una oră înainte de plecarea trenului, pentru apel și constituirea detașamentului sub comanda celui mai vechi.

Toți demobilizații vor prezenta la înscriere. biletul de demobilizare. precum și biletul de sănătate, care se poate lua din vreme de la serviciul medical Triaj Gară Iași.

Am pierdut în ziua de 7 Aprilie în trenul Roșieți Iași ordinul de serviciu silvic permanent un bilet abonament clasa II C. F. R. bani în numerar 315 lei și alte acte de valoare pentru mine.

Rog găsitorul să-și reție banii și să mă înapoieze actele dosebit fi mai dau o frumoasă recompensă. D. Bril str. Cuza vodă 2. 2—1

Anunț

In ziua de 15 Aprilie 1918 (Duminică) va avea loc o licitație la Depositul Crucei Roșii Ruse în Socola la care se va vinde următoarele lucruri; paturi de campanie trăsuri sănie cazane, bucătărie de campanie, căruțe, hastoane pentru răniți ca și altele.

Moara De vânzare. - Moara Teohari, din Târgu Neamț; este de vânzare cu tot confortul ci toate imobilele ce aparțin de ea.

Informațiuni se pot lua în Iași la Domnul Emil Tavapol, Impas 40 de Sfinți No 4 Institutul „Modei" de fete și în Tg. Neamț la Domnul Stefan Theohari.

Șef grădinar absolvent al unei școli din străinătate caută combinați în această direcție având și capital. Preferă în comuna Bucșani. Eventual iau arendă o vie sau livadă cu fânațe A se adresa la opinia sub Bortus. 3—1

Se caută un contabil reținut care poate fi și ajutez de corespondent pentru limbele rusă și germană. A se adresa sub T. la administrația acestui jurnal arătând unde a mai lucrat. 3—1

Se repară orice sonari și instalațiuni electrice. Cura Vodă 35 la Fulgerul. 2—1

De vânzare un loc îngrădit cu două fațade Str. Vasile Lupu 45 și una crășmă str. Eternitate I se adresa D-na Maria Scriban Vasile Lupu 43. 3—1

Șef de fabricație Berar (Braumeister) Diplomat al școlei din străinătate având practică îndelungată la cele mai renumite fabrici din țară și străinatate, dă eri ce lămuriile cu privire la fabricele de bere, eventual cauționament. A se adresa la ziar. 3—1

De vânzare una mașină de scris cu literc latine, mici și foarte practică pentru voiajori A se adresa Toma Cozma 95 bis, Iași.

La Moara Progresul Soș. Păcurari se se caută 1 mecanic pentru conducerea unui motor de 25 cai putere. 6—1

Contabil absolvent al școlei superioare Comerț și cu practică 4 ani caută post de preferință la o mașie. A se adresa M. Angelescu str. Tufescu No. 4. 3—1

Pune-bonar cunoscând bine în grai și scris limba rusă găsește o ocupație permanentă la o mare instituție. Ofertele la ziar sub I. S. 3—1

In urma încetărei din viață a rabinul ui comunității, comunitatea israelită din Burdugeni caută un rabin diplomat fiind retribuit cu 200 lei lunar. Doritorii se vor adresa președintului Comunității. 3—1

Uzina Centrala de Electricita'e Iași caută pentru angajare imediat 2 ajustori și 2 cazangi, demobilizați și de preferința localnici.

Noi transporturi de mărfuri au sosit la

Magazinul General

Piața Unirei Iași

Cămăși, gulere, manșete, cravate, ciorapi, batiste, mănuși de ață și de piele.

Mare asortiment de parfumerii, săpunuri și pudre franceze. Hainuțe și pălărioare pentru copii.

A sosit un mare transport de **piele de chevroux.**

Prețuri moderate

Avis Pedgorenilor

Tuburi și plăci (discuri) de esucinc pentru stropitoarele Vermorel pentru vii. Se găsește de vânzare la Dl. Hamelbrand Str. Sf. Teodor, No. 38 Iași.

Fabrica de bere „Zimbru"

din Iași se vinde în condițiuni avantajoase.

strada Păcurari 91.

Caut urgent apartament compus din 2 sau 3 odăi mobilată cu sau fără bucătărie. Posed parte din paturi și așternut. Plătesc bine. A se adresa la Marcel Thierer la Banca Moldova.

Semințe Trifoi 3000 Klgr. perfect curățit prin mașina Roeber se vinde la Brăteni Carl Hynek Gara Dângeni cu prețul maximal. 3—1

Absolvent al școlei comerciale superioare referințe bune, caută post la o mașie. A se adresa la ziar sub „Superior"

Se caută o bonă la un copil mic care se meargă imediat la țară. A se adresa la D-na Welik str Bună vestire No. 2. 2—1

Grăsime de porc și zahăr se cauță 100 Kilogr. untură de porc proaspătă topită și 300 kg. zahardcubic cu prețuri moderate. Oferta la Farmacia Dr. Ratiann Iași Cuza Vodă 46 2—1

Femute de chambre se caută la o doamnă și doi copii mari să știe și puțin la cusă. A se adresa strada Toma-Cosma 7. 1—

Ocaziune

Rochie splendidă model original Paris talie 44. de Foular negru cu buline albe, Broderie de mână și monseline don lura matasă. Vând lei 160 sau fac schimb stofă rochia bleu marin fină plus diferență. A se adresa strada Colonel Lange No. 11 în curte sus din dreapta D-na Oprea. 3—1

Funcționarii Băncei Naționale anunță cu mâhnire rudele și prietenii încetarea din viață după o lungă suferință a iubitului lor Coleg

Ioan E. Vergatti

a căruia înmormântare va avea loc sâmbătă 14 crt. ora 4 jum. p. m. Cortegiul va pleca de la spitalul No, 321 str. Mitropolia la cimitirul eternitate Iași.

BANCA IAȘILOR

SOCIETATEA ANONIMA

Iași, Strada Stefan cel Mare

Capital Lei 2.500.000
REZERVE Lei 550.000

Face orice operațiuni financiare și comerciale în materie de Bancă.

Cumpără și vinde efecte publice de ori ce natură.

Face împrumuturi pe ași comerciale, efecte publice și diverse acțiuni.

Imprumută pe mărfuri ce i se constituie în gaj depozitate în magaziile proprii ale Băncei, Strada Stefan cel Mare.

Schimb de tot felul de monezi.

Primește bani la economie cu restituiri la cerori și pe termen bonificând dobânzi convenționale.

Inlesnește operațiuni și tranzacțiuni comerciale cu Basarabia.

Curelari buni bine retribuiți, se cât la Atelierele de Artopedie ale societății Invalizii din Râmnicu Sărat Str. Gh. Mărzescu 6.

Caut cameră mobilată pentru 2 persoane Plătesc până la 800 lei lunar. A se adresa la ziar sub Florescu. 3—1

De vânzare o sonă franceză nouă, str. Andrei No. 19. 3—1

Mașina de scris vizibilă în perfectă stare de funcționare se vinde cu preț avantagios.

Se copiază acte, petiții și orice manuscris și traduceri. Domnișoarele învață în scurt timp dactylografia mașina Yost punându-și prin aceasta o ocupație.

Prețuri reduse. Str. Kogălniceanu No. 14 Bosul Banca Națională.

De vânzare scaioni cu docar, de cai, o capea de 4 persoane, roțile pentru vie paturi de lucru, la str. Păcurari No. 83. 10—1

Dame réfugiées, très bonne famille bistinguée, très entendue aux soins du ménage, désire conduire intérieur monsieur seul lorer au journal „Opinia" aux st. N.

Banca Moldova

Societate Anonimă. Capital Social Lei 4.100.000

Face plăți în teritoriul ocupat, în Basarabia și în Străinătate (acolo unde legătura postală e posibilă.

Dă avansuri asupra efectelor publice și acțiuni.

Face schimb de monede.

Primește depozite spre fructificare și eliberează carnete de economie.

De vânzare casa din str. Toma Cozma No. 4 a se adresa D-lui A. M. Grosu str. Anastasie Panu No. 12 10—1

Caut cameră goală, sănătoasă în cartierul Sft. Andrei sau în apropiere de preferință intrare separată și ogradă.

Inginer Marinescu „ziarul Opinia" 5—1

Domnii ofițeri prizonieri veniți din Bulgaria sunt rugați de D-na Harnagea Com. Priponești Jud. Tutova a-mi răspunde dacă știu cava de Sub Locot Mihai Harnagea Reg. 24 Inf. ce a lupiat în Dobrogea.

Specialitate de dubit ori ce pei de blană la cerere mă prezint la domiciliu I. Baneilă la Oași Com. Tomești. 2—1

Cine știe unde se află Doamna Ecaterina Iosifovici refugiată din București cu familia N. Eustatiu să comunice pe adresa Ilie Ionescu Sft, Andrei 23 Iași. pentru a-i transmite știri de la Părinți. 2—1

Mobile pentru o gospodărie complectă se vinde în total sau parțial.

Ase adresa strada Cuza Vodă No. 31. 6—1

O odaie mobilată fără pensiune se caută de un tânăr.

La Opinia sub L. R. 2—1

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 35 lei
6 luni . . 20 „
3 luni . . 10 „

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un când pag. I, 1 leu
„ „ „ II, 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

Administrația la Tipografia H. Goldner — Iași. — Telefon

Anul al XIV-lea. — No. 3327. Miercuri 18 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Marele Cartier General!

Formal a luat sfârșit pe ziua de 1 Aprilie. In realitate dăinuește încă—in stare de lichidare.

A trăit două zeci de luni—și a stăpânit, nu numai evenimentele militare, ci, de fapt, viața de stat însă și a acestei țeri.

Cercetarea activității prime privește pe specialiști, — iar critica unei opere, atât de complexe, și nu lipsită de merite reale, nu poate fi făcută de cât mai târziu, când faptele vor fi luat contururi definitive și nu vor avea caracterul de imediata contemporanitate.

Despre cea de a doua, însă, despre dominațiunea de fapt a întregei noastre vieți de stat, se poate vorbi imediat, critica poate fi făcuta acum, opera a produs roade, care sunt la îndemână ori cărui cercetător.

Incontestabil că am trăit un timp în care supremația puterei civile a fost cu totul desființată. Autoritatea militară supremă, marele cartier general, s'a substituit tuturor legilor, pactului fundamental însuși. Guvernul, reprezentanța națională, toate au fost nesocotite.

N'am trăit care vreme în care miniștri se declarau neputincioși față de marele cartier general? N'au vorbit care miniștri de posibilitatea dictaturei militare? Nu s'au produs care dispozițiuni, care constituiau o adevărată pălmuire a drepturilor reprezentanților națiunei, deci a însuși suveranității naționale? Ministrul de răsboiu, de pe vremuri, n'a declarat în plină cameră că consiliul de miniștri avizează în privința unor măsuri vexatori ale marelui cartier?

•

Cum de s'a putut produce acest fapt, al punerei sub tutelă a supremației civile—iată o mare chestie. Cred însă că faptul acesta constitue una din cele mai mari greșeli ale fostului guvern liberal.

Primejdii imense puteau să decurgă din această nouă stare de lucruri. Să nu le fi priceput guvernul Brătianu? Imposibil. Să nu bănuim însă cu toți că acea primejdie a trecut, că nu s'a întâmplat de cât atât cât s'a întâmplat.

Rămâne însă stabilit că lucrul în sine a fost posibil și desigur nu constitue o rată bună pentru un popor faptul, că, într'o bună zi și cu atâta ușurință, el a putut abdica de la cele mai sfinte ale sale drepturi, într'o măsură, în care, nici un alt popor n'a abdicat în tot cursul acestui teribil conflict mondial.

Am trecut, în mod subit, de la libertăți, relativ mari, la cea mai teribilă dictatură, fără să ne spunem, fără ca acei care erau datori să vegheze la respectul drepturilor noastre—în limitele legilor războiului, bine înțeleș—să fi cârtit măcar. Parlamentul s'a arătat de un atâta servilism, de o atare lipsă de curaj, de o atât fel de formidabilă indiferență față de cel mai grav atentat contra garanțiilor noastre constituționale, în cât mă întreb dacă am meritat libertățile de până acum, dacă n'am dovedit că, cu toată practica de decenii a acestor libertăți, ele au rămas complectamente străine nevoilor sufletului nostru.

•

Se va spune însă: nu era posibil altfel, intru cât or ce gest ar fi fost o dovadă de desbinare, de turburări, ar fi folosit dușmanului.

Inexact. Dovada cum a căzut, în cursul războiului, ministerul Briand.

Și acolo autoritatea militară începuse să nesocotească drepturile de supremație civilă.

Și acolo miniștri de resbei și generalissimii începuseră opera de incalcare a drepturilor parlamentului și a supremației civile.

Doritorii de dictatură, s'au izbit însă de un parlament demn, patriot, apărătorul cu adevărat al libertăților sfinte.

Și când generalul ministru de războiu, interpelat asupra unui fapt militar, a răspuns că nu dă lămuriri, dar că-și asumă răspunderea faptului, întreaga cameră, într'o izbucnire spontană dar prea de înțeles, a început să strige: „A bas le tyran!“ și ministrul n'a mai putut vorbi. Și când Briand, cu toată autoritatea lui, a spus cuvintele: „Guvernul se asociază la spusele domnului ministru de razboiu, cu adaosul....“ un sgomot infernal s'a produs, el n'a mai putut continua fraza, din nou a resumat“ A bas le dictateur!“, Briand n'a mai putut vorbi. Briand a căzut.

In ce lumină ar apărea parlamentul nostru, dacă am proceda prin comparație! Și doar nicăiurea ca la noi, un guvern nu s'a sustras atât de la controlul parlamentului și n'a făcut atâta abuz de cuvintele „îmi asum întreaga răspundere“ — cuvinte care mascau insuficient tendințele dictatoriale!

•

Formal, marele cartier general a fost desființat pe ziua de 1 Aprilie.

Timpul dăinuirei lui a fost un vis urât, o primejdie reală, pentru supremația societății civile.

Nu se va repeta ea oare? Totul depinde de noua formă ce va lua conștiința noastră cetățenească.

Se va produce ea aceasta nouă formă, menită a ne apara contra viitorilor impostori și dictatori?

Iată încă una din multele taine ale zilei de mâine.

Const Sorin.

Prohibire de consum la Paris

Berlin.

Cu începere dela 15|5 este interzis la Paris consumul cărnei proaspete, congelate, sărate, preparate sau conservate, precum și cea de pasări, iepuri de casă, vânat, afară de cea de cal; în zilele de Miercuri, Joi și Vineri din fiecare săptămână.

Consumul oricărui fel de carne, și cea de cal, este interzisă în sus numitele zile în restaurantele publice.

Câte-va Note

Parodie. — *Apropo de chestiunea cine i căpitanul Petrescu, dovedit acum în urmă că e cumnatul d-lui general Prezan, acest din urmă; parodiînd anecdota lui Speranță „Cine-i Nuhăm?“, ar putea spune:*

Cine-i Petrescu,
Petrescu este un militar,
Cu nevasta mea e frate,
Și era să fie și acționar

•

Parafină. — *Adevărul chimice, despre intima legătură ce există între parafină și unsoarea obicinuită, a fost dădută-zi pus în evidență și în lumea comercială, cu ocazia unei operațiuni făcute la o anumită instituție.*

Cei care au avut cu ce să ungă, au căpătat și parafină.

•

Partidul fustelor. — *Il anunță ziarul d lui general Averescu.*

Aderenții vor fi desigur numeroși — căci nu se cer calități de obiceiu reclamate la celelalte partide.

Deviza partidului este celebrul cuvânt al savantului francez: bărbatul are o celulă mai mult, femeia o fibră mai mult.

Deci cugetare nu; sensibilitate, excitabilitate, histerismul public, aceste toate, da!

•

Cabinetul de tualetă *este transformat în oficină diplomatică, spune* Indreptarea, *vorbind de partidul fustelor.*

De acum incolo cariera diplomatică va fi și mai multi revnită.

•

In întuneric. *La Galați s'a furat sirele aceste... dinamul de la uzine electrică.*

Această pentru ca hoții să se asigure de întunericul necesar pentru viitoarele lor operațiuni nocturne.

Blanzy

Vă puteți Dv. închipui că un colonel rus o să se facă, deodată și din senin, împrumutător de bani și că el n'o să cerceteze măcar cali tatea celor ce-i solicita împrumutul?

•

Ministerul semnat a refuzat achitarea împrumutului, într'adevăr, în ziua de 5 Martie serviciul de subsistența a garnizoanei Dorohoi, face cunoscut d-lui Ghelman, care acum poartă calificativul de inginer ca;

Rezultat al petiției Dv. din 28 | 2 crt. cu onoare vi se face cunoscut că, în conformitate cu ord. M. R. de sub ziștenția No, 455 din 3 | 3 a. c., până la noi ordine nu vi se poate elibera suma ce aveți de primit.

Ministerul cunoștea de acum chestia; cercetările începuseră, căpitănul Cismigiu era arestat sau pe cale de a fi arestat. Incepuseră să iasă la iveală matrapazlicurile.

Dar n'am terminat.

Rep.

REMEMORARI

I

Tot în acest ziar și loc, *la 9 August 1916*, sub titlul *dela Nistru până la Tisa* „Opinia“ anul XIII No. 2829), scriam(următoarele:

„Departe de noi de a blama guvernul că nu se pripește cu o neînduplecată intrare în acțiune... Căci nici nu trebue, nici nu putem să intrăm în acțiune..,

„Noi bucăoară nu credem în niciun angajament al guvernului cu tre'unul din beligeranți. Pentru rațiuni foarte simple: 1) Fiindcă nu suntem în măsură să luptăm pe mai multe fronturi.. 2) Fiindcă nu avem mijloace de a resista multă vreme și 3) Fiindcă propriu vorbind nu avem dreptul să riscăm situațiunea noastră, câștigată cu atâta chibzuință și trudă, *fără garanții formale și serioase*“.

Peste cinci zile primeam cea mai formală și mai tristă desmințire, căci consiliului de coroană adunat la 14 August 1916, i se comunica intrarea noastră în acțiune.

Cât a fost de greșită și de nechibzuită această intrare în acțiune, au dovedit'o cu prisosință cele dintâi ciocniri seriose, dar au evidențiat'o în cel mai tragic și dureros chip primele înfrângeri din Dobrogea ca și refularea trupelor noastre din Carpați.

Din nefericire pentru noi, frica exprimată la 9 August și cele 3 puncte mai sus enunciate s'a evidențiat așa fel, încât numai oamenii de rea credință vor putea contesta lucrurile:

Pentru fesenanții și stâlpii de cafenele, incapabili de a judeca lucrurile nici în chip superficial, broșuri ca acea intitulată: „Pentru naem“, conțin explicațiuni și justificări suficiente. Pentru oameni serioși și cuminți desigur că nu.

Căci a pretinde că; „România din cauza configurațiunei sale nu poate duce un război defensiv, ci numai ofensiv (pag. 11), apre a justifica acea lipsă de prevedere strategică, care se chiamă *retragere*, care în toate ipotezele e și probabilă și posibilă, înseamnă a nesocoti cel mai rudimentar principiu de apărare constituit de *instinctul de conservare*

Și de o atare nesocotință s'au făcut vinovați și guvernanții ca și strategii noștri din August 1916.

In totul războiului balcanic, în Nc. 11 și 12 al „*Viața Românească*“, din Nov. Dec. 1912, d. C. Stere, termină articolul său intitulat „*Perspectivele războiului Austro Rus și România*“, cu următoarele considerațiuni: „Ipoteza de indolență sau de nepricepere fiind exclusă, singurul motiv care poate justifica pasivitatea României, ar fi numai *siguranța*, că cuvântul din urmă nu va fi spus în Balcani *ci pe un alt câmp de bătălie*, pentru care trebuie să păstrăm nestirbită, toată puterea noastră de acțiune. Altfelin răspunderea pentru această *atitudine n'ar avea ispășire*.

„Să ne înălțăm dar cugetul și să ne întărim sufletul, în așteptarea ceasului de cumpănă“.

Și cu toate acestea am intervenit atunci, iar intervențiunea noastră ca și războiul balcanic, cari trebuiau să ne servească de lecțiune, căci au fost un felin de repetițiune generală a marei tragedii care se joacă astăzi, și care nu se putea amâna la infinit, nu ne au folosit întru nimic, întrucât oamenii noștri politici n'au trasnici o învățătură și cea ce-i mai grav *n'au voit*, să reasționeze de loc.

Că d. Stere ca și o samă de alți oameni de stat și patrioți români, priveau lucrurile prin prisma creatorilor Romîniei de ieri, le e altă chestiune. Ies se va rezolvi mai târziu, adecă în ceasul când poziționea diverselor naționalități cari trăiesc în Europa, se va fixa sănătos și staturnic.

Dar, că d-sa a prevăzut *ceasul de grea cumpănă*, este indiscutabil.

Și acest ceas a fost acel al marii conflagrațiuni actuale, în care *puteam avea* o chemare socială și istorică, onestă și serioasă, dar numai sub condițiunile puse de Stere, de: *a ne înălța cugetul și a ne „întări sufletul“*. Nu le-am întrunit pe nici una și de aci *dezastrul*.

Iată o vină esențială a *directivei noastre politico-sociale*.

Dar mai sânt și altele.

Voi continua deci.

ATOS.

Cum s'a frustrat banul public!

— Marfa rusească. N'ajung banii. Un curios proces-verbal. Un împrumut bizar. O sumă frumoasă. Refuzul de plată al ministerului. Cercetările justiției militare —

Am anunțat dăunăzi că la ministerul de răsboiu, serviciul subzistenței, se cercetează un caz tipic de frustrare a banului public. Un depozit de alimente rusești, oferit biroului de subzistența, cu suma de una sută cinci zeci mii lei, a fost cumpărat a pói de acelaș minister cu suma de un milion patru sute mii lei.

In legătura cu această chestiune, putem să dăm astăzi câteva date, care, ca și restul chestiunei, formează obiectul cercetărilor justiției militare.

Pentru marfa cumpărată de la ruși, cu exorbitantul preț de care am pomenit, atunci cînd se putea capata lucrurile cu un preț de zeci ori mai eftin, ne mai ajungând banii, comisiunea de alimentație recurge la un proces curios.

Folosindu'se de dispoziția ministerială, cu privire la funcționarea acestor depozite, și prin care se prevede că ele pot rădica bani de la ori ce instituție publică, comisiunea decide să facă un împrumut.

•

Iată textul procesului verbal, încheiat în acest scop și purtînd data de 28 Ianuarie 1918.

„Noi Artur Stavri, prefectul județului Dorohoiu Lt. Col. Dobriceanu, comandantul județului și administrator căpitan St. Cismagiu, șeful serviciului de subzistență al garnizoanei Dorohoi, comisie specială a M. R. pentru cumpărături de alimente de provenienta rusă.

Văzând insistența prea mare a ofițerilor ruși, care au făcut predarea și întru cât, din motive expuse de ei rese să că trebuie să plece, și,

Cum în casa nu sunt banii suficienți pentru plata.

Autorizăm pe casierul serviciului de subzistență să primească cu titlul de împrumut, la d. L. Teodorovici Ghelman, diferența până la plata facturilor, bani pe care să'i dea ofițerilor ruși.

D. Ghelman va pleca împreună cu casierul și cu șeful serviciului la Iași pentru a'și primi sumele avansate, ce rute de noi cu raporturile No. 7150 | 918 și 17 | 918.

(ss) Prefect de Dorohoi, *A. Stavri*, comandant militar. *Lt. Col, Dobriceanu*, șeful serviciului de subzistența Adm. Căp. Cismigiu.

•

Fără să bănuim de d-nii A. Stavri și Lt. Col. Dobriceanu întrebăm însă:

Cunoașteți un document mai curios de cât acest, așa zis proces verbal? Fiind că în casa nu sunt bani și ofițerii ruși sunt grăbiți să plece, se hotărește, nu să se ceară de urgență bani de la minister sau să se facă apel la vre'o autoritate, ci să se facă un împrumut la un particular. Și apoi ce sumă să fie împrumutată? Nu se specifică a se spune că se va lua de la acest particular, diferența până la plata facturelor, bani care să'i dea ofițerilor ruși. Cum vine asta, diferința? Și iarăș de ce împrumut? Dacă imediat după plată împrumutătorul, casierul și șeful serviciului trebuiau să plece la Iași spre a ridica banii, de ce n'au fost convinși ofițerii ruși să aștepte câteva zile și vor fi plătiți în mod regulat?

De ce n'au plecat ofițerilor ruși cu șeful serviciului la Iași, ca să încasese ei direct banii?

Dar credeți oare că diferența aceasta la facturi reprezintă o valoare neînsemnată? iată ce spun actele.

•

Trei zile după încheierea acestui curios proces verbal, serviciul subzistenței Dorohoi, eliberează d-lui intendent colonel Ghelman, recipisa No. 854 din 31 Ianuarie 1918, purtînd mențiunea.

S'a primit de la d. Int. Col. Ghelman suma de lei 378 532 bani 67, înregistrat la No. din... și trecut în registrul minic de primiri și cheltuelii pentru împrumut asupra mărfurilor rusești cumpărate.

(ss) Casier Ad. Sublt. Disteanu C. Ilie verificat Ad. Lt. Stefănescu Al.

•

Vra să zică suma de 378 532 lei reprezenta numai diferența la facturi. Dar cît era valoarea întreagă a acestor facturi? Și de la cine se face împrumutul? De la un colonel de intendentă rus.

INFORMATII

Este în afară de orice îndoială că pacea va fi semnată.

Două chestiuni preocupă în cel mai mare grad juridică:

Suspendarea dreptului de recurs, pentru cei condemnați de curțile marțiale și problema oprirei avocaților civili da a pleda înaintea zisele curți.

Cu privire la ambele aceste chestiuni vom publica în numărul de mâne, o interesantă convorbire cu d. Lascar Antoniu.

Cu noile taxe pe băuturi spirtoase și zahar statul va avea la venituri un plus de 162.500.000 lei, față de consumul din trecut.

Acest plus ar acoperi un împrumut de 3 miliarde.

Cum noulle taxe nu se vor resimți mult, statul va mai putea pune și alte dări mici, cari împreună cu veniturile spirtoaselor și zahărului vor acoperi toată datoria noastră de războiu.

D. Gh. Botez, președintele comisiei interimare, în alcătuirea budgetului comunal, a revenit asupra dispoziției luate de fosta administrație comunală, de tripla taxa pe apă.

Ținându'se în seamă iarăș marea cheltuială de întreținere a conductei de la Timișoiti, d. Botez a acceptat dublarea actualei taxa, care însă va fi repartizată cu multă echitate.

D. Ștefan Vlădescu s'a retras din redacția noastră.

Opinia îi aduce aici mulțumirile sale pentru neobositul concurs ce d-sa i'a dat într'un interval de peste un an și jumătate.

Direcțiunea generală a Poștelor și telefoanelor, aduce la cunoștința publicului, că din lipsă de materiale și alte mijloace tehnice, este nevoită să amâe încă mai multă vreme restabilirea comunicațiunilor telefonice la foștii abonați, la înființarea de noi posturi particulare.

Vor fi satisfăcuți numai abonații, cari posedă toate materialele și aparatele necesare.

A apărut decretul regal prin care regimentul 8 vânători își schimbă denumirea în regimentul 8 grăniceri și este inglobat în comandamentul brigadei de grăniceri.

Comandatura județului Ilfov VIII a dat ordine ofițerului cu aprovizionarea populației civile din teritoriul ocupat ca de Pastele românesc să pună în consumație un mare număr de miei.

Alimentarea orașului. — Pentru sărbătorile de Paști lumea se îngrijește. În oraș se găsesc alimente în cantitate suficientă, dar ce folos dacă din pricină prețurilor nu te poți apropia de ele.

O pâne 6 lei, un kilo carne de miel 8 lei etc.

Efectul suspendării prețurilor maximale nu s'a manifestat până acum de cât sub raportul aprovizionării cu alimente, dar nu și cu privire la prețuri. În lupta dintre Primărie, care vinde cu prețuri maximale și negustori, cari cer de 3—4 ori mai mult, cine va învinge? Ne-ar plăcea ca Primăria să nu cedeze până ce prețurile nu vor apuca o cale mai apropiată de normală.

Așteptăm de la energia dlui Gh. Botez, actualul Primar al Iașului se continuse a ne procura pe viitor zahar, ceaiu, făină, oleiu etc.

Cine va a cumpărat 4 pachete ciaiu cu 25 lei unul. Mergând într'o prăvălie a cerut un pachet identic pentru care i s'a cerut 40 lei, și la urmă l'a redus la 35 lei.

Cumpărătorul oferă atunci negustorului 4 pachete, cu prețul ce l'l cerea dânsul. Comerciantul însă ofera între 12—13 lei.

Dacă nu câștig la un pachet de ciaiu cel puțin 12 lei, zice el, n'am făcut nimic. Contra unei asemenea specule trebue lupfat din răsputeri.

In ziua de 8 Aprilie a încetat din viață la Doroheiu dra Iuliana Ionescu în etate de 18 ani fiica cunoscutului Avocat Dimitrie Ionescu.

La tribunalul Ilfov ședințele se deschid la orele 2 p. m. și durează după necesitata până la 7 ore seara.

Specula cu tutunul.—Temându-se ea nu cum va să piardă ocazia nimerită a războiului pe care mai târziu o vor regreta, cu tot strigătul publicului, în special al celui nevoiaș, cu toate măsurile de tot felul ale autorităților numărul speculatorilor s'a mărit văzând cu ochii. Unde te duci încotro te întorci dai cu ochi de acești nesecetiți care expun fără nici o teamă spre vânzare tot felul de mărfuri în schimbul unor prețuri într'ad văr fabuloase.

Nu mai vorbim de articole de prima necesitate sau cele de a doua cum de exemplu sunt: săpunul, lumânările, ața etc. ci în privința speculei ce se face cu tutunul și cu țigările care deși nu sunt articole de prima necesitate ori în drept au obligația să ia măsuri împotriva acestui fel de speculă.

Ca dovadă ne vom întreba: cum se face că tutunul sau țigările care se distribuesc odată sau de două ori pe lună se găsește de vânzare chiar în abundență pe la toți cheiorii dela toate bererile și toate restaurantele pe un preț îndoit sau chiar întreit?

Cum se face că întregi cutii cu țigări se găsesc pe la speculanți de toată mâna care sau pentru o țigară „Națională" rotunda sumă de 25 de bani? Am privit toate acestea ca pe o enigmă, dar cum nedreptățile se înțeleg dela sine, rugăm pe cei în drept, precum i am mai rugat de multe ori în această privință, să ieie măsuri mai serioase, împotriva tuturor acelora care se ocupă și cu acest fel de speculă cu atât mai vârtos cu cât tutunul e un monopol al Statului,

Cuvinte cu rost.—Ziarul „Îndreptarea în ultimul său număr publică, sub titlul „Politica internă", o scrisă violentă în potriva partidului fusteilor.

„Inflăcărate de ideal și sigure de impunitate, fiind înarmate cu ochi galeși și cu zâmbet de pierzanie pe guriță fermecătoare, damele noastre nu se mulțămesc să aibă o opinie, s'o spună și s'o impună: Domnițele lor au mai prins gust și la traiul sfesilor, exercițiu până acum rezervat sexului urât și slăbit. Sfori de mătase, sfori parfumate de versi orientali, dari sfori solide cari tae și intră în carne.

Cabinetul de toaletă este transformat în oficină diplomatică, iar uneltele de croit și cusut servesc la cârpeala politicei interne".

Și drept încheiere:

„Negăsind probabil alt mijloc de a se închina modei, damele noastre pun bazele unui partid nou: partidul Fustelor partidul Fustelor este pentru noi o mare năzuință! tot binele ce va putea face ne stă încă în cale, *căci până acum n'a făcut de cât rău*".

Este lesne de înțeles semnificația acestui dar acuzarea că n'a făcut până acum de cât rău trebuințele precizate și mai cu seamă documentate.

Ori ce caz antrefileul în chestiune are o vădită semnificație politică și care probabil este numai începutul unei anumite campanii.

Azi dimineața a încetat din viață dna Amalia Gheițer soția comerciantului I. A. Gelțer.

Numele regretatei se leagă, pe lângă numeroase acte filantropice și crearea „Maternității" israelite și a cantinei Gelțer; două mari instituți.

In sânul populației israelite, știrea despre moartea acestei filantrope a provocat regrete unanime.

Chițibușerii administrative.— Femeia Maria Dumitru Roșu din o comună învecinată al cărui barbat e pe front și are cinci copii mici este angajată să aducă un car cu fân cui va din Iași.

Ea nu cunoaște formele legale. Jandarmii îi dau voe să iasă din sat cu fânul.

Ajunsă în Iași e dusă la comisia V apoi la II și în fine la depozitul de furaj unde i se confiscă fânul iar ea e dată în judecată.

În ce țară trăim?

•

Un domn cere comisiei de aprovizionare să i se dea voe a și procura fân.

I se acordă un permis pe 90 kilograme fără să se specifice pe cât timp nici de unde ci se zice pur și simplu din „comunele din județul Iași.

Cât trebue să umble orașul până să găsească fânul și se îndeplinească ne număratele formalități?

Nu e prea?

Când vom scapa de toate acestea?

Proprietarii de imobile urbane din orașul Iași, în urma unei consfătuiri ținută ieri în localul „Băncei Moldova" au hotărât numirea unei comisiuni compuse din dnii G. S. Cristofor, N. Canacău, G. D. Șerban, M. Wachtel și dr. Konya ca să redacteze un memoriu.

Rostul lui va fi de a arata dlui Prim ministru și ministrului de justiție neajunsurile ce au avut a suferi de pe urma legilor excepționale și ordonanța prefecturale No. 5 ordonanța specială pentru Iași, și a cere revocarea lor.

Farmaciștii de la spitalele mobile roagă pe d. ministru de răsboiu a i de mobiliza.

In adevăr, astăzi mai multe secții sunt reunite într'una și pentru un număr mic de bolnavi, sau câte doi farmaciști, care n'au aproape nimic de făcut.

Sunt apoi unii dintre ei care au interesă deosebite, alții au examene de susținut și ar fi drept să se țină samă de situațiunea lor.

Ne place să credem că d. General Hârjeu va asculta doleanțele lor.

O delegație a funcționarilor administrațiilor financiare a vămilor, s'au prezintat ministrului de finanțe, și au rugat a li se îmbunătăți soarta, ținând seama de scumpetea traiului.

D. Ministru Săuteson, a promis că va face totul pentru aceasta. Va acorda din nou acestor funcționari sporul de salarii, care fusese suprimat în ultimul trimestru și va prevedea și o indemnizare de chirii.

Ministrul a adăugat, că va înființa niște cooperative, care să procure funcționarilor alimentele necesare, pe preț redus.

Se știe că încă din anul 1912 s'a înființat în Iași o societate numită *Propășirea Iașilor* ale cărei statute s'au votat de o adunare numeroasă.

Din ea au drept a face parte oricare locuitor al orașului care își manifestă o atare dorință.

Din cauza împrejurărilor însă, campania din 1913 și apoi răzbeiul mondial din 1914, această societate nu s'a putut manifesta mai puternic.

Astăzi însă, când e vorba de refacerea și propășirea Iașilor, socotim că timpul e venit pentru o vie activitate a ei.

Este locul ca dânsa să lupte între altele pentru o bună chibzuire a autonomiei comunale despre care ni se vestește că se va aduce la îndeplinire de guvernul actual.

Aderările se primesc la d. avocat G. Cristofan, strada Cuza Vodă No. 42 Ele se pot face prin cărți poștale.

Doamna Babeș, soția d-lui Babeș directorul fabricei Azuga și vice presidentă a societății „Crucea Roșie" filiala Prahova, a încredințat I. P. S. Mitropolit Pimen, al Moldovei și Sucevei, suma de una mie lei, dintre cari 500 lei pentru invalizii și 500 lei pentru orfanii din răsboi.

Banii au fost depuși la societățile invalizii din răsboi și Ocrotirea orfanilor.

Pentru lărgirea străzei Caragheorghevici din București și deplasarea grilajului dela palatul Băncei Naționale, consiliul județean din Bucuresti a votat un credit de 18000 lei.

Renta franceză 3 la sută cotează 59; consolidatele engleze 2 jum. la sută sunt cotate cu 55.

Eroul aviator german baronul von Richthofen a fost înmormântat cu mare pompă într'un mic cimitir din apropierea locului de aterisare. Baronul a fost împușcat în timpul luptei.

Englezii și francezii au depus coroane pe mormântul eroului.

Panglicele purtau inscripția:

„Viteazului dușman demn de admirația noastră".

In București s'a organizat vânzarea alimentelor. O ordonanță a poliției apărută „eri" în Bucuresti dispune ca:

Vânzarea untului fără ambalaj este interzisă.

Pachete mai mici de 200 gr. exclusiv ambalaj nu se pot vinde.

Ambalajul trebue să aibă tipărită adresa producătorului, greutatea exactă fără ambalaj, (neatoro, stora de apă sau presat), alte indicațiuni nu sunt admise și apoi prețul de pachet.

Contravenienții se pedepsesc cu amendă până la 3000 mărci sau închisoare până la 7 luni după alegere sau împreună; în afară de aceasta se poate confisca și untul.

Ordonanța intră în vigoare cu începere dela 10 Mai st. n.

ULTIMA ORA

Franco-Englejii continuă retragerea

Nauen.—Marele Cartier German. Frontul apusean. Pe câmpul de luptă din Flandra dușmanul s'a retras în hotile din apropi. Dela sud de Langemark el s'a retras peste Steenbach la răsărit de Voes el s'a retras în pozițiunile sale din toamna anului 1914, iar la Zillebecke el s'a retras dincolo de aceste poziții.

Trupele noastre urmărind cu energie pe dușman l au silit de multe ori la luptă. Cu această ocazie am luat bogăți prizonieri și mai multe sute de engleji. Noi am atins linia Sud vest de Langemarkmalul apusean al raului Steenbach Verlorenhoek Roogzi le Verke-Vormezele înălțimea în jurul căreia s'au dat lupte atât de grele în anii trecuți. In sectorul Kemmel a avut loc o puternică activitate de artilerie.

După respingerea contra atacului dat de Francezi în seara zilei de 26|4 contra povârnișului apusean al acestei înălțimi infanteria noastră s pornit din proprie inițiativă în urmărirea dușmanului bătut și a luat cu asalt localitatea Loker.

Pe malul nordic al râului Lys au eșuat atacuri dușmane. Cu această ocazie am luat prizonieri engleji în timpul unei întreprinderi reușite la nord vest de Festubert. La Givenchy au fost respinse puternice atacuri engleze.

Pe câmpul de luptă de pe ambele maluri Somme activitate de luptă s'a mărginit la recunoașteri și la duel de artileria intermitent. La pădurea Hongard s'a prăbușit un atac parțial dușman.

Paris. — Nici o acțiune de infanterie în cursul zilei. Lupta de artilerie se menține vie la sud de Semme și pe ambele maluri ale râului Avre. Bombardament violent în regiunea Lafaux și pe frontul dinspre pădurea Courierve-les Chambetes.

Ziua calmă pe restul frontului.

Stiri în legătura cu luptele din apus

Nauen— Ziarul „Zürcher Morgenzeitung" află din informații londoneze că retragerea însemnată a trupelor engleze produce mare neliniște.

Englezii se așteptau în cel mai rău caz la mici succese germane, însă nu erau pregătiți pentru o victorie așa de mare germană cu un număr așa de însemnat de prizonieri și o gardă așa de numeroasă.

*

Corospondentul militar al ziarului B. Z. am Mittag" scrie:

Fiecare palmă de pământ pierdută de Englezi înseamnează pentru ei înrăutățirea situației căci ei sunt tot mai mult înghesuiți în capetele lor de pod și pierd tot mai mult libertatea de mișcare.

Odată și pierderea muntelui Kemmel s'a sfărâmat pivotul întregului englez de pe Yser.

Ziarul „Kolnische Zeitung" dela 27-4 scrie: Diviziile franceze a trebuit să încadreze diviziile engleze și au suferit cele mai grele pierderi, căci au trebuit să apere locul cel mai primejdios, pe Somme.

In ordinul său de zi, Sir Douglas Haig a vroit să încurajeze trupele sale, anunțând că aliații francezi au sosit pentru a'l sprijini.

Francezii însă nu au resistat mai mult decât diviziile engleze.

Pe canal Hellebeke un ofițer cu o trupă de recunoaștere a înaintat la 26 peste Canalul Yser la răsărit de Costhoek spre nord, a pătruns printr'un atac îndrăzneț în pozițiunile de la nord de canal, a prins 10 engleji și a luat 10 mitraliere.

*

In sectorul de luptă dela Handgard au stat până acum Engleji

Aceștia nu au participat însă cu forțe mari la marele contra atac dela 26 | 4, ci au lăsat toată această grea sarcină în seama rezervelor proaspete francese. In timpul acestor vreme dar zadarnice atacuri, Francezii au avut cele mai mari pierderi. Armata marocană, considerata ca o trupă de elită, care a trebuit să fie adusă pentru înlocuirea Englejilor de la Pădurea Handgard, a suferit pierderi extraordinare de serioase

Primul regiment al legiunei străine, regimentul de Turcoși și Suavi din această divisie înaintând la atac în rânduri strânse, au fost secerate dela scurtă distanță de focul mitralierelor germane

Delegația germană la Moscova

Nauen— Delegația germană sub conducerea ambasadorului imperial, contele Mirbach, a sosit în Moscova.

Unde se găsesc germanii

Nauen. Englezii ne-au cedat alte părți ale terenului din Flandra.

Ne găsim pe linia sud vest de Langemarc - Verlarenhoec - Hooge-Zillbeecke.

Importanța localității Kemmel

— Teribilele lupte date —

Nauen. — Corespondentul serviciului trans oceanic comunică: Prin cucerirea masivului Kemmel și a pozițiunilor dușmane învecinate, care se găsesc de ambele părți ale canalului Comines-Ypre până la apus de Dranceter (4 km. la nord vest de Bailleul) armata generalului Six von Armin a obținut un nou mare succes.

Francezii înlocuiseră de curând diviziile engleze din acest sector cu câte va zile mai'nainte. Intr'un ordin de zi plin de elan, Sir Douglas Haig a menționat intervenirea aliaților săi, pentru a ridica moralul trupelor sale. Dar și această speranță pusă în ajutorul Franței, care trebue întotdeauna să intervină în folosul Angliei, s'au dovedit înșelătoare.

Când după o pregătire de artilerie extraordinară, trupele de asalt au urcat povârnișurile repezi ale muntelui Kemel în sorii zilei, rezistența Francezilor a slăbit tot așa de repede ca și apărarea Englezilor de la răsărit și apus de Kemmel.

La nordvest de Wytschaete însă, Englezii au opus o rezistență îndârjită, care a fost însă luptată printr'o acțiune bine concentrată a infanteriei și artileriei.

Trei poziții dușmane puternice au fost luate cu asalt una după alta. Satul Dranceta a căzut după o luptă aprigă cu Bavarezii de sub comanda prințului Franz. In sat a fost luat prizonier un comandant de batalion francez împreună cu un detașament mixt de câteva sute de francezi și engleji.

In acest spațiu îngust erau nu mai puțin de trei divizii franceze și una engleză. Englezii nu și'a ascund numai jumătatea frică de această mică putere de rezistență a Francezilor.

Francezii pe de altă parte nu sunt mai puțin înverșunați în contra Englezilor, și numai ca ei trebue să scape cașanele din foc pentru Englezi. Și aci pierderile germane sunt mici, cu toate că muntele Kemmel a ușurat în mod extraordinar apărarea dușmanului. Un ofițer englez prizonier a trebuit să mărturisească că deasupra drumului său până la locul de adunare nu a văzut nici un german mort.

Importanța masivului Koemmel. Cu privire la importanța acestei poziții, Ostgermann scrie la 21 | 4 în „Berner Bund", Generalissimului Foch nu i'a mai rămas nimica de făcut de cât să recurgă la efectivul armatei sale de manevră pentru a sprijini frontul englez de pe muntele Kemmel.

Odată cu această poziție cade linia Ypres Poperinghe Hazebrouck, care este ultima legătură care asigura joncțiunea frontului belgian de pe Yser cu frontul englez de pe Lys și Aille.

Ca și în regiunea Hangard, tot așa și aci, Englezii nu au putut să îndeplinească ordinul comandantului suprem de a nu ceda nici o palmă de pământ. La 24 | 4 puternice forțe dușmane au atacat, după o puternică pregătire de artilerie și mine, la nord vest de Festubert Acest atac, precum și un altul dat la ora 10.30 seara dealungul șoselei Meteren Pletre, au fost respinse cu mari pierderi pentru dușman. Reprezentantul din Paris al ziarului italian „Tribuna" spune:

„Imensele provisii pe care le aglomerase aliații înapoia sectorului de front de pe Lys, trebuiau să servească nu numai pentru aprovisionarea silnică a frontului dar și pentru marele atac plănuit la Ypres și Meeln, care însă a fost prevenit de comandamentul german în urma păcei cu Rusia.

✝

Speranța L. Pălănescu soția. Ecaterina Mihai și Marioara copii, Elena și Colonel Popovici Pecilia și Colonel Liciu surori și cumnați Ecaterina Dr. Mihailescu soacra, Elise și Căpitan Hertan cu copii cumnați, Linica și Octave Bozdugan cu copii, Adina și Gheorgetta Popovici nepoți și nepoate. Maria Pălinescu vară cumplit îndurerați Fac cunoscut prietenilor și camarazilor încetarea din viață a scumpului lor

Lt. Colonel Lucian Pălănescu

decedat subit în ziua de Vineri 13 Aprilie ora 1 jum

Inmormântarea a avut loc în Vaslui Duminica 15 Aprilie

Isaak A. Gheițer soț. Rotenberg frate, și familiile Corne, Engenberg, Rosen și Sandl. au adâncă durere de aduce la cunoștință ireparabila pierdere ce au suferit prin încetarea din viață a mult iubitei.

Amalia Geltzer

decedată în vârsta de 48 ani Sâmbătă în 14 Aprilie și roagă cunoscuții și amicii să asiste la inmormântarea care va avea loc Marți 17 Aprilie c. Cortegiul va pleca dela locuința defunctului str. Elena Doamnă 17 la 3 p. m pre cimitirul israelit.

De vânzare prin Tribunalul Iași S. 3 în ziua de 16 Mai 1918 un imobil din Iași strada Carol No. 45, compus din două prăvălii, pivniță grădină și mai multe odăi de locuit, și una vie din Comuna Bucium podgoria Vișan, având șase hectare vie lucrătoare livada, puțin loc de arătură, mai multe odăi de locuit pivnițe, fântână, rajd, velnițe și idicul necesar între care vr'o 58 vază, a def. Dimitrie Arghirepol, scoasă în vânzare de moștenitori pentru ieșire din indivizinne.

dosar No. 757 | 916

3—S.b.

"Unirea"

Societatea nume colectiv pentru comerț în Basarabia

Iași str. Elena Doamna 12

Oferă spre vânzare în en gros Articole alimentare și vinuri.

Prețuri de convenință

Caut fosta soră de caritate la o Doamnă să se prezente între 2 jum, și 3 jum în str. Cuza Vodă 11. 2—1

Caut 1 odaie și bucătărie în centrul bine mobilată parter în apropiere unui doctor a se adresa str. Cuza Vodă No. 11. 2—1

Dna Dr. Brandmark roagă prietenii a-i înapoia cărțile împrumutate strada Panteleimon No 8,

De vânzare O iapă de călărie și trăsură la Dl. Const Gh. Vasiliu str. sf. Andrei 10 3—1

TALPA RUSEASCA I-a

Chevreau Francez Extra-fin Box american negru și galben elland dog pentru ghete la

Magazinul Conservatorului

32 str. Lăpușneanu 32

Au sosit coarde fine

Tuburi de cauciuc pentru pulverizătoare și lacate sunt de vânzare la Unirea str. Elena Doamna No. 12. 8 1

Piele neagrăde chevreau de vinzare în strada gh. Mârzescu 18 la etaj. 2—1

Ocaziune

Rochie splendită model original Paris tali 44. de Foular negru cu buline albe, Broderie de mână și monaseline dou furn matasă. Vând lei 1600 sau fac schimb țoată rochia bleu marin fină plus diferență. A se adresa strada Colonel Langa No. 11 în curte ușa din dreapta D-na Oprau. 3—1

Fabrica de bere „Zimbru"

din Iași se vinde în condițiuni avantajoase.

strada Păcurari 91.

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 35 lei
6 luni . . 20 „
3 luni . . 10 „

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un rând pag. I, 1 leu
— — — II, 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

Administrația la Tipografia H. Goldner — Iași. — Telefon

Anul al XIV-lea. — No. 3329. Vineri 20 Aprilie 1918

Romînia și Ucraina

Presa noastră se ocupă mult cu chestiunea *Ucrainei* și aceasta în legătură cu unele pretenții ale noui republici asupra anumitelor ținuturi din Basarabia și în unire cu unele afirmări că Ucraina n'ar putea exista ca stat independent.

Pretențiile Ucrainene în Basarabia au la bază faptul, că în Akerman și în Hotin ar predomina elementul ucrainean și faptul istoric că într'o anumită epocă cazacimea ucraineană ar fi stăpânit anumite ținuturi din Basarabia.

Dacă am extinde pretențiile popoarelor la anumite ținuturi pentru faptul că într'o anumită regiune s'ar găsi un element național preponderent altuia și am judeca revendicările naționale după tratatele de istorie am ajunge la complicațiuni atât de bizare încât ar fi imposibil minței celei mai aprige să le poată deslega Soviniștii din fie care națiune utilizează acest sistem de judecata și nu e de mirare că totdeauna cad în absurd. Ne miră chiar că soviniștii ucrainieni nu au pretenție și asupra Dobrogei pentru că este cunoscută în istoria ucraineană și o *Zadunaiscazie siecl* care a avut ființă dincolo de Dunăre în meleagurile Dobrogei.

Dar, nu se stabilesc pretențiile naționale după fugarnicele schimburi istorice și pe accidentalele emigrări și imigrări de popoare care creează în ținuturi cu totul deosebite din punct de vedere geografic și etnic o anumită supremație a unei populații asupra alteia.

Și noi credem că guvernanții ucrainieni și vor da seama că dacă s'ar stabili ca logic punctul de vedere sovinist atunci și România ar avea dreptul să pretindă la stăpânirea tuturor acelor ținuturi locuite de români dincolo de Nistru și care sunt destul de vaste și se întind până sub porțile Poltavei și Harcovului.

Că fie care neam nu trebue să mite elementele sale naționale răsleț pe un alt teritoriu — e drept și Ucrainenii au dreptul să ceară pentru connaționalii lor din Akerman și Hotin limba în școala lor, cum avem și noi dreptul a cere de la republica Ucraineană limba și școala românească în satele și orașele de dincolo de Nistru.

Suntem convinși, că la o stare înțelegere se va ajunge și că discuțiile cari există acum vor fi lichidate spre binele și mulțumirea amândoror a țărilor.

*

Greutățile pe care le întâmpină Ucraina pentru organizarea sa interioară cred că sunt suficiente pentru guvernul ucrainean pentru a și mai lua asupra lui și greutăți externe. Greutățile acestea pe care le are de întâmpinat și fac pe mulți să creadă în neexistența sau neputința de a exista un stat ucrainean.

Rusificarea făcută în Ucraina este identică cu aceea din Basarabia. Toată clasa suprapusă, toată clasa mijlocie este rusificată și conștiința națională este atât de desrădăcinată în cât ele nu pot concepe că poate exista un stat ucrainean.

Clasa țărănească, clasa de jos, este însă ucraineană, nu știe alta limbă de sât limba ucraineană, pe care a exprimat'o așa de dulos și drag bardul lor național Taras Sevcenco. Bine înțeles, că din clasa aceasta n'au reușit să se ridice de cât puține elemente conducătoare și abia acum se formează acel stat major de oameni care vor ține frâ nele puterii. Lipsa aceasta de oameni conducători, lipsa unei culturi ucraniene, unei științi ucraniene face pe mulți să nege existența unui popor ucranian. Greșeala aceasta o fac e curios și istoricii, care trebue să știe că și România la 1854 nu presenta un alt aspect și că faptul acesta n'ar fi îndrituit pe nimeni să susție, că România n'avea dreptul la o existență, independența națională pentru că n'avea o cultură, o știință națională și un exces de oameni conducători ai destinelor țărei.

Ucraina se găsește în momentul de față în aceași situație ca și România în ajunul închegărei ei de stat de sine stătător. Poate că contrastul e mai mare, asta sicând se cere unui stat un mai mare lux de cultură, civilizație, un stat major mai ales de oameni politici, de cât se pretindea în veacul trecut, dar aceasta nu înseamnează că nu mai pot ei la viață popoare vechi, cari au tradiția trecutului limbei, istoriei și vieței lor de stat.

Asămuirea între trecutul nostru de stat și cu actuala pregătire pentru viața de stat a Ucrainei, o va face pe ultima să pricepă necesitatea unor raporturi prietenești cu România și oamenilor de stat ar trebui să învețe multe de la un mic popor cum a putut și știut să se rădice în decursul câtor va deceniî la situația pe care o are astăzi. Căci ori cari vor fi vicisitudinile organizărei noastre, ele ne au permis totuși să dăinuim ca stat și să ne implinem ca atare și poate evitarea acestor vicisitudini din partea Ucrainenilor le vor permite ca ei să fie o țară mai cuminte de cum a fost România de norocoasă.

Ucraina și România au nevoie de o strânsă și leală unire și ca vecine și ca popoare atât de asămuite prin structura și prin trecutul lor istoric.

Yssay

Rubla, primejdie pentru finanțele noastre

— Ne amenință o mare primejdie. — Răul ce ne-a făcut rubla. — Emisiune fantastică. — Falimentul Rusiei. — Spre nimicnicie. —

— Convorbire cu d. Săulescu, ministru de finanțe. —

O nouă problemă financiară s'a pus pentru noi. Primejdia invaziei rublei devine tot mai mare. Ministrul de finanțe a reacționat.

Convorbirea ce urmează, pe care a binevoit a ne acorda d. Miișu Săulescu, ministru de finanțe, va edifica pe cetitori.

Decretul apărut eri în „Monitorul Oficial, prin care se stabilește valuta rublei produce multă agitație în lumea financiară. Pentru unii el a constituit o surprindere, alții se arată îngrijorați de o eventuală perturbare a circulației monetare, iar bancherii sunt nemulțumiți, mai ales acei care dețin mari cantități de ruble.

Am crezut de cuviință să exprim a ceste lucruri d-lui ministru de finanțe și răspunsul a fost:

— Mă așteptam ca dispozițiile ce voi lua în privința circulației monetare să producă perturbare și care care se zăpăcesc în public, dar ce voești, sunt situații când trebuie să privim cu îndrăzneală problema de deslegat, să luăm la timp măsuri de îndreptare, chiar dacă ar ți de practicat o operație chirurgicală, ca să evităm o catastrofă.

— D-ta vedeai, Domnule Ministru, vre un pericol iminent pentru finanțele noastre din cauza marei circulații de ruble?

— Rubla, Domnule, rubla în totd'auna ne'a făcut rău, în cursul istorii. numai rău, ca și deținătorul ei!

— Ați binevoi d-voastră să specifi cați, pentru cititori noștri, care este răul ce aduce după sine circulația rublei?

Mai întâi e vorba de Basarabia și în al doilea rând de noi. D-ta știi care este deplorabila stare în care se află politicește acea ce fu altă dată marele imperiu rus. Or, noi în finanțe avem un adaugiu cunoscut al marelui ministru de finanțe francez Baronul Louis, din timpul restaurației: *faites-moi de la bonne politique et je vous ferais des bonnes finances.* Starea haotică a Rusiei a adus după sine o stare tot așa de haotică a finanțelor ruse, în cât ne putem întreba care catastrofă e mai mare, acea politică și națională sau cea materială și financiară. Fărâmăturile imensului imperiu moscovit se sbat în cea mai complită criză financiară.

Cea ce pare paradoxal e că toată lumea crede că posedă bani, adecă colo sale cantități de hârtie tiparită, cu diferite vignete, a cărei semnificare însă e foarte problematică.

— Cum, D-le Ministru, să fie o așa de mare emisiune de monedă hârtie?

— Ascultă, te rog. În Rusia pe timpul perioadei țariste a războiului s'a emis cam de douăzeci de ori stocul metalic al Băncei imperiului, lucru ne mai auzit în analele financiare ale lumi. A venit apoi perioada republicei ateniane, de sentimentalism umanitar și utopic a lui Kerenschi. Acest naiv visător, voind să facă bine la toată lumea, a distribuit prin emitere de ruble, tezaurul public al Rusii la provincii, comune, sovieturi, armată, partisani, propagatori etc, etc.

— Fără nici o regulă, fără acoperire metalică?

— Fără absolut nici o regulă. Privește rublele lui Kerenschi. Nici o semnătură, nici un număr, nici o indicare precisă pe ce anume s'ar baza.

Știi la ce duce utopia în politică, 'ți poți închipui unde conduce utopia financiară.

De altfel chiar rublele imperiale, rublele Romanoff denumite de noi, chiar ele se găsesc în public același bilet, cu același număr și aceași semnătură în mai multe exemplare.

Specimene de acestea se afiș, de curiozitate, la Banca Națională a noastră...

— Cum se poate așa ceva?

— Se poate. Dar se mai poate și alt-ceva. Pentru că în acest zisul *infinit organizat* care se credea că e Rusia, dar care s'a probat că este *infinitul neorganizat*, s'au mai întâmplat și altele. Principalele orașe, Petrograd, Moscova, Odessa Tiflis. etc, au emis și ele ruble. Dar mai mult, unele cluburi, cercuri, chiar particulari au emis ruble. Posed ast fet de exemplare.

— ClubURIle? particulari? Pare fantastic.

— Da, Domnul meu, prin urmare cum era să privim noi la această anarhie, la acest vulcan infernal al rublei, care complectează ilustrează Rusia bolșevistă, cu neputință sau cu abstractă indiferență.

Se mai vorbește acei de falsificări, făcute de interesați de tot felul. Se poate, cine o în stare să controleze.

— Dar bine, Domnule Ministru ast fel de situații s'au mai întâlnit în alte țări?

— Da. Noi suntem în cursul istoriei, stări similare, când, în Franța, pe timpul revoluții, din cauza emisiunilor sălbatice, cu toată regula aparentă, sem nături, numere, indicații de stoc metalic totuși francul ajunsese astfel de depreciat în cât o pereche de ghete costa 20,000 de franci.

— O pereche ghete 20 000 de franci! Și credeți că rubla merge pe aceeași cale?

— Dacă nu vor interveni măsuri energice, pe care nu văd cine să le ia, rubla merge și ea la nimicnicie, la nihilism, la *nitchevo*, ca și imperiul căruia îi aparținuse. Nu puteam lăsa pe bună draga și pușinda noastră Basarabie, care nu e culpabilă de crimele Rusii țariste, nici de inepțiile utopice ale Rusii revoluționare ori de concepțiile orgii bolșevicie n'o puteam lăsa pradă unei epidemii de hârtie monedă, capabilă să înăbușe viața noastră economică și socială. Trebuie o operație salvatoare și am căutat s'o practic cât mai dulce posibil.

— Dar bancherii noștri?

— Vedeți, eu înțeleg îngrijorarea bancherilor. Ei au fost de bună credință. Cei mai mulți au speculat în mod legitim și au folosit circulația și comerțiu în aste momente dificile și aci toe mai stă rana pe care numai patriotismul și puterea lor de sacrificiu o poate vindeca. Credi că eu nu nu'mi am dat compt că tăind în carne vie voi face să curgă sânge, că voi provoca dureri și usturime?

Dar ce puteam face?

Când vor ajunge la prăpastia spre care ne îndreptăm, bancherii cari sunt oameni practici și cu prevedere vor pricepe că nu se putea alt-fel. Să nu ne ascundem după perifraze, să precizăm cu-intele: Rusia e în stare de faliment, aceasta e adevărul, deci trebuie luate toate măsurile ca moneta ei să treacă frontiera în condițiile cele mai puțin grele pentru publicul și piața noastră financiară.

Am suferit atâta, să suferim și acest neajuns al nesuferiței noastre alianțe cu un popor care ne a adus numai calamități de câte ori am venit în contact cu el. Peste Nistru s'a dus rusul, peste Nistru ducă-se și rubla. Acolo să fie terenul de activitate, să dea Dumnezeu bun și folositor, al Rusului și rublei sale. Cât despre noi să rămânem cu străvechiul, excelentul nostru *leu*, care, bine și sigur emis, cu regulă și parcimonie, ne va salva finanțele și viața noastră economică.

— Mulțumesc, d-le Ministru, poate că ceva cifre și calcule...

— Sunt grăbit, vezi ce este la mine, mai vino de mă vezi. REP.

Cum am pregătit și făcut războiul

Continuare la Rememorări

Câte-va documente. Ce am cerut de la Ruși. România paratrăsnet. Ce a știut d. Brătianu. Cum s'a prăpădit țara.

În numărul din 16 Martie a. c., al ziarului „Lumina" din București, a apărut tratatul de alianță încheiat de d. Ionel Brătianu, la 5 August 1916.

E suficient a se citi pasajul relativ la aportul rusesc pentru apărarea Dobrogei, spre a se vădi cât de usuratică și neprevăzătoare a fost chibzuința d-lui Brătianu, când ne-a angajat în acțiune, sub ridicolul pretext că n'am fi putut continua a ne păstra *neutralitatea* și că am fi fost siliți să luăm o pozițiune și să ne pronunțăm.

Prin acel tratat Rusia nu se obliga a ne trimite decât *două divizii de infanterie și una de cavalerie*, spre a le opune bulgarilor în Dobrogea.

Deci în condițiunile de armament, munițiuni și aprovizionare de cari dispuneam, d. Brătianu, spunea aliaților mă încumetez a mă angaja pe un front de 1500 km. cu 600.000 oameni, iar despre Dunăre nu am nici o grijă.

Iar după autorul broșurei *pentru neam*, noi trebuia să privim mereu înainte și nici o clipă îndărătul nostru.

Și acești oameni, cari cu o astfel de mentalitate, ne angajau în o asemenea aventură, habar n'aveam despre armata Mackensen în marș către Salonic, nici despre armata Falkenhayn, gata să lovească și să învăluie aripa stângă a armatelor lui Brusilof. Încât în momentul următor, față cu inacțiunile lui Sarrail la sud și Brusilof la nord a fost suficient ca armatele generalilor Mackensen și Falkenhain să se repliese asupra noastră, pentru a suporta grămada înfrângere dela Turtucaia și pentru ca înaintarea armatelor noastre din Carpați să se transforme într'o dureroasă și dezastruoasă retragere.

Raportul ministrului Polivanov, apărut în ziarul „Momentul" din 8 Aprilie c. ne arată cum în acel minut am devenit o grea sarcină pentru aliați. Măgulitoarele cuvinte ale d-lui Lacour Gayet care ne face onoarea de a ne chema, *Paratrăsnetul aliaților*, e un acces elegant al unui istoric și literat, care însă, nu corespunde realității.

Căci paratrăsnetul primește descarcarea dar își continuă viața și funcțiunea, iar noi am fost aproape desființați.

Ai dacă conducătorii noștri ar fi ascultat și spusele militarilor ruși, căci ofițeri și chiar soldații nu se aflau a ne spune că nu ne sunt aliați ci *protecteur*, iar alții afirmau cu îndrăzneală, călcând pe pământul Moldovei, că sunt *armatele de ocupațiune*, acei conducători poate și'ar fi explicat și faimoasele cuvinte ale ministrului *Stürmer*: „*acum eri niciodată*", ca și inacțiunea generalului Brusilof.

Dar care din acești nemuritori conducători, avea ochi de văzut și urechi de auzit?

Iar când după câtva timp, d. Brătianu se ducea la Petrograd, pentru a ne reveni de acolo cu faimoasa observațiune, că Rusia ar fi: *infinitul organizat*", fără să'și fi dat câtuși de puțin socoteală de frământarea care clocotea, necum să fi presimțit că peste câteva zile „*Imperiul rus*", avea să se prăbușească, a evidențiat odată mai mult, ușurința sa și superficialitatea sa. În broșura intitulată: *Cum s'a prăp dit țara*", a comitetului social-democrat român, apărută de curând la Petrograd, se publică o sumă de documente diplomatice secrete.

Printre ele și consimțimântul generalismului Alexeiev din 21 Iunie 1916, de a ni se acorda cele două divizii de infanterie și una de cavalerie, adeca 50.000 oameni, pe cari Rusia convenea să le trimită în Dobrogea (pag. 23). Generalul rus însă, printr'o telegramă ulterioară, adăoga: *România trebuia să fie bine pregătită*, pentru război, căci dintr'o promenadă militară ca în 1913, România nu poate să capete mult?

Și cu toată prevenirea acelui militar încercat, și cu toate că armata noastră nu avea nici măcar *strictul necesar* pentru echipament, nici muniț uui suficiente, nici telefoane de câmp, nici mitraliere, nici automobile blindate, nici tunuri grele etc. și cu toate că la 5 August d. Brătianu cerea Rusiei 48 tuuuri grele pentru formarea bateriilor de câmp, la care Rușii îi răspund: *te vei mulțumi și cu 12*" (broșura din Petrograd pag. 28), și cu toate că nu se începea ofensiva Sarrail la Salonic, contra armatei bulgare, care conform înțelegerii dintre cartierele generale englez și francez, trebuie să înceapă cu opt zile înaintea intrării noastre în acțiune (loc. sus, cit. pag. 24), și cu toate că Brusilof continuă a sta inactiv. Cu toate acestea la 15 August România intră în acțiune conform tratatului din 5 August. Iată crima.

Consecințele. La 25 August cade Turtucaia. După ușoarele succese de la Brașov și Sibiu, tot de aci începe dezastrul. Vitejia epică a trupelor noastre, al cărora eroism nu e suficient, față cu lipsa de pregătire a ori cărei retragerii și față cu superioritatea de armament și de direcțiune a adversarilor nu poate împiedeca, înfrângerile și panica. Regele Ferdinand cere generalissimului Alexeiev 150.000 oameni, acesta răspunde; „*de unde să'i iau*". Iată adevăratul strigăt de alarmă, care trebuia să ne pirea easă în loc.

Am fi scăpat și Muntenia și Moldova *de invasiune*.

De ce nu ne-am oprit?

ATOR.

In loc de câte-va note

Revoluție rusească. — *Un ofițer venit din Basarabia ne povestea despre felul cum judecă Basarabenii revoluția rusă.*

„În trenul cu care mergeam către Chișinău, zice el, în clasa I se suise și un basarabean. Vorbia bine românește și toți cei din compartiment îi ziceau: mosule credeam că nu e mare scofală de capul lui. Când am văzut însă cum se pricepe la chestiuni de agricultură, am înțeles că avem a face cu un om priceput și citit.

Venind vorba despre revoluție, dânsul ne spuse următoarea glumă.

Am dănă bucăți de moșie la Bălți, zice el, și la fie care din ele am câte un vătav.

Pe vatavul de la cea din jos de oraș îl chiamă Vasile. Vasile e om de treabă și am încredere în el. M'am gândit dă de sinu lui să'i fac un dar și i am dat vreo 12 piei de astrahan, ca să'și facă o haină.

Se gândește Vasile cum s'o facă mai frumoasă și se adresează unui croitor.

Acesta îi spune: da ți'o fac frumoasă dar nu așa ca să nu se mai vadă alta la fel.

Or, Vasile tot mai asta voia. Cerea ca nimeni pe lume să nu aibă o haină ca a lui.

De care es cu acest croitor nu s'a putut ajunge se adresează altuia.

Acesta îi zice: da, am să ți o fac dacă cum nu e alta, numai să mi plătești atâta.

Vasile curios întreabă da cum ai să faci?

Apoi ca am s'o iau de la croitală, zice croitorul, și am să'ți fac haina punând o piele pe față și una pe dos.

Iacă așa e și cu revoluția rusă ne spuse interlocutorul nostru.

Rușii au voit să facă revoluție. Kerenski era croitor bun, dar nu putea face alt fel ca alții.

Actualii dirigueitori au făcut revoluția nu cum a mai fost și nu va mai fi.

V

Granița Italiană deschisă

Berna. Granița italiană este de azi dimineață iarăș deschisă, pentru un timp nehotărît.

Germanii în Ucraina

Petrograd. Reuter. — Înaintarea germano ucraineană înspre Rostow pe Don, se continuă. La Alexandrovski, guvernământul Ekaterinoslav, ar fi avut loc, orașul ar fi evacuat.

INFORMATII

— Chestiunea stabilirei oficiale a valutei rublei preocupă foarte mult lumea noastră financiară și comercială.

In legătură cu aceasta publicăm în corpul ziarului o foarte interesantă convorbire cu d-Miișu Săulescu, ministru de finanțe

Ziarul „Tribuna" publică o violentă filipică în contra desfrâului automobilist și o propunere ca publicul să reacționeze în mod hotărît în potriva acestei stări de lucruri.

D. Const. D. Iorga care semnează acest articol, invederează lucruri, care fac de domeniul fantesiei, în ce privește desfrâul automobilist.

Ne asociem cu totul și la protestarea și la măsurile propuse de „Tribuna" pentru remediarea stărei de lucruri de astăzi.

Informațiuni pozitive mărturisesc afirmațiunile că, în chestia nereguleilor de la serviciul pentru cumpărarea de alimente ruș-esti, în privința cărora am publicat ddumă-zi documente edificatoare, Lt Col. de Intendența Ghelman este chiar vânzătorul și că suma de 378 000, pe care ar fi dat'o cu împrumut comitetului de aprovizionare din Dorohoi, de fapt reprezintă partea lui de câștig de la suma de un milion și mai bine, cu care a fost frustrat statul.

D. Const. Stere, președintele Statului Țărei basarabean, se află de eri în Iași.

Folosindu-se de faptul că statul țărei și'a suspendat sedințele până la 21 Mai st. n. d. Stere a venit pentru două zile aci, de unde va pleca de a vizita pe rîul județele de dincolo de Prut.

M. S. Regina însuflețită de dorința ușurați de aduce de Paștile acestor vremuri grele, p ț nă alinare și mângîere celor în lipsă și suferință, pleacă de sărbători împreună cu A. A. LL. RR. Prin cipesele Elisabeta și Maria pe valea Bistriței și a Trotușului, pentru a face distribuire de alimente și îmbrăcăminte populațiunii sărmane din acele localități.

In ziua de Vineria Mare Maiestatea Sa va vizita unul din cimitirele militare mai însemnate din dosul festului front român, luând partea la slujba religioasă pentru pomenirea eșaților morți pe câmpul de luptă.

Iar în noaptea Paștilor Maiestatea Sa va asista la slujba învierii în una din bisericile de pe valea Trotușului.

Cârciumile și prăvălile. — Începînd de la 14 ale acestei luni, potrivit unui decret, cârciumile au permisiunea a redeschide ușile publicului consumator.

Și consumatorii se găsesc. Nu e prăvălie cît de mică în care amatori de aperitive să nu găsească aproape tot ce ver, vin, spirtoase, este o gustare, cu ce preț însă?

Dacă ar fi să ne luăm după recomandațiile moraliștilor nu putem de cît aplauda la scumpirea aceasta a unor otrăvuri.

Dacă însă reținem că în mică cantitate și după recomandațiile unor doctori ele sunt un reconfortant, n'ar fi locul să ne bucurăm.

Fapt de remarcat însă e cu cîtă ușurință s'au putut găsi mărfurile acestea și cît de greu, dacă nu imposibil a găsi dintre acele strict necesare?

Dacă otrăvurile au putut fi dosite pentru ca să apară acum, n'o fi tot așa și cu alte produse.

Un internat spunea că are mărfuri de manufactură în valoare de peste șaisprezece lei, depuse la les sigur și știe că ele nu i s'au vândut. Acum nu cere decît să i se dea voe a le vinde.

Și ceilți n'ar fi are?

Să încetăm deci cu măsurile restrictive. Mărfurile vor fi mai scumpe, dar ne vor găsi.

Poate și specula ar fi mai omenească, dacă Camera de Comerciu sau Ministerul de Industrie prin mulțimea de agenți, ar fi, mai vigilentă, ar controla facturile, și ar lua măsurile dictate de legi contra acaparatorilor și speculanților.

O scrisoare — Din partea d-lui Octavian Goga, primim următoarele cu rugămintea le da publicitate:

„In numărul de ieri al ziarului Opinia se reproduce după Gazeta Bucureștilor o notiță în care se spune că: „din depozitele Ministerului de Industrie lipsesc actele privitoare la opt vagoane de fasole și 11 vagoane grîu și orz care au fost date părintelui Lucaci și dlui Octavian Goga."

Afirmațiunea ziarului de la București este una din multele calomnii cu care oameni interesați caută să ne acopere cu noroi pe o seamă de Ardeleni. In ce mă privește, desmint categoric această minciună obraznică. Părintele Lucaci fiind absent, rog cu stăruință pe d. Ministru de Industrie să binevoiască a constata în publicitate dacă desmințirea mea corespunde adevărului.

Vă rog să publicați acest răspuns în ziarul „Opinia".

Eri, la orele 8 după prânz, a avut loc înmormântarea rămășițelor pământești ale regretatei filantrope Amalia Gheltzer.

Sicriul așezat pe catafalc, în sala mare a Cantinei Gheltzer, opera defunctei, era acoperit de coroane și flori.

Serviciul religios a fost oficiat în chip în adevăr mișcător de Cantorul Gall.

S'au rostit cuvântări, relevînd operele bune săvârșite în viață de regretata, mai mulți rabini, precum și d-ni Moritz Wachtel, dr. Solomovici, Charles Drimmer și dna Schunberg.

Masa complecta a populațiunei israelite a ținut să conducă rămășițele pământești ale defunctei până la ultimul locaș.

Direcția Cancelariei Mitropoliei Moldovei aduce la cunoștința onoratului public, că în mănăstirile din Moldova înființându-se orfelinate pentru copii orfani din război, centre de invalizi și spitale de boli contagioase, nu se mai poate învoi nimănui de a locui în timpul verei la mănăstiri, precum era obiceiul.

Din Dorohoi. — Chestiunea lipsei de sămânță și aceea a tăinei de grâu necesară populației creștine pentru sărbători a fost rezolvită de d. prefect N. Stoianovici în chipul cel mai satisfăcător. In urma intervenției dsale la miniștri de resort, s'a decis aducerea sămânței din Basarabia, în marginele pe sibilului, așa că a fost înlăturată primejdia ce exista ca județul să rămână neînsemințet.

Tot intervenției sale se datorează faptul că proprietarii din județ au pus la dispoziție ultimele cantități de grâu strict necesare trebuințelor lor și s'a putut procura pentru sărbători făină populației creștine.

In întreg cuprinsul județului s'au găsit, *zapis* vagoane grâu!

— Activitatea actualei administrații comunale, în cap cu activul nostru primar C. Prăsa, începe a da roadele. Depozitele comunale de aprovizionare au fost deschise și funcționari plătiți la acele depozite, au fost trimiși să se ocupe de slujbele lor. Articolele alimentare au fost date spre distribuire la un mare număr de comercianți, și grație acestui fapt publicul va avea putința să se aprovizioneze cu mai multă ușurință. Specula exercitată de cît va funcționari comunali, plasați până mai eri, la depositele de aprovizionare, va înceta.

— D. N. Stefanovici, noul nostru prefect care a hotărît să reprime cu energie abuzurile administrative, se ocupă personal cu cercetarea tuturor cazurilor de abuz și arbitrar ce i se semnalează, aducându i se la cunoștință că primarul din Săveni, Ionescu, se ocupă cu indeletnicieri care nu cadrează cu demnitatea sa de primar, făcînd speculă cu alimentele, dsa a fost la Săveni, în anchetă.

— Zilele aceste va fi convocat la Dorohoi comitetul executiv al partidului conservator. Se vor discuta mai multe chestiuni importante, între care și aceea a admiterei de noi membri în partid.

S'a expus spre vânzare la librăriile din localitate un voluminos studiu intitulat *Peștii și vescaitul*, lucrare apărută în ajunul războiului și datorită confratelui nostru Frățila (F. R. Atila).

In cele 300 pagini text cartea cuprinde 150 figuri de pești și instrumente de pescuit.

In precedarea alegerilor comunale care vor trebui să aibă loc, de și poate târziu, o sumă de cetățeni ai Iașului, scopesc a fi locul să prezinte o listă în care să figureze nu numai decât oricine, *pentru motivul că e de-ai noștri.*

Acești cetățeni cere ca în viitorul consiliu comunal să figureze persoane de încredere, cinstiți, buni gospodari cari au dat dovadă *de pricepere și cinste în administrarea averii lor și altor administrații publice fie particulare.*

Persoanele în numele cărora se vor care voturile alegătorilor, pot figura în deosebitele partide existente, precum pot fi dintre acele, cari n'au nici o legătură cu vreunul din ele.

Basarabenii în Iași. — D. dr. Leon, rectorul Universității a fost oficial instiințat, că o numeroasă delegație de studenți basarabeni, va sosi Sâmbătă dimineața la Iași.

Rectorul a instiințat despre această vizită pe d. Gh. Botez, președintele comisiei interimare, care va avea o consfătuire cu prefectul județului și membrii comisiei interimare, în vederea ospitalizărei studenților basarabeni.

La rândul lor, studenții ieșeni se întrunesc azi, în sala Facultății de litere pentru alcătuirea programului recepțiunei colegilor lor din Basarabia.

Un manifest studențesc va vesti mâne populațiunei ieșene această vizită.

In program va figura un banchet oferit de primarul orașului și o mare festival dat la Teatrul Național, la care vor da concursul lor toți artiștii noștri de elită.

Studenții basarabeni vor rămâne câte va zile la Iași vizitând toate instituțiile.

Ei vor sosi Sâmbătă, la ora 10 dimineața.

A apărut jurnalul ministerului de comerț, prin care se înființează un serviciu al departamentului acestui minister în Basarabia, cu sediul la Chișinău.

Mai mulți funcționari administrativi, servicilie exterioare, ne roagă să întrebăm de ce Ministerul de Interne nu le ordonanțează chiria cuvenită pe trimestrul Aprilie a c., înainte de Sărbătorile Paștelor, așa după cum s'a făcut pentru Serviciul interior al acelui Minister, având și ei cheltuieli de întîmpinat.

M. S. Regina a primit pentru operile Sale de bine facere, de la d-ra Anastasia Dicescu, suma de 3.5000 lei, produsul concertului său de la Teatrul Național din Iași, din ziua de 12 Aprilie crt.

Antreprenorul otelului Europei, a intentat proces ministerului de război, pentru toate pagubile suferite, în urma rechiziționărei otelului.

A apărut decretul prin care se privește demisia d-lui dr. Ioan Cantacuzino, din postul di director al sănătății publice.

In Magazinele de la Banca Ilașilor au sosit spre vânzare Costițe de purcel, Muschi, Cârnați, etc.

Direcția Poștelor și telegrafelor ni face cunoscut, că ordinul dat diferitelor instituțiuni în ajunul retragerei guvernului Brătianu de a distruge toate telegramele primite și copiile păstrate, n a emanat de la aceasta direcțiune.

ULTIMA ORA

Luptele din Apus

Nauen. — Teatrul de război apuseam. Pe câmpul de luptă din Flandra s'au desfășurat în unele sectoare, violente lupte de infanterie.

La nord de Zocremezeele și Groote Vierstraat am luat mai multe tranșee engleze. La Loker, detașamentele de asalt ce pătrunseră în liniile dușmane, s'au lovit de un puternic contra atac francez. In cursul acestor lupte, dușmanul a putut să se stabilească în Loker Incercările sale de a pătrunde din colo de localitate, au eșuat. Activitatea de artilerie, puternică în tot timpul zilei, s'a existins asupra în tregei regiuni a muntelui Kemmel și a ținut până la venirea întunericului.

Pe restul frontului activitatea de luptă a rămas mărginită de re cunoaștori și este odată la un foc mai viu de artilerie.

Frontul Macedonean. Intre Vardar și lacul Doiran, atacul dușman e a avut loc după o pregătire de artilerie de mai multe zile, s'a sfărâmat în faia liniilor noastre.

Paris. — In cursul nopței, germanii au dat numeroase reprize urmate de atac contra pozițiile francezе în pădurea Hangard.

Focul francez a oprit tentativele lor. Mare activitate a ambelor artilerii la Villers Bretonneaux la Luce și în regiunea dintre Lassigni și Noyon. Un atac german la nord de Grivesnes n'a obținut nici un rezultat.

Din partea lor, detașamentele francezе au pătruns în liniile germane în regiunea Corbeny, Courcy, pe malul drept a Mezei și în Alsacia, aducând prizonieri.

Acțiune vie de artilerie pe frontul Bois des Fosses—Bois des Caurieres. Noapte calmă pe restul frontului.

Londra. — După un bombardament de o mare intenzitate, pozițiile franceze și engleze din vecinătate de Meteren până la lacul Zillebecke au fost violent atacate azi dimineață de către mari forțe dușmane.

Atacurile s'au dat de asemeni și în potriva pozițiilor belgiene la nord de Ypres. O luptă foarte îndârjită s'a desfășurat repede pe întreg frontul aliat. Divizile a 25a și 49a și 21a englezе au respins complect ori ce încercare făcută de dușman de a intra în pozițiile lor și cu toată neîntreruptă urmare de atacuri hotărâte date cu mare forță ele au păstrat intactă linia lor.

Pierderile dușmanului au fost foarte grele. Pozițiile francezе de pe deșiurile din jur de Scherpenberg și Mont Rouge au fost deasemeni greu atacate și inamicul a fost respins.

In punctele unde infanteria dușmanului a reușit să pătrundă pe o scurtă distanță în pozițiile francezilor, ea a fost imediat aruncată prin contra atacuri din cea mai mare parte a terenului de care luase în med trecător stăpânire.

Pe frontul belgian deasemenea toate atacurile dușmanului au fost respinse după o luptă aprigă în care grele pierderi au fost cauzate inamicului. Lupta continuă încă în care care puncte de a lungul frontului.

Aprecieri engleze

Carnawon. — Corespondentul militar al serviciului radiografic englez scrie: De când dușmanul a cheltuit nouă din cele mai bune divizii ale sale pentru a lua muntele Kemel, el nu a încetat de a arunca unitate după unitate în luptă.

Obiectivul său principal este încă barat de către sectorul Arras Amiens Continua sa superioritate numerică locală este o probă suficientă că comenzile aliaților reușă de a cădea în cursă. Dela luarea muntelui Kemmel speranțele dușmanului de a tăia șeindul dela Ypres au crescut fără îndoială. La 28|4 germanii printr'o sforțare îndârjită au cucerit satul Wormezeele.

Ori unde dușmanul poate pretinde câțiva yarzi de teren câștigat, acest teren este acoperit de proprii săi morți.

Amănunte despre luptele din Apus

Nauen. — Pe câmpul de luptă dela Somme dușmanul a repețit și în ziua de 28|4 atacurile sale bogate în pierderi, în potriva pădurei Hangard. La 7 ore dimineața a pornit un puternic atac însoțit de tankari, care după nimicirea mai multor valuri de asalt inamice, a fost complect respins.

La orele 9.30 seara, dușmanul după o pregătire de foc ce a durat o oră, a atacat satul Hangard din nou, iarăși a suferit grele pierderi și cu toată introduinșarea fără de scrupule a infanteriei sale, nu a putut câștiga nici un avantaj.

In cetul dela Ypres infanteria germană și'a întins și la 28|4 liniile sale cele mai înaintate, în mai multe locuri. Cu această ocazie s'au adus iarăși numeroși prizonieri, mai multe tunuri precum și considerabile cantități de muniațiuni.

După ce până acum a fost o vreme destul de rece, s'a făcut și în Flandra mult mai cald. Dispoziția trupelor, după nii mile mari succese este excelentă. Se confirmă din ce în ce mai mult că pierderile dușmanului în ultimele zile, mai cu seamă a francezilor vârâți în frontul englez, au fost extraordinar de grele.

Prizonierii englezi și francezi și'au exprimat mirarea lor uimire despre cucerirea considerată ca imposibilă a muntelui Kemmel, de către germani.

Francezii continuă cu recrutarea forțată și lipsită de scrupule a indigenilor din Maroc, din care pricină mulți locuitori fug în interiorul țărei sau pe teritoriul spaniol, pentru a scăpa de recrutare.

Războiul submarin

Nauen. — Comunicare oficială. — In canalul Mânecei s'a torpilat de către un submarin german un mare vapor de transport de cel puțin 10.000 tone brt. care era extra ordinar de puternic pă zit printr'un cruciișător, mai multe distrugătoare și vase de pază.

Suma totală a tonajului de comerț scufundat, după știrile sosite de curând este de 17.000 tone brt.

„Daily Mail" dela 18 | 4 conține ur mătoarele aprecieri demne de luat în considerare, cu privire la pierderile cauzate de războiul submarin:

Se propune a se reținea mii de lucrători pentru șantiere și industria construcțiilor de vase.

Este clar că nu poate fi vorba de cât de oameni tineri și puternici, căci oameni bătrâni nu pot înlocui pierderile îngrijitor de grele cauzate de activitatea submarinelor.

Nu se poate însă executa în același timp un mare program pe construcție navală și a aduna noi mari armate.

Pe lângă aceasta se adaugă că trupele englezе stau răspândite în toată lumea, dela Arhanghel până la Hong Kong și pretutindeni trebue să fie prevăzute cu întăriri și provizii.

Astfel forțele naționale ale Angliei sunt astăzi extrem de încordate. Anglia seamănă cu o lumânare ce este aprinsă la amândouă capetele.

Insă teșă de înfrângerea ce amenință ori ce mijloc este bun pentru actuali deținători ai puterei totuși va veni ceasul în care un al doilea lord Catham, care la 1878 a demonstrat în Camera Comunelor imposibilitatea de a învinge America, va spune actuali lor stăpânitori ai Angliei: Nu se poate învinge Germania.

ORA 2

Vinovații vor fi pedepsiți. — „Gazeta Bucureștilor", ocupându-se de stabilirea răspunderilor, reproduce declarația de mai jos, făcută de un membru al guvernului:

— Pentru a desăvârși această operă guvernul are asigurata toată libertatea de acțiune. Și după cum nu va face operă de nedreptate cuiva, tot astfel nu va cruța pe vinovați, oricari ar fi ei, dela Ipatatul necorect până la Ion Brătianu.

Dame refugiée, très bonne famille téstinguée, très entendue aux soins du ménage, désire conduire intérieur monsieur seul lerere au journal „Opinia" sous: M. N.

Piele de Chevreaux de cea mai bună calitate se vinde la L. Solomon Str. Lăpușneanu No. 38 peste drum de palatul Regal etajul al II-lea în curte. 3—1

TALPA RUSEASCA I-a
Chevreau Francez Extra-fin negru și galben olandez pentru ghete la
Magazinul Conservatorului
32 str. Lăpușneanu 32
Au sosit coarde fine

Bucătar special pentru Bodegă Restaurant ce primul rang angajez imediat salariu mare adresa Inginer Cară str. Cuza Vodă 28. 3—1

Băeți serioși și speciali pentru Bodegă Restaurant angajez imediat plătesc leafă mare Adresa Inginer Cară str. Cuza Vodă 28. 3—1

Caut atag-car pentru motociclietă. Ofer preț bun. A se adresa Cuza Vodă 51. Veinștein. 2—1

Cumpăr ori ce cantitate de țuică, spirt și vin. Chemat vin la Domiciliu. Adresa Inginer Cară str. Cuza Vodă 28. 3—1

Baracă de lemn demontabilă și transportabilă cu multe camere, bună pentru iarnă se vinde ocazional.
Adresa Vevedenia 8 casa Dr. Blumenfeld. 4—1

Anunț
Depozitul de vinuri din str. Apodu 1 instiințează pe onor clienteia că a sosit din Basarabia un nou transport cu vinuri albe și negre. 2—1

Cine știe unde se află Nicolae Tătăreanu din com Vlădeni, jud. Gorj reg. să-mi răspundă pe adresa: Sub Lt. Chimpețeanu la Revizoratul scolar Iași.

Dosă mașini de scris se vând cu preț avantagios, se primesc în schimb și cumpărăm mașini de scris române și rusești uzate. Se repară mașini de scris orice sistem cu garanție cercuri pentru Tost 15 lei original. Se transcrie la mașina Tost este pentru și memorii corect-rapid cu prețuri excepționale. Biroul de copiat este str. Nemțească 14 (în dosul Băncei Naționale).

Intristați Lucă și Alexandru Costin, Mircea și Aurel Manolescu, Mihail și Grigore Manolescu fii, precum și familiile Badarau, Teodoru, Stefănovici, Dr. Florescu, Manolescu, Mitescu, General Berlescu, Costin, au durerea de a anunța pierderea mult iubitei lor

Natalia C. Manolescu

Institutoare pensionară în etate de 68 ani

încetată din viață în ziua de 17 Aprilie ora 11 noaptea Ceremonia funebră va avea loc la 19 April ora 3 după amează la locuința din str Păcurari 73 b-s de unde cortegiul va porni la Cimitirul Eternitate

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 35 lei
6 luni . . 20 „
3 luni . . 10 „

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un rând pag. I. 1 leu
— — — II. 50 b.
Un num. vechiu 30 b.

10 BANI

Administrația la Tipografia H. Goldner — Iași — Telefon

Anul al XIV-lea. — No. 3330 Sâmbătă 21 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

PACEA!

Comunicăm din izvor oficial anunță că pacea, atît de mult așteptată, este, în sfârșit, pe cale de a deveni un fapt îndeplinit.

Rezboiul nostru, acel teribil război, cum n'a cunoscut poate nici un alt popor în cursul acestei nemai pomenite încăerări, rezboiul nostru a luat sfârșit.

Ce însamnă această pace nu mai ie nevoie s'o spunem. Calificarea ei stă în inima și sufletul nostru. Nici un cuvînt, nici o subliniere nu mai are rost, n'ar fi de vre-un folos.

S'a sfârșit rezboiul teribil, cel mai teribil ce l'a cunoscut istoria plină de tragism a vieței poporului romîn! Au luat sfârșit ororile, opera năprasnică a morței; a luat sfârșit acțiunea de distrugere, care se întindea odinioară tot mai mult, învăluind întreaga țară ce mai rămăsese liberă, într'un noor sufixiator, se făcea tot mai abundentă prada morței.

S'a sfârșit rezboiul teribil — și odată cu aceasta s'au terminat dictaturile, impostorile, furtișagurile imense, abuzurile scandaloase.

S'au sfârșit toate acestea.

Pacea a venit!

Consecințele vor fi imense desigur. Nu accentuăm astăzi natura lor.

De acum înainte trebuie să se înceapă nu numai munca fără preget pentru reparațiune, nu numai o operă titanică pentru reînvierea vieței noastre de stat, nu numai sforțarea supra-omenească pentru a refăce tutul. De acum începe activitatea pentru a redeveni, în parte și într'o măsură măcar, la ceea ce am fost din punct de vedere al prestigiului de stat.

Cine ar putea nesocoti covârșitoarea mărime și importanța a acestei opere? Mărimea ei nu trebuie să ne spie însă, fiind că de ea depinde regenerarea noastră materială și morală, fiind că de la reușita ei depinde renumele nostru și al țerii romînești.

Și oricât ar fi gigantică această operă, ea se va produce, trebuie să se producă, nu poate să nu se producă.

Firea noastră etnică, existența ca închegare organizată de stat, de ea depinde.

O! știm și cunoaștem îndoiala care roade sufletul multora! Știm și cunoaștem toate încrimini'e și durerile ce se exprimă pentru ceea ce am ajuns!

De acord că s'ar fi putut să fie altfel. De acord că dacă nu s'ar fi nesocotit adevăratele interese ale țărei și n'am fi schimbat brusc o politică, care nu cadra nici cu adevăratele interese ale țărei și nici cu tradiția noastră politică, România ar fi răpuns adevăratei ei menuri istorice și ar fi atins astăzi culmi nebănuite.

De acord că neutralitatea chiar ar fi însemnat câștiguri materiale și morale imense, față de ruina și prăpadul de acum, de dezastrul fără margini ce s'a produs.

De acord. Dar un lucru. Critica negativă, deși foarte îndreptățită și utilă pentru a evita repetarea unor rele, nu constituie însă și o operă constructivă. Singur critica pozitivă poate contribui la opera reparatorie.

Dacă prima are dreptul ei la viața și e bine să-și producă roadele, cea de a doua trebue imediat să intre în ființă.

Pacea a venit. Fără să analizăm pentru moment semnificația ei, în toată cuprindere și complexitate, un gând trebue să fie al tuturor: muncă fără preget, supra omenească, pentru ca viața cu adevărat să domnească din nou pe mândrele plaiuri românești.

Const. Sorin

Cazul Victor Filoti

Împrejurările extra ordinare de până acum au îngăduit o tăcere absolută asupra acestui caz.

Și se pare că aceasta tăcere convinea multora, nu însă acelora care se interesează de soarta lui Victor Filoti.

Iată de ce, desigur, deputatul Anton Filoti, fratele fostului sindic al bursei din București, a adus din nou în discuție, printr'un interview acordat ziarului „Acțiunea Română" chestia denumită—pe drept sau nedrept, se va vedea mai târziu, „Fraudele de la Poștă".

D. Anton Filoti e la începutul destăinuirilor, care promit a deveni interesante. La timp ne vom ocupa mai pe larg despre spusele dsale.

Pentru moment reținem câteva din destăinuirile dsale, care indică fapte cât se poate de bizare și cu substrat suspect și anume:

a) Că unei afaceri cu caracter civil îi s'a dat intenționat un caracter penal,

b) Că ministrul de justiție Antonescu în persoană conducea cercetările, cu un vădit interes, care urmează a se vedea dacă n'a fost de natură politică.

c) Că atât ministrul de justiție cât și ministrul de interne de pe vremuri au refuzat oferta ca suma, cu care eventual ar fi fost daunată direcția poștelor să fie depusă de familia Filoti.

d) Că interesații au sugerat lui Victor Filoti ideea ca să dispară.

e) Că deși Victor Filoti a stat atâta timp la Buzău siguranța nu se ocupa de el și de fapt nu urmărea.

Dacă lucrurile sunt astfel, evident că suntem în fața unui caz extra ordinar de bizar de urmărire judiciară.

Să sperăm că d. Anton Filoti își va lua sarcina de a explica motivele acestei bizuriții.

Motivele tăinuite ale acțiunilor fostului regim au fost doar de atâtea ori neînchipuit de neobicinuite!

Deficitul Iașului

— Cauzele. Statul trebue să suporte Budgetul războiului —

Din partea d-lui M. Wachtel primim spre publicare cele ce urmează în chestia deficitului comunal ce se anunță.

In ziarul „Arena" No. 27 din 2 Aprilie am publicat un articol semnat M. W. cu titlul „Basarabia și Iașul".

In acel articol am enumerat parte din sacrificiile aduse de orașul și populațiunea ieșeană în interesul țărei cu ocasia unirei principatelor, când Iașul a renunțat la aureola de capitală în favoarea Bucureștilor, cum după războiul din 1877/78, când a fost răpită Basarabia, Iașul în loc de a doua capitală a devenit un oraș de provincie. Am arătat decadența Iașului prin modul cum a fost create liniile C. F. R. Tecuci—Bârlad—Vaslui—Iași, prin indiferența celei mai mari părți din parlamentarii nostri care au reprezentat Iașul în parlament, suferințele suportate de noi în războiul actual și în fine am arătat ce trebue făcut pentru a se ridica starea economică și prestigiul Iașului.

Acum aflăm că se pregătește o nouă lovitură orașului nostru. Este vorba de mărirea impunerea de dări grele și insuportabile pe spetele nenorociților ieșeni, pentru acoperirea deficitelor primăriei cauzate prin stricăciunea străzilor (circa 15 milioane) a deficitelor depozitelor de alimentare și a deficitelor pentru întreținerea apei și canalului și se vorbește că taxa pe apă care a fost până acum de 7 la sută să fie triplată și așa mai departe.

Intrucât privește impunerea pentru repararea străzilor, este indiscutabil că această povară n'a trebuit să fie pusă numai în sarcina ieșenilor, căci se știe că stricăciunile n'au fost făcute numai de ieșeni, ci de refugiații al căror număr era de patru ori mai mare decât acel al locuitorilor ieșeni și că străzile au fost stricate numai din cauza automobilelor și automobilelor camioane.

Iașul a suferit destul în cursul acestui război. Fiecare vede cum tot comerțul și meseriile au fost nimicite, iar în loc de magazii de comert și ateliere au instalat birouri și ateliere militare. Comerțul și industria au dispărut.

Se știe câta pierdut Iașul în frumusețe și din punct de vedere higienic până acum și pentru viitor, prin distrugerea grădinilor din Iași și împrejurimi.

Am adus deci toate aceste sacrificii în interesul general al războiului și se cuvine, cu drept, că deficitele pricinuite comunei Iași, să fie socotite ca un deficit al budgetului de război, suportat de întreaga țară și nu aruncate numai pe spinarea bieților ieșeni.

Aceiași nedreptate este și cu deficitele depozitelor de alimentare, care au fost create aproape numai pentru alimentarea refugiaților și acelor suferinți din cauza războiului. Este dar indiscutabil ca acest deficit nu trebue să fie suportat numai de noi, ieșenii.

In ceeace privește deficitul apei nu e de asemenea discutabil că deficitul născut în timpul războiului să fie considerat ca spesa de război, fiindcă fiecare știe că populațiunea refugiată care a consumat apă, a fost și este și azi de 4 ori mai mare decât cea ieșeană.

E destul să din această cauză am suferit lipsa de apă, dar ar fi o nedreptate să mai suportăm pe spetele noastre deficitul cauzat prin costul reparațiunei ce urma să se facă.

Ni se va spune că Statul subvenționează azi apa cu lei 300.000 anual.

Răspund că după calculațiunea făcută de specialiști, consumul autorităților se ridică în timp normal la 4000 m 3 zilnic, care după calculul costă pe Primărie singură 32 bani pe m 3.

Socotit 4000 m3 x 0.32 x 365 zile egal lei 465.000, deci Primăria a pierdut până acum și va pierde în viitor la apa ce furnizează autorităților lei 165.000 pe an și se cuvine ca nici acest acest deficit să nu cadă în sarcina ieșenilor.

In tot cazul găsesc modul de impunere al tuturor dărilor în general și a taxei de apă în special ca injustă și nedemocratică.

Și îmi voi permite să revin în această privință, arătând totodată ce ș'ar putea acoperi toate aceste deficite.

Dezarmarea anarhiștilor

Niuen. O informație Reuter din Moscova spune că la Petrograd a avut loc dezarmarea anarhiștilor.

Interesul Englez pentru populația franceză

Puținul interes pe care l'a arătat administrația engleză față de populațiunea din nordul Franței reese din declarațiunile refugiaților din Noyon care spun că administrația orașului a fost înștiințată prea târziu de pericolul care o amenința așa încât și a perdut capul și n'a s'a gândit decât să se scape pe sine. Populațiunea franceză nu se temea de trupele germane pe care le cunoșteau încă din timpul primei ocupațiuni.

Câte-va Note

Babilonie *Pînă acum civilii nespecializați discutau toată ziua chestiunele strategice.*

Acum vedem pe valorosul General Averescu făcând un curs de drept constituțional despre responsabilitatea regală.

S'au intervertit toate în acest răsboiu. Pînă și rolurile principale au fost schimbate..

*

Americanii.— *Nu ne-au predat mărfurile de care dispuneau pînă nu le-am plătit bani înainte.*

O informație complimentară spune chiar că Statul romîn a plătit trei milioane, nu unu.

Cît despre lucrurile predate, oare, lucruri bune pentru hotentoți!

Vina nu-i a americanilor ci a noastră. Noi i'am crezut militari, ei au rămas ce au fost: negustori.

Brăteanu-Stere.— *Ziarele spun că în urma destăinuirilor d lui Stere, șeful partidului liberal a predicat, într'o întrunire de la d. Mărzescu, luptă de distrugere împotriva președintelui sfatului țărei.*

Față de marele public d. Brăteanu păstrează însă, în această chestie un mutism absolut.

Parafrazînd o spusă a unui publicist de talent, putem zice:

„D. Stere spera să-l facă pe d. Brăteanu să vorbească, d. Brăteanu speră să-l facă pe d. Stere să tacă".

Blanzy

Precizîunea cuvintelor

Apreciatul nostru colaborator, care semnează cu inițialele L. E. S., ne trimite spre publicare următoarele interesante rînduri.

Principiul constituțional englez; „*The King can do no wrong*", care servește de tema articolului d-lui general Averescu — *Coroana* — apărut în *Indreptarea* de aseară, nu înseamnă „Regele nu poate greși", ci „*Regele nu poate face nici un rău*", adică nu poate cauza nici un prejudiciu. Aceasta este exactă traducere, aceasta e sensul adevărat al citatului englezesc.

De asemenea; „*The King cannot act alone*" e mai bine redat în romînește prin: „Regele nu poate lucra singur", de cât prin: Regele nu dispune singur, căci aici e vorba de „acte" legale, constituționale, pe cari Regele nu le poate face de cât împreună cu miniștrii răi răspunzători, datori de a contrasemna ori ce dispoziție privitoare intereselor Statului.

Dar regele „dispune singur" când, de pildă, primește sau respinge demisiunea unui minister, căci o astfel de hotărâre nu este subordonată răspunderea ministerială; numai Regele ar rezeză.

De asemenea când regele ar refuza sancționarea unei legi, El „dispune", pentru această hotărâre negativă, exclusiv după voința sa.

Dar când în calitatea Sa de „capul puterei armate" (Const. art. 93) regele ar lua comanda efectivă a armatelor Sale într'un războiu — și în acest caz nu mai există răspunderea ministerială — se poate sau nu contrazice principiul constituțional: *The King can do no wrong?*

Lu E. S.

INFORMATII

— Publicul nostru pare alarmat de tendința primăriei de a urca taxele pe apă.

Nu știm soluția definitivă la care se va opri comuna.

Ceea ce știm pozitiv însă este faptul că întreagă populație a Iașului nu plătește de cît 130.000 lei anual pentru consumul apei și ceea ce mai știm fără este faptul că sunt locuitori—nomina odiosa care n'au plătit nici un ban comunei pentru apa ce consumă, de când s'a adus apa de la Timișești.

Chestia e prea gravă pentru ca să nu revenim cu detalii în privința ei.

■ *Cetim în „Gazeta Bucureștilor"* „—*In lumea funcționarilor superiori din teritoriul ocupat, se agită cu stăruință, de la o vreme, ideia unei petițiuni către guvern, spre a veni cu un proect de lege care să impună funcționarilor statului,—civili și militari,—justificarea averilor.*

※ *Aseară la 11 a plecat spre Chișinău d. Ghika Comănești ministru Lucrărilor Publice insoțit de secretarul general D. Zanne.*

D sa se va întreține cu diferite personalități din Basarabia în vederea organizarei căilor ferate în Basarabia

※ D. S. Mehedinți ministrul instrucțiunei, a primit din partea artiștilor de mai jos ai teatrului național, o scrisoare prin care îi mulțumesc că s'a gândit să ridice prestigiul artiștilor, alegând ca sub director, pe d. I. Livescu, din sânul lor: Maria Ciucurescu Bulfinschi, R. Bulfinschi, Tina Barbu, Ecaterina Zmniceanu, Ana Luca, Ana Cârjă, S. Atanasescu, S. Berbelian, Tancovici Cosmino I Sârbu, I. Manu, Metron Constantinescu, A. Popovici, T. Haida, N. Chiriș, C. Niculescu.

※ *Basarabeni în Iași.*—Studenții ieșeni s'au întrunit aseară în sala Facultății de litere, pentru a discuta primirea colegilor lor din Basarabia.

S'a numit o delegație care să viziteze ași pe miniștri și pe primarul orașului spre a obține concursul autorităților, în ceea ce privește ospitalizarea studenților Basarabeni

S'a redactat manifestul către populație, care urmează azi să fie aprobat de întrunirea plenară a studenților, care are loc în astă seară.

Un delegat al studenților ieșeni, a plecat aseară la Chișinău, pentru a lua înțelegere cu studenții basarabeni, cu privire la această visită.

※ Curțile marțiale au invitat direcția generale a în hiscrilor să i înainteze un tablou de condemnați acestei curți, care ar merita să fie propuși spre grațiere cu prilejul sărbătorilor

※ In ziua de astăzi, una din măsurile cele mai grele de poate cădea în sarcina cuiva este aceea de distribuitor al alimentelor

Trebue să recunoștem că i va fi imposibil să mulțumească pe toată lumea.

Tot ce poate face un distribuitor inteligent și „nepărtinitor" e să mulțumească pe cât mai mulți.

Se face așa însă?

Ziarul „Tribuna" a arătat de nenumărate ori partinirea și hatârul pe care Inginerul șef al economatului C. F. R. îl face în favorea unora și în dauna altora.

Ne unim și noi cu protestarea ei, care cere ca d. Ministru de Lucrări Publice să ia măsuri de îndreptare privitoare la d. inginer improvizat șef al magazinului de consum.

※ Societatea asistenței invalizilor de războiu ne comunică următoarele:

1) In curând se va deschide în localul Tipografiei Iliescu (str. Lăzăreanu) expoziția pictorilor Rațiu, Vinătescu și Florian, patronată de Societatea „Invalizii din Război" în profitul căreia se vor vinde tablourile expuse.

2) In ziua de Luni 30 Aprilie ora 4 30 d. a. va avea loc un concert de piano dat de prof. sorul Sibianu în profitul invalizilor din război. Se va executa piese de Chopin, în care maestrul excelează.

3) Societatea „Invalizii din Război" atrage atenția publicului și autorităților care, dintr'un înalt sentiment umanitar, se lasă îndioșate de cărucioarele în valizi îmbrăcați în albastre, ca, îndemnate de a face gesturi caritabile, să ceară invalizilor să le prezinte biletul de clasare definitivă de culoare roșie sau pe cel de clasare provizorie de culoare albastră, toate celelalte fiind anulate.

După cele scrise pe versa biletului vor constata că invalizii au trecut pe la societatea care li'a dat și ajutorare bănești și efectele de echipament de care aveau nevoe.

※ Se dă cu sigiara numirile de revizori școlari a d-lor. V. Agapie la Iași N. Constantinescu la Neamț și C. Longinescu la Dorohoi.

※ Vinuri Bordeaux. Se vând de la trei oca în sus la depositul din strada Stefan cel Mare No. 41.

✻ O faptă frumoasă.— Zilele trecute D. Gh ka Comănesti, Ministrul Lucrărilor Publice a visitat orașul Bacău, cu care ocazie n'a interesat mult de populațiunea revoluș și de orfani.

Dsa s'a scoborît în mijlocul săracilor oferind diferite daruri pentru Sărbătorile Paștelor.

A mai donat suma de 110,000 lei spre a fi împărțită după cum urmează 20000 lei pentru săracii din Tg Ocna 30,000 lei pentru cei din orașul Bacău și 60.000 lei pentru populația nevoiașă din județul Bacău.

Fapta Dsale vorbește în deajuns.

E un gest care va rămânea întipărit adică în sufletul celor săraci.

✻ Streinii, cari au fost internați din prima zi a mobilisărei, și cari au avut a suferi pe urma mutărilor din lagăr în lagăr, vor obține o despăgubire materială, după starea socială a fie căruia, acordîndu'se 600 lei pe lună celor de clasa I-a, 400 celor de a doua și 200 celor de a treia.

Aceasta pentru durata internărei lor.

✻ Aflăm trista știre că Mercuri noaptea a încetat din viață după o lungă suferință D-na Manoilescu.

Această moarte lasă un loc gol și o puternică durere în întreaga societate leșană în care D-na Manoilescu s'a bucurat de o deosebită stima și de multă afecțiune atât ca institutoare și directoară cât și ca mamă de familie.

Defuncta a fost în toată cariera sa un model al corpului didactic, ear ca mamă de familie cu mijloace foarte restrinse printr'un deosebit devotament și prin cele mai înalte sentimente morale a crescut toți copii săi și i-a făcut să ajungă elemente de prima ordine în diferitele cariere pe care le-au îmbrățișat.

Transmitem întregei familii adâncile noastre condoleanțe.

— A patra zi de paște la orele 8 d. a' va avea loc premiera operetei PERICOLA de Offenbach cucu D-ra Elena Zamora în rolul titular și Niculescu Buzeu în Vice Rege N. Rabega surior în Pichisio Graur I. Constantinescu Bidescu etc.

Biletele la Iliescu.

— In curând va apare FOAERUL.

ULTIMA ORA

Pe frontul Apusean

Frontul apusean. In Flandra lupta de focuri a reînceput și a ajuns la mare violență în sectoarele de la Loker și Dranceter. Forțe proaspete franceze aruncate în luptă au încercat în zadar să înainteze contra localității Dranester. Mai multe atacuri ale lor s'au prăbușit în focul nostru. Pe câmpul de luptă de se ambele maluri ale râului Somme Im executat recunoașteri reușite. Incursiunile în liniile dușmane de la sud vest de Noyon și la Varesnes dincolo de canalul Oise Aisne ne au adus mai mult de 50 prizonieri.

Pe restul frontului nimic important.

Frontul răsăritean. Finlanda. In lupte desperate dușmanul a încercat să străpungă liniile noastre de la nord-est de Tavastehus și de la Lathiza. El a fost respins cu pierderile cele mai serioase. Trupele finlandeze au ocupat cetatea Viborgt Ukraina. In Crimeia am ocupat fără lupte, localitatea Feodosia.

Paris. In cursul zilei bombardament violent în regiunea Hangard, în sectorul Noyon un atac german a fost cumplit respins. Trupele franceze au respins pe inamic în punctele unde pătrunseră stabilind astfel linia.

Recunoașteri de patrule pe malul stâng a râului Oise. Nimic de semnalat pe restul frontului.

Efectul submarinelor

Nauen Comunicatul oficial. Submarinele germane și austro-ungare au scufundat în marea Mediterană 5 vapoare și 2 Corăbii cu pânză cu un total de 23000 tone. Intre vasele scufundate cu aflaș Vapoarul înarmat francez liberi cu 1942 tone, un mare vapor de transport cu două coșuri și o corabia italiană cu 700 tone fire pentru Genue.

Refugiații Dobrogeni sosesc în Galați

De la corespondentul nostru.

Galați. — Aseară a sosit în port venind de la Cherson un grup de 200 persoane, locuitori români din Dobrogea și teritoriul ocupat refugiați în Rusia la declararea războiului.

Toți acești locuitori sunt reținuți pe un șlep la debarcader întrucât n'au sosit instrucțiuni de la autoritățile superioare asupra situației lor.

Amănunte despre luptele din Apus

Nauen. — Ziarul „Aftenbladet" de 1 2|4 scrie: Este curios că lasă pe Higa seama francezilor cele mai grele poziții de apărare. Foch a trebuit din nou să recurgă la o parte a rezervelor sale, așa încât marea sa armată de rezervă se topește repede.

Presa franceză consacră considerațiuni pline de îngrijorare față de situația din Belgiului.

Ziarul „Temps" conține indicațiuni cu privire la căderea orașului Ipres. Se spune că părțile mărginașe ale acestui oraș au foarte mult de suferit din cauza bombardamentulu dușman, situația nu este desperată dar foarte serioasă.

Ziarul „Daily Mail" scria Duminică: Situația pe frontul dela Ipres este serioasă, Spitalele au fost îndepărtate din acest sector.

Incapacitatea trupelor americane de pe frontul apusan au arătat lămurit americanilor ce a putut face America până acum din punct de vedere militar. O scrisoare adresată ziarului „New-York-Tribune" dela 15|2 spune că ar fi o nebunie să se întrebințeze în războiul modern trupe neinstruite sub conducerea unor ofițeri fără experiență. Dacă francezii ar fi siliți să încredințeze trupelor americane vreun post plin de răspundere, atunci ei se vor căi amarnic de aceasta.

Corespondentul de război al ziarului „Berliner Tageblatt" dela 19|4 scrie: In luptele din zilele precedente s'au distins în mod special tankurile germane. Contra unuia dintre acestia au înaintat deodată dintr'o ceață deasă două tankuri englese, care au deschis focul dela o mare depărtare.

Tankurile germane s'au apropiat în zigzag și au răspuns cu lovituri bine ochite. Unul din tankurile englese a fost lovit în plin.

Deodată au apărut alte 3 tankuri francese și au deschis un foc puternic contra tankurilor germane prin tunuri revolver. Tankul german a distrus mai întâi celalt tank englez, apoi și a îndreptat granatele contra celorlalte. Impresia morală pro usă de aceste cetăți mișcătoare contra infanteriei engleze pare a fi fost extraordinară.

Corespondenții de război ai ziarelor francese de pe marele bulevarde povestesc fel de fel de neadevăruri. Așa de pildă, ziarul „Matin" din 19|4 scrie: în ultimile lupte dela Somme pionierii germani au găsit câteva tankuri stricate pe câmpul de luptă, unde au stat timp de mai multe luni, și le au făcut utilizabile.

Contrabandă

Galați. — *Autoritățile de la punctul „Gura prutului" au surprins pe când se încerca aducerea în localitate fără acte legale din Basarabia 69 saci cu făină albă.*

O nouă triplă alianță

Nauen. Zvonurile despre constituirea unei noui triple alianțe între Franța, Anglia, și Italia sunt comentate în modul următor de ziarul suedez „Aftonbladet": Faptul că Regele Italiei insistă asupra încheerei acestei alianțe este o vie lumină aruncată asupra divergențelor interne care domnește în tabăra aliților.

Nu mai încape nici o îndoială că Clemenceau a oferit Trentinul italian în schimbul pretențiilor asupra Alsaciei și Lorene, de acea Italia în cercă să nu lăture mașinațiunile politice franceze făcute pe socoteala Italiei, printr'o puternică alianță

Ce se petrece în Irlanda

Nauen. Semnul exterior al deplinului insucces al politicei irlandeze făcute de guvernul britanic, este demisia lui Duke secretarul șef pentru Irlanda. El va fi înocuit prin Shorit, membrul liberal din Camera Comunelor.

Reformele din Camera Prusiană

Nauen. — A doua cetire a reformei dreptului de vot prusian în Camera Deputaților a început la 30 | 4 printr'o mare desbatere care a avut loc în urma propunerei contelui Spee, membrul din partidul centrului, care a propus ca în treaga reformă electorală să fie amânată până după încheierea păcei.

Vice președintele ministerului de stat prusian. Friedberg, a declarat că primirea de către guvern a acestor propuneri, va trebui să fie întâmpinată cu cele mai aspre mijloace constituționale, Propunerea a fost respinsă cu 333 voturi contra 60 iar camera a trecut la discuțiile de fond.

După citirea raportului comisiunei, Cancelarul imperiului contele Hertling a declarat că după propunerile comisiunei guvernul nu va admite un drept de vot plutocratic.

Dreptul de vot egal trebue menținut cu orice chip, căci promisiunea s'a făcut și ea trebue respectată. Guvernul va examina cu bună voință toate propunerile, însă se va așeza numai pe baza dreptului de vot egal și general propus în proectul guvernului In timp de cinci săptămâni Germanii au cucerit în timpul marei ofensive din apus 4100 klm. pătrați.

Intr'un timp de nouă ori mai lungă ad că în 44 săptămâni al marei ofensive din 1916—1917 de pe Somme, de la Arras și din Flandra, Ințelegerea nu a putut înregistra în total de cât 561 klm. pătrați.

Intr'un timp cu mult mai scurt Germanii au obținut un câștig de 7 jum. ori mai mare de cât Ințelegerea.

Camera franceză se deschide

Lyon. — Camera Deputaților și'a reluat lucrările la 30 Aprilie ce fusese întrerupta la 18 prin sedințele consiliilor generale.

Mulți deputați au sosit cu o seară înainte la palatul Bourbone, aducând cu ei cele mai bune impresii din departamentele lor.

Toți sunt de acord de a afirma că spiritul populației este excelent și în a mărturisi că adresele Prefecților consiliilor generale și rezoluțiunile votate de aceste adunări exprimă în mod absolut sentimentul țărei.

Admirația și speranța valorei și curajului armatelor aliate și o completă încredere în guvern și șeful său.

Argentina pune stăpânirea pe vasele aliate

Nauen Ziarul „Times" află că argentina va trebui să la în serviciu vasele aflate în porturile sale de oarece altfel îi va fi imposibil să aducă tonaj pentru calatoriile porturile din La Plata.

Infrângerea din Flandra

Nauen. După pierderea imperiului și poziții dela Kemmel Ințelegerea încear că să distragă atenția de la greaua înfrângere suferită în Flandra afirmând în fie care comunicat că Germani nu au obținut nici un nou câștig de teren în direcțiunea Amiens.

In același timp Englezii accentuiară importanța orașului Amiens în comparație cu masivul Kemel.

Totuși importanța acestui masiv pentru Englezii reese din faptul ca generalissimul Foch, a trebuit să arunce mari forțe în Flandra pentru apararea acestor înălțimi dominante.

D-lui Emanuel Alexandrescu din str. Alexandri No. 3 i s'a perdut o iapă de staiura mică, țiotată în frunte coama tunsă mărunț și genunchera la unul din piciorele dinainte atordă o fiumoasă recompensă celui cel va pune în pesesiunea ei. 3—1

Dame refugiée, très bonne famille léstinguée, lrès entendue aux soius du ménage, désire conduire intérieur monsieur seul lererè au journal „Opinia" sous; M. N.

ORA 2

In urma intrării trupelor refugiaților în teritoriul ocupat, s'au fost actualmente în București la București. personal de primul ministru, al căror scop e de a face ca aceste operații facă după ratificarea păcei, în condițiunile cele mai lesnicioase.

D. Smidt, primarul orașului Chișinău, ajutorul seu și șesse consilieri comunali, și-au înaintat demisiile din aceste demnități.

D-rii general Hârjeu, ministru de răsboi și Dobrescu. ministru de justiție, vor pleca Vineri la București.

După ultimile știri primite, pacea va fi semnată până sâmbătă.

D. prim ministru Al. Marghiloman și d. C. C. Arion, ministru de externe, vor sosi în Iași imediat după serbători.

— Marele Cartier General finlandez comunică că orașul Viborg a fost cucerit.

Anunț

Depozitul de vinuri din str. Apeduc 1 înștiințează pe onor clientela că a sosit din Basarabia, un mare transport cu vinuri albe și negre. 2—1

Cine știe unde se află Nicolae Tătăreanu din com Vlădeni, jud. Gorj rog. să-mi răspundă pe adresa: Sub Lt Ghimpețeanu la Revizoratul școlar Iași.

Două mașini de scris se vând cu preț avantagios, Se primesc în schimb și cumpărăm mașini de scris române și rusești uzate.

Se repară mașini de scris orice sisteme cu garanție cerceri pentru Yost 15 | 20 originale.

Se transcrie la mașina Yost acte petițiuni și memorii corect-rapid cu prețuri excepționale.

Biroul de copiat ecte str. Nemțiască 14 (în dosul Băncei Naționale),

Doamnă văduvă refugiată de bună condiție onestă având menagiul complect și cameră mobilată forțată de împrejurări doresc cunoștiință unui domn civil sau militar mai în etate de bună condiții serios și cu bună situație Persoanele serioase și cari întrunesc aceste condiii să scrie la ziar sub „Văduva refugiată" 5—1

Cumpăr o gospodărie la țară casa cu dependinte și acareturi grădina și câte-va hectare de pământ în unul din județele Neamțu, Roman Bacau, în apropiere de gară Adresa C. Burghele Iași strada N, Gare Noi 24 la D-nul C. Botezatu. 3—1

Noi transporturi de mărfuri au sosit la

Magazinul General

Piața Unirei Iași

Cămăși, gulere, manșete, cravate, ciorapi, batiste, mănuși de ață și de piele.

Mare asortiment de parfumerii, săpunuri și pudre franceze. Haiuțe și șepăricioare pentru copii.

A sosit un mare transport de **piele de chevroux.**

Prețuri moderate

Piele de Chevreaux de cea mai bună calitate se vinde la L. Solomon Str Lăpușneanu No. 38 peste drum de palatul Regal etajul al II-lea în curte. 3—1

TALPA RUSEASCA I-a

Chevreau Francez Extra-fin boxe american negru și galben oland dog pentru ghete la

Magazinul Consumatorilor

32 str. Lăpușneanu **32**

Au sosit coarde fire

Bucătar special pentru Bodegă Restaurant ce primul rang angajez imediat salariu mare adresa Inginer Cara str. Cuza Vodă 28. 3—1

Băeți serioși și speciali pentru Bodegă Restaurant angajez imediat plătesc leafă mare Adresa Inginer Cană str. Cuza Vodă 28. 3—1

Caut ataș-car pentru motocicletă. Ofer preț bun. A se adresa Cuza Vodă 51. Veinștein. 2—1

Cumpăr ori ce cantitate de țuică, spirt și vin. Chemat vin la Domiciliu. Adresa Inginer Cană str. Cuza Vodă 28. 3—1

Baracă de lemn demontabilă și transportabilă cu multe camere, bună pentru iarnă se vinde ocazional.

Adresa Vovedenia 3 casa Dr. Blumenfeld. 2—1

Mașini de cusut se repară de către mecanicul firmei Singer în orele libere, Anunțot prin cartă postală vin la domiciliu. F. Krămer, Zugravilor 81. 4—1

Anunț

Casa Centrală a Meseriilor, Creditului și Asigurarilor muncitorești a început de la 1 Aprilie a. c. să facă preschimbarea cărților chitanțe de asigurare.

Este în interesul tuturor meseriașilor să-și preschimbe fără întârziere cărțile chitanțe pentru a se putea hrăni de ajutoarele prevăzute de lege.

Refusul de a preschimba vechile cărți sau de a scoate cărți chitanțe nouă pentru lipirea timbrelor de asigurare, nu le poate aduce nici un folos, ci numai pagube.

In primul rând, nu vor putea obține nici un ajutor nici pentru dânșii, nici pentru familiile lor, în al doilea rând, vor fi dați în urmărire pentru faptul cotizațiilor la timp.

Casa Centrală a dat meseriașilor în cursul anului ajutoare și medicamente în suma de a proape 200.000

Unii meseriași când se îmbolnăvesc numai își aduc aminte că au obligatiuni fața de asigurare solicite ajutoare și evident că nu le pot obține nefind în corent cu plata cotizațiilor.

Fondurile acestei asigurări sunt averea exclusivă a meseriașilor și firește că nu se pot da celor care nu au drept căci altmintrelea ai insemna să se risipească averea meseriașilor

Banca Moldova

Societate Anonimă. Capital Social Lei 4.50 0.000

Plăți în teritoriul ocupat, în Basarabia sau Străinătate (acolo unde legătura postală e posibilă.

Dă avansuri asupra efectelor publice și acțiuni

Face schimb de monede.

Primește depozite spre fructificare și eliberează carnete de economie.

De vânzare o goa franceză nouă, str. Sfântul Andrei No. 10. 3—1

La Moara Progresul Șos. Păcurari 53 se caută 1 mecanic pentru conducerea unui motor de 25 cai putere. 6—1

Caut fata sori de cristate la o Doamnă care se prezinte între 2 jum. și 3 jum. în str. Cuza Vodă 1. 2—1

„Unirea"

Societatea nume colectiv pentru comerț în Basarabia

Iași str. Elena Doamna 12

Oferă spre vânzare în cu gros Articole alimentare și vinuri.

Prețuri de convenienței

Fabrica de bere „Zimbru"

din Iași se vinde în condițiuni avantajoase.

Strada Păcurari 91

Ocaziune

Rochie splendită model original Paris talie 44. de Foular negru cu buline albe, Broderie de mână și monseline dou lurn matasă. Vând lei 1600 sau fac schimb etoșă rochia bleu marin fină plus diferență. A se adresa strada Colonel Lange No. 11 în curte ușa din dreapta II-ná Opran. 3—1

Se vinde mai eftin ca ori unde

Cu ocazia Sfintelor sărbători de Paște A SOSIT

La raionul de Galanterie și Imbrăcăminte dela Magazinul „Provodnik" din str. Lăpușneanu 33 vis avis de Palatul Regal

UN NOU TRANSPORT DE

Ciorapi, Batiste, gulere, Cravate, Haiuțe pentru copii. Fețe de mese, Lanfere, Mileure, Tubilete, Mingi de gumă, Săpunuri, Pudre, și parfumerii Franceze

și un mare transport de

PIELE DE CHEVREAU

și care s'a pus în vânzare cu prețuri reduse.

Grăsime de porc și zahăr se caută 100 Kilogr. untură de porc proaspătă topită și 500 kg. zahăr-cubic cu prețuri moderate Oferță la Farmacia Dr. Ratiann Iași Cuza Vodă 46 4—1

Femme de chambre să caută la o doamnă și doi copii mari să știe și puțin în ca să A se adresa strada Toma-Cosma 7. 1—

Din Pădurenilor

Tencuiș și plăci de cărămidă de cărămidă pentru stropitoarele Vermorel pentru vii. Se găsește de vânzare la Dl. H. Landbrand Str. Sf. Teodor, No. 38 Iași.

D-r. Suzana Grosi

Asistenta Clinicei Obstetricale

Femei și boale de femei

Consult : 3—5 p. m.

Str. Anastasie Panu 48

Șef grădinar absolvent și unei școli din străinătate caută combinați în această direcție având și capital. Preferă în comuna Iași. Eventual iau arendă o vie sau livadă cu fânate A se adresa la opinia sub Horius. 3—1

10 BANI

ABONAMENTE
Un an 35 lei
6 luni 20
3 luni 10

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un rând pag. I. 1 leu
— — II. 50 b.
Un mun. vechiu 30 b.

10 BANI

Administrația la Tipografia Ion Goldner — Iași — Telefon

Anul al XIV-lea. — No. 3332 Duminică 22 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Iași 21 Aprilie 1918

...Și iarăș, sufletul credincioșilor va tresări la sunetul clopotelor de miez de noapte și cuvintele adânc mângâitoare vor resuna:

— Hristos a înviat!

Au venit pentru creștinătate sfintele și dulcele serbători ale primăverei, simbol al vieței reînviate, care resar, în toată a lor exuberanță, în întreaga natură.

Au venit ca și altă dată. Și totuș câtă deosebire, pentru sufletul românimei! Nădejdea în zile mai bune, ce va să vie; speranțele, atât de mângâitoare în clipe de restriște cine îndrăznește să le nutrească cine lasă ca ele să-i hrănească sufletul?

Și totuș această speranță, această încredere se impune. Credința ne va mântui!

Asemenea mulțimei, căreia se închina Lui, și care, cu zimbetul seninului, suporta martirul, asigurând, prin suferința-i, triumful credinței, asemenea ei, câtă și noi ca prin durerile de astă zi să asigurăm sărbătoarea de mâine.

Clipa de încercare, la care ne a supus o soartă vrăjmașă, este ne sfârșit de dureroasă. Martirizați, să păstrăm însă credința neștirbită în noi, în chemarea noastră, în destinul nostru.

Și această ne va izbăvi, trebuie să ne izbăvească!

Cu acest cuget să pășim!

Și când clopotele de miez de noapte vor vesti lumei că fiul cerului a înviat, ochiul să aibă o lacrimă în loc de privire senină, glasul o rugă în loc de cânt dar tari pe credință în ziua de mâine, credincioșii să-și spună, ca și odinioară:

— Hristos a înviat!

Cons. Sorin

Hristos a înviat!...

În zarea nesfârșită, se înalță trupul Tău înconjurat de serafimi și raze de lumină...; urmărit de privirile apostolilor, cari văzându-Te cum dispari în albastrul cerului li se lasă în suflet un gol dureros: lipsa prezenței Tale. Dar Tu le-ai făgăduit că vei fi în mijlocul lor ori și unde și ori și când... Inimile lor deodată trezite la mângâiere făgăduinței sfinte, făcând să răsune din adâncul sufletului lor un cântec dulce și plin de slavă:

Hristos a înviat!

O rază de lumină sfântă se revarsă asupra omenirei întregi... Îngerul morței și întunecei fața însângerată în lături... Dușmanii își aruncă armele ucigătoare cât colo și îmbărbătați de cuvântul Tău Dumnezeesc, aleargă unii spre alții, îmbrățișându-se!... Ochii lor e clipă privesc spre cer, deacolo de unde izvorul dragostei Tale și razele strălucitoare ale soarelui le dă speranțe noui de pace, iubire și înfrățire... iar buzele lor deprinse să cerce venin unele asupra altora, astăzi rostesc cuvântul plin de iubire:

Hristos a înviat!

VEȘNIC

A Chipul Tău cel blând și Mântuitorule! în această zi apare înaintea noastră, mai dulce mai strălucitor ca ori și când... — Lumea suferinței e de toată cu fața la pământ înaintea Ta! — Mamele își mângâie pruncii la sân, pe când în minte le revine chipurile iubite ale celora cari poate au pornit pe drumul veșniciei; orfanii, nedreptățiții și toți prigoniții soartei, privesc cu ochii rugători și plini de nădejde spre Tine. Toți cer sprijinul și mângâierea Ta cea părintească, deaceea toți cu inimile înflăcărate îți întonează cântecul sfânt și plin de slavă:

Hristos a înviat!..

„Mâinile Tale binecuvântate stau întinse deasupra omenirei pe fața căreia reflectează raza fericirei Tale... — O clipă chinurile și durerile sunt uitate... Îndoielile din sufletele noastre vinovate au dispărut... și în locul lor văzduhul clocotește de sunetul clopotelor și vocea imnilor de imnuri sfinte ce se înaltă departe... spre Tine... la cer...

Hristos a înviat!...

DIMITRIE GLOD.

Semănătorul

Departe, departe, în zarea fumurie a orizontului, răresc pe uriașul fantastic, cu capul gol, cu pletele fluturând în vânt, înfingându-și mâinile în poalele restrânte ale cămeșei și aruncând pe imensele lanuri pe care le străbate cu pașii lui gigantici, aruncând mereu, aruncând fără preget semințele bine făcătoare, care vor încolți și vor fecunda pământul.

Pe fruntea lui sudoarea curge'n valuri. Dar pasul cu care înaintează nu covârșește mâinile care aruncă semințele par pârghii imense de oțel, care nu ostenesc și aruncă într'una, aruncă mereu semințe'n valuri, spre a încolți și a fecunda pământul.

De odată însă, fața deschisă și iluminată a uriașului se întunecă. Mâinile lui încep a tremura. Pașii lui încep a șovăi. Lacrimi calde purced din ochii lui sfioși și blânzi... câmpul pare ruginit de sânge și închegat ai unor trupuri din care doar oasele albite de ploi și uscate de vânturi și de soare, îi spun că acolo s'au găsit sfârșitul, părinții lui, frații lui, copii lui.

Și lacrimile uriașului cu ochii sfioși și blânzi, încolțite din adâncurile sufletului lui bun și duios, opresc căderea semințelor din pârghiile gigantice, care le aruncau spre a încolți și fecunda pământul.

Iel plânge dureri milenare, pe care i le au transmis nenumărații strămoși, care au frământat și lei pământul, plămădindu-l cu sudoarea frunților lor și cu sângele trupului lor, iei care au îngrășat trudnic pământul, spre a încolți mereu sămânța și a fi fecundat în veacul viilor.

Iel plânge nesfârșit durere a tuturor mulțimilor, pe care rari sânt cei ce o mai cântă, ci mai toți o uită, durerea din care încolțesc semințele și fecundează pământul.

Iel plânge și nici arșița soarelui nici suflarea vântului, nu usucă lacrimile, care și ele încolțesc semințe și fecundează pământul.

Izvor nesecat de dureri trăite și adânc simțite, izvor nesecat de lacrimi calde, curge fără încetare din ochii sfioși și blânzi ai uriașului și spală cu apă lor purificătoare, ca-o aghiazmă sfântă și oasele albite de ploi și uscate de vânturi și de soare și chiagurile de sânge și rugina pământului, care va fi recundat din nou, din sămânța durerilor eterne.

Și din ochii sfioși și blânzi ai uriașului, izvorește pârâul, care mânat de cântul vânturilor, va rătăci în oceanul vaurilor, după care va fi încolțit semințele altor dureri, va fi fecundat alte câmpii și va fi rodit altă pâne, alt izvor de lacrimi amare.

Iar din popoșul lacrimelor dureroase și pârghiile uriașe și pașii gigantici, vor purcede din nouă fără șovăire, să arunce iarăși și mereu, semințele bine făcătoare, care vor trebui să încolțească și să fecundeze pământul.

Ta ai născut în suferință, spre a te înmulți în suferințe și suferind să ne deștepți și să stăpânești pământul.

Retoți drumul! Acesta i menirea și rostul tău uriașule și îndurerațule semănător cu ochii sfioși și blânzi, care cu pașii tăi gigantici străbați câmpurile și arunci mereu și fără preget semințe pe care le stropești cu sudoarea frunții tale, cu lacrimile ochilor tăi, cu sângele vinelor tale, spre a încolți și fecunda pământul, pânea și durerea eternă!

ATOS.

Negocierile de la Berna

Nouen. Al doilea rezultat important al tratativelor de la Berna cu privire la schimbul prizonierilor, este hotărârea cu privire la eliberarea persoanelor civile, care acum sunt internate, în una din cele două țări, sau care au fost vre'odată internate.

Asemenea persoane pot după dorința lor, fără a se lua în considerațiune vârsta și sexul, să părăsească țara în care au fost reținute și să se întoarcă la domicilul lor anterior.

După confirmarea acordurilor dintre amândouă guvernele, se vor face cunoscute mai multe amănunte.

O parte prin care a decurgerea atât de favorabilă și la succesul tratativelor de la Berna, o are guvernul elevețian sub a cărui conducere au avut loc consfătuirile.

Câte-va Note

Pe drojdii. *Inventivi mai sunt și amicii de la diferitele noastre servicii de intendență.*

Pînă și cu drojdiile au găsit mijlocul să facă abuzuri și gheșefuri scandaloase.

Și asta tocmai în clipa când lumea credea că sunt pe drojdie.

Uimitor. *Publicul care trecea eri la orele 5 d. a. pe strada Lăpușneanu, a rămas stupefiat.*

În unul din nenumăratele automobile ce treceau ca vîntul, el a constatat, cu uimire, că se afla și un civil.

Pacea. *Dacă lucrurile în privința încheierei păcei vor mai continua mult timp în acest fel, este sigur că această pace va veni când lumea nu va ținea minte că a fost război.*

Clasarea dosarelor. *Ziarul d-lui general Averescu vestește că la ultima întrunire a ligei poporului s'au ales diferite comisiuni, între altele și una însărcinată cu „adunarea actelor și clasarea dosarelor, în vederea stabilirei responsabilităților neglijențelor din timpul războiului și al celor doi ani, care l'au precedat".*

Ne prindem că liberalii n'ar fi avut nimica de obiectat dacă s'ar fi modificat un singur cuvânt. In loc să se fi spus „clasarea dosarelor" să se fi spus „clasarea afacerilor".

Căci pentru clasare sunt liberali, cei puțini cari sunt și pentru conservare.

Blanzy

INFORMAȚII

✕ Am crezut de cuviință să completăm unele detalii date de d. Take Ionescu cu privire la credințele conservatorilor democrați, adunați la vi la șefului lor de la Sinaia, în dimineața zilei, în care a avut loc primul consiliu de coroană.

Am spus atunci că nu numai d. Bădărău ci și drul Istrate a fost de părere că trebue să rămânem credincioși politicei noastre tradiționale.

D. Take Ionescu ne dezminte însă în ce privește pe acest din urmă.

Suntem autorizați a declara că menținem în totul afirmația noastră. Ca și d. Bădărău, drul Istrate a fost de părere că trebue să intrăm imediat în războiu, alăturea de puterile Centrale.

Această părere drul Istrate nu și a schimbat'o de cât posterior în vederea ce a avut'o cu d. Ionel Brătianu.

—Se pare că afirmația noastră cu privire la credințele d-rului C. Istrati, despre rolul României în războiul actual, n'au fost destul de lămurite.

Numai așa ne putem explica notița d-lui N. Iorga, din numărul de azi al „Neamului Românesc.

Este notoriu într'adevăr că la epoca despre care vorbește domnul Iorga doctorul Istrati era un căduros partizan al atârnirei noastre la antanta. Afirmația d-sale însă, perfect exactă în sine, nu este de loc concludentă în cauză.

Noi am susținut că în dimineața zilei, în care a avut loc primul consiliu de coroană, sub președinția defunctului rege Carol în 1914 adica, la consfătuirea conservatorilor democrați dela vila din Sinaia a d-lui Take Ionescu, d-rul Istrati a fost alăturea de d. Al. A. Bădărău partizan al imediatei intrări în război, alături de puterile centrale.

Că mai târziu a revenit, aceasta-i altă chestiune, și în prima noastra informație de azi noi indicăm chiar data că d. și sub ce influență s'a produs această schimbare de atitudine.

Ziarul „Momentul" denunță un scandal tipic pentru mentalitatea celora care ne au stăpânit și hoțit de când am intrat în războiu.

În numele manutanței a fost rechiziționată o mare cantitate de drojdie, zice „Momentul", destinata pentru populația Iașului și vândută apoi lumei civile, prin prepuși, cu prețuri scandaloase.

O doamnă ar fi primit două lăzi de drojdie pentru această speculație nerușinată.

Dacă faptul este exact el constituie un scandal fără nume, care trebue pedepsit exemplar.

A venit vremea să se ter mine odată cu aceste apucături.

Să se mântue cu abuzurile și furtișagurile.

✕ Ni se denunță de persoane demne de toată încrederea că la depositul comunal din strada Bucșenescu se fură la cântar fără milă. La două cumpărături de câte două kilograme zahăr au lipsit câte un kilogram și mai bine ceeace face că funcționarul de acole fură peste 1000 kilograme la vagon.

Rugăm pe d. Botez presedintele comisiei interimare a comunei Iași să ia măsuri aspre contra acestui sistem. Destul s'a furat până acum. Ajunge.

„Propășirea Iașilor" e o asociație de persoane locuind în Iași.

Nu e o societate de economie ori de politică, ci o asociație de bune voințe, cari vor să facă ceva pentru nenorocitul acesta oraș, care pe ce merge pare că se prăpădește.

Ea vrea să rețină în sidur le orașului persoane distinse și de valoare, cari o recunoștem sunt de folos țării întregi, dar ea voește să le pună în vedere că prima datorie o au pentru orașul natal.

Ea vrea propășirea economică higienică și culturală a acestui oraș.

Rectorul academiei de înalte studi comerciale și industriale dorind să înființeze o *Carte eternă* a profesorilor și studenților Academiei, cari au luat parte la războiul pentru întregirea neamului, roagă pe profesorii și studenții cari au luat parte la război în ori ce mod, precum și pe toți acei cari cunosc numele și faptele colegilor morți, dispăruți sau prizonieri să-i comunice datele necesare.

Comunicările se adresează d-lui St. Cihoski vice rectorul Academiei, în Iași, strada Ștefan cel Mare No. 4.

✕ D-nii miniștrii Hârjeu și Debrescu au plecat aseară la București, unde vor petrece sărbătorile.

✕ S'a primit demisia d-lui inginer șef clasa I. Capriel Iosif, șef de divizie în direcția generală a căilor ferate.

✕ Se știe că în urma unor dispoziții, proprietarii automobilelor rechiziționate își pot relua azi vehiculele, dacă renunță la bonul de răsboiu.

Se găsesc însă unii cari cu tot ordinul refază de a elibera automobilele, pe care de altfel le întrebuințează în interesul lor propriu.

In urma reclamațiilor primite autoritățile în drept, au dat ordine severe, pentru ca acest abuz original să înceteze.

✕ *O rectificare.* — Primim din partea d-lui Axeland-u Răzu din Dorohoi următoarea telegramă:

În virtutea dreptului de apărare rog publicați următoarele:

Citind în ziarul Dvs. din 19 aprilie 1918 o presupusă corespondența din Dorohoi în numele meu și a prietenilor menționați în aceea informațiune. Țin să restabilesc adevărul. Nu este exact că noi am fi primit o dezidență liberală, din potrivă, suntem ei mai apropiați apărători și luptători a democrasurilor idei liberale, așa cum ele au fost propășite de marii și neuitații noștri mainași ca: Cogălniceanu, Ion Brătianu, C. A. Rosetti, și întreagă pleiada intemeitoare a marei noastru partid.

Dacă există oare cari deosebire de vederi între noi și alți membri ai partidului local aceasta nu sunt de natură de a determina o dezidență.

Dezidența implică minoritatea, far a micii noștri sunt cu mult mai mulți decât le socotesc unii. Dezidența într'un partid se naște din deosebire de vederi asupra principiului fundamental care formează temelia de care un partid își sprijină întreaga sa existență. Noi asupra acestui punct suntem cu toții de perfect acord și nu e vorb de nici o dezidență.

POLITICA

Iași cazul Filoti

Se pare că suntem în ajunul unor destăinuiri în această chestie, destăinuiri menite să pună în adevărata lor lumină faptele petrecute și să desvălue tot ce s'a făcut cu intenție tăinuită.

Dacă cele ce se șoptesc vor fi dovedite și se pare că așa va fi opinia publică va avea din nou ocazie să în cunoștință de o anume mentalitate a dirigiților noastre de pe vremuri.

Pînă atunci, însă, credem util să revenim asupra unui fapt, care se desgrădește din declarațiile făcute de d. Anton Filoti, deputat, fratele deținutului, unui redactor al ziarului „Acțiunea Romînă".

Foștii miniștri de justiție și interne de pe vremuri s'au aflat în fața unei propuneri concrete: familia Filoti se declară gata a depune suma care putea fi obiectul pretențiunelor direcției poștelor.

Nimic mai natural de cât să fi acceptat. Preocuparea cu adevărat de interesul apărărei banului public reclama acest lucru. Lichidarea ar fi învederat apoi întru cât pretențiile sunt justificate.

Cu toate aceste, propunerea nu este luată în seamă și lui Victor Filoti îi se sugerează ideia de a fugi și odată ce el acceptă această propunere, ori-ce urmărire încetează, deși ar fi fost ușor de descoperit refugiul, întru cât el se afla la fratele său, în orașul Buzău.

Și neum se pune chestiunea dacă într'adevăr cei în drept e rau preocupați de daune cauzate statului și urmăreau deslușirea și sancționarea de ce n'au acceptat propunerea familiei Filoti de ce au lăsat ca Victor Filoti să dispară, de ce odată dispărut urmărirea efectivă încetează? De ce toate aceste?

Singur acest lucru învederează că nu suntem în fața unui fapt obicinuit și justifică bănuiala că explicațiile ce se anunță sunt verosimile și ca suntem în fața unui alt caz de curioasă concepție a guvernului de atuncea, despre îndatoririle ce avea de a apăra avutul public.

Dar discuția asupra acestei chestiuni este de abia deschisă. Am relevat numai unul din multele și neînțelesele procedeuri utilizate.

Vom mai avea ocazia însă să revenim și desigur și mai pe larg în această chestie.

SOR

⁂ D. Corneliu Manolescu a fost numit impegat în serviciul exterior al finanțelor.

⁂ Marele Album pentru comemorarea *Eroii Neamului sau România în 1916—1918*, este singura lucrare din țara în care s'ar zugrăvi întreaga epoca a războiului nostru.—Ea va cuprinde peste 100 000 de nume cu fotografii scene, schițe, vederi de pe front și tot ce atinge războiul din 1916—1918.

Prin technica, eleganța și privirea în plan a acestei prețioase lucrări ea trece de a dreptul între mormintele cu valoarea istorică și mulți care vor rămâne nepuincioși. Publicul este rugat să se ferească de imitatori.

Documentele se vor acredinția numai delegaților care vor prezenta delegație cu ștampila editurei noastre, din strada Costache Negri 7, sau prin poștă.

Ori ce persoană care posedă schiță sau vederi de pe front, este rugată cu toată căldura, a le rezerva pentru lucrarea noastră și a ne anunția, pentru a ne intra în vorbă asupra costului.

Familiile care nu au depus încă fotografiile și documentele pentru „eroii neamului" sunt rugate să se grăbească a le depune, cât mai este vreme.

Înscrierile se fac zilnic 9—12 și 3—7 iar costul acestei lucrări este de 50 lei plătiți în două rate.

„Firma este înscrisă la Tribunalul Iași secția III. Birourile strada Costache Negri 7.

⁂ O întrebare importantă se pune în chestiunea asigurărilor imobilelor, și anume: dacă desdaunarea ce o acordă Societatea de asigurare ar acoperi cheltuiala actuală ce necesită reparația? De sigur că nu. De unde înainte cărămida, varul, nisipul, lemnele de construcție, manopera, etc. costau cu mult mai ieftin, astăzi desdaunarea în bani n'ar servi la nimic și incendiatul riscă să rămână cu imobilul ruinat.

Ar trebui ca societățile de asigurare să pretindă de la asiguraților lor un supliment de primă astfel socotită ca la ceas de daune, asiguratul cu despăgubirea ce va primi să-și poată cumpăra materialele necesare și să plătească lucrătorii cu prețurile ce se cer astă zi. De care chestiune ce o tratăm ori privește exclusiv pe proprietarii de imobile, este în interesul lor ca să caute ca rezolvarea să nu întârzie.

⁂ *Calendarele.*— Primim acum ziare și din București. Prima mișcare ce o facem, luând unul din ele în mână, ca să ne uităm la data ce poartă.

Și vedem că ziarul e de la d. 2 sau 3 Mai. Mirare! Imediat însă ne revenim și ne aducem aminte că în țara românească sunt din acest punct de vedere cel puțin, două țări.

Una merge după calendarul nou Gregorian și alta după cel Iulian. Și tot sosesc telegramele și ori ce știri ne vin de aici de lângă noi, de la frații noștri.

N'ar fi posibil să facem acum unificarea de calendare? Și evident că nu alt fel, de cât adoptând calendarul Gregorian.

Avem atâtea legi pentru formarea cărora n'a trebuit de cât un decret regal. De ce n'ar interveni un asemenea decret, sub rezerva aprobării corpurilor legiuitoare, și pentru unificarea calendarelor?

Supunem, această dorință dlui Ministru de Instrucție și nu ne îndoim ca dânsul va chibzui și va stărui pentru obținerea unui asemenea decret.

De altfel în Rusia acest lucru s'a făcut acum câte va luni în urmă și ne aducem aminte că atunci s'au aranjat și chestiunile plății funcționarilor și în genere tot ce se leagă de o atare măsură.

Să facem și noi un lucru, care, credem, nu va supăra pe nimeni.

⁂ In vederea primirei cercetașilor bani, comandamentul cohortei din Iași pune în vedere tuturor cercetașilor localnici și refugiați ca să se prezinte neapărat Luni 23 Aprilie a. c. ora 3 jum. în sediul cohortei (Str. Toma Cozma No. 2) în uniformă curată, fie de cercetași, fie de elevi.

⁂ *Proclamația Unirei.*— Din București s'a expediat din prim ministru Al. Marghiloman telegrama următoare:

„In calitatea noastră de promotori ai Unirei cu România îndeplinim o frumoasă datorie de a felicita pe Excelența Voastră pentru succesul obținut la Chișinău și a exprima încrederea pe care o avem de a vedea ordinea și bogăția țărei restabilite prin puteri ferme și oameni, pe care guvernul prezidat de Excelența Voastră va ști să le insufle.

Intru cât ne privește, vă putem asigura de tot concursul nostru pentru ca Excelența Voastră să puteți duce la bun sfârșit nobila misiune ce aveți.

Președinte: *Alexandru Crupenschi.*
Membru: *Victor Ciuhureanu.*

Se atrage atențiunea publicului civil și militar, că ori ce s'ar găsi în teritoriul ocupat nu se expediază și se distruge.

⁂ Un incendiu a distrus un pavilion de la Ospicul de la Socola. Pagubele sunt de aproape 10,000 lei.

⁂ Membrii societății naționale de Cruce Roșie a României—filiala Iași—sunt rugați a se întruni în adunare generală Miercuri 25 Aprilie a. c. orele 3 p. m. în amfiteatrul liceului internat din str. Toma Cozma, pentru a lua cunoștință despre darea de seamă ce se va face asupra activității filialei în anul 1917 1918.

⁂ La ceremonia religioasă ce a avut loc azeară la Mitropolie, a participat M. S. Regele și Principele Carol și Nicolae, miniștri aflători în Iași, primarul orașului, prefecții, ofițerii superiori și un foarte mare număr de credincioși.

Serviciul religios a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul, înconjurat de clerul catedralei.

Au asistat și câte un pluton din toate regimentele aflători în garnizona locală.

Ziarul „Tribuna" sub iscălitura Constantin D. Iarca analizează în două articole consecutive chestiunea automobilelor, publice față de țărani. Merită de reținut că pentru hrana a 30 0000 soldați 0 95 bani pe zi se cheltuește 28,5000 lei iar pentru automobilele ce ruinează silnic în Iași 270.000 lei.

Acum se explică, zice Dl. Iarca diferența de vederi dintre Iași și Tranșee, se explică miliardele cheltuite pentru războiu; se explică „triunghiul vieții" aici în Basarabia, Mesopotamia și.... Paris.

ULTIMA ORA

Guvernul Ukrainian răsturnat

— Cine formează cabinetul —

Kiev. In Ukraina deputații țărănești sosiți la Kiev au răsturnat vechea Radă și guvernul de acum. Noul guvern s'a așezat imediat pe bazele tratatului de pace de la Brest Litovsk. Arestările care au fost făcute cu ocazia incidentului Dobry și care nu erau în legătură cu această răsturnare de guvern, au fost suspendate.

* *

Din informațiile sosite de la Chiev rezultă că în Ucraina a intervenit o răsturnare de guvern în urma sosirei la Chiev a deputaților țărani. Rada și guvernul, care nu mai avea nici o autoritate, au fost răsturnate. Formarea noului minister este în curs, probabil sub generalul Skoropatzki.

Frontul Apusean

Comunicat

Pe frontul de luptă focul artileriei a reînceput în unele sectoare. După lupta de artilerie a urmat atacuri parțiale dușmane la sud de Villeu Bretunneux și pe malul apusean al râului Avre. In timpul contra atacurilor noi am făcut prisonieri. Pe restul frontului activitatea infanteriei s'a mărginit la recunoașteri. Pe frontul din Lorena activitatea a continuat cu voe-bune din partea dușmanului.

Frontul răsăritean.—Ucraina. De pe linia Katerinoslav noi am pătruns în regiunea Donețului. Pe marea de Azov noi am ocupat Tangaron.

Ludendorff.

Paris.—Activitate a ambelor artillerii la sud de Avre. Noaptea trupele franceze au realizat o înaintare în pădurea Hangard. In această dimineață francezii au efectuat o operație de detaliu care le a permis a pătrunde în pădurea Baune și a face numeroși prizonieri și un ofițer.

S'a capturat și 5 mitraliere.

Acțiuni de artilerie în pădurea Parroy și Vosgi.

Ziua calmă pe restul frontului.

In jurul luptelor

Nauen.— Ziarul „Daily News" scrie următoarele cu privire la situația războiului:

Dușmanul a obținut succese pe care nimeni nu le ar fi visat acum două luni. Noi am crezut că frontul englez este invulnerabil.

Ce ar fi fost dacă s'ar fi urmat politica lui Robertson. Dușmanul stă pe Kemmel, primul munte prăpăstios și izolat a cărui stăpânire va atrage după sine o altă constituire a frontului nordic.

* *

Atacul nebunesc asupra localității Zeebrugge a costat pe Englezi, în afară de scufundarea de bună voe a de nevoe a matelotului naval, considerabile sângerări, care în nici un caz nu pot să fie în proporție cu foarte incordatele așteptări ale conducătorilor politici englezi.

Amiralitatea engleză publică ca în zilei următoarele pierderi:

Ofițeri 19 morți, 29 răniți, 2 lipsă; soldați, 169 morți, 855, răniți, 14 lipsă; prin urmare în total 10 de ofițeri și 538 de oameni.

Din partea Germanilor pierderile s'au mărginit în numărul relativ mic în total 8 morți și 16 răniți.

* *

Berna.— Ziarul „Manchester Guardian" scrie că perderea muntelui Kemmel a produs o mare decepție, iar o altă retragere dela Ipres sau pierderea porturilor de pe canal ar fi influențat adânc pe Englezi.

Alimentarea Germaniei

Nauen.— Asupra situației și perspectivei împrejurărilor alimentare germane a declarat în comitetul alimentar al Reichstagului secretarul de stat von Waldow: începutul anului economic curent a stat sub influența micșorărei rației de pâine și până în August din anul trecut, a continuat lipsa de cartofi. Populația a suferit lipsurile, dar cu toate continua lipsa de alimente și furaj, grelele ore de nevoe au fost înlăturate în ultimul an economic, din pricina bunei recolte de cartofi și a unei organizări mai perfecționate.

Dificultățile aprovizionărei cu cereale la încheerea anului trecut economic, au fost învinse de către oficiul imperial al cerealelor. Rezultatul tratativelor economice încheiate acum, dă speranța că Ucraina va furnizza Puterilor Centrale până la 31 Iulie 1918 cele 16,000.000 de pfunzi făgăduite, astfel că micșorarea rației de pâine va fi de prisos.

In ce privește cartofii există speranța că până la recolta cartofilor timpurii ce va putea continua cu actuala rație. Pentru tulburări neprevăzute s'au adunat rezerve.

Rațiunea actuală de grăsime s'a făcut posibilă prin dublarea producțiunei de margarină, de care ce în urma necesărei micșorări a numărului de vaci cu lapte, cantitățile de lapte s'au micșorat. Recolta de sarsavat a fost în parte mijocie, acoperirea nevoilor armatei a fost posibilă prin lagune usate și varză murată.

Secretarul de stat observă apoi: Agricultura cu toată greutatea îngrășămintelor, cu toată lipsa de oameni și alte greutăți, și-a făcut pe deplin datoria.

La o recoltă mulțumitoare și cu exportul din Ucraina alimentarea poporului german va fi și pe viitor asigurată.

Știri din lumea întreagă

Nauen:— In camera deputaților a fost votat paragraful I. al legei electorale care privește îndreptățirea la vot.

Această votare a avut loc după cifrea în comisie. Cu această ocazie a căsut propunerea social democrată care cerea ca dreptul de vot să fie acordat tuturor acelora care au împlinit 20 de ani.

De asemenea a căsut și propunerea progresiștilor cari cereau ca dreptul de vot să fie acordat acelora care au împlinit trei ani de cetățenie. Paragraful 2, care prevede dreptul de vot egal, a fost respins prin vot nominal cu 232 contra 183.

Deasemenea a fost respinsă propunerea lui Lohmann, care propunea un vot în plus pentru acei care se găsesc de mai mult de 10 ani de serviciu în aceiași funcție.

*

Entusiasmul de răsboi din America trebue să fie foarte scăzut, dacă se simte nevoia de a se recurge la minciuni pentru a se menține atmosfera răsboinică.

Ziarul „New-York Times" dela 26 2 comunică că la San Francisco au fost arestați 30 de indieni sub acusațiunea că ar fi violat neutralitatea Americei printr'o conspirațiune revoluționară indiană. Apărătorul, avocatul Fowar, a atacat în pledoria sa dominația engleză din Indii.

*

Amsterdam. — In comunicatul oficial anunță că la 25 4 un torpilor a scufundat canoniera engleză „Casalip", iar în aceiași zi s'a scufundat și torpilorul 60.

*

Haga.—Experții spun că ultima blocadă engleză din Marea Nordului a avut ca urmare că intrarea nordică în Marea Nordului a fost închisă pentru navigația neutră.

*

Paris.—In timpul ciocnirei vasului de comerț cu submarinul francez „Prairial" s'a scufundat submarinul.

*

Londra.—Amiralitatea comunică că pe viitor guvernul va publica lunar pierderile de tone.

Pierderile de tone comerciale englese aliate și neutre se ridică în sfertul de an până la Martie 1917 la 1.619.373 până la 1 Iulie 1917 la 2.236.934, până la Septembrie 1917 la 1.494.437, până la Decembrie 1917 la 01,372.884, până la Martie 1918 la 1.125.510.

*

Comunicat oficial.— In partea apusană a Mărei Mediterane un submarin german a scufundat de curând, sub comanda căpitanului Klasing pe o vreme rea, 5 vapoare cu un total de 26.000 tone. Patru din ele erau încărcate.

Desbaterile din Camera Prusiană

Nauen.— In a treia zi a desbaterilor legei electorale în Camera Deputaților prusiani a avut loc votarea cu privire la paragraful 2 care conține propunerile dreptului de vot egal.

Prin vot nominal a votat 188 pentru 238 contra și au fost 4 abțineri. In votarea care a urmat apoi cu privire la propunerea comisiunei care cere dreptul de vot plural, a fost 232 voturi pentru 188 contra și 2 abțineri.

Propunerea de mijlocire Lohmann, cu privire la introducerea dreptului de vot general cu un vot în plus, a fost respinsă cu mare majoritate.

In desbaterile din ultima zi, vice președintele ministerului de stat prusian, Friedberg, a răspuns următoarele la interpelarea deputatului conservator independent Rewoldn.

Guvernul prusian consideră deasemenea că dizolvarea parlamentului nu ar fi în interesul țărei, dar nu este exclusă. Guvernul va lua atitudinea hotărâtă numai după a treia citire, căci între prima și a doua citire s'ar putea să mai intervină o înțelegere, după cum a spus și primul ministru.

La obiecțiunea că dacă noile alegeri vor avea loc în timpul răsboiului, alegătorii de pe front nu vor putea să participe la alegeri, ministrul a răspuns următoarele la sfârșitul discursului său. Desigur că acest lucru nu este de dorit însă vom trebui să trecem la nevoie și peste această dificultate.

Noi trebuie să facem acest lucru cu atât mai mult cu cât majoritatea alegătorilor care se găsesc pe front nu vor fi nemulțumiți când la întoarcerea lor acasă vor găsi un drept de vot lărgit. Ei vor fi însă nemulțumiți când în loc de dreptul de vot propus de guvern, vor fi siliți să primească dreptul de vot plural.

După ce conservatorul independent von Kardorff, care pe chestia reformei electorale a demisionat din fracțiunea Dietei, a vorbit pentru și după ce conservatorul von der Osten a criticat cu asprime propunerea guvernului, desbaterile au fost scurtate și s'a început votarea, al cărui rezultat l'am dat la început.

ORA 2

Campania contra Generalului Iliescu

Se pare că între cei dintâi chemați la răspundere va fi și generalul Iliescu, fostul șef al Marelui Stat Major.

Impotriva acestui general, trimis în primblare la Paris, cu subsidi extra-ordinare, după ce avusese loc teribila retragere se rădică și acei care au dat tot timpul un neprețuit concurs Guvernului Brătianu.

Iată într'adevăr ce spune „Neamul Românesc" de astă zi în această chestiune.

O foaie din Galați publică declarații ale senatorului Fernic, mare industrias, care aduce cele mai grave acusații și neglijențarea voinței și rea purtare generalului Iliescu, pe care opinia publică, de la început, la judecat foarte aspru.

Dacă d. Fernic nu desminte asertiunile ce i se atribue, acei cari au și ei răspunderi pentru menținerea generalului sunt datori a vorbi, fiindcă asemenea acuzatii pot aduce pe un șef de stat major înaintea curței marțiale.

In numele opiniei publice cinstite dorim explicații neîntârziate.

Precum se vede chestia intră într'o fază astfel în cât fostul guvern Brătianu va trebui să vorbească.

⁂ Vinuri Bordeaux.—Se vând de la trei deca în sus la depositul d-n strada Stefan cel Mare No. 41.

Arena Circ „APOLON"
— ARTIȘTI DE PRIMUL RANG —
CAI, CÂNI ȘI PORCI DRESAȚI
Dir. Ionel Zamfirescu „APOLON"
situată în str. Anastasie Panu Hala Centrală

Cu ocazia Sfintelor Sărbători (Paște)
Mari Matineuri Populare
începând dela ora 10 Duminecile
la ora 7 jum. seara
Mare Reprezentație de Elită
cu artiști noi sosiți
Program complect

O Doamnă de bună condiție grecoică caută loc ce menajeră într'o familie.
A se adresa la redacția sub P... 1—2

Casa de Fier de Vânzare Str. Ghica Vodă No. 43 3—1

Cine știe de Paraschiva și Dimitre Olteanu refugiați din jud. Constanța Com. Siriu Col. Cartalu rog a răspunde adresa Elisabeta Rusu com. Tigănași jud. Iași

Se caută un contabil rutinat care poate fi și ajutor de corespondent pentru limbele română și germană. A se adresa sub T. la administrația acestui jurnal arătând unde a mai lucrat. 3—1

De vânzare prin Tribunalul Iași S. 3 în ziua de 16 Mai 1918 un imobil din Iași strada Carol No. 45, compus din două prăvălii, pivniță grădină și mai multe odăi de locuit, și una vie din Comuna Bucium podgoria Vișan, având șase hectare vie lucrătoare livada, puțin loc de arătură, mai multe odăi de locuit pivniță, fântână, grajd, velnițe și tot ce este necesar în acest pol, scoasă în vânzare de moștenitori pe ieșire din indivizione.
dosar No. 757 | 916
3—S.b.

Două mașini de scris se vând cu preț avantagios. Se primesc și schimb și cumpărăm mașini de scris române și rusești uzate.
Se repară mașini de scris orice sistem cu garanție cercuri pentru Yost 15 | 0 originale.
Se transcrie la mașina Yost acte petițiuni și memorii corect-rapid cu prețuri excepționale.
Biroul de copiat este str. Nemțească 14 (în dosul Băncei Naționale).

Anunț

Casa Centrală a Meseriașilor, Creditului și Asigurarilor muncitorești a început de la 1 Aprilie a. c. să facă preschimbarea cărților chitanțe de asigurare.
Este în interesul tuturor meseriașilor să-și preschimbe fără întârziere cărțile chitanțe pentru a se putea bucura de ajutoarele prevăzute de lege.
Refuzul de a preschimba vechile cărți sau de a scoate cărți chitanțe nouă pentru lipirea timbrelor de asigurare, nu le poate aduce nici un folos, ci numai pagube.
In primul rând, nu vor putea obține nici un ajutor nici pentru dânșii, nici pentru familiile lor, în al doilea rând, vor fi dați în urmărire pentru faptul cotizațiilor la timp.
Casa Centrală a dat meseriașilor în cursul anului ajutoare și medicamente în suma de a proape 300.000 lei.
Unii meseriași când se îmbolnăvesc numai își aduc aminte că au obligatiuni față de asigurare solicite ajutoare și evident că nu le pot obține nefind în corent cu plata cotizațiilor.
Fondurile acestei asigurări sunt averea exclusivă a meseriașilor și firește că nu se pot da celor care nu au drept căci altmintrelea ar insemna să se risipească averea meseriașilor

Tuburi de cauciuc pentru pulverizatoare și lacate sunt de vânzare la Unirea str. Elena Doamna No. 12. 8—1

Dr. Leon Polingher
Dentist
Diplomat al școalei Dentare din Geneva fiind demobilizat și-a reluat consultațiile
Iași—str. Stefan cel Mare 9.

Cumpăr paturi bronz sau fer și scaun de ocazie la mar subt „Durabil" 3—1

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 35 lei
6 luni . . 20 „
3 luni . . 10 „

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un rând pag. I 1 leu
„ „ „ II 0.50 b.
Un rând vechiu 30 b.

10 BANI

Administrația la Tipografia H. Goldner — Iași. — Telefon

Anul al XIV-lea. — No. 3333. — Vineri 27 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Cînd și cum ne-am alipit Rusiei

— Un document diplomatic de mare importanță —

Dovada indiscutabilă. In 1914 d. Brătianu se alipește de Rusia. Condițiile. Intâi Rusia și apoi Franța și Anglia. Ajutor diplomatic nu militar.

Publicăm mai jos un document de cea mai mare importanță. Este vorba de telegrama secretă a ministrului de externe către ambasadorului rus la București purtînd data de 20 Septembrie 1914, No. 5028.

La lumina acestui document se va putea lesne înțelege cât de profund orientală a fost politica celului guvernului de atuncea; se va înțălege deosebi cum soarta țerei romînești a fost pecetluită de fapt încă din 1914 și că tot restul, pînă la August 1916 n'au fost de cît pretinse abilități de fapt mincluni grosiere - care n'au putut înșela pe nimeni.

Iată acum și cuprinsul documentului, care, pentru a evita o greșală de interpretare, repetăm că poartă data de 20 Septembrie 1914.

In acea zi ministrul de externe rus Sasonov comunică secret cu telegrama No. 5028 următoarele d-lui Poklevski.

„Personal. Rog să descifrați personal această telegramă.

Am făcut cu ambasadorul român un schimb de note, care conțin declarațiunele următoare:

1) Rusia se va împotrivi oricărei atingeri a integrității teritoriale a Romîniei.

2) Rusia recunoaște României dreptul să anexeze teritoriile austro-ungare cu populație românească, precum și cele din Bucovina. Hotărnicirea se va face de către o comisiune mixtă, având ca principiu majoritatea populației unei locale.

3) România va ocupa aceste provincii când va găsi de cuviință ea însăși.

4) *Rusia va stărui să capete pentru aceasta consimțimîntul guvernelor engles și francez.*

5) In schimbul celor de mai sus România se obligă, până la ocuparea acestor provincii, să păstreze față de Rusia o neutralitate bine voitoare.

6) Pînă la ocuparea provinciilor acordul present trebuie să fie păstrată în taina absolută.

Nota semnată de mine pornește mâine prin curierul ambasadei române din Petrograd care va aduce și D-voastre o copie de pe ea, pe care însă nu trebue să o comunicați, ațelegîndu-vă francez și englez.

Odată cu primirea notei veți aduce la cunoștința d-lui Brătianu prin scris, dar în mod absolut confidențial, că, conform înțelegerei noastre verbale cu Domnii, *cerînd la punctul 1 de apărarea integrității teritoriale, avem în vedere apărarea diplomatică și nici de cum prin forța militară.*

Pe de altă parte spuneți-lui Brătianu că noi înțelegem prin „neutralitate bine voitoare" că România va pune capăt trecerei pe teritoriul ei de materiale de război și alimentare pentru inamicii noștri și că din contra, ne vă interesui pentru a da trebuile ei concursul necesar. Ar trebui să căpătați din partea lui Brătianu cel puțin confirmarea că și dînsul înțelege tot asa neutralitatea bine voitoare.

Documentul acesta constitue o dovadă eclatantă a celor ce se șoptea în lumea politică și a legăturilor, imediat după moartea regelui Carol.

El invederează că puțin timp de la izbucnirea conflictului mondial d. Brătianu s'a aruncat în brațele Rusiei.

Dar invederează în același timp și ușurința cu care s'a făcut acest act de o importanță primordială pentru viitorul României.

Intr'adevăr, în schimbul faptului că Rusia recunoaște dreptul nostru de a anexa teritorii din Ungaria și Austria noi ne obligăm la o neutralitate bine voitoare față de imperiul moscovit. Și acest lucru îl facem pe baza unui acord, nu tratat în regulă—dar numai cu Rusia, fiindcă aceasta se obligă de abia să obție consimțămîntul Angliei și al Franței.

Dar nu numai atât. Noi ne obligăm, fără ca Rusia să se îndoiască și ea la apărarea efestivă a integrității teritoriului român.

Această apărare se reduce la promisiunea unei acțiuni diplomatice și nici de cum la o intervenție cu forța militară.

Interpretarea pe care Sasonov o dă, la sfârșitul telegramei, textului clauzei No. 1 din nota semnată de Rusia și noi, care are această semnificare, pecetluește pe veci actul încheiat de d. Brătianu la Septembrie 1914.

Convenția aceasta fost a cât de cât cunoscută la timp de defunctul rege Carol? Insă-și factura ei dovedește că nu. Regele Carol n'ar fi fost capabil nici odată să aprobe un act diplomatic, atît de puțin obligator pentru partea cu care tratam. Și într'adevăr, defunctul suveran nu-și ia nimic. Documentele diplomatice invederează acest lucru, în mod neîndoios.

Cu toate aceste d. Brătianu, sfătuitorul regelui Carol a făcut și acest lucru. Și dacă d-sa, cu mentalitatea de a tot stăpânitor al soartei țării, și-a permis acest lucru cu regele Carol, al cărui prestigiu și autoritate în afară și în țară erau atât de motorii, ce trebue să fi fost după aceea, când marele rege a scăzut în mormânt, doborât de suferințele unei situațiuni care nu corespundeau credințelor lui despre onoarea și interesele reale ale țărei românești?

Op.

POLITICA

PACEA A SOSIT!

De astă dată lucrul e pozitiv. Comunicarea oficială nu mai permite nici un dubiu. Neîncrezătorii trebue să recunoască evidența faptului îndeplinit.

Așa dar știm că pacea s'a încheiat. Ceva mai mult. Știm că „țara rămînă în neutralitate „și că toate obstacolele ce ar fi putut sta în drumul unei pașnice desvoltări interne sunt definitiv înlăturate". Mai știm că „anumite instituțiuni constituționale au rămas neatinse de mișcarea războiului". Restul, adică cuprinsul tratatului,— ca și constituie lucrul cel mai important-îl vom cunoaște desigur foarte curând.

Pacea s'a semnat—De altfel telegrama de Duminică din Berlin, anunțînd cuprinsul articolului din oficiosul german „Nordeutsche Algemeine Zeitung", făcea să se introvadă că în foarte scurt timp „pacea din București" va deveni un fapt împlinit.

Pacea a sosit—și odată cu ea vor veni desigur acele măsuri de ordin politic și administrativ, în imediata conexiune cu clauzele ei.

Vom avea ast-fel cîte va zile de pleoie cu decrete și, între timp, vom avea ocazia să cunoaștem și cuprinsul tratatului.

De pe acum, știm cu toții, că acele clauze n'au nimica comun cu ceea ce am fi dorit să fie pentru România sfârșitul intervenției ei în acest război.

De pe acum știm cu toții că nu vom putea lua cunoștință de acele clauze fără o strângere de inimă.

Dar asta nu înseamnă că este suficientă fie scărșuirea din dinți, fie apatia desăvârșită a omului complectamente abrutizat de nenorocirele ce i'au copleșit. Prima nu ar aduce nici un folos, secunda ar insemna că suntem perduți pentru despărțirea

Nici unul, nici alta deci, ci, cu sufletul oțelit, să pășim la munca reparatorie, să ne încordăm voința pentru a repune la loc ce a fost trosnit sau mișcat și pentru a face ca ceea ce a fost posibil în 1916 să nu se mai repete.

Numai astfel vom dovedi că am știut să suportăm durerea silei de astăzi, cu bărbăție, dar cu hotărârea de a face ca din insă și această durere să izvorească zorile, vremurilor mai senine de mâine.

*

Comunicatul oficial, relevând consecințele păcei și opera de regenerare ce urmează a fi făcută, după ce scoate în evidență că de acum neutralitatea României a fost restabilită, inzistă și asupra activității ce va trebui desfășurată, de acum încolo, pentru consolidarea unirei cu Basarabia.

Așa prezentată chestiunea, n'ar părea că această unire cu Basarabia ar fi un truct al păcei încheiate la București, ceea ce nu corespunde desigur realității.

Unirea cu Basarabia n'a preocupat pe diplomații adunați la București. Ea a fost o urmare logică a evenimentelor, care au făcut ca până și acei ce la începutul războiului nu voiau să audă de așa ceva, să procedeze la acte concrete în chestia alipirei.

In această privință toate guvernele ce'au succedat de la Decembrie 1917 au lucrat pentru unirea cu Basarabia. Unirea cu regiunea românească de dincolo de Prut este astfel o operă colectivă.

Ea se întemelează pe o acțiune îndelungată, ea are la bază și faptele militare de astă iarnă, ea beneficiază de munca fără preget a bunului român C. Stere, ea este consolidată prin acțiunea cuminte a guvernului Marghiloman.

Așa prezentată chestiunea, ea cadrează și cu adevărul real și corespunde operei tuturor și de care au dreptul să se bucure toți românii.

SOR.

Notificarea Păcei

Iată textul circulărei trimis legațiunelor noastre, urma încheierei păcei.

„—Pacea cu cele 4 puteri aliate, a fost semnată azi 7 Mai la ameiază.

Ea poartă titlul de „Pacea de la București".

S'au obținut mari ameliorări față de primele texte ale tratativelor, în avantagiul țerei noastre.

Romînia va păstra în viitor o strictă și loială neutralitate față de toate puterile beligerante

Să sperăm că Pacea va stăvili și va repara urmările războiului, care ne au lovit profund.

Scăpați de mari griji, România se va pune pe muncă, pentru a consolida și asigura astfel viitorul neamului sub sceptrul M. S. Regelui Ferdinand I.

semnat, C. C. Arion.

Câte-va Note

Evocare *Un ziar a crezut de cuviință să suspende pentru o zi lupta ce duce în potriva făuritorilor nenorocirilor noastre de astăzi și să dea în schimb pagini evocative din marii noștri scriitori.*

Și le a ales, cu caracterul celei mai clădnuitoare actualități.

Și n'a înțeles că această evocare a fost pentru sufletele sensibile o durere pe care n'ar fi putut'o produce cea mai acerbă luptă politică actuală.

*

Expropieri. *Partidul liberal din Botoșani în loc de a face expropierile, a fost el ex propriat.*

Intr'adevăr, din cei șapte membrii ai clubului din Botoșani — atâția au mai rămas—nici unul nu i proprietar.

Și aceasta în județul prin excelență al latifundiarilor.

*

Altă expropriere — *și cea mai dureroasă, desigur, îi așteaptă pe dnii A. C. Cuza și M. Wachtel.*

Intr'adevăr, ce se vor mai face ei, dacă, precum se anunță, este vorba să se resolve chestia evreiască?

*

Dovada peremptorie. *Pentru a in vedera că a fost pururea în potriva generalului Iliescu d. N. Iorga anunță că va reproduce articolul de laude ce le'a adus pe vremuri d. lui general Averescu. D. sa are cinstea să spuie deci: post hoc ergo propter hoc.*

Lasă că nu știm ca gene ului Averescu să fi fost numit șef al marelui stat major. în locul generalului Iliescu, căci numai în acest caz articolul în chestiune ar fi putut avea întru cât va o atare semnificare

Dar dacă d. N. Iorga consideră aceasta ca o dovadă, atuncea este dea de acord să lărgim faptele și să considerăm laudele ce le'a adus dlui general Cristescu ca o dovadă că dsa a fost nemulțumit și de d. general Prezan?

A cânta cu atât mai mult cu cât generalul Cristescu a lust cu adevărat locul generalului Prezan

Blanny

INFORMATII

✱ Parchetul militar desfășoară o activitate febrilă în ce privește neregulile ce s'au săvârșit la serviciul intendenței armatei.

Astefel în afară de anchete cu privire la frauda de 1.250.000 lei cu ocazia cumpărărei depozitului rus din Dorohoi, acel parchet cercetează cazul unei mari cantități de zahăr expediată la Bârlad, destinată armatei I, dar vândută la niște particulari și cazul depozitului de alimente din Bacău, distrus de un incendiu, dar din care depozit mărfurile dispăruseră înainte de a se produce incendiul.

*

In ce privește lt colonelul Ghelman pe numele căruia s'a făcut împrumutul de 378.000 lei de către comisiunea de aprovizionare din Dorohoi și care Ghelman, de fapt era vânzătorul, se constată că, că în realitate acest Ghelman e un dezertor rus, fost baia la armata IX rusă și că acei ce au operat în dauna intereselor statului român i-au dat, pentru trebuința cauzei, titlul de locotenent colonel.

Acest Ghelman a fost arestat chiar de către colonelul rus Bakulai, de la statul major al armatei a X, din ordinul marelui cartier general rom. imediat ce s'a cumpărat depozitul de către comisia de aprovizionare din Dorohoi, dar nu se știe prin ce întâmplare a fost pus în libertate.

Actualmente Ghelman a fugit Cum a văzut că pornește ancheta, a preferat să plece și să nu mai reclame cei 378 000 lei împrumutați (?) comisiunei de aprovizionare pe baza procesului verbal publicat de noi și semnat de dnii Artur Stavri, colonel Dobricean și căpitan Cismigiu.

✱ *La Botoșani situația liberalilor devine pe zi ce merge tot mai precară.*

Astfel în afară de d-nii Jean Mavrocordat, dr. Gerlav. N. Enășescu, care au părăsit partidul; în afară de d. Vasile D. Vasiliu, șeful local, care, după 36 ani de constanță în credinți liberale, se retrage din viața politică; în afară de acestea se anunță acum că d. Dim. Ursianu, fost în repetate rânduri primar, s'a retras din partidul liberal. De aseminea și d-nii Grigore Ursianu și Cristea Ciomag.

Intru cât este insă absolută nevoie de alegerea imediată a unui șef local, d-nii I. G. Duca și Georgel Márzescu s'au arătat dispuși a l indica pe d. Ramiro Savinescu, fost primar și prefect.

S'au lovit insă de dl. Alex. Smeltz, care manifestă veleități pentru aceasta demnitate.

D. se a găsit și formula prin care crede că va putea impiedica ascensiunea politică a d lui Savinescu, că acesta are prea multe poliți în piață.

—„Exact că eu am datorii și d. Smeltz nu, replică d. Savidescu. Dar, faptul acesta nu indică tot odată cine a făcut politica de afaceri și cine politica dezinteresată?

— NOUI PREFECȚI. — Au fost numiți prefecți în teritoriul ocupat dnii: Tigania Somurcaș, prefect de Capitală; C. Rădulescu la Vlașca; L. Funcescu la Mehedinți; Calcer la Gorj; Polimente la Teleorman; C. Racesnu la Ilfov, Basarabescu la Prahova, N. D. Popescu, Argeș, A. Solacolu la Ialomița, Stănescu Zănoagă la Olt, C. Iorgulescu la Râmnicu Sărat, Bibianu la Romanați, N. Furicescu la Vâlcea, Rudolf Gheorghiu la Putna.

E curios lucru cum până acum s'au luat nici un fel de măsuri în ce privește banii de hârtie uzate cât de puțin rupte așa că mai la tot pasul auzim certuri între cumpărători și negustorii cari nu vor să le primească.

Pustiirea satelor și orașelor

Cronică unei statistici. Perderi colosale. Materialul omenesc dispărut. Cronica mizeriei fiziologică. Ce-i de făcut?

Luând serviciul imi reiau și obiceiul pe care l'am urmat și timp de 20 ani de serviciu, a analiza cifrele relativ la mișcarea populației.

Acum mai mult de cât ori când se impune a face bilanțul nașterilor și morților, căci cred că este de prima importanță să vedem ce am perdut noi în sutera cea mai mare a existenței unei țări, în oameni

In „Monitorul Oficial" a apărut date asupra mișcărei populației din Moldova pentru 1917 cifrele sunt destul de dureroase, și nu avem motiv să sperăm că în restul țării ar fi altfel

Numai 40030 de copii s'au născut și în schimb au murit 202184. (Bărbați 120991, femei 89193).

Avem deci 162104 morți mai mult de cât născuți. Comparând cu intocarea populației în trecut ne putem mai bine da seama cât de mare e pierderea.

In termeni medii se năștea anual câte 75 000 și mureau câte 48000, deci suntem în perdere cu 35000 de născuți și avem 159.000 de morți mai mulți. Aceste cifre sunt numai la sate.

Să cităm apoi câteva comuni rurale.

Comuna Andrieșeni Iași a avut 95 născuți (din care au murit 54 și încă alți 43, copii până la vrâsta de un an din cei născuți în 1916). Au murit 586 de săteni, față de 90 mureau în termenii medii, în timp normal și 258 soldați cantonați acolo. Asupra acestei comuni voi face la timp o monografie apare.

Vlădeni Iași cu 75 născuți (din care au murit 35 și încă alți 18 sugari născuți în 1916) Morți au fost 300 săteni și 108 militari cantonați acolo. Mortalitatea medie de 75 anual, înainte de război.

Șipote Iași cu 77 născuți (din care au murit 29 și încă alți 43 sugari născuți în 1916, Morți 549 săteni și 798 militari.

Todirești Botoșani cu 91 născuți (din care au murit 29 și încă alți 43 sugari născuți în 1916). Morți 467 săteni și 55 militari. Mortalitatea medie era de 69, în timpuri normale.

In total în cele 7 comuni în care a cantonat divizia unde am funcționat în ultimul an, s'au născut 728 din care 247 au murit în cursul anului, și a și 240 sugari din cei născuți în 1916. Au murit 2717 săteni și 1475 militari.

Desigur că fiecare va plânge aceste pierderi. Dar numai cu plânsu nu ne facem datoria toată, ci mai trebue să punem în joc totul pentru a umple acest gol.

In primul rând este de micșorat *mortalitatea excesivă ce avem la copii până la un an.* In alt număr voi arăta ce se poate face pentru aceasta și ce am făcut eu în plasa mea.

Inchei aceste rânduri cu încă câteva date, în altă direcție, pe care le am cules la un centru de convalescenți pe care l'am condus în ultimul timp. E vorba de tineretul ce s'a evacuat acolo în timpul luptelor dela Mărășești.

Tabloul e prea sugestiv. El merită a fi cunoscut. Iată'l: 1) S. a Dumitru contigant 1919, înălțimea 1 m. 56, greutatea 37 kg. 2) Poenaru Niculae, cont. 1919. înălțimea 1 m. 66, greut. 50 kg. 3) Natan Bercovici cont. 1920, înălțimea 1 m. 76, greutate 48 kg. 4) Catarramă Const. cont. 1920. înălțime 1 m. 67, greutate 48 kg 5) Barba Niculae cont 1920, înălțime 1 m. 64, greutate 49 kg 6) Buleandră Gh. cont. cont. 1920, înălțime 1 m. 51, greutate 43 kg. 7) Aliman Radu, cont. 1920, înălțime 1 m. 54 greutate 52 kg.

De notat este că aceștia au fost răniți și nu bolnavi și au fost cântăriți fiind îmbrăcați,

Ce groaznică mizerie fiziologică —

Dar voi reveni.

Dr. ALEX. MANOLESCU

ULTIMA ORA

Frontul Apusean

Comunicat

Nahen 7 mai 1918.—Marele Cartier German.

Frontul apusean. — Pe câmpurile de luptă activitatea de artilerie a fost vie în timpul dimineţei.

În timpul zilei activitatea artileriei a fost mai puţin întensă. Pe malul nordic al râului Lis au eşuat atacurile mai multor compănii engleze. Între Ancre şi Somme duşmanul a pus în linie Australieni pentru atacurile de noapte.

Pe ambele părţi ale şoselei Corbie Braî duşmanul a putut să ajungă la linia noastră înaintată.

Pe restul frontului atacurile duşmane sau prăbuşit cu pierderi în faţa posturilor noastre. Duelul de artilerie a continuat cu mare violenţă până în zorii zilei.

La Sud de Brimont detaşamentele noastre de asalt au trecut canalul Aisne şi au făcut o incursiune în posiţiile duşmane de la Courcy de unde s'au întors cu prizonieri.

Pe restul frontului izolate lupte de avant posturi.

Frontul răsăritean. — În instalaţiile portului de la Marianpol noi am fost bombardaţi de vasele ruseşti.

Frontul Macedonean.—Puternice detaşamente engleze au atacat eri seară poziţiunile bulgare de la sud de la ul Doiran, dar a fost respinse.

Frontul Asiatec. — Atacul brigăzilor engleze care veneau dinspre Ierichon peste Iordan şi în inaintau spre răsărit şi Nord Est au fost respinse. După atacuri înverşunate care au durat cinci zile, duşmanul a fost respins în poziţiunile sale de plecare.

Trupele Germane s'a distins cu această ocazie luptând umăr la umăr cu camarazii lor Turci. Prada luată de la Englezi este considerabilă.

Comunicat oficial francez

Radio Paris. Activitate intensă a ambelor artilerii la nord şi la sud de Ravre fără nici o activitate de infanterie.

Misiunea americană la Elisee

Peşedintele republicei asistat de ministerul afacerilor streine a primit Luni la orele 4 după amează „Labour Missions" care e oaspetele guvernului.

Domnul Poincare s'a întreţinut cu diferite persoane care fac parte din această misiune şi cu delegaţii englezi cari iau întovărăşit.

Imprumutul american al libertăţei

se estimează că 4500 milioane de dolari au fost subscrise la imprumutul libertăţei la New Iork

Subscrierile între 5 şi 1 miliard de franci. Funcţionarii financiari anunţă că campania împrumutului de războiu a avut un succes splendid.

Vapoare de comerţ

Londra. — Agenţia Reuter comunică că în curând vor începe cursele vaporului de comerţ englez de 64000 tone pus în mişcare cu forţa electrică.

Acţiune contra bolşevicilor

Ziarul „Times" comunică din Peking că şeful cazacilor Sermenov porneşte din Manciuria contra bolşevicilor din Siberia.

Deasemenea şi în provincia Transbaikaliany este o puternică mişcare în favoarea lui Sermenov.

Gloanţe Dum-Dum

Berlin. — În Reichstag la întrebarea în care se cerea măsuri de represalii împotriva Englezilor, pentru întrebuinţarea de gloanţe dum dum, generalul Vrisberg a făcut astăzi comunicări asupra noului soi de proectile învăluite în hârtie, care provoacă numeroase boli, ce au mai cu seamă grele şi inutile suferinţe ca urmare; în curând se va prezenta un protest guvernului englez faţă de întrebuinţarea acestor proectile contrare dreptului internaţional şi se va cere întrebuinţarea sub ameninţarea măsurilor de represalii.

ORA 2

Din Bucureşti se anunţă că vestea despre semnarea păcei a fost primită cu o bucurie nespusă.

Intâiul semnal a fost prin clopotele care răsunară în acelaş timp la toate bisericile, apoi prin ediţiile speciale ale ziarelor, care au fost smulse din mâinile vânzătorilor.

Toate ambasadele au fost înştiinţate telegrafic că pacea a fost semnată şi că România a reintrat în neutralitate.

Din sursă autorizată se desminte svonul răs ândit, că etape germane se vor stabili în Iaşi şi că se vor face rechiziţii în Moldova.

Din aceiaş sorginte autorizată se desminte svonul tendenţios cum că căile ferate din Moldova ar intra sub administraţia germană. Zvonul este cu desăvârşire neîntemeiat.

Căile ferate din Moldova vor rămânea în situaţia de azi, bine înţeles urmează să înlesnească transportul pentru ţările faţă de care ne am luat această obligaţie.

Tratatul de pace va fi adus la cunoştinţă generală peste 2 zile.

In acelaş timp se vor publica şi condiţiile preliminare semnate la Buftea

In celace priveşte evacuarea rămâne încă să se stabilească oarecare amănunte de modalitate.

D. P. P. Carp soseşte mâine la Tibăneşti, unde va rămânea pe tot timpul verei.

Ştirea tristă despre încetarea din viaţă a d-nei Bessie Take Ionescu, a fost comunicată telegrafic de către lordul Balfour ministrul de externe al Angliei.

Se pierde astfel o femeie distinsă, de o mare valoare şi de o mare cultură

Adresăm din toată inima cele mai întristate ale noastre condoleanţe d-lui Take Ionescu, pentru marea durere ce'l loveşte.

Se crede că decretul de demobilizare va apare mâne.

Demobilizarea cuprinde toată rezerva şi miliţia.

Un caz grav. In satul Măcăreşti din judeţul Iaşi s'a petrecut Duminică un caz grav.

Un plutonier şi doi sergenţi major luaseră dispoziţie că petrecerea de la cârciuma şi scrânciob să fie sub conducerea lor.

Tinerii locuitori din sat s'au opus pe motiv că fiind locul lor au dreptul să petreacă şi să dispuie de scrinciob după voia lor.

Plutonierul a dispus atunceş să vie la o baracă militară, aflată la 1 Km de sat, 15 soldaţi cu armele.

Soldaţii sosind plutonierul a dat ordin ca toţi civilii barbaţi şi femei să se depărtere, dar aceştia refuzând plutonierul a comandat foc. Unii au tras în vânt, dar unii au tras în oameni.

A fost ucis un săteau şi rănit unul preot refugiat de cîtva timp în acel sat.

S'a făcut anchete şi arestat vinovaţii de către maiorul, şeful jandarmeriei din Iaşi.

✖ Suntem informaţi că pentru reparerea vaselor distruse de pe front este vorba a se aduna un fond din iniţiativa particulară.

Se ştie că Statul a pus la dispoziţia atelierelor materii le lemnoase, aşa că fondul ce s'ar aduna ar avea de acoperi numai cheltuelile de lucru.

După un calcul făcut la direcţia construcţiilor sanitare şi militare din Marele Cartier General, fondul necesar n'ar depăşi suma de 1,200,000 lei.

Dacă ţinem samă populaţiei numai din Moldova trece de 60000 locuitori dacă oraşele ar adopta norma din Franţa s'ar aduna uşor suma necesară întrucât nu ar revenî decât câte 4 lei de cap de familie sau în medie 20 lei de familie.

Dacă sunt familii numeroase sărace în oraşe, în schimb sunt alte instituţii cari pot acoperi diferenţa celor lipsiţi de mijloace.

✖ *Note răzleţe.* Adeseori văd scris şi tipărit: „orele 12 *a. m.*" adică: înainte de *douăsprezece* înainte de douăsprezece?

Se poate să nu fim învăţaţi încă cu ceasul 12 fiind *ora meridiană* nu poate fi nici *ante* nici *post*? Orele antemeridiane (a m) sunt toate acele care precedă ceasul 12, iar *postmeridiane* (p m) toate acele cari urmează după 12. Se fiind 12 *a. m.* trebue să ştim 12 înainte de amiazi ceea ce este un nonsens, ceasul 12 arătând însuşi amiazi.

Dar ce nevoie avem de a întrebuinţa astăzi literile a m şi p m când există o lege ca şi în alte ţări care prescrie ocotirea orelor de la 1 la 24, astfel că ora 12 este totdeauna până la amiazi, iar ora 24 noaptea la miezul nopţii. Şi totuşi cred că ne un înţeles. (S)

✖ *Pacea.* — Eri, la ora 12 din str. primit telegramă din Bucureşti, prin care se arăta că pacea a fost semnată.

Telegrama care a fost imediat afişată pe zidurile oraşului, are cuprinderea următoare:

„Pacea s'a semnat astăzi 24 Aprilie 7 Mai (1918) la ora 12. Eu publicăm al de Pace din Bucureşti. Toate chestiunile pendente între România şi Puterile din statele cu care suntem în război au fost pe rând examinate şi rezolvite. Raporturile normale şi amicale încep cu aceste state, iar pacea se va în neutralitate. Toate obstacolele ce ar fi putut-o în drumul unei sincere desvoltări interne sunt definitiv înlăturate şi sub instituţiunile şi cerinţele naţionale rămase neatinse de mistuirea războiului. România se poate pune pe munci pentru a şterge urmele războiului şi a consolida starea ce'l creează pacea de o parte şi de alta unirea cu Basarabia.

✖ Dnii Ministru Hârţu şi Arion s'au napoiat azi dimineaţa în localitate. Dnu Marghiloman se întoarce mâine dimineaţa.

✖ Comitetul executiv al partidului liberal va fi convocat pentru Sâmbătă, spre a'şi defini atitudinea la privire la viitoarele alegeri.

✖ La Bucureşti a reapărut ziarul „STEAGUL" organul oficial al partidului Conservator.

✖ In Iaşi este a reapărut „TRUL", organul partidului Conservator local.

Director al ziarului este d. profesor Ilie Bărbulescu, iar redactor d. Em. Bosor.

✖ D. Mehedinţi, ministru de instrucţiune, a primit eri pe d. Notari, secretar al Secţiei Ion ne şi pe ceilalţi artişti demisionaţi ai teatrului naţional din Bucureşti.

D. Mehedinţi a rugat pe artişti ca în o activitate, ţinând la semă să nu va trece mult şi se vor reîntoarce la Bucureşti, unde bine înţeles se vor bucura de organizaţia proprie teatrului din capitală.

✖ Decretul pentru dizolvarea parlamentului va apare în Monitorul Oficial de Vineri. că d va spărea şi decretul pentru convocarea colegiilor electorale.

Alegerele vor începe la 20 zile după apariţia decretului de Convocare.

Noul parlament va intruni la sfârşitul lunei Mai.

✖ Directorii şi proprietarii ziarelor afară de cele liberale au trezit ministerului de Comerţ şi industrie o plângere colectivă contra fabricei de hârtie „Letea" care le refuză trimetterea de hârtie necesară pentru imprimarea ziarelor lor.

Dlor rogă ministrul ca în cazul când nu va putea decide zisa fabrică să vândă hârtie pentru ziare, să mijlocească aducerea de hârtie dela fabricele din teritorul ocupat care judecând după formatele şi mărcile tirajelor ziarelor de acolo, dispun de cantităţi prea suficiente.

✖ D. Sadovesnu, director general al teatrului naţional din Iaşi, a fost în sărcinat şi cu organizarea teatrului naţional în Basarabia.

✖ Deşi prin publicaţiunile anterioare s'a făcut cunoscut publicului că scrisorile şi cărţile poştale ce se depun cu destinaţie pentru teritoriul ocupat trebuesc francate de către expeditor, totuşi se constată că mare parte dintre aceste corespondenţe nu au aplicate timbrele cuvenite, din care cauză toate aceste scrisori nefrancate cad în rebut.

Se publică din nou spre cunoştinţa generală că toată corespondenţa destinată pentru teritoriul ocupat trebue să fie francată la prezentare pentru a putea fi expediată la destinaţie (scrisoarea 25 bani, cartea poştală 10 bani.

✖ D. Haliţa, inspector general al învăţământului primar, şi-a dat demisia din acest post. Demisia a fost primită.

✖ D. Rign, inspector a fost rechemat la catedra sa.

✖ D. Simionescu, secretar general al ministerului de culte, şi'a înaintat demisia pe ziua de 24 Aprilie. Demisia a fost primită.

D. Sadere, a fost însărcinat cu girarea secretariatului general al acestui minister.

✖ A apărut la Institutul Geografic O. Disgrama, indicând Distanţele kilometrice din Iaşi la toate comunele rurale din jud. Iaşi, alcătuită pentru întâia oară de litograful Al. Roşculescu desenator în serviciul tehnic din jud. Iaşi.

Lucrarea e interesantă şi merită a figura în biroul fiecăruia.

Preţul de vânzare 1 leu.

✖ S'a deschis marele teatru, Filarmonica din stradă Câmdu, vis a vis de Liceul Naţional. Sunt date zilnic trei reprezentaţii cinematografice la ora 3, 6 şi 9. Astăzi rulează filmul „Circul Morţei" o emoţionantă dramă în 7 părţi.

Maestrul Budale, excelentul şi mult apreciatul artist conduce splendida orchestră.

✖ Serbarea cercului de propagandă social democratic care urma să aibă loc în Reşti, în localul grădinei Raţiei din strada Nicolina s'a amânat din cauza timpului nefavorabil pe Duminică 9 April.

— Administraţia financiară au început a procede la urmărire mesteşugarilor şi lucrătorilor care nau dat la Corporaţii cărţile chitanţe pentru preschimbare.

Este vorba să se întreprindă o cercetare generală la toate atelierele pentru a se constata pentru ce patronii nu lipesc timbrele de asigurare din care cauza lucrătorii îşi pierd drepturile în caz de boală şi nu pot avea doctori, medicamente şi ajutoare băneşti.

— Casa Centrala a Meseriilor Creditului şi Asigurărilor Muncitereşti a înfiinţat în câte-va localităţi Coperative de consum pentru alimente necesare meseriaşilor cu restricţiunea că se vor folosi numai acei meseriaşi în curent cu cotizaţiile.

Este vorba ca această măsură să se generalizeze în toate oraşele şi ca se lângă fie Casa Corporaţii să înfiinţeze o asemenea Cooperativă de consum.

EXTRACT

Conform art. 285 c. Subscrisul Grefier trib. Vaslui, public spre cunoştinţă generală că Const. N. Popovici din Vaslui str. Naţionala 87 actualmente armatar al Reg. Suceava No. 15 din Vălicoi prin petiţia din 17 Martie 1918, a intentat acţiune de divorţ contra soţiei sale Natalia C. N. Popovici căsătorită V. Porfirieiu din Vaslui str. Naţionala 87 pentru injurii grave.

Din această căsătorie s'au născut un copil de trei ani cu numele [illegible] cari din Vaslui strada Naţionala 87 proprietatea comună a soţilor avem dotată a soţiei şi revendică în autentic de judecătorie acoliul. Cererea sub No. 5511 | 918 transcrisă la Trib. Vaslui la No. 1975 | 918 evaluând suma de 5100 lei.

Grefier Nedescifrabil.

No. 5511 | 1918 Aprilie 14.

ROMANIA

Grefa Tribunalului Neamţ

EXTRACT

Conform art. 285 Codu civil se publică că Gheorghe Iacob Apostol Tintiue din Com. Vasilau prin petiţiunea în reg. la No. 5201 | 918 a intentat acţiunea de divorţ contra soţiei sale Arghira Gh. Iacob Apostol Tintiue din comuna Vasilau şi din căsătorie s'a născut copii Vasilica de 2 jum. ani şi Cecilia de 1 jum. an şi că părăta soţie nu posedă avere.

Grefier Nedescifrabil.

No. 6528 1918 Aprilie 21.

La cantina şi Restaurantul de Lucrări Publice funcţionarilor Ministerului din str. Ştefan cel Mare 59 vis-a-vis de şcoala trei erarii se serveşte masa şi la Particulari cu Preţurile cele mai moderate zilnic şi la ori ce oră Grătar special a la „Leul şi cârnatul"

Delegat Talco Cernat

Se primesc şi în pensiune

"Unirea,,

Societatea nume colectiv pentru comerţ în Basarabia

Iaşi str. Elena Doamna 12

Oferă spre vânzare în en gros Articole alimentare şi vinuri.

Preţuri de convenienţă

Maşini de cusut se repară de către mecanicul firmei Singer în orele libere, Anunţat prin carte poştală vin la domiciliu. F. Kramer, Zugravilor 81. 4—1

O Doamnă de bună condiţie greceică caută loc ce menajeră între familie. A se adresa la redacţia sub Pacea 1—6

Casa de Fier de Vânzare str. Chica Vodă No. 48 3—1

Cine ştie de Paraschiva şi Dimitre Oţlean nu refugiaţi din jud. Constanţa Com. Sirlu Cot. Cartalu rog a răspunde adresa Elisabeta Rusu com. Ţiganaş jud Iaşi

Se caută un contabil rutinat care poate fi şi ajutor de corespondent pentru limbele română şi germană. A se adresa sub T. la administraţia acestui jurnal arătând unde a mai lucrat. 3—1

Două maşini de scris se vând cu preţ avantagios. Se primesc în schimb şi cumpărăm maşini de scris române şi ruseşti uzate.

Se repară maşini de scris orice sisteme cu garanţie cercul pentru Yost 15 | 0 originale.

Se transcrie la maşina Yost acte pătţiuni memorii corect rapid cu preţuri excepţionale.

Biroul de copiat acte str. Nemţească 14 (în dosul Băncei Naţionale).

Tuburi de cauciuc pentru pulverizatoare şi lacate sunt de vânzare la Unire str. Elena Doamna No. 12. 5 1 a

Dr. Leon Polingher

Dentist

Diplomat al şcoalei Dentare din Geneva fiind demobilizat şi-a reluat consultaţiile

Iaşi—str. Ştefan cel Mare 9

Marca Fabrică de Broderie

Franz Bouşca

Stradela Golia vis-a-vis de turnul bisericei Golia, Execută cu multă exactitate după jurnal sau după imaginaţie ori-ce lucrare de broderie pentru confecţiuni de damă, precum şi orşi ce lucrări în arta broderiei. 10—1

Caut Cameră mobilată A se adresa D-lui Grigore Pop, şefut Biroului presei din Ministerul de interne. 3—1

Nemângâiaţii: Moritz Hirschensohn, cu familiile; Beti Muncior Fany Lobel, Matilda Mayer Iosif Hirschensohn, Herman Hirschensohn, Familia Werner, Herş Heyer David Pascal, Iosif F. Gheiberg Iupu Kuniel Dr. Beyer, Gizza Spiegler, Adolf Pascal, Clara Wurmbrand; Maria Kanner Iosif I. Gelberg: Leon Brit, Kurtz, cu adâncă durere aduc la cunoştinţă morţei prea iubitei şi în veci neuitatei lor soţii, soră nepoată cumnată şi verişoare

Roza Hirschensohn

în vârstă de 47 ani

răpită din viaţă în seara zilei de 24 Aprilie cri. după o scurtă şi grea suferinţă şi rugă toţi cunoscuţii şi cunoscuţii lua parte la înmormântarea care va avea loc Joi 26 Aprilie ora 2 p. m. cortegiul pornind dela locuinţei defunctei str. Anastasie Panu No. 89.

Avis Publicului

Tuburi şi plăci (discuri) de cauciuc pentru stropitoarele Vermorel pentru vii. Se găseşte de vânzare la Dl. H. Melbrand Str. Sf. Teodor, No. 38 Iaşi.

Noi transporturi de mărfuri au sosit la

Magazinul General

Piaţa Unirei Iaşi

Cămăşi, guiere, manşete, cravate, ciorapi, bacşte, mănuşi de aţă şi de piele

Mare asortiment de parfumerii, săpunuri şi pudre franceze. Haineţe şi pălărioare pentru copii.

A sosit un mare transport de **piele de chevreuxi**

Preţuri moderate

Dr. Suzana Grosi

Asistentă Clinicei Obstetricale

Face şi şi boale de femei

Consult: 3—5 p. m.

Str. Anastasie Panu 48

TALPA RUSEASCA I-a

Chevreau Francez Extra-fin Box american negru şi galben oland dog pentru ghete la

Magazinul Conservatorului

32 str. Lăpuşneanu 32

Au sosit coarde fine

10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . . 35 lei
6 luni . . 20
3 luni . . 10

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Un rând pag. I 1 leu
Un rând pag. III 50 b.
Un rând pag. IV 30 b.

10 BANI

Administrația și tipografia H. Goldner — Iași — Telefon

Anul XIV — Iași — Nr. 3336 — Luni 30 Aprilie 1918

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

RAZBOIUL FOAMEI

De bine, de rău, dar mai mult rău de cît bine, războiul nostru cu armele s'a terminat.

Am încheiat pacea cu dușmanii de eri. Cunoaștem condițiunile generale sub cari această pace s'a încheiat.

Este drept că ea e consecința războiului nostru după cum trebue să recunoaștem că și astăzi în veacul al 20 lea. lucruri e se petrec ca și înainte de era creștină. „Vae victis" este urmarea îngrozitului arme.

Nu condițiile păcii le vom discuta aici, pentru că nu se pot discuta.

Tratatul de pace formează un întreg.

„C'est à prendre ou à laisser" zice francezul. Și cum în urma unor negocieri laborioase am ajuns la rezultatul, ce ni se pune astăzi înainte, evident că numai putem pune nimic, căci nu vom putea modifica nimic. Aceasta va fi de altfel și rostul ratificării, ce ni se cere.

Din afară de alte clauze prevăzute în acest tratat de pace, ceea ce merita o deosebită atențiune este îngrijirea pe care o arată foștii beligeranți pentru alimentarea populațiunilor.

„Reintoarcerea în teritoriul ocupat se va face numai în măsura în care guvernul Român va asigura întreținerea celor întorși, prin un import de cereale din Moldova sau din Basarabia" zice art. 19 din acest tratat. Apoi din restul articolului lui, încă a ciasi îngrijorare apare mai cu evidență.

De altfel dacă ne aducem aminte de cuvântarea ținută în Parlamentul austriac, după încheerea păcei cu Ukraina de contele Czernin, acelaș lucru putem observa.

„Am asigurat hrana poporului" punea dânsul, prin pacea ce am încheiat cu numita țară.

Războiul mondial, e cert acum, nu s'a isprăvit cu pacea separată intervenită între frontul de răsărit și Puterile Centrale. Repercusiunile lui, vom avea încă a le simți multă vreme.

Ceea ce va fi dureros e că în căutarea mijloacelor pentru îndreptarea stricăciunilor făcute, grija de a putea trăi va fi printre cele intâi.

Franța introduce postul pe câte zile din săptămână și așa vor face și celelalte Puteri în războiu.

Noi, cari am eșit de sub regimul militar, avem datoria să găsim în noi înșine puterea de a rezista contra flagelului ce ne amenință.

Autorități publice, ca și autorități particulare, precum și indivizii avem datoria a ne gândi mai înainte la ce trebue să facem.

Fără îndoială că primul lucru la care ne gândim e cel de a introduce mai multe ordine în consumațiunile noastre.

Or cerem aceasta de la indivizi, o cerem de la Stat să înceteze risipa ori de unde ar proveni ea.

În această ordine de idei ori ce asociațiuni de temperanță s'ar întocmi trebuesc încurajate, favorizate.

Producția, cel puțin pe cât va timp va fi limitată și apoi avem datoria de a o împărți și cu alții și evident este că dacă vom cauta a trăi tot așa cum am facut până acum, dezastrul, moartea prin foame e mai mult ca sigur.

Să ne gândim bine. Am exploatat aproape tot ce se poate exploata din rezerve.

Trebue să trăim pe viitor nu din acea care se produce zi cu zi și aci și pericolul.

Vir.

POLITICE

Terorismul în Franța

Pare că Parisul și Franța se află sub dominațiunea terorismului — aceasta bine înțeles dacă știrile telegrafice ce ne parvin cuprind în ele adevărul.

Într'adevăr, în timpul în care trupele franco-engleze au avut de suportat cel mai violent atac, în momentul cînd o nouă și formidabilă luptă pare iminentă, în acel moment procesele devin tot mai numeroase și executările, în special de femei, asisderea.

Desigur că asemenea lucruri nu sunt simple întîmplări, fără o anumită și deosebită însemnătate. Ele zugrăvesc o stare de spirit. Ele indică faptul că panourile, care stau la spatele frontului, încep să se miște, să-și manifeste o anumită voință.

Evident că, aceste lucruri nu pot convenl unui guvern, mai cu seamă într'o situație excesiv de grea, ca aceea în care se află actualmente Franța.

Și guvernul francez a procedat prin mijloace care se cam asemănă la toate guvernele, cînd încercă a se păzi de-a-urmezișul curentelor și a voinței mulțimei. Această procedură însă, chiar dacă provine de la un om cu voință de fier și autoritatea lui Clemenceau, nu se poate să nu producă o reacție.

Cînd un regim, cînd o politică începe să se bizuie pe alt ceva de cît crezul opiniei publice, cînd un guvern începe să recurgă la măsuri violente și de violentare, întru apărarea politicei sale, acel guvern este la începutul sfîrșitului.

Aceasta or-unde, dar mai cu seamă în Franța. Aceasta or-cînd dar mai cu seamă în aceste clipe de adînc tragism pentru însăși existența etnică a nobilei naațiuni franceze.

Iată pentru ce cred că faptele narate de telegramele sosite, dacă sunt adevărate, pot fi considerate nu numai ca o indicațiune a unei apropiate prăbușiri a lui Clemenceau ei și ca o vestire a unor tragice evenimente ce se vor produce în curînd în sînul acelui distins popor, care ar fi meritat desigur o soartă mai bună.

SOR.

O lămurire se impune

Domnii general Averescu și C. Argetoianu, critizînd pricinile și pașii păcei tratative de pace, afirmă sub semnătura lor, în *Independența* de ieri seară, că la inceput puterile centrale nu ne ceruseră demobilizarea imediată și parțială.

Această condiție precum și aceea a imediatei plecări a misiunelor streine s'a făcut cunoscut guvernului numai după ce fîbi intîi z sem cu răspunsul, în ziua de 17 Februarie din zi.

Și d. general Averescu spune: „Aceasta schimbare de atitudine a inamicului s'a atribuit întârzierei din ziua precedentă, ceea ce era exact, dar cu adăugirea că adevăratul motiv nu era întârzierea în sine, ci felul cum și a explicat adversarul acea întârziere".

Iar d. Argetoianu spune:

„Să vă arăt la timp rostul acestei agravări de condițiune și cui se datorește ea".

Nu înțelegem de ce nu se dau acum explicațiile necesare. Pacea este semnată. Întreg procesul asupra cauzelor și condițiilor în care ea s'a produs este deschis.

De ce dar lămuririle pentru mai târziu? Când oare aceste lămuriri vor fi la timpul lor, dacă nu acum?

Să nu se uite că aceste condițiuni preliminare au fost din cele mai grele. De ce dar să nu se știe de pe acum căror cauze și cui anume se datoresc ele?

O lămurire grabnică se impune.

Op.

Prietenii d'lui Alexandru A. Bădărău și ai ziarului „Opinia" sunt convocați la o consfătuire pentru Miercuri 2 Mai, ora 9 jum. seara în localul redacției „Opiniei".

Prietenii cari nu vor fi primit invitația specială, să fie convinși că lucrul se datorește unei greșeli de transmisie a invitațiilor și să considere prezența ca atare.

Câte-va Note

Curios. *Pentru a împiedica contrabanda de vite prefectul de Botoșani a dispus, pentru satele limitrofe cu granița bucovineană, construirea de ocoale unde să fie aduse vitele în fie-ce seară după terminarea muncilor.*

De ce bietele vite? Ele sunt vinovate că se fac contrabande?

Ce ar mai fi fost... *Un ziar subliniază cîte le a făcut d. general Presan pentru a și spori valoarea moșiei.*

Ne întrebăm, cîte le ar mai fi făcut dacă ar fi avut pădure pe moșie sau vre'o rudă care să aibă o mină oarecare.

Socoteala greșită. *Garantăm că ni minea nu știe exact cît a costat în cursul războiului un vagon de grâu și cât sacul de făină:*

Și totuși socoteala e foarte simplă. Iată ce vagon de grâu costă cu 100 lei peste prețul zilei, iar sacul de făină cu 1 leu peste prețul zilei.

De ce?

Suntem gata să ne explicăm înaintea unei comisiuni de anchetă.

Un mijloc sigur. *Voiți să aveți cît mai multe bonboane.*

Interveniți la autoritățile în drept să se dea o ordonanță prin care să se oprească fabricarea lor.

Într'adevăr, comercianții de bonboane din Iași privesc cu groază la ziua cînd o atare ordonanță va înceta de a avea ființă.

Blanny

Evenimentele din Rusia

Lenin și generalii ruși. Comunismul a dat faliment. Situația în Ukraina. Unirea cu Rusia. Campania contra României.

Din nou încep să se producă evenimente importante dincolo de Nistru și în intreg imperiul rus. Ele ne interesează în cel mai înalt grad. De aceea credem necesar să ținem în curent pe cetitorii noștri cu faptele ce se petrec acolo cu mențiunea că aceste știri le culegem din ziarele rusești. Ele trebue așa luate cu multă rezervă, fiindcă în starea actuală de lucruri din Rusia este aproape imposibil de controlat, chiar pentru acei de acolo, adevărul versiunilor și exactitatea faptelor.

Iată acum și știrile de azi.

Din Moscova se știe că Lenin a lansat un manifest în care printre altele cere reorganizarea armatelor ruse și face apel la generalii ruși, între cari și Cornilov, să se ocupe serios de această chestiune care e vitală pentru Rusia. Apoi arată în manifest că socialismul în Rusia a dat greș și numai trebue căutat pe el.

În chestia agrară, Lenin care susținea împărțirea pămînturilor la țărani, proectele lui Troțki devenindu-se ineficace.

Scoropoțki a luat titlul de hatman al Ucrainei, iar Gutnic fostul president al comitetului Burse din Odessa a fost numit prim ministru și presedintele consiliului de miniștri al Ucrainei.

Hatmanul Scoropoțki pregătește un manifest prin care va proclama unirea Ucrainei cu Rusia.

Țăranii de prin câteva districte din Ucraina [illegible] producte preferând să n'aibă ce mânca decât ca ucrainenii din mănile dușmanului.

Troțki a fost ales presedinte al comisarilor din Petrograd.

Multe ziare din Odesa—deși ar cumpărate de dușmanii noștri—duc o campanie înversunată contra alipirei Basarabiei. Citatele ziare ne acuză că am rupt din teritoriul rusesc o provincie mănoasă, pe când adevărul e contrariul, rușii au rupt din trupul nostru acea provincie care a fost, este și va fi a României.

Muncitorimea organizată a Odessei are o atitudine corectă față de trupele austroungare.

Burgheziimea avută nu vede cu neplăcere ocupația și dorește reintoarcerea stărei normale chiar dacă aceasta ne se poate face decât cu prețul fatal și unei trecătoare ocupații inamice.

Rada Centrală din Kiev nu are încă putere în județele de sud. În Odessa nimeni nu pricepe și nu vorbește limba ucraiană. Ziarele apar numai în rusește și refuză textul ucrainian al agenției telegrafice din Chiev sub pretextul că le-ar lipsi interpreți.

※ *După știri ale ziarelor din Viena generalul Kannenkampf a fost ucis la Taganrog.*

INFORMATII

※ Un ziar de dimineață se ocupă de condițiile într'adevăr extra ordinare, în care s'a făcut construirea liniei Bacești—Roman, aceasta chiar pe timpul armistițiului și tratativelor de pace.

Solicitudinea neobicinuită pentru astfel de lucrări, din partea marelui Cartier general—din ordinul expres al căruia s'au făcut toate câte s'au făcut și cum s'au făcut — Zarul în chestiune o explică prin faptul că moșia dlui general Prezan se află la capătul zisei lucrări.

Nu știm întru cât explicația este sau nu justă. Ceea ce știm însă este că tot ce s'a făcut în această direcție s'a petrecut în condițiuni atât de extra ordinare, în cât o explicație se impune.

Ea se impune nu numai în ce privește linia ferată ci și pentru o anumită șosea, tot cu caracter strategic făcută tot în partea locului.

※ *Prefectul de poliție ne înștiințează că contravenientul angrosist Marcules cu vinde pîinea cu 4 lei kilogramul.*

Dacă este așa ce măsuri are de gînd să ia d. prefect contra celor două mari magazii de coloniale, care vindeau pîine cu 6 lei kilogramul?

※ *Un ziar din capitala vestește că: Evenimentul pus în circulație, după care P. P. Carp și amicii d'sale s'ar retrage din viața politică, este lipsii de temeiu.*

Marele nostru om de Stat, ca și micii d-sale, vor candida — după cât suntem informați — la alegerile de Cameră și Senat.

STIRI POLITICE — Pe zidurile orașului, s'a placardat azi dimineață decretul pentru dissolvarea corpurilor legiuitoare și convocarea colegiilor electorale.

Membrii clubului liberal vor fi convocați pentru Marți, pentru a lua cunoștință de hotărârea de a nu lua parte la alegeri.

Se afirmă că ne va da drept motiv faptul că d. Ionel Brătianu consideră dissolvarea constituantei ca neconstituțională.

Din partea „partidului muncei" vor candida dnii Trancu Iași la Galați și Mihai Carp în localitate.

Dnii miniștri Ciuhureanu și Inculeț au sosit aseară în localitate, pentru a participa la consiliul de miniști ce se va ține azi, la ora 5 după amiază, sub presedinția dlui Al. Marghiloman.

In conformitate cu stipulațiunile din tratatul de pace, o delegație germană compusă din 16 persoane a sosit aseară în localitate, sub conducerea căpitanului von Cietzell.

Azi urmează să sosească în localitate colonelul german von Brestenbach, atașat pe lângă statul major român.

D. C. Stere, presedintele statului țărei a sosit azi dimineață în localitate.

D. Al. Marghiloman prim ministru, s'a instalat azi în localitate.

※ ACAPARATORII. — Pentru a înțelege cât de mult se impune o luptă acerbă împotriva acestei teribile specii de lipitori relevăm faptul următor comunicat nouă de către un prieten al ziarului.

Daunăzi unul din acești acaparatori mărturisea că are la dispoziție ori și cui și ori ce cantitate de zahăr dar bineînțeles cu prețul de [illegible] kgr. cubic și 16 lei tos. Prin urmare acest negustor, ca și mulți alți la fel cari au ținut zahărul depozit, atât cât timp caută acum să câștige 15 sau 18 lei la kgr. Și slavă domnului în ultimul timp orașul nostru s'a aprovizionat din belșug cu tot felul de mărfuri — chiar zahăr — importate din alte părți, dar pentru cari negustorii caută să câștige întreit. Așa o bună parte din negustori nu se mulțumesc cu un câștig de 10 lei la un pachet de cest care l costă numai 7 sau 8 lei, cu 5 lei la o bucată de săpun care l costă cel mult un leu jumătate sau doui sub motiv că nu le convine, înțelegem să nu le convie atunci cînd chiar nu le convine, dar să ceri pentru un lucru un preț întreit atât cât valoarea e inutil să se întrebuințeze astfel de acuze.

Prin urmare vina e numai și numai a negustorilor, în special a acelor acaparatori care caută cu orice preț să se îmbogățească fără să le pese de nimic.

Iată deci de unde rezultă scompetea traiului împotriva căreia lupta publicului nevoiș a rămas până în prezent infructuoasă.

Sperăm că de acum înainte măcar se vor lua măsuri.

La teatru cinema Elisabeta din strada Gându, vis a vis de Teatrul Național ne reprezintă azi un program nou, din care menționăm: Venera din Arles, splendidă dramă în patru acte în care desfășurare spectatorul are prilejul a vedea în același timp cele mai interesante regiuni și monumente din clasicul oraș.—Vederi de pe natură și comedii, completează programul.

Orchestra condusă din cei mai buni artiști e condusă de eminentul violonist d. Budala.

Sunt date zilnic două matinee la 3 și 6 ore precum și câte o reprezentație seară la ora 9.

Mâine Duminică trei reprezentații, la 3 și 6 ore matineuri cu prețuri populare și seara la 9 cu prețuri obișnuite.

Luni Program nou; Constiința răzbunătoare, dramă în 5 parți — Stația balneară Biarritz (Pathocator) etc.

※ La 1 Mai se desființează Biroul de Incartiruire, prin aceasta se anulează și ordonanța Poliției No. 5 relativă la chirii.

Toţi membrii Comisiunei de pace se instalează mâine în localitate. Cu acelaşi tren soseşte şi ofiţerul german care în conformitate cu tratatul de pace, va fi ataşat la comandamentul trupelor din Moldova.

Anexarea liniilor ferate de cele din Moldova s'a înfăptuit pe deplin.

Administraţia căilor ferate din Basarabia se va face de direcţia generală, însă cheltuelile vor fi suportate de un budget comun, ce se alcătueşte acum.

D. Băltăanu, directorul mişcărei din direcţia căilor ferate, a plecat la Bucureşti, pentru a stabili o legătură între trenurile din Moldova şi cele din teritorul ocupat, pe timpul verei.

Domnii Meseriaşi şi preşedinţi breslelor sunt rugaţi a se întruni Duminică 29 April orele 3 p. m. în localul Bursei str. Sf. Ion cel Mare No. 85 în faţa Mitropoliei pentru discutarea unei proect de modificarea unor articole din legea meseriilor.

Împlinindu-se un an de la moartea regretatului inginer Alexandru Roşu se va oficia un parastas Duminică 29 April ora 10 dim. în biserica Sf. Mina din Iaşi.

Prietenii şi cunoscuţii defunctului sunt rugaţi a participa la acest serviciu.

I. P. S. Mitropolitul Primas al Moldovei a înaintat Societăţei pentru Ocrotirea Orfanilor din Război, suma de 500 lei ce i s'a pus la dispoziţie de către domnul dr. Vigeul radiologist la Spitalul Sf. Spiridon, cu ocazia căsătoriei sale săvârşită în catedrala metropolitană.

D. Dr. Stănescu, directorul general al sănătăţei publice, s'a instalat în localitate venind din Bucureşti.

Camera de Comerciu în ultima şedinţă, a aprobat statutele unei noui societăţi pe acţiuni, ce s'a constituit în localitate, sub enumirea de „Industriile române". — Societatea îşi propune să înfiinţeze fabrici de lumânări, tăbăcării şi altele.

Prima emisiune a capitalului depus e de 60.000 lei.

D. Inginer Oliu a fost ales preşedinte al primului consiliu de administraţie.

D. dr. Grigoriu, medic şef al judeţului, a inspectat zilele acestea cele mai multe comune din judeţ.

Starea sanitară nu lasă nimic de dorit.

— „Gazeta Bucureştilor" anunţă că s'a constatat că o mare parte din arhivele diferitelor autorităţi militare s'a împrăştiat, în retragere sau după aceea.

La Lazăr Iosef, bijutier, se află o scrisoare pentru Iacob Kruzer, ştia Eitzic. Care are vre o cunoştinţă despre Kruzer, să se adresese dlui Lazăr.

In „Monitorul Oficial" de ieri a apărut decretul prin care se acordă ordinul Steaua României cu spade în gradul de Mare Ofiţer, ministrului plenipotenţiar la Petrograd.

Aceasta pentru cursul şi energia ce a arătat în serviciu la 21 Decembrie 1917, când fiind ameninţat cu moartea şi supus unor vexaţiuni descurajatoare, totuşi a făcut cu demnitate faţă acestui extrem de grele situaţiuni.

Un frumos succes. — Ieri după amiază a avut loc în sala teatrului naţional, un concert, în beneficiul artistului societăţei Ortodoxe.

A cântat, ca în totdeauna, minunata orchestră, condusă de maestrul Enescu şi a repurtat un frumos succes o tânără debutantă, elevă a dlui Enrico Mezetti, care răspunde la numele de dra H. Grinberg şi care posedă o frumoasă voce de soprano lirică.

Un succes ca cel de eri consacră pe un artist — şi ne facem o deosebită plăcere a subliniă acest deplin şi bine meritat succes.

Ei mai constitue şi o recompensă pentru munca meritorie a profesorului şi ne este în deosebi plăcut a releva această bine meritată recompensă să satisfacă pe profesorul ei, d. Enrico Mezetti.

TEATRALE.—Reprezentarea Periculei de Offenbach atât de aşteptată, a obţinut cel mai desăvârşit succes. Aplauzele au iniţiat a de a se da operete pe scena Teatrului Naţional—Succesul se datoreşte în primul rând dreii Helène Zamora care nu a făcut de cât să întărească convingerea tuturor că este o desăvârşită artistă şi în acelaşi timp speranţele ce publicul a pus. A cântat cu fermitate şi că dură, conştientă de calităţile sale alese, a dovedit că simţe ceea ce cântă, că posedă ruţina scenei—deşi tânără—şi priveşte rolul prin prisma de artist dând accente variate liricei şi patetic dramatice.

Dl. N. Rabega a fost mai bine de cât ast-dată nostru. Dl. Niculescu Buzău, acelaşi — excelente interpretări bine — Corurile şi orchestra bine.

— Marţi 1 Maiu pentru a doua oară la Teatrul Naţional FAUST de Gounod cu d-na Enrichette Rodrigo d-ni R. Vrăblescu, Edgar Istraty, Jean Atanasiu d-nele Lenghel, Stănescu Zamora.

— Pentru a doua oară va reprezentă Miercuri 2 Maiu la orele 8 jum frumoasa operetă în 4 acte PERICOLA de ofenbach cu distinsa interpretă a D-rei Elena Stănescu Zamora în rolul titular d-nii N. Rabega, Niculescu Buzău Bădescu I. Constantinescu etc.

— Cunoscutul artist d. G. D. Carussy va apare într'o delicioasă revistă SUROGAT la Teatrul Naţional pentru prima oară Vineri 4 Maiu la ora 2 jum. d. a. un distins ansamblei de artişti va face ca revista să producă furori.

— Casa Centrala a Meseriilor Creditului şi Asigurărilor Muncitoreşti a înfiinţat în câte-va localităţi Coperative de consum pentru alimente necesare meseriaşilor cu restricţiunea că se vor folosi numai acei meseriaşi în curent cu cotizaţiile.

Este vorba ca această măsură să se generalizeze în toate oraşele şi ca pe lângă fie care Corporaţii să funcţioneze o asemenea Cooperativă de consum.

— S'a pus sub presă şi va apare în curînd volumul RUGURI poeme din războiu, al poetului Ion Sân-Giorgiu.

— Cumpăr bijuterii uzate plătind preţuri bune.
Lazăr Iosef strada Ştefan cel Mare.

Redeschiderea Terasei şi Restaurantul Bejan.—In curând se va deschide cunoscutul restaurant Terasa Bejan sub conducerea vechiului Restaurator Dl. Lore Alfredo.
Mâncări alese preţuri reduse va fi localul de întâlnire a elitei. 3—1

Se caută de urgentă absolvent de curs superior profesional sau bună lucrătoare cu practică în atelier mari pentru atelierul D-rei Lucreţia Mihail din str. Cuza Vodă 42 se oferă leafă bună. Se angajează şi ucenice. 10—1

ULTIMA ORA

Mersul luptelor în Apus

Nauen.—Pe fronturile de luptă activitatea de artilerie a fost vie în timpul zilei, număi în regiunea muntelui Kemmel, de ambele părţi ale pârâului Lys ce şi pe ţărmul vestic al râului Avre. Puternicelor intonesificări de foc din aceste sectoare le au urmat atacuri duşmane.

La respingerea lor şi în vie activitate de recunoaştere am făcut prizonieri. Seara şi în timpul nopţei lupte de artilerie s'au înteţit de multe ori între Yser şi Oise.

Pe restul frontului activitatea de luptă a rămas mărginită la lupte de recunoaştere.

De pe celelalte teatre de războiu, nimic nou.

Paris.—Vie acţiune de artilerie de o parte şi de alta în nord de Avre.

O patrulă germană care voia să pătrundă în liniile francezе în regiunea Chapelle Saint-Aignau a fost surprinsă.

Nimic de semnalat pe restul frontului

In jurul luptelor

— Comentarii —

Nauen. — Luptele din ziua de ieri s'au desfăşurat iarăşi pe câmpurile de luptă principale din Flandra şi de pe Somme.

In afară de 670 de prizonieri s'a mai luat un tun de câmp. Se confirmă grele pierderi sângeroase ale Antentei compăniile ale regimentului al 9lea cu pierdut numai prin focul artileriei germane 600 de morţi şi răniţi, pe lângă aceasta se adăogă grele pierderi din timpul luptei.

Artileria engleză a provocat grele pierderi propriei sale infanterii. Prizonieri din regimentul 146 de infanterie francez au spus că pierderile compăniilor de la intrarea în luptă în Flandra, trec de 50 la sută, şi se plâng că la continua schimbare de curţuitoare trebuie să lase primul rând trupelor engleze.

Un ofiţer francez din regimentul 52 de infanterie s'a rostit foarte cu amărăciune despre Englezi, care n'ar fi retras cu muzica cântând departe în spatele frontului, pe când trupele franceze mergeau spre câmpul de luptă, spre moarte pentru scopurile Angliei.

O notă engleză se teme că linia Ilyte până la Voormezeele ar putea fi pătrunsă. Nota declară că în acest caz Ypres nu ar mai putea fi evacuat, ceea acum a'ar putea încă face fără greutăţi. Duşmanul până acum a pătruns numai în câte-va puncte.

Criticii militari şi presa pregătesc publicul pentru noul atac german. Ofensiva germană ar putea dura tot timpul verei.

Starea plină de aşteptare de acum este simţită în general că apropiată de ceasul unei mari furtuni.

Corespondentu serviciului transoceanic vestește de pe frontul de vest: Cu ocazia luptelor în colul de la Ypres, trupele germane au găsit acum încă numeroase cadavre de Englezi neangropate din luptele anului trecut, până departe îndărătul poziţiilor engleze de până acum, căzuţi în spatele şi numeroşi morţi, adesea cu echipamentul complect aşa cum căzuseră.

Mai cu seamă la Poeskapelle şi în împrejurimi, se vedea din pricina numeroselor cadavre englese neangropate din anul 1916 un tablou îngrozitor.

Din cele spuse de peste 100 de soldaţi ai regimentului de infanterie francezе 53, care au fost luaţi prizonieri la 4 Mai spre nord est de Bailleul, reese chipul cum îşi închipuiau Francezii decursul atacului întreprins.

De la compăniile care atacau, câte un pluton trebuia să înainteze ca prin val spre linia germană.

La Bruloege au atacat francezii după ce mai puternică vijelie de foc, atât dinspre Sherpenberg cât şi dinspre partea nordică a localităţii Loker, în mai multe valuri de asalt compacte partea înaintată a poziţiei germane. Rezervele lor urmau mişcate şi oferean un ţel excelent focului german.

Rezultatul a fost că duşmanul s'a oprit şi în curând s'a întors îndărăt pentru a reocupă în fugă poziţiile sale de plecare.

Numai unor părţi le-a reuşit să ajungă la ele, pe când restul a rămas morţi şi răniţi în regiunea intermediară.

In timpul acesta şi francezii care înaintau din satul Loker, începură în cel mai eficace foc german, care lovi nimicitor în rândurile lor; duşmanul a fost aci complect decimat.

Efectul a fost că infanteria de asalt franceză, sub impresia puternicului foc, s'a împrăştiat în fugă, perzându-se unitatea de comandă.

In alte locuri s'au năvălit iarăşi coloane compacte, care au fost prinse în mod nimicitor de focul nostru.

Forţa de atac a francezilor a fost sfărâmată: cei ce nu se retrăseseră la timp, au căzut sau s'au vârât în pâlniile de obuze, pentruca mai târziu să se predea.

Opera Submarinelor

Nauen.—Discutând prada deja anunţată a submarinului de curând întors în patrie, ziarele berlineze scriu: S'ar putea numi submarinele ce se întorc cu încărcăturile capturate vase de război comerciale, în contrast cu vasele comerciale înarmate împotriva dreptului internaţional de către Anglia. Cu cele 1 000 de tone scufundate, s'au dus la fund în acelaşi timp unul din poate mai multe vase cisterne, de care Anglia după propriile cuvinte ale lui Geddes, suferă o atât de extraordinară lipsă, de care ce de repetite ori vase-cisterne aproape gata construite, au trebuit să fie transformate. Cu 9700 tone de cereale scufundate, ar putea să aprovizioneze cu pâine, un un oraş ca Berlinul timp de 3 săptămâni. Faţă de aceminea pierderi nu ne putem mira despre ştirile de lipsă de pâine în Anglia. Sir Charles Batnerst a spus de curând în adunarea Ligei naţionale şi patriotice.

Faţă de ştirile ce le-am despre actuala şi privitoarea situaţie a aprovizionării cu pâine, aşi fi extra-ordinar de surprins dacă în cursul viitoarelor 9 sau 12 luni nu vom ajunge să ne pregătim pâinea în cea mai mare parte din cartofi, sau chiar să renunţăm cu totul la pâinea de grâu şi să o înlocuiască cartofii.

Victoria turco-germană în Palestina

Neuen. — Asupra victoriei trupelor germane şi turce la răsărit de Iordan care după treptata clarificare a situaţiei şi după examinarea ştirilor, se vădeşte a fi foarte însemnată, scrie colaboratorul militar al ziarului „Deutsche Tagezeitung":

Intreaga operaţie a Englezilor, de când ei au păşit la atacul pe o scară întinsă asupra frontului din Palestina de la Gaza, a căpătat treptat un alt centru de greutate, care se aplică vădit spre stabilirea unei legături între frontul englez din Mesopotamia şi armata din Palestina; din pricina depărtărei în spaţiu se cerea o muncă enormă, dar englezi lucrau sistematic la îndeplinirea acestui mare plan de a apropia amândouă fronturile, prin împingerea înainte într'un unghiu ascuţit, având ca ideal să se unească şi astfel pe de o parte să asigure Egiptul pe de altă parte India, stabilind o legătură pe uscat întrecolonii.

Se pare că pentru înfrângerea actuală a contribuit nu numai viteza rezistenţă şi contra atacul din direcţie frontală, ci şi iscusita mişcare de flanc, cu folosinţa muselor mişcătoare.

In acest chip duşmanul a suferit grele pierderi mai cu seamă în artilerie până la 803 şi a fugit îndărăt bătut, până la Iordan, unde el mai ţine numai un capăt de pod pe şoseaua Ierlcho-Zellminren.

Guvernul englez se clatină

— Votul lui Asquith —

Nauen. Presa engleză se ocupă continuu cu situaţia creiată prin scrisoarea lui Maurice, exprimând în general părerea că este în joc existenţa sau neexistenţa actualului guvern, deoarece Lloyd George şi ceilalţi miniştri consideră propunerea lui Asquith ca un vot de neîncredere.

Pentru acest motiv politicianii au fost cu febrilitate activi pentru a aduna în Camera Comunelor pentru şedinţa de Joi pe toţi partizanii guvernului.

„Daily Telegraph" crede că opoziţia sub Asquith se citeşte că a venit momentul să ia locul guvernului

Telegrama lui Hertling către Kuhlmann

Nauen.—Contele Hertling a adresat o telegramă secretarului de stat von Kuhlman, în care el îi multămeşte lui Kuhlmann şi tuturor membrilor delegaţiei de pace germane pentru activitatea lor.

Am arătat în numărul nostru de eri că d. Bolex primarul oraşului a intervenit la Banca Naţională pentru a da o maşină tipografică din cele rechiziţionate de ea, pentru a se putea imprima listele electorale.

Netăţa aceasta în parte trebue modificată în sensul că Banca Naţională nu rechiziţionat maşini tipografice ci a închiriat trei maşini de la Tipografia H. Golduer pentru imprimarea biletelor de bancă, plătind pentru aceasta o chirie anuală fixată între părţi.

In urma intervenţiei însă a dlui primar, d. I. G. Bibicescu guvernatorul Băncei Naţionale s'a grăbit a cede gratuit una din maşini pentru imprimarea listelor electorale, fără de care nu s'ar fi putut face alegerile fixate de guvern.

ORA 2

Dl. Al. Marghiloman, prim ministru, a sosit în localitate, azi la orele 1 după prânz.

La gara a fost primit de o numeroasă asistenţă, în frunte cu toţi miniştrii aflători în Iaşi.

Tot azi s'au instalat în localitate d-nu Dobrescu ministru de justiţie, şi d-nu Pik Ferechide, dr. Dinu Brătianu, Hamangiu, Colonel Vătescu şi Chiriacescu.

Cu trenul special Bucureşti, a sosit azi în localitate o misiune germană compusă din d-nii Colonel von Breidenbach, loc. colonel von Reinebek, căpitan Irg. medicul de stat major dr. Stahl şi căpitanul Willy.

Pe lângă misiune a fost ataşat d. major Hârjeu.

La orele 8 după amiază, primul ministru a fost primit în audienţă de Suveran.

O delegaţie a deputaţilor germani din „Sfatul Ţărei", compusă din d-nii: Pastor Cetzki, Pastor Hraje şi d-nii von Löch, Erdman, Neuman, Kist şi Scholl, au sosit azi dimineaţă în localitate, unde vor rămâne două zile.

Eri, la orele 3 după prânz, d. Petru Misir, care făcuse parte din comisiunea păcei, a fost primit în audienţă de M. S. Regele.

Toţi prefecţii din Moldova, au sosit azi în Iaşi şi vor fi primiţi de primul ministru, probabil încă în astă seară.

Azi la orele 5 seara, are loc un consiliu de miniştri sub preşedinţia dlui Al. Marghiloman.

Se caută maiştri teracotieri în ţiglă şi olane. Ofertanţi se vor adresa Mihai Boureanu moşia Miroslava prin barieră Păcurari 3—1

Perzând bonurile de rechiziţie cu No. 1273.603 pe suma de lei 48 bani 80 şi No. 1273.604 pe suma de lei 281. bani 50 pentru diferite obiecte rechiziţionate eliberate de colona 7 de subzistenţa Diviziei 7 Public anularea lor intr'acât mânasse vor găsi.
Leibiş Mendel com. Valea Reajud. Bacău.

Bonă Se caută spre a ingriji de un copil de 3 luni care este alăptat de mamă.
A se adresa Str. Toma Cosma No, 14 5—1

Fabrica de bere „Zimbru"
din Iaşi se vinde în condiţiuni avantajoase.
strada Păcurari 91.

Doamnă văduvă refugiată de bună condiţie caută având menajul complect şi cameră mobilată forţată de împrejurări doreşte cuno tinăta unui domn civil sau militar mai în etate de bună condiţie serios şi cu bună situaţie Persoanele serioase şi cari întrunesc aceste condiii să scrie la ziar sub „Văduva refugiată"

Se vinde prin licitaţie publică Duminica 29 Aprilie ora 9. a. m. în casele din strada Lăpuşneanu No, 28 şi str. Banu No. 1, diferite mobile, draperii, porţelanuri, tablouri, dulapuri obiecte de gospodărie etc. remase pe urma def. Maria Irimescu. 2—1

Domnişoară Germană cultă cu referinţă bune, cunoaşte educaţia copilor, bine menajul perfect doreşte ocupaţie ca Guvernantă sau menajeră în familia distinsă la ziar sub Melanie. 3—1

O Doamnă de bună condiţie grecoică caută loc de menajeră în familie.
A se adresa la redacţia sub P... 1—3

Farmacist elev cu 3 ani practică, diriţiat farmacie caută post ori unde. Adresa Elev la ziar 3—1

Tuburi de cauciuc pentru pulverizare şi lacate sunt de vânzare la Unirea str. Elena Doamna No 12
Caut Cameră mobilată A se adresa D-lui Grigore Pop, şeful Biroului presei din Ministerul de interne. 3—1

Marea Fabrică de Broderie
Franz Bosca
Strada Golia vis-a-vis de turnul biserica Golia, Execută cu multă ex actitate după jurnal sau după imaginile ce-ei lucrare de broderie pentru confecţiuni de dame, preţuri şi ce lucrări în arta broderiei. 10—1

„Unirea"
Societatea în nume colectiv pentru comerţ în Basarabia
Iaşi str. Elena Doamna 12
Oferă spre vânzare în mare Articole alimentare şi vinuri.
Preţuri de convenienţă

Moşie până la 500 falci se cumpără, sau în arendă. A se adresa la ziar

Avis Pădureţilor
Tuburi şi pioţi (ciocuri) de cauciuc pentru stropitoarele Vermorel pentru viţă. Se găsesc de vânzare la Dl. H. Str. Sf. Teodor No. 28 Iaşi.

Noi transporturi de mărfuri au sosit la
Magazinul General
Piaţa Unirei Iaşi
Cămăşi, gulere, manşete, cravate, ciorapi, batiste, mănuşi de ată şi de piele. Mare asortiment de parfumerii, săpunuri şi pudre franceze. Bonuţe şi pălăriţe pentru copii.
A sosit un mare transport de **piele de chevreux.**
Preţuri moderate

TALPA RUSEASCA I-a
Chevzeau Francez Extra-fin Box american negru şi galben cioud dog pentru ghete la
Magazinul Conservatorului
32 str. Lăpuşneanu **32**
Au sosit coarde fine

Vând imediat ghete roşii şireturi de piele lei 450, ghete gris stofă cu şireturi 320, Pantofi Champagne antilopă cu baretă lei 400, splendită încălţăminte fină No. 36 32 aproape noi şi altă încălţăminte a se adresa la D-na Maria Constantinescu strada Brândusea prin Eternitate 9. 3—1

Student meditează curs primar şi secundar. Predă şi lecţiuni de franceză A se adresa la ziar sub Alg. 3—1

Vin bun
Aduc la cunoştinţa că am importat din Basarabia o mare cantitate de vinuri albe pe care le disfac în cantităţi de la 3 decilitri în sus pe preţuri modestate, la depositul meu din str. Unire No. 6 Iaşi lângă circul Sidoli.
L. Blum
6—1

Pălării pentru Dame De vânzare două canotiere de mousseline de matasă negră orele 10-12 D-ra Popescu şi. Palat 20 în curte. 2—1